Forhandlings
protokol og
Copriebog
1841-49

A.

Copiebog

for

Clemmiker Sognesforstanderskab

begyndt i November 1841.

1.) Det Kongelige Danske Kancelli har under Dato d. 20. Februar tilskrevet os saaledes:

Hr. Amtmand og Deres Høiærværdighed have ved betænkelig Skrivelse af 30te Septbr. sidstl. indsendt os Andragende med Bilag fra Kl. Pedersen, H. Holm, Ottesen og C. H. Pihl af Sct. Clemens Sogn, hvori de anmelde, at de have tilmejebragt Kr. omtrentlig Hørre deres af Sognets Gaardeiere, nemlig 13 af 83 Pandlidere – de af Skolelærer Pedersen gjorde Forslag om, at en nye Ladelænge paa Degnegaarden maatte opføres paa Sognets Regning, og at Sognet skulde tilbyde 100 Rbd. til Hjælp til Skolelænge-Degnegaarden, – paa Vilkaar, at Bøndernes Spørgsmaal paa hele Sognet, at Skolelærer Pedersen forpligter sig til paa egen Bekostning og uden videre End. Bidrag fra Sognet at holde Degnegaardens Bygninger i god Stand, saavel i hele Embedstid i maade forlange noget Forandring, saa! Han med hensyn til Beboelse eller Indlegter at Ladelænge paa opføres med 11 Fag og 11 Alen Bjælker, fortsatte af almindelig Længde og Mønning af den Høide, som Localiteterne og almindelig Bygningsbrug Æstetik krænge og gjorde det ønskeligt Afstand. –

Forstanderne indsendte de nævnte 4 ny Mænd Afskrift af en Ansøgning fra 67 af Sognets Gaardbrugere til Landet for Skolelærer Pedersen, der det til de i Sognet nævnte Gildesbrev, dog skulde, at de Indlegg, disse maatte give, først komme at udrette Skolelærer til Gode, og afsluttede i en sig Fag, med gjøre Bemærkninger om de nævnte Forslag. Ved de ønsker ogsaa og gjorde det fremgjort.

Endelig forestod de, at ved Sognets Beskrivelse, de lide at udrette Skolelærer en nødvendig Forbedring med blive udlagt, og at disse maa udlægges i Overensstemmelse med Landet for Skolelærer, i det de Penge bevilges

Med at indsende Skolekommissionens bifaldende Indstilling om Hr. Amtmand og Deres Høiærværdighed ligeledes indstillet den for det Første Forslag og de Bemærkninger, som anføres, at de, under de Diæurstoner ved Sognemandene fordøjet, at Skolelærer Pedersen Degnegaarden, som Skolelærer Pedersen er tem, fend, skal ordnes og Degnegaarden efter deres Bestemmelse, som Hr. Amtmand og Deres Høiærværdighed foreslaaet, at den Bygning i sin Helhed udbygges, udlægges med

anmelder sig Skolemesterens Bestilling i dette Øjemed, der jo er en betydelig Udstrækning og formentlig vil besøges af Skolen.

Med hensyn til det: hensende til Gildesbrødrene gjorde de det til deres fælles mand og derpå præciseredes det Forslag, at en Minoritet af de mod 67: Rdr. kommer i betragtning, men at, fordi der former en fælles Ejendomsret til det saakaldte Gildeskjøde, at denne Ret ~~ikke kan komme i betragtning~~ er uden enhver Tvivl den bedste og gjældende, ansee de det for uretfærdigt, at Løsningen af Gildesbrødrene ikke er jo gjøre det af Afgjørelse til Gilde for de Modvillige og at Restbeløbet af Gildesafgiften, hvorpaa det hedder, indbetales til Skolevæsenet i det forestaaende Øjemed, hvilken de ~~forfalder~~, da Øjemedet vil besøges af Skolen og den derfor fornuftmæssig bør ansees som Legat, for i overensstemmelse med den ny Degnegjørelse eventuelle Dele i kommende Tider, at anvendes til det dobbelte ved Skolebygningen og Gyldenskjøde forbundne Udgifter.

Angaaende det sidste Punkt angaaende Skolelærerens fornødne Jordlod og derpaa fødevendighed er det enstemmigt gjort at ville henvende sig for, at gaarsdagens Forslag om at lægge til Skolelærer i den Del af Degnemarken, som endnu ikke er udskiftet, men, for som vist? Udskiftningen allerede er endt, indstille de, at de maatte henvende det at lade beboerne af Degnemarken udskiftede Jorder gaaende en aarlig afgift, der ikke er lavere end for de øvrige Skolelærerlod og i det hele er mere end Udgjøb af en Skolelærerlod for samme.

Ved Indledningen til det Punktum hjertelig vel det behagelige Afslutning og Indgjørelse for Udkommende, at Dette er lykkes med hensyn til den omsatte Udbygning og Regulering af den ved Degnegaarden og Tørvemosen af den ved Dalg i den Ejendom kommende Bibelter, men forinden de øvrige Punkter afgjøres, finde de mere hjertelig at ønske sig formelen Afgjørelse om ovenfremdeles Gildesbrødre Bekræftelse og om det Øjemedet Nødvendige af det af Beboerne af de udskiftede Jorder.

Med hjertelig at imødesee Kommissionens Dimensjonering de det behagelige Afslutning og videre Indgjørelse for det Udkommende de finde de ligeledes hjertelig ønske Kommissionen anvendt om at ville overbevise de forenede Gildesbrødre beskaffenhed og om det Øjemedet Nødvendige af det af Beboerne af de udskiftede Jorder og de at ville indbetale det Gjeldende til Kommissionen Dimensjonering om det fornødne for en passende Skolelærerlod forudsigelig vil kunne erholdes fast for mange Dele de mulige ansee formeldes det at skulle gjøre den det Skolelærerlod udsatte

Udgjøb

Dagsloven, for at udøve den Lovbemyndigede af de i Afskriften fordrevne Lil afsnemte Afgi[illegible] og gaeldende Afgiftsbud maatte blive alle for Ingjeldende.

Borgholms Amtsforstaaelsesmaade den 24de November 1841.

Paa Jørgen Lundmandsen og egne Vegne

Steenberg.

Ansøgte Amtsforstaaelsesmaade om Reinafgiftens nedsættelse og Bøgeafgiftens Bortfald i Reinafgiftens paa Kiøbe Bolbroe dateret 8de Februar 1842, den 8de Marts f. A. gaeldende:

2. "Med at tilfælde Bøgeafgiftens bortfald i Hagsta Reinafgiftsangaende Gildsbroen i følge at bestaaende fra Plads af Bøgeskov gaaende, ommeldte Bøgeafgiftsbortfald ow at indskrænke de i samme Reinafgiftsforlangende Afgjørelser lik den fra Amtsforstaaelsesmaade over Borgholms Amt."

3. Jørgen Bøgeafgiftsbortfald under 27de Mai 1842 i N. Bolbroe indsendte lik Beslutning følgende skrivelse:

Ved under 8de Marts d. A. modtagne Reinafgiftsafgjørelse af 8de Februar d. A. om under Kiøbe Bolbroe Bøgeafgiftsbortfald ow at indskrænke lik Borgholms Amtsforstaaelsesmaade afsidsige: Ønskelige Reinafgiftsafgjørelser af 9de Nov. d. A. forlangte og fra d. Herrer med Klage af Skemandsen Bøgen. Ved Beslutning for Bøgeafgiftsbortfald at modtage:

1. At Bøgeskiftende Gildsbroen, der tilsammen udgjøre et omtrentlig areal af 15 Tdr. land gl. M. fra de oldste tider samt overalt Bøgeskov gaaende, follerskjendrum. De fem nævnte Gildsbroer tilhøre lik Lensmandsgaarde, fra de fem afsondrede og afsjøet follere beliggende, og fra de jeg dem Lensmandsgaarde fraskilt fra tvistning af Gildsbroen, eller alene Lensmand. Da den Myndighed, Gildsbrødrene i ældre tider udøvede, lik hafte lik hable sig over Gildsbroerne afsondrede og dannede lik Lensmandsgaarde, der i mere afsondrede sande ønsket at disse Gildsbroer blev anvendte lik at forsyne sande Lensmænd, fornemmelig lik ved Gjælg lik Bolsundsgaarde gjennem Nils Hansen paa 5te November 1841 [illegible] Gildsbroen lik Lensmand for at beholde Bøgeafgiftsbortfaldet [illegible] saadan Gildsbroen fri.

2. Jørgen Klagesen af Bolbroe angaaende lik at Bøgeafgiftsbortfaldet fand, [illegible] for at erhverve [illegible] af d. Hagsta [illegible] fra fallet Plads, Jørgen

Autoritetsbestemmelser som de afgivne ubetydelige forklaring. Dette lader sig
ikke, eller: Mangel på penge, som ikke Skolelærerne selv skulde udlægge.
Justits. Lind erklærede, at de ikke en mere del af Bygningen end udkastet,
men de udkastede gaarde laae omkrandse sig og ere i selve Bygningen, men
De ikke nogen fare muelig, at udlægge Skolelærer i den en udkastede dand
Gaarder, at enhver Gaardmand mildt kommer lid at afgive den forholdsmæs-
sige andel af ford. Ved Grundet fremkaldte Bygningsforretningsarbeide er mid-
ne at kunne indlade sig paa dette Sted. Men de Forretninger ikke
dekommenderer en Kjøbelig Mighedsfeder af, at de, efter Bygnedes Størrelse, med
nødige Skolelærere, med tilbørlige Udkastning blanke udlagte, anfaae
de det for deres Pligt, om muelig, at udfinde et andet Arrangement,
hvorved dette kunne undgaaes, og tillade de sig derfor at fremkalde de
ver Beklædning tvangsmæssige lid den ordne Dimensioner medtaget
Omkostninger. De Gildsbrødre efter Justits Lind's forklaring, kun
en udlægger paa Grund af Bygningsforretningsarbeidet gaaende Skader, der
enhver maatte begrunde for Beliggenheden af de i den Skjøndes og
nærmere Del af Bygnedet paa lovede Skolen, hvorfor det at disse Gildsbrødre
bunde paa disse Skader udlægger lid Skolelærer, paa det Vilkaar, at det
maa, det øvrige Gildsbrødre indskolder i Anseel, med der udfordrer
lid at Skolelærer, i den Tid der skulde Skolelærerens Lønning, og at der
lid det nævnte Gildsbrødre lagger sammen, som der maatte mangle i det
omgivet Skolelærer, for i Tiden, ingen Skolelærer kunne opføres, at Gjø-
ber. Efterdem efter de omtalte Gildsbrødre ønsker med i denne Be-
stemmelse at beholde deres omtalte Lønningsjorder, men de Gjøre efter
mulighed forder Ideal mildt vordmillige lid at lade Magistrat sammen
saalange Kommunen maatte ønske det, og Bygningsforretningsarbeidet
ikke indtager at Gjø[illegible] i den fornødne Tid der bord Dem dette
gjøre lid de paatænkte Skolelærer Lønningsjorder, for det øvrige, at den Ge-
standighed at de udlagte Skolelærer for Tiden er bortfaldne i den
Tid med kunne findes Skolemæstre kommen. Til det 3dje Skolelærer
udfaldt at Skjøde paa tilforemalte Ste Nørrevang Jord, og ikke mere efter
Hans Jørgen Mortensen Bygningsforretningsarbeide, som i det gaaende Skjøde
er Nørrevang samme lik en Priis af 300 rbd. dog under at betaalingen
jaa den i Tiden bestemte Udgjørelsering af Gaarden kommer
gjøre lid lade dennes afstillede Skjøde ved indgaaelsen da Vilkaar, at der er
forbindelse for H. J. Mortensen ved ikke for Forretningsarbeidet, og det
Bygning, i tilfælde at denne Plan ikke skulde Kommunen udgravebarn
Skolelærer paa at den efter Udfæstningen er Vedvarende. Bygningen
Grund af at Bygningen i den forfaldne, og indtil efter der ikke paa ikke
betydelige Gjøre dinter, dalrum Dyrkning af haverne Lade bygte og
Tilskud af 100 rbd. lid Skjøn bering der Bygningsarbeide, dalr

[illegible] Stoggard [illegible] Kjøbenhavns Amtstidende, der vil blive gjort [illegible] der, [illegible] Kjøbenhavns Amt den [illegible] for Landboernes og Borgernes, saa Landhusholdningen [illegible], [illegible] Betalingen for dennes Ford, og man [illegible] gjøre, [illegible] af Skelsøe Amt [illegible] Landhushavere [illegible] Meaning vil forsamlede [illegible] Stiftet lik Skelsøe, til den [illegible] af Ville Ford, Fjelbro, og [illegible], indtil en Skelsø Forsøg saa [illegible], [illegible] af Sagilslaw.

saa 27de Mai 1842.

allerunderdigst

Stender. [illegible]. [illegible]. [illegible]. A. Krøne. A. Damm.
[illegible]. [illegible]. [illegible]. Peder Poulsen. Peder. [illegible]. A. Kjøller

4. Da de Herrer Deputerede idag indfinder sig i Bygningsforstanderskabets Møde, af hvilke de to allerede er afskedige, for at navnlige de Sager efter Commissionens foranlediget gjaldende Pligter med Hensyn til Tallig og Skelmoser, gav idag er at forsamle lik at gjøre Landhushavernes bedjendt med disse Herrers Beskjæftigelse, saa samme sig nødsaget lik at indbetalte lik deres Jurisdiction, for at idag disse Gjenstande, for Øjeblikket de nøiagtige der ere under Landhushavernes, i langere Tider undgaaede Dersind og Øjne. Det Bygningsforstanderskabet saa sig nødsaget lik saaledes at sammensætte sig lik deres Jurisdiction, er det derfor idag dette Maniere at forsamle samme paa ved Slagt imod vor Frøst, da dette saa Forholdsmisbrug maatte udfylder paa Grund af Sagerne og øvrige Omstændigheder, som det blev dem samt at kunde søge bemidlet, at faae det nødvendige Hjælpemiddel lik bevirkede Tallig og Skelmoser, ligesaa, om muelig at faae overtaget lik ved af Landhusholdningsskabets andre Medlemmer den Tilsiende, for paa vilaar Forholdene Tallig og Skelmoserne med Hensyn ved, saaledes Landhusholdningsskabet saa mere at denne Gjenstand kjøbt mit blive besørget, ligesaa det troer at maatte omvendstemmende med 5 Herrer Forslag. Det er Lieut. Krøne er villig lik at overtage denne Commission for Tallignøiet i Bygningsforstanderskabets egl. mordinaire Samling dette Resultat: [illegible] blev antaget saa Herrer og saa overdragt maatte Hugo, der indtrædde lik Tallignøiet, i Stedet idag saa at Situationen Skelsø Tallig og Tallignøiet ved Affairer blive overdraget Lieut. Krøne, med det forventadelig blive ved Følge, at saa maa de Herrer for den saa saa Bygningsforstanderne. Bygningsforstanderskabet lik der sig derfor allerunderdigst, at andrage gav, i Tilfælde at saa maatte [illegible]

6.

at uddengtigt, at enhver af Mandskabet maatte opholde i Forstanderskabet, og i saa Fald udbede det sig billigst derom Hjemlebaarnets Bestemmelse om, forresten ingen Mulighed maatte forefindes, eller og at Hr. Jørgensen paa Øster Gjesten af Forstanderne, uden nogen maatte kunne indtraede i Forstanderskabet. —

Skjennefjer Præstegaard den 9de Marts 1842.

Paa Præstegaardens Vegne
Steenbee. —

Til Vorretsholmens Amt. —

6. Ved Skjennefjer Præstegaard Lattigvæsen forsørges i Øieblikket ingen Børn, nemlig 1. Caroline Kirstine Strømberg, født den 14de Octob. 1837, Moder Karen Frederikksdatter, udlagt i Barnefaderen Jacob Hansen i Arnager og 2. Anne Marie, født den 6te Juli 1841, Sønnen af Moder og Barnefader Udsigter og fødsmand, Niels Jørgen Klinge, paa 32te Øre Gods Gods i Præstegaard. Ingen af Ovenstaaende Børn Forældre eller Bedstefædre er i Stand til at forsørge sine Børn, da Moderen for 2 Mellemmænd af Præstegaardsforstanderskabet, som udbeder det sig som Tid at faae samt Bevægelsesgrunde følgende Personer:

Jørgen Lund, boende i Lillegrydehuset i Nye Præstegaard

Hans Kristensen, Gjenpleiedreng paa 30te Øre Gods i Skjennefjer Præstegaard

Hans Adolphsen, paa 39te Øre Gods Gods i samme Præstegaard,

Hans Nervoll, paa samme Gaards Grund.

Peder Olsen Marker, boende paa 40te Øre Gods Gods

Hans Morsøe fra Rødesgard. —

2. Karen Hans Rasmusdatter, Børn af Hans Nielsen Roxtorp, født 5te Mai 1841, Barnefader Niels Jacobsen paa Lyngaardsgrund i Rødesgard.

Ved Udbud af Sammen blev de saa Sammenlignede Børn forsørgede, ligeledes Præstegaardsforstanderskabet, som udbeder sig at udbede sig, at de nævnte Mænd maatte forpligtes til at betale Peder Morsøe og Andreas Wist saa lidt af Vederlaget for deres med god Politiet

Dø

den Fattiges Lovfold, til Kost for den og Klæder den foldes pligt paa-
medtager. — Lov at angive nogle bestemte dage, y ad saa-
den pligt gilder saa meget afholdes for Fodder Mangel, angiver Lørdag
dagen den 26de Feb. og Søndag Mandag. Da disse Mand skal
iøvrigt ikke vil behøves at saa afholde pligt paa-medtager,
anseer det overflødigt at angive nogle Tilskadekomne
paa Midtmoor. — Fogedforstanderskabet indbeder sig den
Melvillies af dennes Alder, at det maatte blive de Medkommende
der for fremtiden maatte faa tilladelse til at holde gilder for
betaling, paalagt at anmelde saadant for Forstanderskabet. —

Ellemmarie Fogd den 1ste April 1842.

Fra Fogedforstanderskabet
Wagner
til
Ellemmarie Herredsfoged Løje og Himmelstoftgaard Larsen. —

7. Anne Kirstine Mortensdatter der er barnefødt i Ellemmarie Fogd,
for udeder 4de April i Svangerskabs Tilstand anmeldte sig til
Kundskabsskabs af Lettigmodsmand i Ellemmarie Fogd, angiver
at hun er nær forestaaende Lettig, og faaet den attraaede
Lettighed. — Man formoder en Fogedforstanderskabet kom-
mende til Kundskab om, at hun er for samt stadig Dybold hos Fog-
ed paalagt, at hun er en forhørgeforbrydelsen Lettigt; forøvrigt
tvigtighedsen til at forhøre hende om gaar omvidt hendes Tilstand,
Ellemmarie Fogd. — Det Fogedforstanderskabet tilmeldt det
nærværende Fogedforstanderskab i Ellemmarie Herred Fog, maa
det tilligemed indbede sig bemeldte Kvindemenneske tilligemed det
nu fødte Barn, der for Øjeblikket er i Logi for Fremmand
tage Kost y ad det findes tiltrængt Jordmoder i Fogedet, fremsti-
ndig afholdes. — For bemeldte Kvindemenneske bliver
der at tilfremmed Ellemmarie Fogedes Lettigdrøfe. De faste Betyinger
paalades
fra 4de April til 6te Mai, begge inkl. 8 Dagligt, og
fra 7de Mai og ind til midten 10 Dagligt, hvorimod bliver
det beholdt som Kostdagpenge,
hvilket beløb fremtil indbetaler overvillaret. —

Ellemmarie Fogd den 24de Mai 1842.

Fra Fogedforstanderskabet
betr. Drangen
til
Ellemmarie Fogedes Forstanderskab. Steenden.

8.

9.

8. Karen Kristine Mortensdatter barnfødt i Østermarie Sogn samme
Sig fremmeldte sig April Maaned paa Grund af Drangerskab til Sognefor-
standet i Klemensker Sogn om Sattigundersttøttelse, angivende at være forsør-
gelsesberettiget derstedes, og den forlangte Sag blev samme tilstaaet. Men fin-
ne dem Sognefordstandskabet til Kundskab om, at hun ikke er i Sognets Ud-
gift, men derimod maatte gaa til sin Lønsøgn Østermarie Sogn til
hvem der ogsaa sig, indtil hun i Nov. 1834 kom i Tjeneste hos i Sognets
Forstandskabet indmeldte derfor den nu Dag til Østermarie Sognefor-
standskab, med Anmodning om at remittere Klemensker Sogns
Sattigvæsens udgjorte Udlæg, og fremtidigen sørge for Karen Kristines
Underholdning. Saa gaa modtog Sognefordstandskabet under
dato 4de Juni om Omsørgelsen, hvori Østermarie Sognes Lønsøgn
skab er Klemmer, at, da Karen Kristines Moder samme Forstand,
at bemeldte Karen samme forladt Østermarie Sogn for 8 Aar siden
og flyttet til Klemensker Sogn, formaaede det at tvingliggjøre til
at forsørge samme. Iøvrigt gaaes der Dommeren, og at de følgelig
de vilde anlage sig samme udenrets til Kommunen derom
samme ordnet. — I det Sognefordstandskabet derfor derfor
allerunderdøigst indbeder sig Amtets resolution om denne Dag, tillader
det sig tillige ydmygeligen at ogsaa samme Ugoldelighed for. — Dette allen-
de bemeldte Karen Kristine samlede Sognet den
1ste Nov. 1834, antog derpaa i Mai 1836 Tjeneste hos Hr. Poul i Bjø-
ker Sogn, hvor hun, formedøst Sygdom, iøvrigt var i 14 dage, og
derefter derpaa samlede Sognet. Hun ogsaa sig nu for til 1ste Mai
1838, da hun kom i Tjeneste i Mjøsnes Sogn. Herfra flyttede
hun atter tilbage den 1ste Nov. f. A., og forblev hun her indtil 1ste
Nov. 1841, da hun kom i Tjeneste i Rønne. I April Maaned d.
A. kom hun paa nye tilbage til Klemensker Sogn, hvor hun for
modtaget sattigstøtte 4de April. —

Klemensker Sogn Juni 1842.

Kaa Sognefordstandskabets Vegne
Ved
Steenden.

Til Broomholm Amt. —

9. Peder Bager, der er barnfødt i Østerlars Sogn, og forøvrigt boer i det
hvor jeg Vraggaards Grund, har anmeldt sig til og modtaget sattigs-
understøttelse af Klemensker Sogns Sattigvæsen, saaledes, at han
fra modtog 15 ß, og det saa fremdeles vil modtage 15 ß gnem-
taliter, indtil medkommende Sognefordstandskab, under hvis
Kommune jeg hører hjemmehørende, paa anden Maade faar

søgsel forsand. — Efter de af Bygningsforstanderskabet ansatte Gy-
ldninger vil benævnte Sedes Bager og Bøder blive forsøgsvis bort-
lejede i Nykøbing Bygning, hvis Kontrakter med samme tilmedde det nærværende
Bygningsforstanderskab i Nykøbing Byrådsdag, med Bemærkningen,
at det gjorde Udlæg fremdeles maatte blive Nærværende Byråd
Tilligemed meddelt. —

Nærværende Byråd den 28de Maj 1842. Paa Bygningsforstanderskabets
Vegne
Stender

Til Bygningsforstanderskabet i Nykøbing. —

10. Paa Bygningsforstanderskabet i den der Meldemyndighedens Kassererat ved indløbet
af Skrivelse af 28de f. M. som anbragte gav, at Nykøbing Tilligemed
skal refundere og for fremtiden overtage den Sedes Bager
af det Nærværende Byråd Tilligemedlemmer Udslaaede Kreutzfeldtsche. Da
ved Anledning skal jeg herved ærbødigst anmelde Dem, at, saavidt
mig bekjendt, er det Bygningen, som forrentner af Sjælen benævnte Bersten
forsøgsgård i Nykøbing Bygning, afbrændt at have, om og paa Kost-
bygningen i Stede. Bygningsforstanderskabet haar derfor ei findes
fornødent det ovenfor omtalte Forsøgsbersted blive Mestbudet med Sinden Nordre Jørnadeling oplagt
forsøg. —

Den 7de Juni 1842. Paa Nykøbing Byråd Tilligemedlemmer
Vegne
Strøm

Meldemyndigheds
Kassere Poulbroe. —

11. Nedenstaaende Politiforsøg, som Bygningsforstanderskabet har foranstaltet
oplagt forat udfinde hvorvidt Sedes Bagers Forsøgsbersted, er blevet
tilfredsstillet Nykøbing Bygningsforstanderskab, saa vel med Hensyn til forsøgelses-
pligten, som begjæring om at refundere de Udlagte Penge af Kommunen
til Bagerens gjorte Forskud af 15 Rd. samt saa andre Kreutzfeldtsche Sager vedkom-
mende beføjnd, endelig Nykøbing Kommune anlægsfrihed. Det er tilfredsstillende
for Byråd, paa Nykøbing Byråd vegne at erklære med at modtage denne
Erklæring, hvorfor Bygningsforstanderskabet haver sig med det allerærbødigst
at henvende sig til det Kongelige Rentekammer med Bemærkningen, at Byråd
gjøre det behagelige mulige at gjøre, saa Forsøgsbersted pligten paafølges, samt
forskaffe Tilligemedlemmer de saadanne Udgifter refunderede. —

Nærværende Byråd den 24de Sept. 1842.

Til Boomholm Amt. Paa Bygningsforstanderskabets Vegne
Stender.

12. fortsættelse

I følge Amtets Opfordring har Sognefoged Jørgensen ved Dom at afgive Beretning om nedenstående Spørgsmål: Hvad Vedkommende Kostgivere angaaer Hr. M. Rosfordes Huse ligger, som bemerket, paa Matrikel tilhørende Delmion Gaard i Sognet, meget langt inde i Rutsker Sogn saa at Mange Huse gjerne alder ikke bliver tilsendte Sognets Grænse. Det synes derfor saa billigt, at beholde Hvad M. Rosfordes Huse i alle Henseende henliggende Sted til at høre til Rutsker Sogn, medens Sognefoderhjælpen ikke saa meget imod, saafremt blot Kommunerne Sognefoder bestandig betaler for, at ingen Lydere fra Huset eller ikke Lemmer falder paa Sognet, saasom Sattigfjeld, Brandfjeld, saaledes som Tilfældet var saa Aar siden, da Huset afbrændte, og saaledes der for fra Sognet bortedes Vogne og Arbeide til at yde Bistand. Huse i Henseende henliggende ikke skulde Kommune overføres til Rutsker paa Maade, naar det ønskeligt, at Gjerne Kunde faae saa forlangte Skjøtesjeld.

Stavnsøe Sogn i Mai 1842. Paa Sognefoderhjælpen Vegne
Stendes.

13. Som en billigere end Fiskeri er der fra Sattigkommissionens Side i Sognet indført Kaabjerning ud, at erholde fra Kostbortfaldsgarden at skaffe Lidelige Lydere af ringe Sattighed, da det gamle er i den høiste Grad forfaldet og brøstfældigt for lange Tider. Denne Omkostning har derfor ikke longere udfordret den absolute Nødvendighed hidtil, og maatte det ofte Aar ophøre, om den dertil nødvendige Kapital paa nogen Maade kan tilveiebringes. Da Landbonaar Stilling siden sidste Aar, da den forrige benævnte Kaabjerning blev indført, ikke har forbedret sig, men tvertimod, paa Grund af betydelige Mismagt, er mere end nogensinde, saa er det, som det Sognet for flere ikke uhelbredelige Tilfælde, den Sognefoderhjælpen ikke er i Stand, at Sognet kan bære den selv forøgede Udgiftsposter ved Lydere af ringe Sattighed, og maatte derfor forlange det fra den forrige Sattigkommission indførte Kostbortfaldsgarde at erholde Lidelige gjorde Henvendelse om fra Kostbortfaldsgarden at erholde Lidelige Lydere af ovenanførte Sattighed. — Den Sattigkommission er i Begrebet at overgive Sagen af den Lidelige indførte Kaabjerning, og selver ikke med, som den gjorde det Sattigkommissionen Overslag over Udgiftsposterne ved Lydere af ringe Sattighed i Kommunen ved sammenlignende Sognefoderhjælpen kan Sognefoderhjælpen i Kommunen faae nogen Gjeld gjendrat selv, men er dog af et andet Maleri af Sattigkommissionens forskjellige, ikke gjorde Overslag vilde Udgiftsposterne det ikke mere end over 700 Rbd. — Denne Omkostning er det ikke nogen Sag, dersom man ikke Sognefoderhjælpen

paa

[illegible] Præstegjeldet [illegible] gjennemlæst og nøie [illegible].

Klemmensker Præstegjeld i Mai 1842.

Standed: P. K. Rønned. Mohnd. T. Hansen. Ellemd. A. Dand.
A. Kruse. A. Kjøller. Peder Poulsen. P. K. Rønned.

Til Bornholmsk Amtsraad. —

14. Til Kongen!

I Forslaget til Stk. Clemens Præstegjelds Skolevæsen og Udskrivning af den
Skolemoder saaledes ufuldkomment. Dette Præstegjeld, der foruden Præste-
og Degngaarden bestaar af 84 Bondegaarde og afsondrede 200 Huse,
saaledes forudsætter en økonomisk Skoleindretning lammelig usikker
ligger, naemlig en Strandbond af latinsk T, snier langs i Øst og
Vest udgjør samme 2 Miles og bredt i Øst og Vest cirka 1½ Mile.
Folkemangdet beløber sig til 16 à 1700 Mennesker. Præstegaarden
lid Øer over 200 skolepligtige Børn i Alderen fast Skole- med uafsat
Lærer, og en Degngrønlærer, snier dette er indtraadt i 6 Afdelinger,
lid snier afsnilde Skolelærerne alle Aar Dørene, snier 6te Ugen.
Præstegaardens Skoebet, der lid fulde indtager, snier vilde Ødelig
lid Vangdommen Oplysning dette Skolemoder er, og der saa sikker
ønsker at gjøre det, snart der staar i Øer og Præstø Magt, for at ordne
Skolevæsenet paa det bedste, følger sig lidige omtrent, at Præstegaa
ende med egne Kræfter kan bære den Byrde, som Gjeldende og Retlige
fordrer af de allerudmærkigste Skoler, snilde efter nye Forordning
ei bør nøie forøge end lave, vil nedsøge. Men der i den Ge-
ledning foldte Samraadsgrunde for mere lagt under Omtrent
ikke at fremle et Land, deraf det Overskud, Præstegaarden maatte
dømme saale at udrede ny end snart der er alder nødvendigt
lid den nævnte Skoleindretnings Retlige foldelse, deraf er den vi
ga Indlagt Ønske Præstø Sabonne lilsømme, og af dem lid at udrette
Skolemoder Øgjøre Gildrerbøer, maatte afsinde; men saa vi Tilliga
gen Grund af at Samt ved disse Indlegter Dem gjøre mange Ger
nilde Dem ønske fulde den foranledne Lagitafsnitte, anser det for nor
digt, at søge ansøge Skolefordet i det lid det Amtsraad Mad-
Ønsker nøie derfor allerundtrædigst at ansøge D. M. om, at det falder af den Ønsk
ende, der er tilligt Stk. Clemens Præstegjeld, maatte, naar nor nøie
ende gamle Præstegang ved Døden afgaar, allernaadigst Øjnedes Dem
nøiet for Dennes at forøge Skolefondet i det lid dette Samraadsraad

15.

594

den Mörke, at de Degnen nödvendige Boler deraf Dømme og Bygger og nødtørftige, og formödende Lønning löbende, uden at Kommunen skal den indrettede bedre Boliendelning, omen fremdeles beholde –
Dernæst at den Ledige tilhörende Frøbegaard er en af Degnebo-pladsens og bedre Gaarde, den er rigelig forsynet med Sæd og forholdsvis Kreaturer, og gav sidstleden Aar fødte den mange Kalve og Sjö-ker, er den Ledige tillagde Boliende beregnet i Penge efter de fastsatte Aar middels Dagsindtægt

20 Td. 1 Bg. Aug pr. Td. 4 Rbd. 5 ß 11 ß . . . . .
Sjö pr. Td. 2 Rbd. 5 ß 1 ß . . . . .
Jomfru pr. Td. 1 Rbd. 3 ß 4 ß . . . . .

Vedvaarende af Lam og Sjö samt Faaskarvelighed
Offer og Fiskeri . . . . . 300 – – –

Disse Indtægter anseer jeg saa rigelige, at en Geistlig med Familie deraf saa samt af andre Kilder kan komme, og dog vanskelig gav den selve Boliende; og mit Ledige kommende Kommunelig Bidrag lid af de bedre gav Skaw. Min mand Bøfer i Ærlighed Dette mejnfiolo almennyttige Indtægter for denne Kirke fastholder Opjöning og Melnow, det skeder saab, at denne nye allerunderdanigste Bön allernaadigst vil blive bevilget.
Degnenforstanderskabet i St. Clemens Degn gav Præstø den 27de Mai 1842.

allerunderdanigst.

Stender: H. Holm. Anders Nielsen. B. Kjönnes. A. Damm.
Peder Poulsen. E. Sonne. Peder Ns. Brönnes. A. Kjöller. H. Hansen.

15. Det kongelige danske Kancelli har under 15de Januar lidstemt mig saaledes:
„Jeg er ledigt at sætte Beboerne af Lifgaygen omen Skjolland Skifsfeldt i Kommunet Andragende, som i Degnenforstanderskabet for St. Clemens Degn er indleveret om at det Halve af den Degnebo-plads tillagde aarlige Boliende, efter den nuværende Degnes afgang i enkedet er maatte omvendes til Kommunen, for med Hjælp deraf at opfylde en Del af de lidt fremtrædende Organisationer af Degnebo Skolevæsen, – Jeg vil da med fornøielighed imødekomme dettes behagelige at tilkjendegive bemeldte Degnenforstanderskab, at det bifaldes i Alt saa bevilges."
Jeg vil dermed hjertelig hilse.

Rosenholm Dørslöse den 24de Oktober 1842.

Kerabe

Til
Degnenforstanderskabet i Clemensker.

HK

16. Til Sognefogden og Skabet for Kaaret Peder Pohren fødte, der ogsaa til lig Underholdsbidrag fordrer af Sognet, aarligt at 6 Rbd. tilforordnede Sender Frøgs Døtre Kristine Mt. Pedersdatter, foruden indbetalte i Nordre Sønderjyd. Overformynderi 1 Rd 2 Sk. deraf indestaaer i at sende tilforordnede Lille Hjør, der imidlertid er taget ~~efgivne~~ anordningsmæssige Vidnesbyrd, og som de ~~for~~ tilligemed 4de Børn og Døtrene ~~ville~~ fordrede Bidrag indbetaler, vilde blive fremmede, og ved mere end faldne Sognet til Byrde, androg dem paa, at Forskabet vilde søge bewirket, at den ikke alene Dem to Befoldninger skulde tilgaa indestaaende i Huset, men ogsaa at dette Laan maatte blive forøget for derved at vinde en Huset, og at saaledes det afsendte mod Lyn laan, som Døtrene øvrige skulde komme ind under Sognefogden og Skabets Bestyrelse, saaledes fremdeles maatte blive gav Bemeldte Peder Pedersen i Almindelighed, ei med Dem at betaler Hofe.

Med en tilligemed Autorisation skal det nærmere bemeldte at omtalte 6 Rbd. maatte anvendes til nævnte Døtrene Opdragelse, men da de i saa Henseende ere sparede, og dem er i en saadan Forfatning, at den ikke kan lage Kjendelse, saa de Kristine Pedersdatter paa at laane 5 Rbd. af Døtrenes Kjøbstedsen at Huser i det Øvrige, for de kunde faae Huse. Sognefogden og Skabet er overbeviste om, at de 25 Rbd. saaledes udlaanes i Kristines Tilstrække, da, for den Huset skjemmer fra Døtrenes, strax vilde befinde tilfredsstillet, og det tillader sig derfor allerydmigst for deres Højmelbaarenhed at andrage paa, at de Kristine tilforordnede 6 Rbd., maa komme ind under dette Bestyrelse, for saaledes at kunne anvendes til Huset Udgifter.

Klemensker Sogn den 8de Juni 1842

Had Sognefogden og Skabets Vegne.
Standen

Til Provsteholmens Amt. —

17. Had Grund af de i Sognefogden og Skabets Skrivelse af 8de f. M. foranførte Omstændigheder for jeg bemyndiget at der af Kristines Mt. Pedersdatters Bemidler maa udbetales 25 Rbd. til Sender Tømmerfoden, i Overensstemmelse af det Øvrige med videre Hensyn til for at komme Faden og vilde Sognefogden og Skabet derfor drage Omsorg for at de 25 Rbd. af Beløbet bestemmes forskaffes ved omtalte Fader Hans og at de øvrige 10 Rbd. paa fremtidig maade, under Hensyn den Umyndiges Gavn og Bedste.

Provsteholmens Amtsskriver den 16de Juli 1842.

Skrabe

Til
Sognefogden og Skabet i Klemensker Sogn

18. I Skrivelse af 11te August 1842, fra Landsfiskalen i Lyø og Gunderup Herred, modtog Bogmesterskabet de foran berørte 35 Rbd. af Kirstine Hansdattere Overmidler, som var udlånte til Gjeldsbrevet og Skrivelse blev tilskrevet Lyøfogden.

19. I Følge Amtets Resolution af 16de Juli sidstl. for Bogmesterskabet af Hansdatter i Nordre Herred Overformuen, der indestaaende Overmidler, som jeg tillige skulde due, i Følge Dennes Dragende i Skrivelse af 11te August sidstl., af bemeldte Landsdommer igen under Lettighedsbrev Lånsbrevet.

Medens Obligation indestaaende for bemeldte Landsdommer Døtre, Kaarendt og Johanne Lånere . . . 25 Rbd. Sp.
Saalöbne Renter af denne Sum . . . 1 – 2 – 1
I Portokost . . . 8 – 4 – 1
Lov dispos. – 35 Rbd. Sp.

Udlaan af Bogmesterskabets Gjeldsbrev Gjeldsbrev.

Tilstedes Bogen den 15de Octob. 1842.

Stender. Brönnum. Holm. Thomsen. F. Hansen. A. Drud. A. Kjölsen. A. Krüse. Peder Poulsen. P. Ni. Brönnum.

Medhjemmel af tilstillet Skrivelse af 11te sidstl. indlagde Gjeldsbrev for de af Bogmesterskabet modtagne 35 Rbd. af Kirstine Hansdatter i Nordre Herred Overformuen, der indestaaende Overmidler, som jeg tillige skulde due, i Følge Dennes Dragende i Skrivelse af 11te August sidstl., af bemeldte Landsdommer igen under Lettighedsbrev Lånsbrevet.

Tilstedes Bogen Octob. 1842.

Stender

Tilst. Landsfiskalen i Lyø og Gunderup Herred.

20. I Anledning af den forekomne under 9de April d. A. Bogmesterskabet tilstillede Skrivelse, hvorved Bogmesterskabet opfordres til at afgive Erklæring vedkommende angaaende, for det samme gjeldende Tid, at Bogmesterskabet aarlige det mindst beregnede for Bogens at det kan tilstilles for Aar, saa det efter Omstændigheder paaligger at finde, saa vidt ringe det, dersom ved Aarsregnskabet, Bogens Tilstand, som

eller og gode bofaste Borgere for falske Løfter Skade.

Flensborg, den Dagen den 29de Mai 1842. Paa Bygmesterskabets Vegne Stender

Til Provinsialstænderraadet.

21. Afskriftsraadet paa Provinsialstænderraadet er der tilstaaet Bygningen af Laan af 700 Rbd. Dette afskriftsfattige Forslag lod Oplysningen af det tilligemøder, saaledes at den ~~paa~~ Laanet tilstaaes uden Tvang saadanfrist, hvorefter Laanet forrentes og afbetales ~~uden~~ 10 gjerne saaledes, dog ~~uden~~ den Bestemmelse, at Kommunen ~~uden~~ garanterer Laanet, og tilligemed i Paa forsaadt indsende det kongelige Danske Kancelliet Samtykke.

Da at ny tilligemøder Oplysninger i Bygningen er en absolut Nødvendighed, og Forstanderskabet indser at Kommunen ei for Tiden vil kunne bære denne Udgift, og tilligemed indsigter, at det tilstaaede Laan er lidt for lavt, udbeder det sig det kongelige Danske Kancelliet Samtykke, paa Kommunen Vegne at garantere benævnte Laan af 700 Rbd. Dalere.

Flensborg Bygningsforstanderskabets Stender. Rörnø. Holm. Ebsen. F. Hansen. A. Kjøller. A. Kühn. Peter Paulsen. A. Damm. P. K. Rörnø.

22. Amtmand tilkender jeg mig at tilstille denne Indberetning, Bygningsforstanderskabets Andragende til det kongelige Danske Kancelliet, og at erholde dette Kancelliets Samtykke til at garantere det afskriftsmæssige Flensborg Bygningsforstanderskabets tilligemøde, til at tilligemøde Oplysninger, tilstaaede Laan af 700 Rbd., og allerunderdanigst Forestilling til denne Indberetning om fornævnte mildere Transportelse. – Tilligemed tilkender jeg mig Bygningsforstanderskabets Vegne at andrage paa at benævnte tilligemøde tilstaaede Laan, maatte udbetales det i Januar Maaned næstkommende.

Flensborg Bygningsforstanderskabets Stender. –

Indberetningen
F. Amtmand Krabbe. –

23. Bygningsforstanderskabets møde den 5te Octob. blev det omhandlet at flere Gitter i Fortovet ere Bommer og i Mellemrummene maatte Fodgænger og Bygningsforstanderskabet medlog derfor at ~~gjøre~~ Mest. de Oplysninger der maatte komme til deres Kjendskab saasom forøvrigt de Bønder paa Landet lettest kunne forsyne sig med Gitter og den Mellemrummet og Mordred, der altid tilskynder dem. –

De Gitre, der saaledes saaes folde Gitre, er. –

1. Mikkel Jensen paa Østerbro, der solde Gitre i 14de Alen. Jeder Stød, kunde lystigst overlevere om Nattes for Fodet der paa i Bolbøje. –
2. Mikkel Jensen afsolde Gitre i 57de Alen. Jeder Stød, der forefaldes om Natten for Fodet tørgen Priis paa ibd. Jed. –
3. Christian Svaneberg paa 6te Alen. Jed., hvor om Natten afsolde Gitre paa Jaandred. –

24.

25.

26.

27.

4. Christian Mønsted paa 54de Øre Jord i Præstemoen solt Gilde paa Gaarden Mø. Salvtage Nat. —

5. Lauritz Tønnesen Mortensen for flere Gange, lidt langt ud paa Vintermaaned, afholdt Gilde i 9de Nommedagaarde Broe. —

Tilstaaende for Voge Nørre 1842. Hans Vognmandsfuldmægtige Rabek Magnussen
for Sammesteds Lyngsmandsfoged Larsen. — Steenden. —

24. I Følge Deres Høimbaarenhedes gunstbefalende Tredivelsesskr. i Brevets af 9de f. M. blev i Anledning af paa 25de dennes foranlagt nøje Maly, hvorved de flere paa Vegilain Dand paa 4de Øre Jord, hvilket jeg herved paa Deres Vegne gjør. —

Tilstaaende for Voge den 28de April 1842.

Steenden.

25. Følgende, paa A. Jørgen Vaar lidt Bjerg, den indgivne Andragende om at der maatte blive befriidet Sten av Morgen, lidt at gaaen paa dem. —

Vegliaanstiden for paa dette fil Andragende forlangte Vognmandsfuldmægtige Følgende, hvorfor det, da det maa, at saa er i Befiidelse af indtaad Lov, den saa ingen Indsigelse for for, og som saa er selv befiidet for det lidt at befriidde sig, — saa maaen beder de vore Mgst. for ærbødigst at befriidde saa av Dyrlig Morgen, der vigtigaa vil naa alaga paa dem, for at saa idem i dette Tilfælde Kommen Vognmand lidt Gjøde.

Tilstaaende for Voge

Hans Vognmandsfuldmægtiges Rabek Magnussen
for Sammesteds Lyngsmandsfoged Larsen. Steenden.

26. I Anledning af A. Andragende lidt Antrækket, om at erholde et Gangetidrag fra kontributtiegarsen lidt Ugjørelsen af et Tattigsvæsen, for Landmandsfuldmægtiges i Befiidelse af en lidtigere Ansøgning fra Tattigkommissionen for i Vognet beboende Kommune Gjenstand, og hvori Tilligemed omtaler at Pigen for beliggende om Tattigsvæsen, hvilket Kommissionen saaledes i sin Tid at Kommune i Befiidelse af, og da at afgive som Løsning lidt av Ugjørelsen mit det gaaende Tattig- og Arbeidsvæsen. Dette Pigen Gjørd Bad, ifølge denne Ansøgning, hilsen Kolenstand. — Da der ei er Landmandsfuldmægtiges nogen beliggende om dette Gjørdsen, maa man udbede sig denne Ærbødigste Ugjørelse for os, tilligemed Gjørdsen Bevaar oggiens, da Landmandsfuldmægtiges maa anse det for høist ønskelig, om et Gjøl Gjørdsen til Tilsiger Tattigvæsen og afhængiger paa den i Tattigkommissionen Ansøgning om dette Mand, nemlig som Løsning lidt av Ugjørelsen. Mathegl følger Tattigkommissionens Ansøgning, som beder mig at meddele tilligemed denne behagelige Dage, hvorved nemlig.

Tilstaaende Voge den 15de Sept. 1842. Hans Vognmandsfuldmægtiges Rabek Magnussen
for Gjørdsen Bolbro. Steenden.

27. I Anledning af det gaaende Tattigvæsen Ugjørelse i Vognet, er Vognmandsfuldmægtiges og for A. Mathiesen Kommune i Befiidelse af for den foreige Tattigkommissionen tilligemed i dette Ugjørelse indgivne Andragende

gende og Lærlig, hvori billige omtaler at Kolmosbrænd tilhører to Ny-Sidde-Jorder, hvorafsattigjordsmisfornøiede ikke til formentes at komme i Betænkelighed, og da at afbenytte sig Lønning for en tilfredsstillende med sattigsæt. —

Degnen forestillede Kabel, der var altid uberettiget med, at det skal Ny-Sidde-Jorder ejendomme de tilhørte enten sattigvellen Kolmosen, hvorom Nøgle til Degnegrøften, som kommer i sattigjordsmisfornøiede, med henvisningen at faae den forrettede Oplysninger samme, og de maatte indbilde om dette Ny-Sidde-Jorder formentlig afbenytte sig sattigmosens Brug i Henhold med kommende Vollagjerne yderligere tilladte, ikke at man sig den forlangte Oplysning undtaget fremstillig. —

Da Degnen forestillede Kabel imidlertid er ung og Ukyndig saa at han haabede Dømer og derfor maae formode, at han ei agter den ham bevilgede Bevilling, saa det sig udsagt lig at henvende sig til Øvrighed med allerydmygst Ansøgning om, at de gjerne behagelige ville forestille Degnen forestillede Kabel den ønskede Oplysninger, hvorledes det forholder sig med benævnte Kolmosbrænd tilhørende Jorder, hvor det ligger og med hvad Ret det besidder, hvilken Oplysning det er Degnen forestillede Kabel meget magtpaaliggende forinden at erholde, da det forinden ikke var lagt nogen Plan for det projekterede sattigfuser Opførelse, saa meget mindre som Mandet er ung, og ikke maaskee det ganske sattigfuser er ogsaa gaar endnu af den Jord, hvortil man ei maa ønske der saaer Lovlig Ret Kraft, og hvorpaa det altsaa vil være ønskeligt at ogsaa nogen ny Bygning

Hannemhave Degn den 18de Sept. 1842.

Paa Degnen forestillede Kabels Vegne

Til
Rosenholm Amt. —

Standes. —

28. Ifølge Ville Degnen forestillede Kabels Skrivelse af 21de Sept. fremlagde, hvilken jeg ikke saaledes kjendelig at forenende med Fra Fæstere Poulsen i Clemmesker nedlagte Skrivelse, der indeholder den begjærlige Oplysning betræffende at Clemmesker Degnes sattigmosen formentlig tilhører to Ny-Sidde Jorder.

Rosenholm Amtskrive den 7de November 1842.

Til
Degnen forestillede Kabel i Clemmesker.

Trabe

29. Ikke saa vel Degnen forestillede Kabel som Deres Jordmoder er efter Deres Jordmoders gunstige behagelige Skrivelse af 18de Dennes, nu jeg saaledes underrettet:

Degnen forestillede Kabel tilkendes ved nu Tilstand en allerunderdanigst Ansøgning om to i medlagte tilbagefølgende Dokumenter nedlagte Skrivelser den Ham tilbagesendt at for dagen efter, da jeg ei afsiaae den begjærte

658

30.

ved Gjjørning og Balancering. —

Under Sit. Clemens Prøstegaards Løstejord findes at liggende, som min Formand Hr. P. Roefoed har skjønnet til Degnens Tilligemose, og jeg er erhvervet Kongelig allernaadigst Approbation. Med Hensyn til Tilliggende Gjørende paa denne Grund, hvorpaa det omsøgte Tilliggende ligger, kan jeg altsaa ikke sige noget derimod; men vil det ogsaa med Hensyn til Præstegaardens og Kirkens afsluttet en mindelig Skjønsmand.

Hvad Løstejordene angaar, der har jeg Kongelig Tilladelse for at udstykke og Hr. Formand Persons Approbation paa Øiendommens Skjønsgang, som er beregnet til 36 Td. Land, hvoraf Degnen aarligen til Udstykningen 6 Td. Land. Hvad Degnens Løstejord taler vedrører at lille Hjedes, saa er det Kolaby, som fra ældre Tider har været skjønnet til det nordre af Kolamose, under at Gjindesen, eller Gjennemdrivningen, saa Hjedes Fort samarbejdet Løst, men jeg betaler aarlig 3 Rd. Sølv, som er Præstens Udstykning. Den Lod er med Udskiftningen med Landinspektør Scalbo og er til 1 25/35 Td. Land gammelt Mad og er fuldfisket meget i Øiet til Bjørnegaardens Mandebejde. Med denne Forder begrænser jeg for min Del indtil at indsende, men jeg foreslager for Ballum Præstekald Udstykning. Denne Jordlod ligger saa langt for det nordre Hospital til Brug for den nødvendige Opsynsmand. Jeg er imidlertid dennes, at Deres Majestæt allernaadigst vil tillade, at denne Lod maa overdrages til Tilliggende, hvorfor jeg maatte ligesom indtil den Gang.

Det Kongelige ~~At~~ den Høi Øvrigheds Resolution af 25de Februar 1829, kundgjort paa Landstingen den 30de ejusdem, og ifølge Dagen i mogen Janfuarde. —

Sit. Clemens Præstegaard den 27de October 1842

ærbødigst
N. P. Bolbroe

Jørgen Kaabe. —

30. Efter den fra mor Degnen gjorte Ønske om den Jørgensen ved Degnens Overgivelse af 27de f. M., angaaende at i det Tilliggende udtagne de fra den fremige Tilliggende, som et Tilliggende Øiemærke for Degnen ved det lille Hjedes Fort, Kolamosen tilhørende, Degnen Præsten at udbytte til med Degnens Præstegaardsjordebrød udmiste Jordes, at den Hjedes derved for behørende Præstegaardsjordebrød, efter dette Øiemærke tilhøre, og denne Gjenstand, med at finde Øiemærke for over gaa Degnens Præstegaardsjordebrød, i det dette fandt tilbage fordrende allerunderdanigst Indstilling, hvorom jeg forestiller at Degnens Præstegaardsjordebrød fandt begge at faa Gjørning og Balancering. —

Den i Præstens Øiemærke omtalte allerunderdanigste Indstilling, den Hjedes mere end andre ved det omsøgte udtagende fra den ældre Tilliggende, som Løsjordebrød medtage de Udtagende, for dermed at begrænde den Bestemmelse. Følge-

833

lig indskrænkede Bogmanufakturskabets Øiemaal og Øekonomi, samme ønskede behørige Udvidelse. Forstand Udviklingen er derfor aldeles indskrænket, og Lærer-Iderne lide ved mere at bestjerne derved end faae Udvikling i med Bogmanufakturskabet, det saa slet som ikke fremmanitet, i det for at gaae Øjemeed den Omsorbarhed og den Gjæstfrihed, som nu saa ofte savnes ved at omvendes de saa gaadende betjeninge i Skole og Kirkelignelser bestjerdsgjerninge, som ved der i dette Land saa mange at omvendes, tilbage gaae Grund af den Mangel paa Bogmanufakturskabet medtog Samme. — Endvidere er det tilligemed en Øfandsat, mangfoldige Øjer, at saa ved flere Øjergomaale afgadalle af Øiet, som ved dette den der i sin Øiemaal afgjorde Øjeblikkelige Ønsker og Tilfredshed. Dagen af Øjerfabrikken saa indtraadte mangfoldige Øjengt Fordele og Tilfredshed eller den Fordel samme skaffer, og selve idem med mangen Tilfredshed medtaget den afskrevne gaaberaabte Tilstandsø, dermed saa flere af Bogmanufakturskabets Medlemmer er tilligemed Tilt lid saa ved den saadanne Skolejord, som ved Fordelen skulde saa giment ved Øjerdyrning, alder for Øjellighed den, saa nu øgjemer ved Samme. Af foranførte, saa Bogmanufakturskabet derfor idem at det ved Tilfældelse af den tilligemed ødmiske Ønsker og det formaaer, at det idem ville lade lid ønskelig Øiemaal, og didtofilde, at forenede sig dermed lid saa, er Tilstandsskabet medtaget lid, i saa ubetagelig det ved det, eller at behøde derved fornelbarhed, i at tilegnede den egentlig gaaliggende Fordel som Øiet at berige og selv at saa Øiet lighed med, at ønske sig for derved fornelbarhed, at de gjenstande sagelige ville forandrede, saa Pastor Poulsen ønskeverdt den i saa Øiemaal gaaberaabte Tilstandsø af 25de August 1829, saa den Tilstandsskabet anser det for nødvendigt at gjøre sig betjendt med, fornøden det indgaaer med ønskeverdige Udstilling, ved den saa ovenfornævnte Skolejord, ligesom at afsøge Fordel, ved saa fred den Øiet saa meget imod, at Tilfredshed blinder flytte saa lid den øje Landmand, saaledes ingen Øie er aflagt lid Tilfredshed, og tilligemed saa ville indvilge i, at det lidt øiere Øjeblik fand af dette saadanne Skolelod indlager lid Tilfredshed, for at saa Øiet ved dering Samme, og fremme lidt ønsket. — De Fordele Medlemmer ved at behøde Bogmanufakturskabets saa be. ville Øiemaal, idem alene saa behøde dette, mere og Øiem

nummer, i det at Øerne, der ere Ejende til Lodsuur for tillig-
fristet, ikke maae flytter, fordi man ikke kunde ansee
Øerne for saamange Vildt Staae, tillader vi os allerunderdømigst, at
meldte Øerne fjemlbaarnet ere, at de gunst behagelige vilde
gaalgge Forstand, at saa snart behøver de andragte Ejendomme, for
at ikke ødeligere Skader, forsaar Skjæl, Ved fattige Bøgnet. —

Klemensker Bøgs den 22de Nov. 1842.

Stender. Brønnum. Holm. F. Hansen. A. Kjøller. A. Kure
P. K. Brønnum. A. Dam. Peder Poulsen. E. Sonne. —

31. Et Salg af Øerne Vilbjerdighed Skimmelh. af 4de f. M. angaaende Forslag af
Lighfinnerne, for jeg samt den Dag at tilmelde dem, at Bøgnefordelingsskabet
forrettede, Øerne ansaae lik Bøgnet Skimmelh. og i Overlærst Øerne Lighfin-
ner, vilde nøie Øerne Skimmelh. garnsatte Antal, og tillader det sig specielt
at forestaae, forinden Kolonier Forsøre, følgende: Hr. F. Moeke erhvervede
1ste Nummer Gaard, F. O. Kure gav 30de, H. O. Illing gav 30de Ster. Gaard, Bondet
Jørgensen gav 15de Mand. Gaard og Konsulent Pandemand H. Nielsen. —

Klemensker Bøgs Sept. 1842.

Paa Bøgnefordelingsskabets Vegne
Jo Lammenskjønbeir Lyø og Sorenskriver Larsen. — Stender. —

32. Et Salg af Øerne af 30de Juli sidstl. for jeg samt den Dag at tilmelde
dem, at Lieut. Holm gav Simlegaard og Lieut. Pø-
sen gav Borgaard ere udnævnte til at overtage Bøgnet og udføre ved
den endelige Deling af Udmarkerne gav Bornholm. —

Klemensker Bøgs Sept. 1842.

Stender

Til
Bornholms Amt. —

33. En ligesidende Skimmelh. som den omanførte blev i samme Maaned til-
fiilet Kongevasen Landinspektør Mørkeberg. —

34. Et Anledning af Øerne fjemlbaarnede Skimmelh. af 20de f. M. bortfaldne,
hvorved Bøgnefordelingsskabet maatte erkjende Øerne Kongefaldne,
den 2den Juni d. A. var dødelig til Døde og blev i almindelig Forgilde
i Kjøbenhavn forfølgelsesberettiget for Bøgnet, hvilket Bøgnefordelings-
skabet tilkendte Etatsraad Hansen gav 29de Ster. Gaard for Bøgnet, for at forfa-
rede ons Øerne vilde overlage sig de i sine Øerne Oplysninger tilfølge gaaende
Bondefriinger, hvorpaa Bøgnefordelingsskabet modtog den Erklæring
at Gaardfæstet Øerne Kongefaldne i den samme betalt alle Øerne betalte
forfaldne Øerne i almindelig Forgilde i Kjøbenhavn, de vilde saa snart
muligt betale forsaae, saafremt den samme tilstillede Regning maatte
finde billig. — Det Bøgnefordelingsskabet skulde for den Dag at give
Øerne fjemlbaarnede Kundgjørelse om, at de tilligemed indkommen
at benevnte Øerne Kongefaldne for ogsaa efter Bøgnet paa Øerne, at saa

for maad enhver forholdsmæssighed. — De tilsendte Bilæg vedhæftes.

Vammen Præstegaard Nov: 1842

Til Broerholms Amt. —

Paa Præstegaardsfortegnelsens Vegne

Ottesen.

35. I Anledning af Amtmandens af 29de Juli f.d. forlangte Betænkning om hvilke Udgifter paa de mindre Landmænd i Amtet ere Præstegaardsfortegnelsen og saaledes til Jer indsendt, fattes nogenlunde Oplysninger om, at enhver Lodseier tilligemed Vedligeholdelse af Skiftegraven skal betale Vedligeholdelse og Nedlægningsfolde. —

Paa Vedkommende Udgifter angaaer, da formeener Præstegaardsfortegnelsen, at disse fortjeneste indsendte Beskrivelser:

1. At Vejene skulde istandsættes, for imidlertid enhver Gaardbruger efter at bestemte Vejledninger udlægge lidt fremtidig Vedligeholdelse. — Det formeener begrundet at skulde gaae ud af, at Vejene efterhaanden forvandlede i Løbet af de 10 Aar i Vejene efterhaanden dannede i Vejene Præstegaarden i Løbet af disse Aar, saaledes at efterhaanden Præstegaarden fik et bestemt Udlægt, b. lig. ved mere begrundet for de Arbeidsgivere, maatte Arbeidet paabegyndes flere Steder i efterhaanden Præstegaarden, og at mest Udgiften udlagde ved enhver i for det Øieblikke, efter en endnu nøiagtigere Tagelse. —

2. At det forøvrigt afgjorde, indtil hvor mange Aar Vejene skulde omlægges, hvorefter det blev at udregne, hvor stor en Longde der skulde fuldføres for hvert Aar, den derefter blev at vægte paa de Vedkommende. —

3. At der blev fremskaffet en Plan for hvorledes Vejarbeidet skulde udføres, og om muligt at skaffe udstikt paa flere Steder, ligesom og at der med Tagelsen af Vejene blev lagt saadanne Hensyn til hvor mere Vedkommende ligger til Vejledning, som og hvorvidt Vejmaterialet, som det maatte behøves, er Vejene beliggende. —

4. At de ikke mere end Vejledningen skulde besørges.

5. De Vejledninger der engang maatte istandsættes, maatte vedligeholdes med midlertidige af de, der saaledes udstikt havde, indtil alle Veie maatte omlægges, og saaledes dette kunde forelægges paa Hørtkommet. —

6. Endelig en nøje Matrikul blev udstikt, hvorved det billigt, paa Grund af Hørtkommets ulige Fordeling, at Gaardene, efter disse Godsers og Vejene, af Præstegaardsfortegnelsen enhver lidt en bestemt Dalstørrelse, hvorefter Vejledningen indtil videre blev at indrette, eller bedre, hvorledes efter Gaardenes bonitetsmæssige Areal, hvorom man ved det

maatte dø..... Kommer det Landskab enten fra Landindbyggerne eller fra Rentekammeret. —

Hvorledes saafremt Mainavstandsretten skal staae ved Naturalprestation, dette Spørgsmaal er det ikke for fremmede Mening om Maade overgaae Kiøbenhavns Politi at kunne tilbyde indbyggerne sin indvidtidelige Mening om dette heliggende, Gj. saamed de mange Beføielser man der for Byen og Forstæderne Mulighed er at udføre ved Naturalprestation, saa de mange Besværinger de andre danske Provinser der foreligger i denne Anledning og saa fremdeles den nye Maiaordning, skjønner ved at gjøre Lovningen, at den største Tydeligheed og mulige Ensformighed gaaer for at forøge man søger at gjøre Naturalprestationen bestandig, i det mindste for en longere Tid, for os. — Jeg vil derfor ifølge det søge at imødegaae de Indvendinger man i Almindelighed fremstiller imod Maiarbeidet Udførelse efter den nye Anordning. Man siger:

1. Jeg er selv fremgangen Kommune fra Lid at faa betydeligt Arbeide. 2. En mogenlunde god Linie af Maiinstituter maae holdes, der mangler ikke de aarlige Udgifter. 3. Maiaa vil ikke saa snart Kunne blive sattes i god Stand, da der ikke vil kunne fordres at saa store aarligt fremgebilde, som der i Forhold vil kunne fordres Arbeidsdrøfter. —

Imod No 1 angaaer, da kan denne ikke tillegges synderlig Magt. Arbeidet skal ligefuldt udføres, enten kan det udføres dette billigere end endog, de der bor i Byen? Kommunalt bør Maiarbeidet, ogsaa naar dette skeer imod Betaling, ikke alene gaabegjøre i Aarets Løb, men gaae flere Steder i Byen, dette maa gaae frem af at flere begyndte ligere kan deltage i Arbeidet, dermed kunne gjøres billigere, ligesom det vil give Leilighed for ærlige, der maatte ønske det, ved udført Maiarbeide, at tilbagekommende det, som maae betale til Maiaa. At Maiarbeidet gaae begynder gaae flere Steder i Aarets Løb, kan jo ligesaagodt lade sig gjøre, naar det betaler, som naar det udføres i Natura. — Da saaledes Aarets Løb vil faae ved at gjøre med sine egne Maia, kan der ikke blive tvivl for, at Kommunerne vil kunne skaffe fra andre Byerne, og de fremmede, ikke der giver, maae saaledes kunne antager at blive i Byen selv, og derfor ikke blive hjælpefulde, og dette saa mange at minder, som det jo vil staae til ærlige Raadighed, enten ere alle i Lollandskab, at lade sig overdrage at min Medbrøder Mei til Afstandsretten.

Til 1. er en Meinhjælper nødvendig, naar Maiarbeidet skal udføres imod Betaling, maae denne endnu nøie nødvendigere naar det skal udføres af de Meigliges. Ved forøvrigt at Maiarbeidet skal udføres ligegod, saa vil den af disse Maestre forretninger, udførdre der ligesaa store Dagtundskab og endnu langt mere Tilsigt, naar Arbeidet skal udføres af de Meigliges, end der blive saa mange flere at holde Øiet med. — Meiindelingen efter Dagtalen saamed i Byernes, som steder til Sner en Dalt, maae

jo lader og udføre af en pålidelig Mand, og dette nøiagtige og betydelige Arbeide vil falde bedre, naar Mienbiedet udfører imod betaling. – I Øvrigt synes kommer vigtigere Omstand om bekostningerne paa det Nødvendige der for fremt kan tænkes i stand at blive, naar dette Arbeide vil maatte nøie bestemmes, ved Tagationer og Udlignede lige saa snart udført. – Jeg finder derfor Mienbiedet, naar det gjøres af de Nødvendige, ordnes og besørges under Mi-inspektøren, mod Mienbiedet imod betaling tiltrædes godt og nyttet.

Til Dito. Som den der er nøie lige at mordrend og økonomisk bevaa-ren og anvende sin Arbeidskraft, er umuligt fornøiet eller tilfreds imod Natural-Prestationen, og for den skyld ikke er at lade det den saa nøie igjen, saa fremgangsmaaden er saaledes blevne nogen betydelig Hjælp, da saa ved Arbeide den erstatteres samme tilbage. Følgelig den maa ikke ved Natural-Prestationen – hvilket kunne overtaget af Stor, og Hjælp den kan ikke benytter, maa det vil gjøre fremgang. Mienes Bekostning, og dette er ved en Grund lige at fraraade samme. Med jaabraaber man sig i dette tilfælde Folkets Overfølelse, naar i saa stor Tvang ved i mange Henseender er, naar man dog i dette Øiemed samme Omstændigheder for sig for maa den indrømmes saa-ma; Ej ved hvad Slags Forandring maa de foregaae ved den, naar de ere ligeved at skulde udføre det Arbeide udmordet godt, saaremed skeer det ikke – lige saa det Øiemed alder ikke at gjøre. –

Rogenstorp Stande-Gaard i Skanderborg Dage den 6te Dec: 1842.

Standen. M. Wolmd. A. Dam. Blomme. H. Mangsen. A. Kjøller.
Peder Poulsen. Peder Pr. Pirsen. –

Til Amtmandet paa Randersholm. –

36. Med at tilmelde dette Jordbrugsselskab, at Rogenstorp Standeskabet, paa Grund af den saare billige Priis, saaledes maa have anbragt Opførsel af det nye Sædelighuus for sit Rogenet, er bestemt omtrent 600 Rbd: af det tilgrænsende liggende Land af Amtsfattigvæsen, tillader jeg mig billige allerunderdøigst paa Rogenstorp Standeskabets Vegne at andrage paa, at denne Jordbrugsselskab gjør det betænkeligt samme ved mulig lid Udbetaling benævnte Sum, dog med Tvang af de 50 Rbd:, som tilligemed er anviist, eller i Mangel af den selv Sum, saa stort at Beløb af samme saa snart, for at Rogenstorp Standeskabet Sum blive istand til at udbetale fuldagrænsende det med Tilladelsens ringulærende Ønskede. –

Skanderborg Dage den 6te Dec: 1842.

Standen

Til Randersholm Amt. –

37. Efterfølgende Protokolat modtaget følgende Skrivelse:

Med stor Tilfredshed har jeg underrettet Sogneforedstandskabet, at jeg for mig dæl har indtil nu, at det nye og forøvrigt tilfredsstillende og øvrigt, hvor det findes yderligst. Men at den skadelige Kolera omvendrager Tilstedeværelse, har jeg naturligviis ingen Mindeste til. Og da det gamle Tilfredsstillende og Jernagtige er med Rosenlig allerunderdigst Dæmilling gengivet det Tilstedeværelse af min Forretningsførelse, saa synes det mig rigtigst, at skadet er fremmer Rosenlig tilladelse det, at Kolerabrev omvendrager det Tilstedeværelse; — dog er det en Betænkning, at den aarlige Afgivt af Kolerabrev hvorfor man fremmer i Anledning af Tilstedeværelse. —

S.t. Clemens Præstegaard den 5te Dec. 1842.

ærbødigst

Jørgen Balbroe

Jørgen Krabbe! -

38. Tilligemed har Sogneforedstandskabet tilladt indgivet en allerunderdigst Begjæring om, at det gunstbefaglige vilde afgjøre, hvor Kirkeinventarium og Kirkestue, Mortenstatten, der i Anledningen Skabe tilstand saa og saaledes tilligeledes fri Sognet, maatte nærmere forsøgsforberettiget, da Østermarie Sogneforedstandskab, under hvor forøvrigt fine forretninger det jeg synes, saa meget at modtage. — Ligeledes blev under 24de Sept. f.d. tilfredsstillende det om Skrivelse, tilligemed at af Sogneforedstandskabet foranstaltet opslaget Politiaforsøg, hvori det udtaler sig tvistabe bestemmelse om, hvor huusmand Peder Bagers, der fri Sognet saa ogsaa tilligemedstaltes, maatte nærmere forsøgsforberettiget, da Øster Sogns Foredstandskab, ønsker det af omnævnte Politiaforsøg maatte anlagt forafgjort, at samme er for glad det at søge for saa, ikke der mindre maatte at refundere Østerskov Sogns tilligemedstaltes Udlæg, og formaaedigen at søge for bemærkte Peder Bagers.

De Udmandigelser, som formente Kirkestue og Barnedaa saa forøgsarbeget, i forbindelse med den vinge Omsorg den forige tilligekommission har viist for at udmaie bringe Fordelen det at dække en udredte for 1841 stadfæstede Mindrebalance, saa og det at befrie de formaaedige ordinaire Udgifter med, saaledes Sogneforedstandskabet for Øjeblikket i den Største Forlegenhed for Penge til de nødvendigste Udgifter, finder han det allerunderdigst maa udbede sig Dem Hr. gunstbefaglige Afgjørelse af forenævnte Kirkestue og Peder Bagers Sagen, hvad de ved Commissionen tilstyrlighed, fremdeles at refundere Østerskov Sogns tilligemedstaltes Udlæg i Østerskov Sogn den 1ste Aar. 1843

Paa Sogneforedstandskabets Vegne

Til Broomholmslænet. —

Stoorup

Eg.

39. I Henhold til af Marts Maaneds d. 4. udgaaede Regnskabsforskrift er Regnskabet gaaet, som dette fremlægges, indbetaleligt vilkårligt udlagte Penge, til 3de for under Regnskabets Tilligemøde forekommende Udgifter, som gjorde Allmindelighedsbidrag, for dermed lidt at lette Kommunernes Byrder. – I Anledning af Regnskabet under 14de Februar, som Amtet modtager til Politiafskrift, saavidt den ved disse Dage er afgjort, bemærkes der maatte ikke modtagne nogen Bestemmelse om Kommunelænemænd Karen Frederiksdatter Barnes, Ane Marie, og Karen Hansdatter Koefoeds Barnes, Hans Nielsen Koefoeds, hvis Kersag maatte anmodes allerærbødigst tilladt sig, at udbede sig for deres Fremtidige, at de gunstigst vilde paaskjønne disse Dages fraværende Afgjørelse. –

Blommenholm Dage den 6te Juni 1843.

Den Regnskabsførende Bestyrelse
Wagner
Stendler

Til Bornholms Amt. –

40. I følge Amtets Resolution af 22de Nov. f. A. er Regnskabsforstanderskabet saavidt muligt at meddele:

At med en det Regnskabsforstanderskabet Alvraad, saamidt muligt at søge at lønne, til en bedre Ordning af Skolevæsenet for Kommunen, maatte saamidt dette skulde skee med en forøiet Skolebidrag paa Regnskabets Bekostning, da maatte dette blive paa mangfoldige ~~gode~~ Maader ~~fattige~~, og gode ~~Kommune~~ Børns forældremes Fordrivelse. – De mange dere ufuldkomne Huse, forudet er den omtalte Direction ikke som begjendt maa i de samme der saa snart forgaae Hen, og saa ak udtalt dere gode Huse gaae ingen Mandsmer Sinnet gine Dyrtidning for, tilligemed idde ubetydelige forøiede Kommunale Afgifter som Regnskabsforstanderskabet saa snart skal sige ud, saget til at gaaloggo Kommunen, trader paa Grund af en forøiet den gode Administration af Skolevæsenet, og trader som en følge af den nye Kommunal-Indretning, der gjør Fordring paa en mindre kommunal Indgriben i alle Forhold, gjør, at Regnskabsforstanderskabet for Tiden ei kan indrømme, at Regnskabet gaaloggo en saa forøiet Afgiftsbidrag omanføte Øjemed, men maatte bede, at Skolevæsenet for øieblikket maatte udsættes af Kommunen, maatte overlade det til Forstanderskabet, den idde vil indlade at saae samme for Øje, og maatte Omstændighederne tillade det, med Haab paa Kommunen vil søge at forøge Skolefondet. –

Gildarbonnen aarlige Afgift for sin Grimthe fra de ældste Tider, og den derfor høist ubetydelige, og saa, saa længe de nuværende Lærere idde udbringer det mere end 13 Rbd. 3 Sk aarligt for den bagge. –

Efter Skolevæsenets af 1814 dette § 66 er der tillagt Skolerne 1½ Gade Tønde af det til Kirkerne liendeligige Jordtørve, en Tillægt som findes

idra er Kommunal Skolevæsenet tilgodes. — Man tillader sig derfor alle-
ærbødigst at forespørge, om ikke den ønskede Afgiet for Kirken til Skole-
Brug indfordres til Kommunen af foræres Skolevæsenet, men ogsaa
om Skolevæsenet ikke kunne gjøre Indkrav paa det saa Beløb for
den forbigangne Tid, da det ikke synes billigt, at Skolevæsenet skulde lide
Tab for di det kommunale ikke tilbørlig har passet deres Ærende. —

Pjemarfestanderstabet i Flensborg Byen den 7de Jan. 1843.

Stender. C. Bd. K. Brönner. H. Holm. A. Kure. Esmann.
Peder K. Brönner. A. Damm. P. Poulsen. J. Hansen. A. Kjøller.

41. I følge denne Skrivelse af 28de Dec. f. A. blev det tilbørligst bemyndiget
Ole Andersen af Ellerbøl, som jo var paa Pjemarfestanderstabets Vegne at møde.
At finde Konfirmationsstabet den indlade sig paa den ved dem forela-
gte Beregning — hvorfra det bemeldte Ellerbøl Konfirmations for-
tilligemed det begjering, — men det skjønnes dog ikke, for
var at finde hvi Pjemarfest er forhøjet saa betydeligt, hvor flere andre
Amter saa meget, om denne er ubetalt og hvorledes den er anvendt.
Efterat Konfirmationsstabet har modtaget disse Oplysninger,
og det Kreds — vedkommende Sende for forhøjelse tilligemed
hvi Pjemarfest, vil det — udligne indlade sig paa den ved forelagte
Beregning — Lars Pedersen af Westermarie Byen, i hvilket tilfælde det
var ønskeligt, saafremt de fornødne Data indeholdes den — —
— vedkommende — at bemeldte Lars Pedersen indfandt sig
i Pjemarfestanderstabets Samling Lørdagen den 4de Marts næst.
Kommende, for der at afgjøre denne Sag, hvorved saa billige mul-
ig — — bringes Afhjælp ovenfor Skolekirkestabet saa vel som Kommunale
Skolevæsen. —

Flensborg Byen den 24de Jan. 1843.

Stender.

Til Kommunen Johan Peter Grönberg i Brönne. —

42. Afskrift af det kongelige danske Kancellies Skrivelse af 11te August 1829.
til Amtmanden og Provst Agorth saa vel som af 11te Oktober s. A.
til det Kongelige Rentekammer, at der i Flensborg Byen findes over
i alder til Datteren og lid en Skolelærer i Byen antagt Forhold saa vel i lov-
gave det Skal nærmere bestemmes af Forholdet — — og om
hvorledes og — — — Betaling ingen tilfredsstillende Oplysning
fremover er afgivet, og da saa i denne Anledning — — det
det Kongelige — om at erhverve — — Oplysninger og —

skal dette de nödvendige Forholdsregler. –

Dernæstlist er i denne Anledning bemærket, at det kongelige Landhusholdningsselskab ved Skrivelse af den 8de Januar d. A. er blevet underrettet om, at der i det forangaaende maatte findes en Uoverensstemmelse imellem de i Henhedningen af den med Forordningen af 15de Octb. 1802 paabudne Skat fastsatte Jorder og de, som ere blevne indeholdte i Opgivelsen af Jordbrugere, hvorfra der ere blevne indsendte Oplysninger om, hvorledes det er blevet bestemt i Ligningskommissionen for samt Ved i Byghörfelsesregistret maatte og afskriftsformatte paa gaa Boerneholed i samme for Tilbage, følgende Skrivelse af 12te August f. A.: anførte Afmærkning, nemlig at de Udmarksjorder, som bruges under Gaardene i Præstemarken, skulde med i Kongelig Resolution nævnte Lister med Ved, som forgjæves de Landhusholdningsselskab, at Degnegaarde Bolbroe med Ved i Aaret 1817 indsendte Opmaaling af Degnegaardsjorder, saaledes som de ikke ligeledes til bage følgende Skrivelse af 3die Nov. 1827 forklarer, for jaamidt den Lod beliggende Hidmarkelig som Eiendom, oprigtigen af de Jorder som bruges af Præsten og angivet denne Lod at tilhøre Degnegaarden Bolbroe, medens Lod for den af Landinspektøren Dal skrev i samme ligeledes tilbage følgende Skrivelse af 9de August f. A. angivne Skrivelse, forudsiger forskellige Udmarksjorder, som bruges af Præsten, der saaledes skulde indtilsiive, i det Hele 36 Td. Land, men om denne forsøgt for Land mangen andre Jordmarksk. Dernæst Dem det kongelige Landhusholdningsselskab Oplysninger gives. Det fremgaar derfor, da i følge Dit Regnskab over Præstegaard og Bolbroe Skifte, men som dennes ligeledes for bemeldte, nemlig at omtalte Anmærkning i Byghörfelsesregistret ligeledes for anførte Lik forskellige Udmarksjorder, som ved Dem i Midtelig fed Ejer omgaaes er lidt det afsemed nemlig den af Degnegaarden Bolbroe paamidte af Landinspektøren Bahlow Lik 24/25 Tønder Land angivne Jordlod, som af samlig omvendt Boerneholdes Jordbrugerskab 3/4 Pl. samme. – Da der ikke derved lagde Ved mildt med Lik mangen Jordstykke for Bolbroe gaard – der der maatte Gaarden den anførte begivet, – som Lotten blev Præstens Præstegaard og Bolbroe Tilbage, Dette Mangel Jordstykke Jordmarkerne og derved Jordmarkerne Lik betydelig Udmærkning at i denne Dag indtil nidrem Skriver for Eiendel Jorder mere at forslage.

Lik Bolbroe gaard Boerneholed

I Følge Deres Høimedbyrdighed mig. ærede Skrivelse af 13de Dec. sidstleden, hvori Deres Høimedbyrdighed og forbemeldte Stifthøvedmandskab, hvormed det maatte være enig, forlanger, at Landdistrikts Skattevæsenet i Christiania Stift, i Overensstemmelse med Lov af 8de Juni 1840, for saavidt dettes Virksomhed angaaer, søges indrettet i Overensstemmelse med den nye Amtsformandsvælgelse og at Skatteregulering maa ske lik det Jalmindelige af det i Lov. 14de Juli 1819 foreskrevne Lakab, for saavidt det Øgemaaleskabet allerede er blevet indført, at dette, saa vidt den Øvrige Skatteomrøringen, der i denne Anledning med Eiendomsmandsvælgelsen i det Øgemaaleskab lik at gjennemføre, anfaaes det som paa Grundlag, at det Skattepligtige for dette beholdte Skatter Gunde saa forenes afsnøre i denne Skattegrillemingsbøger, ligesom at den Øvrige Skatteudkast, at denne Lamindringen det Skatteomrøringen, forøvrigt i Overensstemmelse med den nye Amtsformandsvælgelse, de i denne nødvendige ligesaaberørte Ændringer, som Skattevæsenet i Christiania Stift, i Følge Lov af 14de Juli 1819 angik, da indrømmede man jeg at beholde disse, naar Afsnøringen i Skattegrillemingsbøgerne ikke dermed forbinder den Betaling, man maatte for øvrigt ingen Grund finde for denne Frihed at indføre, jeg den fornøgte Billighed fordrer, at man bør saa Betaling for saa beholdte kongelige Skatter og naar Skattejordene, ifølge Lov af 14de Juli 1819 § 3 under ikke at betragte som forøvrigt Skattegrillemingsbøger, at Skatteriner Betaling da afsnøres i disse. – Paa Grundlag af de kongelige Skatter med i Øgemaaleskabet, der ønskes det, forøvrigt Skattegrillemingen med det at betale saa, der ønskes indført. – Grillemingen der for øvrigt saamit videre, afsnøres saaledes som Lubdomaen, øvrigt, saamit videre, afsnøres saaledes som Lubdomaen, ikke det for ovenfor kongelige og Naturalgrundlaget ikke det for Skatteriner ved det Betaling, som er nødvendig Grund for at de kongelige Lubdomaen ikke det for Skattegrillemingsbøgerne, saa vidt, Betaling afsnøres i Skattegrillemingsbøgerne, saa vidt, ligesom forøvrigt Lubdomaen betaler i Penge og Naturalier i det Skatteriner i det Skatteriner betaler i Penge og Naturalier i det Skatteriner i det Skatteriner betaler i Penge og Naturalier i det Skatteriner i det Skatteriner

45. Det er dette forhandlingsfelt bekjendt, at Bygnefortsættelsen af Frederiksborg Slot er blevet gjort til en almindelig Omkostning for det gamle Bygningsvæsen og udgjorde det i det Slot Bygningen tilhørende Lønninger, der ifølge Landkommissariatets Beregninger gaa til Fattige og Sengestedsliste Skole og Tattigvæsen alt med forskellige Sengestedsliste Familier, og i Kommissionen er det, saa vidt Dennes Rådmand Hr. Bolbroe, som der er blev forbedragen, og det siden ikke som der forbindtlig skulde blive ordineret, saa de Gjeldende blive antagne som Vagellaver for Tatteren, og omslage sig den Præstegaarsgjeldende Summen i Bygnefortsættelsen.

Men er det gjort — og det skal der nu er sørget, at Rådmand Bolbroe er gjenkommen efter endt Skaaned, og som i denne Tid med Flittigheed at opfylde Tatteren maatte lagde, at jeg er overbevist den lidt som Ordination og Konsistorie som Vagellaver formedes Qualification, som det dog idee er efterat nogen Forbindelse selv med blev det gjort tydeligt, at der idee blive mere det Bygningsvæsen Konsistorie. — De angivne Grunde angiver forskjellige. — Dette er en ualigen idee det Slot Slotte, og ved idee ikke at opfylde gaa, som er det det Tilsvar gjorde at jeg langt tilsigter. — Da det idee er med Bygnefortsættelsen Mening, at udføre Forretninger i Bygnefortsættelsen langere, end det som Grunde som Vagellaver at omslage de Kommissionen, som selv i den befriede, er det dette Gjenstand, at saa vidt det idee er Kommissionen, at Rådm: Bolbroe er ikke blive antagt for Tatteren som Vagellaver, med det indgaaede ved Kommissionens Beslutning det Tilsvar det ud, at mere Bygnepræsentation, som udøvelig det at udføre sin Forretninger, blive antagne og en anden Præst er befriedet for at komme det omsaa det Virksomhed, at Rådm: Bolbroe er ikke blive antagt for Tatteren som Vagellaver, er det at nu, som vi gaa videre, fremtid det Tilsvar det Bygnefortsættelsen, som vil overvinde indtrædende sig for de mere Pag, og det er det Kommissionen, Dette er grundlige forklaring om, som vil Tilsvar det befriedet, og er det det det det. — Det det er det at det, som det det det det

den gamle Frost, i sner mangt saar Torsk og Kuude gjennem Skuldering dreiet, og muligen af en eneste omberørte Torsk, hvis blinde afbenyttet, men alene af Sandt for den Nordiske Provenu kiøbes Tomteinger bør ikke saaledes Tillige forandrifstabet. —

den 3die April 1843.

Ved Frost Steenberg

Underdaanigst afskrift Forstanderskabet

46. Beklaget af den Dagsmæssige Forstanderskabet med dennes Skrivelse Dato: 26de Marts Bestillede Dagsing fra Dato: af Forstand Kongeriget Danmark og Slesvig i Almindelighed Jorgilet, saa jeg Jernet den Dro Skrivelse dem, Provincial jeg idem saa mig Skal Skrivelse dem Skrivelse dagsingen, da Dennes maatte med for Dommerne, saaledes under Forstanderskabet ing fra en af Dagsmæssige Forstanderskabets Medlemmer, Dersamme Skrivelse Samme for Dette Kongeriget Danmark og blamere forlagt med Skrivelse i mit agt Hvor og ei saa tal Idem Det Skrivelse. Kommeleingen under Dennes Dagsing andelig maatte Dennes med sig igjen, saamegt forstandet Dennes Forstanderskabet af Dangerne. Forøvrigt saa Dette Kongeriget Danmark, Dette Skrivelse gaa 29de Februar gaaet Dette Dagsmæssige, blevet Dennes Dagsing blevet, og ikke saa sig saa for saa med Dommerne Kongeriget, Dennes Dagsing lidende gaa Skrivelse Dem, saa, Dennes udlegte sig, fandt det anstødende for sig Dem Skrivelse og betale ved Dagsing. Der lod gaa Dagsmæssige Tillige saa.

Skrivelse Dog ad April 1843. allerydmigst

Stender.

47. Ved Dem, i afskrift Dagsmæssige Forstanderskabet Skrivelse Dato, den 5te December blev forelagt Skrivelse Dagsmæssige Forstanderskabet, og ved Skrivelse fandt gaa Veder Skrivelse gaa 59de Skrivelse gaaet Skrivelse jeg 18. Da fremed Skrivelse de Dem Skrivelse.

Skrivelse Dog den 8de April 1843. allerydmigst

Stender

Jørgen Bernhard Krabbe

48. Ved Skrivelse af 3die April Skrivelse fra Kongeriget Danmark Dagsmæssige Forstanderskabet af Dennes og forøvrigt Dette Skrivelse Dagsmæssige Forstanderskabet Skrivelse Skrivelse Skrivelse Dagsmæssige, Forstanderskabet Skrivelse

Stiftsf

for fattige Børnene. I Anledning heraf har Bygningsforstanderskabet den Ære at meddele, at paa Grund af det Udfaldne ingen andre end de Børn er blevne optagne i Bygningen, som selve ikke alle Mainummer ere lagte, men derfor Bygningsforstanderskabet i sin fig. Skrivelse har udtalt, at indgive noget detaillert Forslag om Børnene, og med Hensyn hertil bemærkes, at foreløbig maa betragtes som Børnene i Maian. de gaaer fra den østre Landmand i Øst igjennem Sorrebje og som fordelte igjennem de saakaldte Mallemoer i Nyeker Bygd. 2. en Mai de gaaer fra nævnte Børnene i Nord igjennem de saakaldte Ladegaards Fuge og og til Landmand, de gaaer forbi Simblegaard. 3. en Mai, de gaaer fra Hermand Eiden i Nord igjennem Badegaard og Kræbbe og til Landmand, de gaaer om Bleinge. 4. en Mai, de kommer fra Nyker og gaaer i Øst mod Kangeskalgaarden, Sjurken og Sorregaarden igjennem Kiøbenhavnerbøilsgaard

Thorsager Bygd Mai 1843.

Bygningsforstanderskabets Vegne
Steenden.

Til
Amtmandens.

48. Da saa der fattige fra Politiets Side er gjort for at faa ud af lige Gildesøl saa godt som muligt af fremgat, og der Bygningsforstanderskab erklæret, at tilmidbringe en bedre Politiovsyn i Bygden, men der Øvrigt er anmeldt, at der skal gaaes i denne Maaned en Gildesøl til hvis fremdeles saakaldte vliggegilder for Præstegaard Qvæle paa 18de Februar indgaaet inspurte 2den Paaskedag og 8de Søndag efter Paaskedag, og for Qvendt Hermansen paa den 6te Februar gaaet Gildesøl den 2den Paaskedag

ærbødigst Bestyrelsen, at Mandemandet maa drager Eder Ærbødigst.

Thorsager Bygd April 1843.

Bygningsforstanderskabets Vegne
ærbødigst
Steenden.

For Præstegaardsfoderalaar Lyje, og
Fattigvæsenet Larsen.

49. Paa Landmand er af mere end tilligemed er mandtal den overtil Bidraaenmisfoed for Bygningsforstanderskabet for langere Tid siden jaatonkt, at der af Bidrager Forretningsholdning og fremdeles Vanskelighed er anstaaet at Dødes og mange Lignoed, der den, som saaes, er af en saadan Klodset Konstruktion, at den i det Løn mestand er uhensigtsmæssig. I Anledning af at der fra Bidrager Side er

til Kommunen nord i Mexico for Anskaffelsen af disse Ting, ifølge de kongelige Commissarier i en god Forholdning, som nu kommer som kongelige disponible Besoldning. De Bygningsforstandere have at gjøre Udkast af Kostenanslag og komme til Kjøbenhavn, at der af Kirkecommissionen er anvist et Laan af 100 Rbd. afmorer Kirkecommissionen til Udbetaling til Allinge Kirke, saa som ikke kun det lagt nogen Kirker Interesse i Sagen og derfor gjøre Indsigelse imod dette Udlaan, og dem er af allernødvendigst at anbringe paa, at Kirkeudlånet nøt Skjønt agtaaer, nemlig Anskaffelsen af et Orgel og en Lysnoge med Tilbehør, idet Skjønt noget Udlaan af Kirkekommissionen til Mester, og at det af Kirkekommissionen bifaldes at der straks anskaffes en Lysnoge af de beboede Mester, og ligeledes i stedet et Orgel. Skulle dette nødvendiggjøre idetmindste den foreslaede Kirkecommissions Bifald, da forbehold vi os det høikongelige Commissariat Afgjørelse angaaende det ikke-liggende.

Bygningsforstandere skrivelse i Allinge den 4de Juni 1843

Til Kirkecommissionen. Underskrevet af det samlede Kommunestyrelse

50. Med hensyn til denne Afst. Skrivelse af 23de Mai f. d. angaaende Bygningen af de saadanne Jernbekarsgange for Landsbyskrivelse den dem at udlev. at, da kan sagen, som efter den Skal ifølge Kr. 14de Sept. 1708 er gaaet ud af samt, forresten Landsbyskrivelse at Skatten agtes kun beholdes, men saa snart den trænger saaledes ombyggelse eller nødvendig for Ombygningen, bifaldt Landsbyskrivelse den afsvagende Udtalelse forestaaende Maade, at ogsaa samme under den almindelige Sætlighed.

Skanderborg den 8de Juni 1843.

Til Jr. Kommunefuldmægtige Lassen. Kongl. Bygningsforstanderskrivelse

Wagner

Mandrup.

51. Ved Skrivelse af 26de Mai f. d. har denne Afst. ønsket Bygningsforstanderskrivelse Betænkning over en Henskrivelse fra Borger Lieut. Hansen betræffende Tillladelse til at udgrave Stenene af den saakaldte Kraisk Mose i Skanderborg Bygning. Ingaaende denne Bygningsforstanderskrivelse, at det ikke den er nødvendigt at udgrøfte bemeldte Mose, fordi der ligger fed i Nærheden af Bygningen, gjør det Mere absolut nødvendigt, at der med Udmærkelse en ledige Udfyldning, der allerede er gaaet af, vil falde i de Bygningsmedlemmer Lod og de af Lossen anvendte Penge Udgrøftningen saaledes maatte ikke

tilbage

maatte faa kaar Leilighed af Nødtørft. —

Dog [illegible] i [illegible] Dage Juni 1843.

Til [illegible] Kaarlin Larsen.

52. Naar at [illegible] Hr. Amtmand: [illegible] for [illegible] og [illegible] gaa almindelig Sygehus i Kjøbenhavn, saa jeg tillader den Dem at [illegible], at betale Dette Vaasen, [illegible] tilfaldet den gaaende Hjælpe-Regning, [illegible] ud, at betale den gaaende [illegible] forøvrigt, [illegible] Fremtidige Fremede, at saa, for at faae Den 18de [illegible] ogsaa af Dog [illegible] Tillægsfond rig. Regnede for saa vidt at betale den ikke tillægsberettiget [illegible] Regning, [illegible] at saae [illegible] Tilfredsstillelse i Billet at betale den gaaende [illegible] Hjælpe-Regning. —

[illegible] Dage Juni 1843. Steenden

Til [illegible]. —

53. I [illegible] af 20de Sept. 1831 [illegible] Dagen [illegible] at [illegible] gjøre [illegible] gaa, at [illegible] af [illegible] den [illegible] for Dagen [illegible] Dage [illegible] Dagen [illegible] Dage [illegible] Dagen [illegible] Dage [illegible]

en Mand i samme Retning at indlegge de paa Fæstemandens ligende Skatter, og ovenmeld, i Mangel af beliggende betaling, i den ved Pogmatos Fæstemand, lade gjøre Udpantning i selve Fæstemandens. — Stavanger Amt den 11te August 1843

Jørgen Brandt Krabbe. — Paa Pogmatos Fæstemand Frederik Magnus allerunderdanigst Skrivelse

55. Af det Pogmatos Fæstemand Frederik fremsat tilmeldelse fremgaar, at medmandsfolkene paa Jørgen Pogmatos Gaard ikke have udført det paa Fæstemand Frederik paalagte Arbeide paa Bimiane, paa grund af de af denne Mdr. afsagde Mandedage af det almindelige Maiarbeide, og de andre, som det tilhører af Fæstemand Frederik, efter Bestemmelsen ved denne Mdr., paalagte Arbeide af dag til Mand, ligesaadelesa af Bimiane, — naar det udbeder sig, at disse Dagsfolkene skjøne denne Mistydning i den ene eller anden Retning, Dagsmatos Fæstemand Frederik for betaling for den saa meget lave bortauktionerede Ifjordsfolkes, fordi det er Lillest Ifjordsfolkes, samt at de tilligemed deres Medvillighed — naar ikke jeg den gaarde Mdr. —

Da en saadan Dag for udførte Arbeide saa fat, at det maa gjøres ond, fordi det dog ikke er muelig at faa mange til den, da de staae i den fuldagige Tømmering, at de ikke kan tænke til, at udføre det de den paalagde Maiarbeide, — naar Fæstemand Frederik overbødigt udbeder sig, at man ufortøvet maa afhelpe, forøvrigt muelig maa blive tilfoldte at udføre deres Arbeide ordentlig og godt, da man saa formener — med det Gode, at midde Dumme formaae i det mindste en Dag til at gjøre deres den tillagde Maiskjøddemarke. —

18de og 19de Februar og samme Gaardsjiemmand, for udført det den tillagte Maiarbeide paa maaneds, at betaler for Dette at vaagne. —

8de Nordmandsgaarden Gjer, Jiemmandene Lars Ø. Høg, Jørgen Edvardsen paa 29d., Jørgen Jørgensen paa 33d., Stavanger paa 49d. Palmeingaarden Jørund og Jakob Stangen paa 5de Nordmandsgaarden Jørund Jens betaler gjøre. —

Den tilsigende er Maiarbeidet bortauktionert til 4 Jørgen

Må kopiere
fotografere
Hvis du
kontakt
for et

fader Enkemanden Mogens Peter, Husmand paa Ole Peter
Olsen, Anr. C. Dahl og Christian M. Riis

Stemmeberettiget den 12te August 1843.

Til
Politiassistent. –

Paa Regnskabsførerens Vegne
Mogens
Steenden.

56. Lov Udkastelse fra Fæstegaarden med Tilliggende og Løsladelse af denne Udkastelse indbød sig nærmeste Husmand og Enkemand i Anledning af en Politiretsdom, for Ny Tilsoldes Skyld, som den forskrevne Arbeidsaftale i Henseende Udførelse, saavel idem var ved gaaende Vedtægt for denne udvisteds øvrige Husfolk.

Husmand Lars Hansen paa 1de Ofr. Jordr. Gd.
— — Hans N. Brønnum paa 34te — — —
— — Peder Benidtsen paa 37te — — —
— — Anderits Hansen paa 46te — — —
— — Søren Pedersen paa 47te — — —
— — Hans Larsen paa 49te — — —
— — Hans Søren Renager paa 53te — — —
— — Lars Bidstrup paa 61te — — —
— — Lars Christen paa — — — —
— — Søren Hansen paa 1½ Brønnum gaards Grund.
— — Anders Andersen paa samme
— — Lars Paulsen paa 2den — —
— — Jørgen Brønnumsen paa Baggaards Gd.
— — Hans Hansen paa samme.
— — Christian M. Riis i Landet.
Enkemand Christian C. Dahl paa 13de Nord. Jordr. Gd.

Stemmeberettiget den 14de August 1843

Til
Johannes Fuglsang Bjørgvad Larsen udbødes

Paa Regnskabsførerens Vegne
Steenden.

57. Fuldbyrdelse af Skarven Lars Johansen fødte Jørgensen i Ødis blev
for tilligemedes Skattefri lidt Land og tilliggende udlagt
tillagt Efterskatte for Skattevæsenet lod den 12te Januar gamle Søn
Hans Peder Larsen fortiget søge den fastede Skolt, for derfor
ustridelig Skatte indsamlede sig da lidt for Konfirmation
forrettede Husfaderen, for Resten den dog i langere
Tid forbundet Skolen uagtet Moderen for samme Hans

Kommandeur og hans Tillige er gjort opmærksom paa at hans med Hensyn til Skattevæsenet for øvrigt strafbar Adfærd

Dette Tilligemed en hans naturligviis ikke ifølge Lov og Forordning maa falde tilbage paa Bøgemarkens Sognefoged for sig derfor med Hensyn til Sammesteds Skyldige Sognefoged og Bygningsmand, at hindre saadan Adfærd under Ansvar og øvrigt Strafforfølgelse for at Kommunen derved ikke skal komme til at lide Skade.

Skanderborg Amt den 22de August 1843.

Til Amtet

Paa Bøgemarkens Sognefoged Rasmus Mogensen

58. Ved Skrivelse af 17de Februar d. A. er Amtet bleven underrettet om, at Husmand Jørgen Nielsen i Gjellerup Sogn i Skanderborg Amt, som Sognefoged for Gjellerup Sogn i Skanderborg Amt og Landvæsenskasseforvalter Sommering ved, forøvrigt det maatte være saa godt som det skulde være, med Hensyn til Politivæsenet, at kunde paaanke Amtet.

Med hensyn til første Punkt kan Landvæsenskassebestyrelsen, i øvrigt Amtet forøvrigt beklager Præstegaardsdistrikts og maatte ønske, at der dette gjøres noget for saa vidt muligt, anbefale saa vel Amtet som Sognefoged Sommering, hvilket saaledes maatte blive tilstrækkelig for saadan Politivæsenets Vedkommende, og saa Landvæsenskassebestyrelsen aflemmes paa det paagaaende, da maa Landvæsenskassebestyrelsen henhensigt hensyn til den ringe Løn og øvrige ubetydelige Emolumenter som Sognefoged er aflagde ansee det rigtigt, at indkræve saa anstalter da det dog i Longtem vil medføre Udgift, dersom man ligesaa for Kommunen vil komme i en saa betydelig Udgift, og ovenikøbet ringe, og saaledes vil gives mere forfatning.

Til Amtet den 2den Sept. 1843.

59. Ved Skrivelse af 28de d. M. er der Sognefoged Rasmussen under 22de s. M. indgivet Indberetning om, at Kaaret Jens Johansen fuldmaatte blive tilkendt overordnede Politiforholdsregler.

Ikke

Præstegjeldets Beboere. Ved Jordfordelingen og Udskiftningen var, at Møllet, som tilligemed en Forskjel, som ikke den fremmede Skjønsmand, manglig Sommer Skolegang, den Møllerad, som tilligemed benytter sig med falder tilbage paa Bygdet, og derudover lat: Skjøbli, sig den udenfor af Fadrene, der er ret saa Landmænd, og derudover i Nødtilfælde den tilbagefaldes af Sælligheds Gaard som ogsaa lik som Børn, som lik andre Kommuner, at faa i Sommerdiden forøvrigt Lærer det den faar mere i Daglønn for Drengene, end den ubetydelige Møllet af 3 for sine forøvrige Skolebrug den udgjøre. Forskjellighed den er den fadrene med dalle Sykmafflighedsfaly Mangel en stadig Skolegang eller den forøvrige Drang, for at Bygdet der fødte igjen den blive frie for Sjøl og Underhøllelse, som ligesaaledes Skiffet, saaledes at Siden gjøre andre Mænd end med Mellet, som det: Ville Tilfælde medansee som ungdig. Den fremmelige Skolegang; Ej at den dog ikke forsømmes at udlade at giøre samme Sælligheds lik som 4de Børn, som ovenfor den omskrevne Mangel en den oftere. Ved Lærerning, at Møllet for Skolefornødenhed i at Sigtelse falde en udsondelig, i det mindste udøvelig, med Forskjellighed Mangelen lik Skolen: som at erfaren den indtil en Mittel en lik at forøvrige Skolegang for Sælligheds gjøreren, som at ikke dersi i denne Henseende Skille gjøre, saa de mildere, og formelig Hensyn omgaaende Skolevanvidningen Lejlighed. —

Tilbendt den 3die Sept 1843.

60. Udskrivning af Skifte Bref af 1ste t. d. m. som er ved udtrykker den af Bygdemandskabet valgte, som vil Giørman Jacob Larsen Bygdemand, at være Giørs er beliggende i Nyeland Bygd, forholdsvis ejendommelige Bygdemandskabet tilmedbragte Skifte fra Landskyldsjordlinie, som ogsaa Landmandskabet forøvrigt at samme godkjendt, at bemeldte Jacob Larsen Giørs ligger i Bygdet den 21de Sept: 1843.

Til Giørs Sørensen Lysfogd Larsen. —

622

[illegible] af [illegible] Kroner, [illegible] Mads [illegible] [illegible] [illegible]

de hans gaalagt sig med Sindet. De det i alle Tilfælde er en ulovlig Afbenyttelse af det, fatteregnede unge Lidt Lattigfolks Øjemeds tilstaaende Jordarbeide, og det saa mere som Jørgensen selv i Øjeblikket er i stand til at udføre Jordarbeide lige saa godt som andre Bønder, og det endelig er uforskyldt ved at gjøre det overflødigt at ansætte Dagmænd, at benytte fatteregnede Mænd i Kalk for dette for det at spare Udlægning over den af den ulovlige Bøgle tilvejebragte Tilgangsmade at ansætte Pligtarbeide til Deres private ~~Øjemeds~~ Arbeide med Sindet, og i Tilfælde deres Forhold, saa Jørgensen maatte betragte øvrigt, da ikke alene Klima gaaer at gottgjøre Dagmænd de med Sindet Bøgle tilvejebragte, men ville ligeledes medføre øvrige Mulighed for øvrige Afbenyttelse af Dagmænds Arbeidskraft. —

den 21de Sept. 1843.

Til Jørgensen Sørensen Lassen. —

63. Nedenstaaende Jørgensen, der med ikke at gjøre Modvillighed til Pligt, saa ud til at have det for at udføre Arbeide med Lattigfolk ville ligeledes Dagmænd øvrige Jørgensen, og deres Pligtdelig forsindet Gjøreingaar Tilstræbe, men Dagmænd saa det overflødigt ved i Kalk for dette, for det at tilfølge at udføre deres Pligtarbeide alle betale i Dag. Løn 48 pen. dag. saa ville ligeledes i Dommen en yderligere Mulighed for deres ulovlige Forhold til Almenfolk forlade.

Hans Peter Hansen gaa 7de Sept. Jørgen Jørg.
Hans Andersen gaa 9de — — —
Jørgen Pedersen Bøgh gaa 11te eller 12te — — —
Frederik Hansen Høg gaa 18de — — —
Hans Hansen Dam gaa 24de — — —

den 21de Sept. 1843.

Jørgensen Sørensen Lassen. —

64. I denne Skifte Forretning af 15de Juli f. A. gaa en fra Sommerfeldt Skifteret af 17de f. M., betræffende en Arvelodning om, at nogle Øjemeds Barnet Peter Møller skiftegaar ind, til Dommen antage for at faa fastsat eller og Sidst tilligemed Jørgens Dagmænd Alimentationsbidrag til en mere tilligemed mere end af Arvelodningen Mortenudlagt Fædrenegaard, snarlig saa mere ville lade, end der

da, at De, i følge de gjældende Bestemmelser ikke have Ret dem berettiget til at afgjelde den af Commandeur gjorde Begjæring, men tilbjder dem at drage Omsorg for, at Mr. P. Möller skriver skjønnet likeledes at fastlægge sig Patrimonialet eller udrede Tidsrum af Laurentz Lønsbjerg.

~~Jvrigt kunne De Dagsforretningen~~

Med venlig Hilsen tilbder De Dagsforfatteren Retsbetjent sig ærbødigst at underskrive sig — Vedhæftet Jvrigt den Dagsforretning.

Kaw 21de Sept 1843.

Til
Commandeur Larsen

65. Det er fastslaet mod Dagsforfatteren Retsbetjent Madsen, at min Ret til at komme de fem Dage ud lovligen gjeldende og det er derfor fastslaet ammeldtlige for Mr. P., for med det Øjemed at forebygge disse. Den kommandeur udbeder disse Gjeldes fremdeles, og beder Retsbetjent Madsen at ammelde, at Commandeur Poul Mortensen med Konen Kirsten for afsoldt Gjeld i Haugaards Plads og Frederiksk. for Fod fra Allinge afsoldt Gjeld i Rønnebæk Søndagen den 17de Dennes, med Forbjdigt Commandering om, at benævnte Mand for slige ulovligt Forsøl maatte drages til Ansvar og idømmes en passende Mulighed Advarsel for sig selv og andre.

Da det ikke er blevet tilladt Dagsforfatteren Retsbetjent, saa at udfaldet de fem Dage efter om ulovligt Gjeldsøl er forfaldt, og Villa ikke ikke tilladt at benytte, at det ved nævnte Dagsforretning Retsbetjent fremdeles at nødtage Undersøgning herom, ligesom Forfatteren Retsbetjent udtrykkelig Villa er sig at gjøre, at uafhængigt det ikke er dette Øjemed, at gjeldende Dalar skal forbjdes, men det dog dette Øjemed, at sige Tilladelse i hver enkelt Dalar.

Kaw 21de Sept: 1843

Til
Commandeur Larsen.

66. Følgende var af Sagen Tvistgjørende Indragende om at indhente Vrangskab.

Vingliaa var mod Pladsfoged over ugjorte Udbrud af Ægteskab, og de fem Vitnesbyrd Omstændigheder idømmes ringe, er Ægtefolk for ugift følaligen, snarere det Sidste end mere ønskeligt, at Ægtemand og Kone skulle blive det fem Dage — at sige ved Tilladelse — at forlade Familie. Jan er ugift og under Familie. Dette Følgende — Dalar efter Forlangende af Vingliaa.

Dagsforretningen Dagen den 4de Dec: 1843. Stender i Dagsforfatter Retsbetjent.

da, at De, i følge de gjældende Bestemmelser ikke have Ret dem berettiget til at afgjelde den af Commanden gjorte Begjæring, men tilbyder dem at drage Omsorg for, at Mr. P. Möller skriver saaledes, at forebygge sig Patrouillerne eller andre Tidsrøvende Forhindringer. ~~Jeg vil derom Repræsentere~~ Jeg vil dog gjerne henstille til Deres Velbaarenhed om ikke at begjære Repræsentant Möller sig — dersom Deres Repræsentant

Kbh 21de Sept 1843.

Til
Commandeur Lassen

65. De har klaget over at Repræsentant Rodsten, at mindre end at forlange de fem Repræsentanter saa gangske ulovlige Gilde og De har derfor truet ham med Tiltale for Retten, for at tvinge ham til at forebygge dette. De have derved udsat dette Gilde for unødige, og Lovens Udskrivelse over at Commandeur Foss Mortensen med Kommen tiden, for afholdt Gilde i Haugaards Kro og Frederiksberg for Allinge afholdt Gilde i Rønnebakke Dørtagen den 17de Dennes, — og overhøjst Commandeur, at benytte Mand for slig ulovlig Forhold — med dragelig Omsorg og idømmer en yderligere Mulighed Advarsel for sig selv og andre.

Da det ikke er blevet tilladt Repræsentanter Skjæbe, fra Udfald de forøvede Dumdrifter ved ulovligt Gildehold for faadt, skulle vi ikke undlade at bemærke, at det ikke er Repræsentanter Skjæbe fra indelukket at modtage Kundskab herom, ligesom Lensmanden Skjæbe i Anledning Gildet gjorde, at Kjøbmand Det ikke er dette Meninger, at Gilde alder skal forbydes, og det dog dette Øjemed, at slige Tilladelser i for ofte Dalere.

Kbh den 21de Sept. 1843

Til
Commandeur Lassen.

66. Følgende var af Tøjgen Dragt gjort Indrømmelse om at indsende Lensmanden.

Ungkarl Nan var med Pige fandt ere ugjorde Udbrud Pik nogt dab, og de have Lensmand Omstændigheder ikke ere ringe, er Tabet saa for nogt fåtalligen, snarere det er de mere ønskeligt, at Pigerne saa nogen Lensmand: blev de fem Dreng — at Tøjgen Pige Tilladelse de ikke afholdt. — Jeg er ugift og øder Familie. — Dette Følgende — Dalere efter Forlangende af Ungkarlene.

Stender
Repræsentant i Tøjgen Skjæbe.

Tøjgen den 4de Dec. 1843.

67. Forslag til Udskiftning af Tilmælebringe Landsbyer.

I Henhed af den Mangel af Bygningsforstandrebæl for langt tilbageliggende Byhjemmen og Gårde lik Jacob Hansens ibemeldte Gård for at godtgjøre Ejeren ved Udskiftningen erlagt ind under denne Bogen. – Med Hensyn af at Tilmælebringe Mangel fra Landinspektørens Skrivelse, der har udskiftet Nyhave Bogen, den Bogen forstandrebæl i Tilmælebringe anden Gjennemsnit for den Tømmering og Brænde Gård, ved Jordtilmåling paa Gårdens Grund Pæl 1 ligger, Nielsen Hansens paa 5te Mandtal paa den for Forstandrebæl fare oggiemt, at Gårdens ved Udskiftningen er lagt ind under samme Grund, og den almindelige produktive Mangel fra Landsbyen. Men da Forstandrebæl maa formodes at benyttes Mandtal Eggemandt i Alle Tilfælde maa mere afgjørende, saa maa det maa fra Byen for udskiftet den Deel af Bogen, som 5te Mandtal er ligger, og saa følgelig maa nidt fra Byen til Bogen, nik Forstandrebæl oggiemt Mangel maa Hensyn forinden det søger at Tilmælebringe Skrivelse Mangel. – Da undertegnede Amtets Skrivelser maa Illeres.

den 20de Dec: 1843.

Til
Commandørkaptain Larsen. –

68. Amtets Skrivelse lik Bygningsforstandrebæl dateret 11te Sept. og 2den Nov: d. A: for Klaus Kjøller paa 35te Tønderland Jord Bygningsmat bringt Tilsigt, der er omrøret ind Forstandrebæl, idet de indeholde saadanne Tilbehør som ovenfor Matrikuler jullede under af de paaligende Kommunikationer i deres Lommer, at de laae i Klammerup og Magnmaal mod Naboer og Bygningsfolk og nissa sig andre steder ind de mildt mere bedigende, at Kommunen med at rose den forfattede Ligning over Tilligsfallen skulde de ~~under~~ øvrige Forstandrer i Magnblind og Vendrup faa at Tilligbjerg den Gen fiist ulige Forstandrebæl og at Bygningsforstandrebæl for nisse Ligeagtighed med Matrikulerningen og Sagnfrabofinnelse, saa at disse Gaarde af dette Beskjæftelse kun Rand belægger som at Dæl. Bygningsforstandrebæl, der i enhver af dette Kjøbliemer fandtes med Overlog og efter bedste Overbeviisning, saa med Vanskelig medlagt

sikke andre nødvendige Bestillinger, og for at fremlægge disse, saa det
sig nøie tilraadeligt at udbede sig nærmere Stemme af Hr. Kjøller med
Hensyn for den foreslaaede Amtsforligskommission for at gjøre
tænkende Leilighed til at erklære sig over disse Ytringer
gaa ud for Forstandershvervet tilfredsstillende Maade, eller
om saa maatte nogen Ytring, at faae Dagen fremviist tilhørlig
Anerkjendelse.

Efter endt Dagen forstandershvervet den 7de Dec. 1843.

allerydmygst

Steenden. C.B.K. Brøns. H. Holm. P. Christensen. P.K. Brøns
A. Kiær. P. Poulsen. A. Kjøller. A. Damm. Ellerne.

Til
den foreslaaede Amtsforligskommission i Brønne.

69. I Anledning af en vaglet Dagen lagde imod Hr. Kjøller
gaaer Kjøller gaa 35 Rdlr. i Vederlag for Dagen for Skade af
fem i Amtets Kreinskov til Dagen forstandershvervet bragte
indgivne Bestillinger og Indsigelser, hvilke Dagen forstandershvervet sig allerydmygst af Dem beder at udbede
sig tilkaaet fri Dagførsel og en Dagfører beskikket. –

Efter endt Dagen den 23de Dec. 1843.

fra Dagen forstandershvervets Vegne
allerydmygst

Jørgen Christensen Krabbe. – Steenden

70. Betræffende den Indsigelse til Dem omskrevne Hr. Johan
sendte der i den Aland udgivne Bestillingsskrivelse Brøns
billige Skrivelse, for at Skjønderup Præstegaard den søge Skole
daglig, er der for den sende, for bemeldte Sønder Præst
Skolesøgning i Maanederne Juli og August d. A. dikteret
da Mulet af Landmanden Jens Klog skulde betale som nærmere
Udgjørelsesforretning udviser. Men da disse Bestil
ler, saavel den ungjorte Klog, Villigerod Kjøbmand Nørrigs
ligs, som en i Bestillingen af, er sende aldeles uødvendige, saa
Forstandershvervet, i Tilfælde det bortfølger, maa nødsagelig fra
igjen at forlange sende sammen med Tillægsindstrækning,
og derunden sender fold bord, med Tilføjelse en Skrivelse
nødvendig for sende gjøre Tilligbidrag m.m., saa er
Dagen forstandershvervet ingen anden Udmøde end at bringe sende
Bestillingen for Dem i Skole en overordentlig Straf. Det maa der
for Dem allerydmygst andrage paa, at Dem vilde dikte

tilbe

og hvorved Land Tøihus finder den Straf for Pönurbrödets Skeiforsömmelse, for snilden Möllen for Tæling August udgjör og ved samme billigen lagt i Betaling, Skjön for Skeiforsömmelse i Sept. og Oktob. er Dito ved Möllet, for Septemb. 1½ dag. 12 daglig udgjör 1 Rbd. 24 sk.
Oktob. 1 dagen. 24 daglig — 3 — —

Stavanger Bygs den 22de Dec. 1843.

Paa Bygmesterskabet Krabbe Nygaa
Stenden.
fornalbagaren
for Amtmand Krabbe.

71. Da den ovenfor omeldte er bagandt en Formaliteter Seil med Forligsgrænsen for Forligsforrettningskommissionen i Bygen indsendt af Bygmesterskabet Krabbe i Slagen af 7de Dec. f. A. saaledes:"

"maad Bygmesterskabet i Henhold til den Slagen, eller allerunderdöigst anbede sig Stavanger Kjöbstad indstemmet for den foiensagde Amtsforligsforrettningskommission for at gjöre Forlig eller og Bygen fremmisst til Salg. —
Bygmesterskabet i Stavanger Bygs den 6te Nov. 1844
Underlagt af det samlige Bygmesterskab med Undertegnelse af Regelen.

72. Amtsraadet har i Skrivelse af 22de f. M. afsvaret Bygmesterskabet Krabbe's Ønske om ved Taxt Dand paa 38te Palmiergaard indløbende Andre over, at der er paaligt saa for Sönd Kommune og Kattum for det forløbne Aar 1843, og oppiner som forklaer Grund for at saa er for söit anfat, at saa mat det kunner det for maatte Eiste sin Kommune med sinu Börn. I Forbindelse hermed for Bygmesterskabet den Mend at meddele, at det af Taxt Dand paa beraabte Eiste med sinu Börn, den Gang Kommune og Kattum blandigt, var Forstandskabet ubekjendt, og det kunde følgelig derfor ikke ogsaa noget Hensyn paa det. Med Kommune og Kattumar Ligning for Dette Aar, for Forstandskabet er det lagt tilbörlig Hensyn til Taxt Dand omforfattede Kommune Forringelse, saaledes, at saa i Stand Forstandskabets Deeling for er klarat og tilfredsstillende samme.

forstanderskabet maatte derfor, med sørlig hensyn til, at som
dand fandt den 5te Juli f. A. indgaaet en bekjendtgjørelse om forøiet
opkrævelse af Kommune Skatter, uagtet tilligemed Skatten klem ligeledes
ogsaa Skattegrund i samme Maaned, skal betjendtgjøres en Dito
Ste Aar: 43 og forelægges til efterretning i samme Maaned, anlage,
at den idee en tilfredsstillende grund for, at Nedsættelse og Tilbagebe,
taling af de allerede erlagde Skatter, indrømmes saa.

Hvammstange Præstegaard den 16de Aar. 1844.

Til
Provinsialdirektoratet.

Jens Pogson forstanderskabets Regnes
aflæggende
Steenstrup

Da. Ifølge denne Stiftsdr. gunstige bekjendtgjørelse af 30te Nov. f. A.
er klaget den 20de Dito, vedrørende en Forgjældsbrev, at anta,
lagde den Dend af Hvammstange Præstegaard af det mere
end dette Fedemoms samme udlagte Mandskab af Almindes,
gen med den Ansvarning af Jørlingen med Landskyldet paa ifølge
gen allerhøieste Resolution af 25de Mai 1842 er forbeholdt Deres Maj,
estæt Kongen, for Præstegaardsforstanderskabet, med at tilbjendegjø,
re denne Stiftsdr. Beslutning med Indstillende Ste Gange, tilli,
ge indrømmelse for, den maatte saa meget at indrøm,
mes det Magelag, lod at bestemme Mødet. Til dette Møde mødte
samtlige Medlemmer af Præstegaardsbestyrelsen, de Øvrige maatte
saaledes med deres Ude blivelse saa tilkjendegivet deres Samtykke
til det Magelag, ligesaa de Mødte gav dette. — Ifølge
Præstegaardsforstanderskabets Beslutning maatte tilfalde Stiftsdr. Me,
ning, at Præstegaardens nid ogsaa kostede af den Andel af det
mere end, med at samme Mangler saa mere end alle Præ,
stegaardsbygninger, i Nader det Udseende at erklære, at det,
i Overensstemmelse med saa det maatte antage at nye
Præstebaarne er alvorlige forfald, samme for, og udbe,
ter, at det gjorde det Magelag maatte blive fortaget til
fuldstændig Tagt og Beragning.

Hvammstange Præstegaard den 16de Aar. 1844

Jørmelbaarne
Jørgen Krabbe.

Jens Pogson forstanderskabets Regnes
aflæggende
Steenstrup

Onsdeg den 14de p: M: forlod overlærer Amtsskoledirektiøren og Præsten Pogrevforstanderskabets forklaring om at faa en tilstillet befriving fra Skole-Arbeide, og blev over paalagte Skolemøder.

I Anledning af at faa Pogrevforstanderskabet beroerte, at det med maad indrømme Klagerne Haabet, at de fame en lang Vei til Skolen, skjønt de fanme med idder en saa lang Vei de fame uygnet, ligesom at Veiret underlidne var uregelmæssigt i Nov: Maaned og Januar Maaneder iddes gat. Men snart en lang Skolemøde angaaer, da er det ikke en Umuligheed, der med er meget at be klage, men fand aldrig dem overvinde for Landboerne. Ej fulde med mogte flere Skoler, med dog Veien iddes forskoler for de Børnene til nogen fand begrænseligt. Snart angaaer de Dage, de Veiret var slemt, de faa Pogrevforstanderskabet saamænd Skolelærerne lagt hensyn til for dem, som blot lidt fame søgt Skolen, men vigtigere idder for den snart børne alderen idden fand de indskrænkelig, og snildet var tilfeldet med 3 af de 5 Børn, forøvrige de mente Forældre saa behøvelig. Forstanderskabet gik i denne Henseende ikke fra den Mening, at de Forældre fame alderen idden det Børn søge Skolen i mente Nov: og Maaned snart i Løftet endnu er mild og snart dag var en fand dæk forde Forskjønne dage, mild fellen idden fame ladet den søge Skolen ovenfor dag end fand de endnu med saa skjøn. Forøvrigt tilkaarer Pogrevforstanderskabet den nødige Mildt, og foreslager derfor Rand, som den fame forøvrigt Skolen mogte faa dage, og Rand, der saa mogen anlagelig udskjellig Grund det fandtes i saa hensende ellers belfen Skjøn og Omstændigning i den at lage hensyn til Forældrene saaledes at fal med Mel. fanme at Pogrevforstanderskabet ved mildere de for denne Børnene Skolesøgning.

Vort Worthsøe. Den sønderlig det store Skoledistrikt, anføre, at faa Børn for søgt Omgangsskolen i 6 Dage, med dette er Pogrevforstanderskabet alderen i betjendt den Gang Mildere dite vaner, og dette, som saa fremed for oygimet, for saa dage i gjøgt med Omgangsskolemøder Ledsagelse. Men forstanderskabet saa iddes fundet, at disse 6 Dage Vorne i Omgangs-

skolen, kunde nu en Gjentagelse for en saa maanedslang Ophold i den faste Skole, og for derfor idag saa betydeligt begrænset i Middelskolen, saa meget mindre, som Størst Mos. saa i det mindste burde faa tilstrækkelig Forstandsskabet, naar saa omhyggelig Skolen for sine Børn.

Saa Søren Nicolai Wolfsand angaaende Kundskabelse, da er denne den almindelige, og bør altsaa idag komme i Betragtning.

Simon Andersen Møller saa, med Hensyn til at han meget godt saa boede i Nykøb, og fremfor saa skjulte selvskjønt i Høstfolk, samt Dolig saa i Dagene i flere Aar, og saa meget for den Dreng, som efter af Skolen i sidste Nov. Maaned, dog den gjentagne Søn nu vist i December for Middelskolen er afsordet.

Peder Hansen lilligemed alle de Øvrige, der fik deres Børn fri for Skolegang i sidst forløbne Sommer, blev det paa det Ærbødigste paalagt, at de samtlige Nov. Maaned maatte lade deres Børn atter søge Skolen, forøvrigt, om end Kiedelig til Ejenge, saa vist til den det maatte og søne, og den af Peder Hansen angivne Kundskabelse, er derfor altsaa ugrundet. Med hensyn til den anden Søn, der forstandsskabet kommer til Kundskab om, nemlig først med sidste Paaling den 1ste Januar, at Kunne vindelighed nu meget smagelig, og det saa derfor samt det Grundet for, endskjønt saa altsaa ikke fandt nødt i Skolen den selv omtalte Nov., at efterlegge Middelskolen for denne Maaned.

Forstandsskabet maa ved denne Leilighed gjøre opmærksom paa, at det saa gjort det for at fremme Skolegang, for det gavt lid Middel. Med de Øvrige ved Kiedelsomme, med flere Gange at Kalde Forældrene for sig, og med at Kommitteen Medlemmer ligeledes flere Gange saa meget Dage med vist lid de forsømmelige Forældre, saa Forstandsskabet forsøgt at for Flere Dag mere bemyndige Mighed af Skolen indtrædende, formaant den lid at falde Børnene lid Skolegang, og fuldelig vist den snart følgende blive saa snart de fremledes i deres Øverighed.

Middelig maa Dagen forstandsskabet bemærke, saa ved Skolen indtrædende blive lid, naar Børnene fri dager

Ørr

forsamlede ved Bommen, og maa ikke angaaende Fattige Bøn-
fordre, at de Fattige søge Bolig i de bedste Dage i den mildere Vinter-
Maaned; og det maa derfor erbødigst andragt gives, at den foiler-
ede Amtsfattigvæsens ingen videre Forandring vil gjøre, end den
Landfattigdrabet alene for fattige beføiet til at nedlægge, ved jun-
gjørelse til de der omforeenlede Kommuner, hvorfra der efter for-
fattigdrabets Mening ingen Grund er, og som ikke mere
end saa meget som muligt og kraftelig at virke for det nødvendige for-
søiede Skolevæsen. Den Landfattigdrabet ikke for det første
ikke vil gjøre noget videre til Udførelsen af disse Meninger, for
det ser Kommunerne til kiendskab om hvorledes disse Forslag
bragt ved Hensyn til disse, tillader det sig erbødigst at
udbede sig samme communicerede. Den tilføiede Bestem-
ning vanskeliggjør.

Skanderborg Dagen den 4de Marts 1844.

Paa Vegne af Landfattigdrabet Dagen
erbødigst
Stender

Til
Amtsfattigvæsenet i Århus

75. I følge Deres Velbr. Skrivelse af 15de Feb. f. d., hvorved Vegne af
Landfattigdrabet blev tilstillet Regulativet for Viborg, Sønder-
landfattigdrabet samt den Dem d. m. meddelte Nedlæggelse af med
der det Stift tilhørende Amt blev udført, og en høist ubetydelig Dead,
der billigere er indgrøftet, end de i Regulativet omtalte Mure, al-
ler ikke indgrøftede eller paa anden Maade ifaldsatte, og med
hensyn til disse Langes fem Landfattigdrabet sig for Øieblikket
ikke i stand til at oppiske dem omhelig, hvorimod det
haaber, i den tid man angaaende Vedligeholdelsen blive fulde-
bragt, at de ere gjorde mere modtagelige, saamed for de i dagen
tilstedeværende Mure, som for de blevne der maatte blive ud-
lagt.

a. Mure igjennem Torvebøge og til Mellaangø omtrent . 4 M.
b. Do: den gamle fra omtalte Mur til Mure forbi Simblegrd. 4 —
c. Do: fra Mennemarken til Ny Mure ved Bjerlinden . . . 1 —
d. Do: den Dommer fra Hjedoggaard i Øst til Jørlunde . . 1 —

Skanderborg Dagen den 4de Marts 1844.

Paa Vegne af Landfattigdrabet Dagen
erbødigst
Stender

Til
Jr. Kommunefuldmægtig Larsen

76. I Anledning af denne Valbyrdighedens tidligere mündtlige Meddelelse, at De ønsker at Sammenkomst med Bygmesterskabet for at samme at faa det Minoterne, tillader jeg mig ærbødigst at underrette Dem om, at Underretningen er bevaaret, at Möde blir Onsdagen den 13de denne om Eftermiddagen Kl. 3 for Poul Westfeldt. Jeg vil da maatte nöie denne Mands tilligemed blir Deres Ærede Agtes möde, til De behagelig tilmelde mig.

Ålborg den 4de Marts 1844.

ærbödigst
Meeden.

Til
Hr. Kammerherre Greve Lerche Høi og Velbaarne Greve.

77. I Bygmesterskabets Skrivelse af 7de Maj sidstes indfandt jeg en gammel, fattig og svagelig Mand, Peder Dam, der i anledning af Tilfældet for nogle Tider af Lettigheden og ire specielt i Dette Lovens mest lidende Legemsdele lid saa af Svaghed og andre Sygdomsvanskeligheder, at han maatte dette, med Anmodning til Landvæsenskabet om, at det vilde drage Omsorg for, at Fattigvæsenet Dømte behöge samme, for at gjöde samme Trøst og Hjælpe, under saadan Lidelser, og at Dette skeede maatte skeede, for at Ædru av brat det skeilde omsorgen samme, forinden saa i Dette Lin andre angaaende Dødsligheds i Sammes salige Øieblikke, sig selv og Dødelen lid Barmhjertighed.

At Peder Dam saaledes dvælede sammen sig lid Bygmesterskabet i Dette Anliggende, sidrørte fra den Omstænding, at Bestemmelsen af Bygbehov skeilde saa snart efter Bekjendtgjørelsen af Fattigvæsenet og med en lang Mei at Prøiselse, idem Dømte gjøres, og derfor vilde at Bygmesterskabet skeilde behøge udført af Dommeren.

I Anledning af samme Dommeren sig lid Bestyrelsen af Landvæsenskabet Kagellaw Hans Pedersen, der siden Nytaar saa længest i Bestyrelsen af Landvæsenskabet, med Anmodning om, at ophjelde nærmere Bestemmelse, med Tilføielse, at han selv maatte sørge for sin Bekjendtgjørelse, da Landvæsenskabet i Følge det kongelige dansk danske Reskrivelse af 30de April 1825 idem saa sig berettiget til at behjælde Bygmesterskabet med denne Ugl. fuldbyrdet med maa anlage, at Kagellaw Hans Pedersen skeede nøie Kundskab om denne Kongelige Reskrivelse, saa meget mere som denne Bekjendtgjørelsesmaade ikke er omtalt i Landvæsenskabet, vilde saa

dog ikke indrømmede professor Langeskiøld lov at afgiøre fri befordring i flere Tilfælde, dog tilføiede han, at siøvet var professor Kiøgl at beford[re] sig selv, og derved en Datter følge, at det saaledes maatte ske, og saa[m] man det forøvrigt en ligegyldig Sag. De saa i saa Tilfælde afsaae Lade professor skulde have fri befordring til sine forbedreiser, og begiærede derfor at komme mod Onsdag den 10de Mai, hvilket blev saaledes Peder Dam og Snorrason bemyndiget. Jeg stemmede i overeensstemmelse dermed, saa Lovmand i Landskabet, at fri befordring ikke kunde gives saa afskiønnende. Lovværgen indrømmede da Landskabet, at professor skulde have fri befordring til Bygelsøg, de vilde Peder Dam med berettiget til at forlange saamme af Bøgerne, og at Landskabet kunde ikke gaae videre af saaer Tilligemed maatte saa samme. —

Paaaaderne fandtes denne Dag, idet Landskabet kunde sig overbeviist om, at Rasmussen var dømt at forlange Lensgjorde Øyen, ei afsaaet, at mogen Gjøtefænger kunde undlade at opfylde en saa billig forbedrelse, langt mindre lovede, at en ung Mand, uegiligen nødiget at udføre en Geistligs Funktion, skulde uden saaledes begaaet af sit selliges kaldskiøbere, at saa kunde undlade at bringe den Lidende Religionens Trøst, imidlertid den ulykkelige Mand Peder Dam aller denne tid mig stemmede samt om Aftenen den 31te Mai, og indstillig beklagede sin Skjæbne over, at saaer afskaarne ulykkelige Datter under ikke saamte saat den paalagde formodede Gjøtefænger for sig og undeu maatte samme den Trøst og Barmhiertighed, som saa tilladelig saaaaa at ensfolde med Nytaarsen af Himmelen. Landskabet fordelte saa, snarlaster den Gjøre Datter, siden Lørdag, ligesaa indtil den sildigste Aften, da Landsfogden for at berolige saaaaa, forandrede gamle saaaa saab, med Langsel og med Øxen saaaaaaaa i Gud, mente den, skrøbelige saaaa sjunde Lørjalfaer. Lod os nu saaaaa Beklagelser, og ogsaa i Skaldsmaal en saa odiøs Behandling af Ragellanen, lovede jeg, at jeg skulde lade mig afsaae Dag, og at Ragellanen saaaaa skulde komme. —

Denne Beklagende Morgenstund, som kommer for Landskabet, tilkiendegiver jeg, at den Ragellanen stod op om morgenen den 10de Mai, hvilken Kiøbmandsen saa meddog inden kl. 9 om Formiddagen, og opfordrede saa lil, at oppiøre mig daarlagen, saaaaaaa

at det var for at undgå forskellige forskellige grubler, fordi de ikke havde nogen
fuld beskrivelse, at jeg var af Mangel paa Befordring saa nødt
til at blive, da jeg ikke der blev draget Omsorg for, at komme videre
til engang maatte gjøre saa og modtagen paa den af forskellige
grubler lidtigere lagene Bestemmelse, at forskellige fulde beford
ring med Bygaabning for den, som ikke selv fulde beforder
kan efter selv at give Befordring, vilde selve forskellige grubler i den
betydelige Nødvendighed, at indtrade som til Arbeidet. Da kom
Skibet blev afsluttet i et Øjeblikke, efterdem jeg denne Dag lidig
om Morgenen fulde nøie i det i Løbet af den indeværende Dag, o
versaae jeg med disse to Mandskab, at den i Kraft af det Øie Kongeli
ge Dec. af 30te April 1825, er nu dette nærsagt som for og skal den
7de Mai i Middel, og i det øvrige sige jeg dog dette, i det jeg tilfølge Dagbe
lemen Møller's Jeandbog forfaldne, og fremfor saa vel Kongelig
§. 3, saa der ved saa fremmede Eindrab om saa gjelder forsige
forhold i det flyt tilfælde. –

Ligesom oggiende Dagellanen Denne Dag kom den 2den
Juni om Formiddagen Kl. 10, paa Commandoer Gaard ligger i den
nu end Dragt 4 Mil fra Christiansand i Østfinmarken
den, i Commission om, at Dagellanen, af indbilt. fra bedre øjesyn, i
vilde betaaen Commandoer Skrivelse, at tilkjende Dagen for Kaptain
A. Nure, den boer i det i Dagen, i den lang fra Peder Dam,
at han, efter at han i Øjeblikket fig om Dagellanen fandt nødt for
den Dage, vilde, i Tilfælde han i den fandt nødt der, drage Omsorg
for, at en befordring blev taget for at afsende ham til Peder Dam
sige Datter. –

Endelig, ganske ønsket, modtager Commandoen sammen
Dagen Morgenstund antrent Kl. 3 en Skrivelse fra Dagellanen dato
med den 5te Juni, hvori han tilmelder Commandoen, at han fand
befandt sig lidt at communicere Peder Dam sige Datter Torsdagen
den 5te Juni Kl. 9 om Formiddagen, dog uset den betingelse, at
det lidt ikke Befordring til den det indfinder sig, og medbliver
han gaar en saadanlig Vraade, og uset en fuldbrøiset forsøm
fand Dande han saa fat gaar den gamlige Stand i Stand der, i det be
skrevne gaar deres besøgelige Forretninger om snart hverfagen sam
ordet lidt mine Utablinde, den jeg i den mødte mig den Commissi
ske afsjøgd: I midden Gjennemsøg for stoinden for anfaldt sig uan
gjelendt lidt at forelagde mig en saadan Dyrum i Jeandbog der for som
Commandoer i Christiansand eller som Kiøbmænd i Jeandbog

Landmandsstabelse Commando eller Landmandsstabet selv ind-
gelere med hvorfor Didrelige Commandoer at gjøre, eller
hvorvi kirkemænd for Landsfolk lid Ansvar? Villa de besøge
ligst besøge at besøge mig selv, saa skal jeg ønske for lid, saa skal jeg
frost vil gjøre. Tænk for mig selv mere end hvad jeg selv skal
i over 30 Aar, og i stand til for ingenlunde saadant mere
fraegis. Jer Landmandsstabet lagde en bestemmelse, som den
de 3 Taler, de er det godt for det. Commando er jeg bange for,
at egistemalet der ingen fører Lov, de vilde Sun saa regni-
lerne Landmandsstabets bestemmelse, og er der at Lovbud der
for, de vil det ikke idem besøge at tvingende lid Landmandsstabets
bestemmelse."

Af det foranførte og efterfølgende Pagellanens Omarbejdelse lid
Commando, vil det høi Kongelige Kancelli see, at der under i
mere og lysse og liberale Tider, finder En. Ladsmand, og det alle
unge, der i sin mere stort mere end et halvt Aar i Sjælland, og
dette idem som Pagellanen, der i en ladsmæssig moralisk Mejendighed,
i det mindste i dette Tilfælde under Tøbelse for Menneskelighed og
Menneskerret, Ladsfor Gude, Kongen og Menneskelighedens
Lov, i det saa undlader at ogsøge sin fælligste Taldrylighed, fordrøfter
Kancelliets Gjentagelser, som ansøger eller ansøger forvaldom, lad
for Landmandsstabets bestøtning, at omvendelse Rollegiatstabs-
lutioner, for gad dennem Maade at tilbringe sig en Lesfordring,
der idem kan saa mange Mord for den, som saa gode Gøde, som
Tilfældet er med Frøsten, og for saaen Sjøden idem er falen,
ikke mere end Rad gjøbenes af Dagen. —

Jeg, Pagellanen, der i Landmandsstabet Kongen som
frost, som ifordelerset Skildt jagen den Lattiger Tarm, idem alum
i Lagunlig, med ifordelerset i aandelig Forstand, saa ind-
at mere end Ytger en fa ugaat, som vil jeg lid mogen
efter at gjøg Standen, gro Commando for Landmandsstabet, eller
fremmader mig lid saa i dette Anliggende, udfoldet saa endnu
lid Tabog i femfilde Hvor Dage, og vilde saa andre saa udfat
saaen, saadan Landmandsstabet idem mere end familie-
lighedsfilde end saa, og bafoget Bafordring lid saa, vigligende

ved at leve derved, og som det er den Mening igjen af Regjeringen at fordre godtgjørelse for.

Regjeringen forevendte Personer til Commandeur, Jørgensen og Feldtmann efterfølge for Standen som anført og jomfuelig lige som ved saadan Uggane i etc." Jeremias lagde sig ikke ud med at begrænse sommer for dagen, men villige, efter Forfatterskabet, under Commandeur at ligne som forfølgelse. Præsten mente det ikke, men Forfatterskabet i almindelighed, og i particular, maatte det tillige forudsætte, der er det under det Commandeur, men bestilligt til at gjøre os, snadskarfagen til at fare i ... og Vegen for underhold at opfylde ved selvfølge fuldt. Det fuldstændig, der efter Forfatterskabet Commandeur ... for forlager saa snart som muelig, ved i det Øje blik den Ødelæg er dirigerende og føler Trang dertil, og af Øjeblikket ... at den Skjæbne, Commandeur og Jordstrand forenet Forsk. ved indskibelse den salige Nadveren. Hvad Vidtløftighed er saa selvfølge Handling taal, men den Ulykke Saliga ikke er Ved fremkaldelse af ... Og er det ikke ... forbudsforsøm ... alene Grund for at Forsk. Dorgovalionum, at ... gjøre en Commandeur, og det gaar en liberal Maade i Forhold til Commandeur? for at gjøre Tvistemaal Lig. ligesaa lidt at gaar i Ægteskab, er det Lei og forsømmelse, efterdet for som det Samme forlyst, Strafe at ... saadant for ... Commandeur.

Den saaledes Maade, hvorpaa den nye Regjering Altaler Commandeur, fordi denne bevar det Embede Villige at nøde Eidsmorgen, er saa forunderlig, at jeg, da det ikke er gaar jeg personligt, altaler sommer sig derom, forinden ikke den Dag er ... at ... sig over den saaledes og valiserede Maade hvorpaa jeg udbreder sig over Dagens forstandskabelse Bestemmelser. Forfatterskabet maatte ikke forstaae den Tvivlsom ved, naar det ikke antager det for den Pligt, at følge de Kongeligs Forn og Overvinnelsesmaar Resolutioner, og i Overensstemmelse ... maatte jeg gamle Misbrug. Naar derfor nedkommende Præst, som er Tilfældet, Tvivlsomt ... af 30de April 1825 gjør Fordring paa Trivgt til Tillegbefog, da er det i alene nødvendigt at forsamle denne Dag i Forfatterskabet

bat, men ogsaa at dette maa lage en Beføtning, saa der som ind er at
at mange Professorer ønsker at blive Landing, saa der, de lillegrem for
fant med slige Ophavs ønsker at gjøre, maaligen idem for gjøre, derfor
di saa idem Hjemlet som til Professor det i saa Jordens Straalen sig, og
de forlange udem saa der med alle Lilkom saa. At forøvrigt
Landmandsstabet gaaer, at Professor afskedsmaner sine subdr:
glister, og at saa ei lillegerfig ønsker Lattigheder, er i Kommi:
mer Tarm, og Dagellanerne Imeldte Omstændigheder, at forsale at fø:
ge behøg og forlange Krigt, der ei lilkommer saa, synes at
godtgjøre, at Landmandsstabets Bestemmelse at forbigaaes sig, ei er
overflødig. —

Imidlertid Aarsagen ligger der idem i sala Dagellanernes Steinmaa, og ifølge
i Loven, "saa saa Landmandsstabets Lovmand eller Landsmand
stabet sala indgive med Professors Kirkeligen Lovmeninger
at gjøre etc." saa det Præmig lid en nøtig Embedsforgoliere, og
Præsten det gjennemføre? O! ønskeligen Dannemand. Den
som formuetter i Kirkelig Jurisdiction, saa skulde idem Præ
gaalen samme, den Dreiflige og mere dannede Mand skulde
idem Præmen gaalen den Omagerne det, Landmandsstabet, Bøgnes
nøgten dagre fortanlere, der er bestemt at naage over Bøgnes
Tarm, skulde med indbet. Jurisdiction nøre nøiagtige Tilsyn lid, at
Nøgen, og det i forholdsvis den Omagerne, og endnu mere den, som er
sat under det Morgenmad, skulde formuetter? At det jøie Kollegi
Landmandsstabet omerbenævnes. —

Forøvrigt den det, endskjønt at Landmandsstabet maatte at
ne frie befordring, saa det det gjøre, idem af Evrige, mere for
det anfaaes ikke uforgaaet lid at gaaes Bøgnes saa, ei und
skulde Dagellanernes Udfaldsaf det Øgebøg i 4de Klasser, og saa
da saa jo saa laat, og ved at indrette saa lid med Kommende
Autoritet, vilde saa jo saa faat det Klag gjort, og i Eventlighed
maatte saa, lig Bøgnes Landmandsstabet og andre fortadsmænd
saa saa det Klag lid en fiere Autoritet for at faa det gjøre maatet
Kost, mere det nar med under saa indbildte Mordighed, gjøre
Landsfolk er Evrige, og saa den jo dog lose, og saa maa jo dog med

Dømmen forfaldne, en saa stor og lat faldelig Beviidsthed som familiebrøde
30te April 1825? Jeg maa derfor i Sandhed nok overbevise os, at
jeg har taget, og at jeg tager Medfølelse og Ønske for Kjøbenhavns
alfaldne med Ærbødighed, saaledes som det nu i 25 Aar er gaaet med de Kir-
keligt Forretninger som i Dagens Blad, Skjønt ogsaa denne Begivenhed
gjemmes, og Udbildningen er stor, og saaledes ved ingen Lør
eller Dem være med en saa faldelig Mand som en Præst.

Magellanens Lader, den gamle Præst Balbroe forfølt saa meget
saaledes, at den formuefulde Søn, med Fornuftighed, Forudsigelse
og Blidhed kun ved sine Forsøg at forbedre Laderens Mente.
Men Magellanen finder dette under sin Høie Værdighed, og vil
dermed følge Laderens ammarfulde Løsninger. Dagens Præsten
Præstehabet har aldrig magenfinde formaaet Præsten
Dømmen Magellanen, eller nogen af familien, uden at det
fra Dalen en Formodning, at man ikke vil lade Mirboing,
og at man ikke vil lade sig bede under Lidelser af Sammed og
Brøialidelse. Allerede i mange Aar, har Præsten gaa Jeg
af Affaldighed mod en mandelig Forretningsmand, og med for-
standrøbet Tilbedelse af dette familie, Skønt han alderen
ikke udføre de som ifølge Landkommunal Forordninger gaa
fremdeles Forretninger. Men Dagen haben lang, for-
standrøbet lang, og gaaer sig at udføre fale Præsten familien
i Præstehabet, saa bjørdefilde Alle ud mer i det Store Dage,
Snor baade Tallig og Skolandsed mer i Morgen. Da lang, ikke
af Glæde for Præsten gode Præst, eller gode Menneske, men
af Overbevisse for den affaldige Alderdom, af Godhed for den andum
uforsørgede familie, og for at oppabie Dømmen Skuddringen,
for at han efter disser Tilbøielse skulde afsiøre Laderen,
og Sjøden og Jorden med at falde Magellan, saaledes skulde Lettet
Præsten, og for at Dømmen Dennes Frøg skulde komme i Lem-
mer. Og snart har nok Lønnen for denne af Dagens Præsten
standrøbet udviste Fornuftighed, Overbevisse og Ærbødighed
Ikke ikke at mandig Blik, lang? mindre at mandig og forstand-
ig Dø. Nei! Fornuft, Haand og Ærbødighed har nok Lønnen
fra Laderen, og Dømmen vil ikke tilbede os Fremmed Præsten.
Men fordi man fandt sig i Laderens informand Forfølt,
da skal det skal Dagen med ikke mulighed at lide af en vaad og sand
Behandling af sin Præst.

Naar Magellanerne, dette unge Menneskes, der nylig var dømte til Døden, idee blev ret at vise Forstandsfrihed, der altid bestaaer af oldne Fordomme, som den idee for Øjnene af den fine Mand, som der saa vist Overbevisninger ret Ladne og Velvillie imod Dømmende, som var udvalgte blandt Magellanernes vordigste og dygtigste Mænd, og som saa, om end besidde andre Lidelser ret Forfærdighed, er nødt til at betragte ret Aftale, naar saa, siger vi, lader besætte en saadan Forgivelse, ret saadan Ligegyldighed, ret saadan Fornøjelse, ret saadan Tilfredsstillelse af al Dømmelighed, og dette uagtet Kommandøren tilstegnede ret Alvor saa sagt saa, at Forstandsfrihed ved ingen Maade vilde finde sig i Flugt, dette Tilfældes aldeles ligmandte Gevinster, der nemlig gangste i Fakirer Øjne, snorlader vil saa den vise sig imod Magellanernes Beboere? Ønsket Aftalte, Gik saa den idee mere Tale om Ejerlighed og Jungfrelighed, skal en saadan Forfærdelighed faa i sin Menighed? Dette er idee Fredicalt Frøs, der skal Aftale, Nej! det er Maaden, snorgaa saa utøver det fattige Kaldes Pligter, og snorlader den den nødtigen for Øjnene Ønsker blive, Ejerlige og guddommelige Lov, der idee er hæftet for det Kald, ret saa den forfærdet at udøve det Kaldes fattigste Gavling, blot for at undse Forstandsfrihed, og der saa lidet søger at nærme sig den Fordom Ærlighed, som Lov saa er nødtigt at forkjende, ved at vise at yderligt Ærlighed forfølt.

I følge det Dømmefølte, maa Forstandsfrihed derfor underdanigen andrage gad, at det for kongelige Danske Dømmelliv, nådigen vilde sende Forstandsfrihedens Mødige det og Mangfaldighed, og derfor lidt igjen igjen Magellanernes Velbrøde dette Vierfag af saa fordelsfærdige, ligesaadan saa Forfølt imod Forstandsfrihed, dermed gaalagt saa, at saa fremtidigen udføre sine Fordelsfærdige gen gjøvilligt og godt og ifølge Gudr og kongens Lov, dogen lit Forargelse, og falsk sin Forstandsfrihed imod dette Vilkie, skulde falde i en eller anden Fordømte, omgaar sine Dagensfolk uden Gjøvned, gaa en fornuen og liberal Maade, og vise Forstandsfrihed og dette Bestemmelser den Aftale, det bør dømme

gjøres Tordning paa.

Ellemandsen Degnen forstandershab paa Bornholm den 10de Juni 1844.

Storedes. Holm. C. P. K. Römer. W. Damm. Ellemandsen.
Peder Poulsen. Anders Kjøller. Peder K. Römer. Peder Pramnisen.

Til
Det kongelige danske Kancelli i Kiøbenhavn.

48. En fattig og svagelig gammel mand, hvis navn er Peder Dam, der i mange Tilfælde har nyttet hjælp af Fattigvæsenet og er syg i dette Øeblik i Tilstand Lægehjælp til sin afkrænkede og andre Sygdomstilfælde gjentagne dette, indtil den i Degnens forstandershab ordinairte Medicin den 8de Mai sidstl.; men ved Anmodning til Forstandershabet om at dragen Omsorg for, at Dagellanen Dam blev behørig sendt for at gjøde sendt Ørøst i sin Lidelse, og endnu mere lidende og Tarvelige Tilstand, hvilke sendte Medmenneske saalledes blev fattet i dette Øeblik, man fordi han troede, at trænge til fleere Dagebesøg, hvilke saa fri befordring, mod saa som fattig og svagelig og med en lang Mail skulde gjøre ikke Dem gjøre, og derfor mente at Forstandershabet skulde beføiet udfordre Kommunen, hvilket ogsaa Forstandershabet indrømmede ikke Dem mere saa, i tilfælde skulde gjøre hvilke saa fri befordring til Dagebesøg for den fattige.

I Anledning af ovenstaaende jeg mig, som Formand i Forstandershabet, lid gjøre Kundskab Dagellanen Hans Ovelbroe, med Anmodning om at ogsaa Mandens Tilgivelse, og med Øiemed, at saa skal maatte befordre sig, da Forstandershabet i følge Dens Skr. af 30de April 1825 ikke saa vist kongeligt lid at behøvede Degnen med Kommunen. Forøvrigt maa maatte anlage, at Dagellanen ikke er nødsagt med Kommunen Dens Skr., saa maatte man saa vanskelig befordringsfag lidtigere var overlatt i Forstandershabet, vilde saa dog ikke indrømme gjøre Forstander Tilgjælse lid at befordre sig selv i slige Tilfælde, da lid foreslog saa, at for det saaledes var gjøre slig, var det en Dels følge det maatte være, og saa var det forøvrigt en ligegyldig Dag, da saa af Kommunen gjøre vilde, saa fri befordring i forbedringer, og bestemte derfor at Kommunen maatte betale.
Tilgjemlig dengang, at fri befordring ikke da skulde gives saa af Kommunen.

Omvendt, at ingen Skolebørn skulde udsatte at ogsaa den fattigste vadrylig, langt mindre fattende den Tanke at ung Mennesker, der ingen var anfat i det kald, hvilke dem under

lade dette, hvorved jeg, at Vagellanen blev den bestemte Ret samt afsagde
det forvorpne forsamlede Øjebæg, imellem Pedersdand alle Dommere tilmig
fremt ved Aftenen den 8de Mai og indtrængelig beklagede sig over, at
Vagellanen endnu ikke samt morgen for sine øjne dette, og med
det samme den Trøst og hvorligelse som han tillidsfuldt haabede at er
holde med sine bæg og tilbelelser af sin ægte Halvmand, og bad mig
drage Omsorg for, at Vagellanen fremmøder Rettens Domme.

Da Vagellanen havde samme min sig ikke alene uforfærdet for at opfylde
det Kaldet selvigsfølge, men ogsaa for den ---- fraligen Standighed
i det han ikke alt gik den Lidende Trøst, og det endog at Moderen, der
var nyt skjulte af Vanligrænsen, og altsaa kommer ind under Forbun
de ofrendelse Forbog, og som det saaledes kunne for nogen Tvivl
underlagt gaaende Vagellanen som pligt, baade i lagmæssig og aandelig hen
seende at drage Omsorg for, hvorved jeg ikke, selvom mit Hvedes Sund
hed mod rolig tilfreder med at saa ordnet Forhold, at jeg, som Mand
og, som Forfandrefrabelse Kommune, kunne ønske at gjøre alt
for den salige Liv, der er fat under Forfandrefrabelse Forenin
dnefrab, og hvorved derfor Pedersdand at lage mig af sans Dag.

I Anledning af ovenstaaende jeg Vagellanen Dagen derpaa den 9de
Juni, forildet Skrivelse jeg modtog i den 10de i samme Dage Formid
dag, med Formodning om at opgive mig de ofrede for hvorfor jeg samt
undlat at opfylde sin selvigsfølge Kaldspligt, men tilforende, da jeg afset
selv spurgte mig om det, at det var for at undgaa Forfandrefrabet, fordi
det ikke samt jeg frie befordring, at, hvis det var af mangel
paa befordring jeg var ubemyndig, da skulde der blive draget Om
sorg for, at denne tilmiddelbragtes, men henvendte tilligemeldte
at gjøre ingen ---- gjøre jeg ogsaa den af for
fandrefrabet tilligemed lagmæssig Pastor, at bruge selv skulde be
fordre sig med Øjebæg forden, som ikke selv skulde gøre, og at jeg,
med Hensyn til at give befordring, vilde sette Dig i forfandre
frabet i den ubetingede Nødvendighed at indrette samme det tilet.
Tilligemed sendte jeg Vagellanen Møllers Samtbog for professor, og samme
som det Vagitat 5 §3, hvor jeg vilde gaa forudøvet Sindsfrab om
sin gliglemorsyge Forhold i det fligt tilfaldte.

Mit Bud samt Dette lod at oppebie Vagellanens Svar, men efter
at dette samme mødt omtrent ½ time, modtog det atter Møllers Sam
bog, men ikke Svar. I det jeg med saa stillede, at Vagellanen, ly
dende tilligemed, som er det det all for bekjendt, vil den samme det under
sin Myndighed dermed at besøge Forfandrefrabets Skrivelser

(over)

opgabiste, jeg iden dermed Magellanes Øer til Degen strygende den 14de Juni om Formiddagen Kl. 10, da jeg troede iden længere at kunne udholde Mistet til at forsøge Magellanes til at afslagge det den mod Øst forlangte Opgivelse, og bestemte derfor at tilkaldes Officerernes Øgne, forklarede B. Kure med Bemærkning om, efter at jeg havde indhentet Magellanes Ønske mod Øst for den Øgne, vilde i Tilfælde jeg iden havde mod Ret, drage Omsorg for, at en Besætning snarest muligt blev leist for at afsende jeg.

Endelig gandske uvant, modtager jeg Formiddag Eftermiddag omtrent Kl. 3 en Underskrivelse fra Magellanes datert 15de Juni, hvori jeg tilmelder mig, at jeg havde besluttet jeg til at imødekomme Præsten Dannes Ønske deltager Onsdagen den 5te Juni om Formiddagen Kl. 9, NB. om Øst til jeg en Besætning til den tid indhentes. Da denne Underskrivelse i sin Følge, ginge at forbindelig bidrag til vor ungdommelige Uforsigtighed, jeg Humanitet, jeg Liberalitet, jeg Tact for Dømmelighed, jeg indrøm Forekommenhed og Høflighed for den afforlangte Ret imod Ladrene indrøm Omsorg og Imødekommelighed til at overlage jeg de Frøkener jeg ønskelige Besætninger i Øgnene forstander Frøken, de jeg, mindre Frøken, i Følge Dette indsøm, hvilken beg. deligen begærte Forstanderskabet jeg autoriseg og indsøkte i Klar, mere at Gudset for den usøgelige Familie, og for Kl. Rolbrøer Øjne hvis fillende Øtrøringer man vilde oppebie, for at jeg derefter Dette blive anset som Magellan, og saaledes strax komme i Tanke mei, end for falske Frøkener Øjne, tillader jeg mig jeg med at modtage en Afskrivelse af jeg.

Nøjagtig modtog jeg saaledes, efter 30 Timers Forløb, Øner jeg mod Østrinde, og fik aller Tider bestemt, naar det var Magellanes behageligt at afslagge det jeg lang Tid forøvrigt forlangte Øgnebesøg, mere de allerede 5 Timer var forgaaet, efter at jeg havde fandt Tid til Øgne om formaa, mere Tid at drage Omsorg for en Besætning, jeg var det for det mere uvist, om jeg, med et Øjne Forbud, Dette afvorge Besætningen den Tilladelse til Frøkegnarden, og for det at det var jeg lig ingen Ret Lov skaarne gav en Frøk til Øgnedi. det var jeg lig ingen Ret Lov skaarne gav en Frøk til Øgnedi. mere, og for det Tredie Dem jeg fallen iden anklage, at det Dem gav, mere, og for det Tredie Dem jeg fallen iden anklage, at det Dem gav, jeg Frøken kommandere jeg Øjne, at vise en jeg afgjort Tilmiskhed i en Øjne Frøken kommandere jeg Øjne, at vise en jeg afgjort Tilmiskhed i en Øjne Dag, jeg den Mødekommende, Magellanes, jeg indrøm en jeg jeg Gadens Forøvrigt og Troe, og Tilligemed blev at Besætning

Øjne

Dagen med en saadan Ligegyldighed, og som han aldeles ubetydelig eller indbildende, at han sirf, som barnedød, tilføiler mig fit Barn efter 30 Timers Forløb, og udsætter en Jordfæstelse er forlangt den 7de Mai, endnu i forefuldte 4de Dage, hvilken ikke skeede. Ved Grund af det Forhaandene fandte jeg iidem noget Mistroisk, og beordrede indstandig sig derfor paa Prostegaarden Dagen derpaa om Morgenen kl. 8, med hvad iidem gjaldende Hjemmed og maatte saaledes med uforrettet Dag igjen vende tilbage igjen. Degnen forbanter Kiøre, der fandte en mandt en, ved af Bønderne for at undskylde sig, om Ragellanen fandes mod den Døde, og for at formaae mogen til at omredelage sig at afsende Ragellanen, dømte ingen Haar, og saae sig derfor nødsagetil i Overensstemmelse med fandt, selv at forelage den. Den han iidem hvad Ragellanen i det Hjem, som han gjentagelig og med Ret mig sammen, jeg maatte derfor atter anmode ham om, at drage Omsorg for Beordringen til den 5te Time efter Ragellanen Død maatte.

Kl. 11de dennes modtager jeg fra Kiøre en Skrivelse til Landfogeden, hvori han anmoder sammen om, at drage Omsorg for, at den afsene udsøkte Kl. til Prostegaarden, med samt den i Anledning af alt dette Beordringsmaade samte Ubeiligheed, hvorved blive han betalt med 8 ß. Billige modtaler han, at Ragellanen skulde have beordret sig selv til den Dødes og billige lakt den bestilte Kl. ogsaa.

Da Prosten i følge foranførte Kanzellie Skr. af 30te April 1825 skal beordre sig selv med Dødebaaret til den, som i selve soldet gaaer, den jeg ei skulde andet, end at Ragellanen maae betale den af Landfogeden afsvungne Beordring, saaledes den i Anledning af Dødsmandsfaldet formoldne Ubeiligheed, hvorfor der dog iidem for, der en saae billig Godtgjørelse. At han iidem afbrugte eller dømte afbrugte den til Prostegaarden andomme Beordring Mandagen den 30te Januar, saae er, efter min Overbevisning gjørende mogetil Dagen, da han jo dog selv for forraabagt kommer, først med sin Ombetsforkjømmelse, dernæst, med iidem uforklaret at besvare min Skrivelse. Skulde Ragellanen end besøge Studium for at udføre en saa talent fuld Begravelse, som den af 18de Januar, da skulde han dogsaa iidem besøge Studium til at besvare, saa er det vanskeligt, hvorfor han har undladt at afslagge det beloede Dødebaarg, og given Begravelse gaae, naar han mildt Kommune og Omstander han mildt beordrer. Med Hensyn til Ubeiligheden med atter at leie Kl. til den 5te Dag

Lik

er dennes jo altid forsynet med sine Reinsdyr.

Jeg tilstillede derfor Dagellanen Kurvi Reinsdyr til Levningen af den, og saa vidt jeg maatte erfare er, jeg paa min Ansøgning ufordrøvet Svar, skjønt det med denne Dag er saa meget stormende og taaget, og saaledes ovenfor Lofoten der bør betales Afgift.

Det saaledes at have udviklet mig over denne ordinaire Dag, og med Tilligemed at tilstille Dem Kurvi Reinsdyr, saamegen Dagellanen Lappen, maatte jeg tænke paa Lensmandsfamilien allerunderdøigst henstille til Dem min Decision, om den skal udrede Beløbet, eller med denne Leverdingsdag i det Landfabet begjæle jeg derom udbeder Dem nærmere at sætte.

Endelig troer jeg ikke at burde unlade at gjøre Dem bekjendt med, at i det Fjelbrændte den 10de denne, som formedelst ugjenn afsoldtar i den Tidning af denne Dag, og Kurvi Dagellanen ogsaa var tilstede, underskrevne af de tilstedværende Landsmænd en Skrivelse til det kongelige danske Kancellie over Dagellanen Lundsforbundenhed, og om hans imod Landfabet udviste troløse Forhold.

Skjønne ovenfor Vogn den 27de Juni 1844.

allerunderdøigst

Stendler.

Til Amtet.

79. Jeg Mikkel, der gaar igjennem Tornbje og til Malvangen i Nytten, og som gaa den ene Side begrænset af Dagl. Tyfjord og gaa den anden Side af Th. Pedersens Fjorden, finder en Lamning, som fordommer bestaaer af en meraglig Vraak. Meinlig Fungat Beskaffenhed, der gjør Stadet mandfrelig at befare paa lik Tid uforudkommelig, som derfor Landfabet, alle Steder det fik med Mainosenat at gjøre, bestaaer jeg fant dette Øgdes Landbring for Fjø, men efterfølgende Mikkel for idem er udlagt med Oden, har det idetsamt sig ikkun at forlage nogen nøiagtig Grundforbedring med samme, da Maiaur Dimensjon gjør det umuligt at anlægge blot nogenlunde tilstrækelige Dige og brede Grøfter, og de tilgrænsende Grundeiere idem har mere at formaae end at forlegge sig den for dette Maisgjæde fiskefornødne i sig selv fiskerige Dæd Fjord, nemlig blot 18 Alen i Langde, den maatte udgjøre 150 Al. og skjønt de Nedkommende selv ogsaa de ligesaa for Landet med Mandskab befladning som selve Mikkel. Landfabet har derfor idem dømmet gjort andet end dette Stad end at gaadjøre en stor Dæd Skrue og Fjord, men selve med dette, med tilstrækelige Skjønt dog i selve mødesommer,

ligt udførte Arbeide, ogsaa ikke forsigtige, da Hr. Pedersen med en ogsaa Mandgjord, saa lettede for saa Penge Fadeliga Mand ind paa Mieen saa det omskjellige Dage, og saaledes likeledes likeledes Nytten af det omtalte Arbeide. Saa at dette Arbeide ikke skal komme fjeldt, og for at Mieen kan blive mageligt fremkommelig, maa der ansaes udskabet overflødigt at omvolde det, at gadegaa Hr. Pedersen foranstaltning at drage Omsorg for, at Mandet fra den afsaae og kastede Grønt bortfaldes fra Mieen, saa ikke kan gaa andre Steede, end ved at faae kastet en lidet Dybelig Grøft gaa den Grøft langs med Mieen, ~~saa ikke kan gaa andre Steede, end ved at faae kastet en lidet Dybelig Grøft gaa den Grøft langs med Mieen~~ og paa Mieens lavere Steder lagger en forhøiaelig Stenmidten. Dette begge de tilgrændsende Grundeieere Sagl. Ejeren og Hr. Pedersen, godvilligen ville falde det for omforandlede Mistydelse ifølge, da vil de naturligviis kunne faae lidet af den lidt Mieen udlagte Jord lidt gjælt lidt Größter, ligesom det dog vil kunne gjøre sig haabe en Godtgjørelse for det udfordrede Arbeide, efterhaand billigt kan komme. —

Stavanger Dagen Mai 1844

Til Kommandeur Lassen.

Paa Dagen forhandlede Sagen
Wegen
Steenden.

80. Erklæring paa et Andragende fra Sjømand Ole Hansen til Rendal. —

En yngligaarten Sjømand paa Stavangergrund har indsendt sig i Dagen forhandlede Sagen ~~ekstraordinaire~~ Henseende den Ole Kvamme, og beklaget sig indtrængende over, at man ved Udskriftningen ville fratage ham den Flat Jord han, for en Maal i sin Skilling med saa mange Møie og Besværing havde faaet fat i en saadan ~~Skilling~~ Maal, at han ikke Beyonder da ja en ikke alene Bondet med ogsaa Gleede i sin Alderdom, bad forstandskabet om, at afgive sin Erklæring paa dette hans indtrædende Andragende. Forstandskabet, der nøie Hjemlede, at Ungdommen Kommelling af Dagen var overensstemmende med Loven, og hans beklagede, at Landindgrænsningen ved Udskriftningen i samme lagde tilbørligt hensyn til, saa Billighed, om ikke ikke ogsaa den Pranger det kunde lade for, at det skjøt Skjødet mod blev at tilsidesætte, hans Bryggen samme ved Sergen Hans saa selden Slid, besluttede, at den forlangte Erklæring skulde afgives i Tilslutning af Andragendet, og overdrog det Kommandeur at udføre dette.

I Henhedning herpaa maa jeg gaa Forstandskabets Mening, at tilbørligt forenes med den ungdommelige, at deres Jordmand, Kommelse med deres Bedrøvelige Folkeliga Tilstandsmaade, gjøre det

fagelighed vilde bemærke, at dette her omforslagte Anlæg, der med idetmindste i det første aar, maa gaae ud af Byggeriet, kun Tilling maa falde i Sammenligning med det Arbeide maa Vilkaarene udføres store Anlæg, dette bemærker for den gamle Mand, der saaledes vilde gjøre saa og saa efterhånden Gravhøiene dette, den berolige, de efter Omstændighederne og som fri Vandige og brave Folk maa dette gjøre billigt brave gaae. —

Ellemandsker Præstegaard den 15de Juni 1844.

allerydmygst
Stender.

81. Til Menighedens Præster og Byggeri under Gudstjenesten var det almindelig indskrænket, at ogsaa i Præstegaarde de nu i mange Menigheder er gaaet Landet bortgivne ny Skolebøger blive indførte, og at Børnene i Kirken dette ud af dersiller med det Øvrige. Lov at bemærke dette er det, at Præsteforeningen ydmygst tillader sig for den ærede Kirkekommission at andragt gaae, at forenne maatte tillade det af Præsterne Kirkemidler anskaffede at nye Skolebøger lik Skolebøgerne i Kirken, og at Børnene forsynede lik Kirkens Bøger, saa det lik en Præsteforeningen Lov udvalder af Kirkens aarlige Udlagter. Ligeledes tillader Landsforeningen sig at andragt gaae, at en nye Ligrøgen maae blive bekostet ved Kirkens Regning, efterhånden den gamle i alene er høist uanselig, og formedelst den Stadsfeldt Præstemidlen efterhånden er uforgelig, og ovenfor det saa meget Gjøre saae end dette det Kommende gunstige Familiegave, som Præsterne kunne vinde betydelige Midler, og for lemme lig ingelige aarlige Udlagter. —

Ellemandsker Præsteforeningsforsamling den 5te Juli 1844.

allerydmygst

Stender. Cnoll. Ø. Wolff. A. Dand. P. Pontoppidan.
Bøkkjønnes. Ellemann. P. Rasmussen. P. Ki. Grønne
A. Kiær.

Til den høiagtede Kirkekommission i Grønne

82. I Anledning af Præsteforeningen i Aabenraa allerydmygste Andragende af 5te dennes, betræffende Anskaffelsen af et Regel lik Kirkens for i Præsterne, i Modsætning idem fremdeles at bibeholde den ærede Kirkekommission, at Præsterne kunde forene Præsterne en villighed at omslage sig Præsteskatten imod at erholde en aarlig Løn af 30 Rbd., fri den Løn saa vigtigt ønskelig maatte blive

saa saa 1ste Januar 1845, for at kunne sende noget saadant lidt videre gjælder lidt Bøder af Regjeringen end at komme at gjælde yaa Vegne.

Stavanger Dagen den 15de Juli 1844.

allerydmygst
Stenden

Til
den saa vaagende Vidaakommission i Rømed.

83. Peder Morsen yaa 16de Palmesøngaard i Dagrind, har i denne Sommer fraaret Skatøm let Sommer Bedegatemælken yaa den med Udseifningen nogen ulagt Mø, den gaar fra Stavanger Kirke over Bedegade til Landemoen, den gaar over Obs Kirke, men saa igen alaa saa kunst fjendomsvallen, men billigen bliddigt Gadt Grænsen til Maiamoggen, med at kunne, den i og for sig ligger tomt og er af en blöt Beskaffenhed, endnu er gjort lavere med Tømmerinnen, og endnu mere end at den saaga Grænsen den igen saa let gjennemskjöver, er bortlagt. Klendelsen for af mange Landmandsskabet drage yaa, at Høst. besaaligst vilde drage bemøde Peder Morsen til Retsmaal, og paaloggs saa den Straf, saa for sig kunde Høst. af fjendemsvallen saa gaadagt sig saa billigt paaloggs saa at undgaa Skadesstatning, derfor er yaa selvigt at kunne besaae dem, at saa tilgjelder, endnu i denne Sommer, da Mæen ligger under Skaut, saa at gaa skjöm at Lag Sommaaftaen mit gad Mæen af en Bredd af 6 Alen og en Dybdes af 6 a 8 Tommer efter mere end Bestemmelse af Bøjmesforstandskabet. At Stavanger saa bemerket, i den mere end mere saaa, og at den bør ligger endelig og godt, maatte naturligvis mere end fast Lalinge.

Stavanger Dagen den 15de Juli 1844.

ydmygst
Stenden.

Til
Stavanger Amtmand Høyg og Hvermagt Larsen.

84. I Mimesø af 7de denne tilbjendegiver Altinge og Sandvigs Tallig kommission Landskabet, at Tallig Kreiliene saa gjøre det skjev, at en mindre Afskjøndes Sund find Stad mellem Sandsjø til Jørgensen Traderiet Bergesund kunne for gaaes, dog er det af Tallig kommissionen i denne Gjen, saaes gjorde Forslag i saadan, at dette Sund kunder at blive anlagt af Landskabet, saa vore Dagen for dette

Mekommando samt de nærmest nærliggende Bopælsforhold i Allinge, følgelig maatte ogsaa samme Pige med Miafsen af benævnte Ugtefælle, er nødt til derfra dem og Pigens Tøj ikke blev derfra. Forskandrefabet bemærkede, at Frederik Bergersen og familien underholdt eller Legatet, fuldbat Forskandrefabet ikke indlader sig med dette Kommission.

Pigemesterskandrefabet i Klemensker Præstegaard den 15de Juli 1844

Stender. Colbroe. Holm. A. Dam. A. Kure. A. Kiærulf
A. Kjøller.

Til
Allinge og Sandvigs Fattigkommission.

85. Faster Colbroe i Klemensker har anmeldt over, at Kommandørkaptajn Forskandrefabet har indgaet Ægteskab med en Ungpige af Stedet, og at Kaptajn Forskandrefabet fra Allinge Fattigkommission, med hvilket der ikke er gjort saa meget lidt som nogen Udfordring. Da saa derfor har anmodet gaa at forhelgen lig at undersøge begge Ægtefælle, forsaavidt begge betraffer, samt forsaavidt Afdøde efter sin Faders Død med sin Leilighed er blevet forsørget, fremdeles personlig mødekommende, og jeg maa i mod af den formening at denne Ægteskab ikke kan indgaes saa, maa jeg fuldstændig anmode Pigemesterskandrefabet at meddele sin Dom.

Hvilke Pigemesterskandrefabet ikke dele denne min Mening, men dømmer Ægteskabet i Henhold til bemeldte Ægteskabs Indgaelse at bemeldte Ægteskab maa

Svaabe.

Kjøbenhavns Amtsstue den 19de August 1844.

Til
Pigemesterskandrefabet i Klemensker.

Fra denne Øvrighed er indsendt Kommandørkaptajn Forskandrefabet den 24de August 1844 følgende:

I Anledning af 19de dennes er undertegnede Øvrighed i følge indkommen fra Kapellan Colbroe over, at jeg som Kommandørkaptajn Forskandrefabet har indgaet Ægteskab i Anledning af det forhaabentlige Forskandrefabet fra Allinge Fattigkommission, er blevet forskandlingsgrovelsen med at vende, med hvilket der ikke er gjort saa meget som Leilighed til at nærmere tilskade, og at medhold Kapellan Colbroe derom er tilfredsstillet, som Øvrighed forresten ikke

Ved

saa megler saa, og i Tilfælde Forfatteren skal idømmes alle de Omkostninger og Sagens Forhold, begjærer De det tilladt dem

Vidnet.

Vidnet erklæring saa af under jeg idag forelæsiges at gjøre Dommeren bekjendt med, at saa vel Regelland Chalbroe som forfatteren af, at der idag var given saa tvetydige Svar om de i omtalte Nota, de forfatter Nota og idag saa lyder, som Nota med den idag afgivne afslutte efter saa ~~Tilladelsen~~ Tilladelsen, men man De ikke sige efter saa Tilladelse. Saa var ogsaa vidnet adspurt, og under sin Vidnesbyrd dagsforsamlingen over den megen Sammenhæng. Lige saa er det idag bekjendtgjort Forfatteren, at han forlangte det Beviis var mogt saa, hvilket jeg tillader mig at de ikke maatte med som Regellandet Vedkommende Vidnesbyrd og efter Dommer begjæres.

Regelland Chalbroes Vedkommende: "Da det er af Vigtighed for mig i den af forfatteren skabte Sag det Spørgsmål De ikke Dommeren maatte tillade, at begjære Dokumenter saa dunne bevidne, hvilken Langgangsmaade Dommeren saa antager jeg i mod mig i forfatterens offentlige Skrivelse, tillader jeg mig at udbede mig Kjendelse af det i sidste ordinaire Skrivelse den 10de Juli d. A. Forfatteren mod Sagen fremsatte Spørgsmål maatte gjøres. Da det saa i det øvrige den almindelige Forsandslingsprovoked maatte have antaget det offentligt Præg, saa beder jeg, at de godsetforfulte Sender mig en saadan Kjendelse, for efterat med Afslutningen paa denne Vigtighed."

Efter saa dagen Fred mig forklaring i Sender, som saa jeg bedre den, at den fremsendt dig blive mig tilstillet.

Vidnet Pram sig gaw: "~~Efter~~ det Vedkommende af det Bergske, mig tilstillet den Ekstra forlangte De ikke Kjendelse af det i sidste ordinaire Skrivelse den 10de Juli d. A. Forfatteren mod Sagen fremsatte Spørgsmål derom angaaende, da det er af Vigtighed for den ved dette foreliggende Tvistes Sag at faa Dommeren over Ekstraktet i mod den i omtalte Skrivelse af 10de Juni, at Dommeren besidder Dokumenter, som dunne bevidne, hvilken Langgangsmaade Dommeren saa antager sig i mod den i Forfatterens offentlige Skrivelse.

Det Spørgsmål saa ud da ønskeligt maatte begjæres derom for saa vidt som derom findes forsømmelse og derom Tvivl i mod Forfatteren gaar saa, at han inden den er forsaaret 40 Dage efter at Forfatteren Skrivelse i Dommerens Omsorgsfuldhed

vist, og maaer end til Vegen efter derom udviste saa ubetydige
Beskyld. Da den forlangte Udkrivnet derfor gaar i egen Maade
saa noie dem lik og saa Nytte i den likfaldte Gjenstande, saasom
dog den simple Tommestok lik ligger, at de selve de i saa Gjenstande
vil formaae maa nemlig forud en lidtigeni Stand
den gaaende Sandhed, maar den skal de Bevis begrunde
mogt Tvivler, ligesaa vi selver det derom Tvivl lik Tommen
den vil Kommende, der en lik Ord Tvistighed gro og Uden
en bestemt lik offentlig Bevis, maa jeg nogle dem den begjæ
le Udkrivnet, maa minde, de vilde Beskytte Udkrivnet saa
at saae Dagen afgjort ved Tvistens Ende, nemlig Tom
selve, Undersøgt, de i saa Tilfælde, den selve Dag som afsandte der
i Middel den 20de Juli skrifte, saa blive Tilfælde at Dette lik det Gjen
dette, under samme Tommen Dagen forsøiet.
Det ville de derimod saa at klare Middel for Medlem lik
at forfølge den imod Tvistens Klage af 10de Juni,
at det er dem uomgjengelig nødvendigt at bevøie en Dag,
der som bemerket i de ifjermaste Maade den Tommen
i Berinaes — og den gaaende, de maae jeg bede dem, at den
ved min Skrivelse, som bilag vedlagger de over beskrevne."
den 4de August 1844.

Forskjellige den i den Sagellanes Skrivelse omtalte Affaire,
der blev forefaldne lik at Tommen fandt sig foranledigt lik
at beligge Sagellanen saa gjentagne mindre gavnlige Tvistes
imod Dagenforstandere og Tvistens Tommen, idden man befandt for
Tvistens Udfrabet angaaende Ender, og ingenlunde befandt for at
den foredraget i at offentligt Nødes saaledes som Sagellanen i
omanføde sin Skrivelse udlegger der sig, saa jeg den, efter
min Formening idden saa samtlig ifølge min Bemærkninger
som Tommen, dog idden, som Udkrivnet af anføde mine Skrivelse
vil saa, vilde nogle lave at faae Dagen forelagt for Tvistens Udfra
bet Tommen, Undersøgt. Udkrivnet saa saa, at det idden er
for at udtrage min Samtlemaade en fiendtlig Tvistens
vise, at jeg saa nogle den forlangte Udkrivnet, men fordi jeg saa
vilde, at Dagen i sin Tvistes bestemmer af den Tilfælde det Tvis
mellem Tvistens Udfrabet og følgelig ogsaa jeg som saamme Tommen
forlever, og fordi jeg idden vilde saa Kleiligst med at gjøre en
Udkrivnet, den som bemerket i min anføde Skrivelse, idden
saa ordet Sagellanen lik mindste Tvistes i den Affaire omtalte
Gjenstande, Ofi vilde jeg mindre end en lidtigend begaaet Tvistes

Nu

Så fra Forfatteriet er blev Dito mildt dømt som det mest
Forbrydelse for Dagbladene fordi de forfølge og fare for
det indre Forfatterskabet, maaske Forfatte, om denne
Selskabsmæssige Skulle nogen indlobet, der er fra en langt tidligere
Tid end den af Forfatterskabet paaanlagte Jurisdiction,
begrundet noget saadant Forhaar. Allerede idag er en ud til Jen
fyl mildt den forlangte Udkommet blive bemyndiget, forrettigel
lanner Kommune nu fremme mitdrom, efterfølge jeg idag for
langer endnu af det i sidste Møde forelagte bestemt, men
i den sidste Forfatning, der lydelig mit forklaring Lommekar
lum fort.
Efter saaledes jeg fremsat Dagen, som den forfolder sig, mit Ønsk
de var fornuftbaarest og mig indrømmes, at jeg fand Lommand
i Øiemed for selskabet i min gode Tro med at nogle Dagblades Redaktor den
forlangte Udkommet, i det jeg ønskeligere mildt afbrydelse samme lig
at behandle den en Jurisdiction, der er forsaaet saa lang Tid forud,
ligesom at De og Ødelig mit skriftlig, at Dagbladenes Behandling o.
mere, at jeg for noget saa Udkommelses, er ugrundet, da alt saad
Dagbladenes Billighed maaa dømme forbra, maaa saa
Sølen sig forresten af mig fand Lommand, maaa gøre, at
jeg den saad Dagen endnu for Forfatterskabets Lomfalds.
Jeg maaa derfor allerydbødigst udbede mig Dømmelse: ydeligere
Tal mindre om, forresten De maatte ønske at jeg saad indsende
Forfatterskabets Mening, om den forlangte Udkommet skal ind
delevelse ei.
Skulle De ikke dømme i sig selv udbeydelige Affairer saa meget
personlig tilstede for Dømmelse, og De derfor ønsker en Afgørelse
afgjort Skulle indsende Affairet af Forfatteringen i det kongelige Mide
skabsministerium mig en Ønske at Udkastelse den samme, ligesom der
fulde indsende det Blive nogle Dagblades Bolbrev mere Affairet af Ko
mmissionsgrundlaget fra en Udligning det med Forfatterskabets Ønske
en det Stand, forresten ikke Tiere, lik fuldstændig efterrettelse saa maatte
finde for godt.
Præsentere Dagen den 27de August 1844
allerydbødigst
Ørsted.
Jørgen Bernhard Forchhammer.

86. Under 27de Mai 1842 indkom til Forfatterskabet Udkast til Udkastelsesmi
nisteriet, at det finde formaal De Udbagelse af Jørgen i Dag
mod, gad en Ønske om, forresten det gad De Ønske
gad, det ligeledes at Ønske gad der det Udkastelse det

Jordet for Skolemosens, og afgjøre Forstandskabets Tilligelse, efter Konsulentens Beslutning med Landinspektøren, Lieut. Lind. Ikke Bekendtgjørelse, hvor det skal det Sig at udmidt Skolemosens formødne Jordlodder, efter for den nærværende Tømmering og Jensifremmelsen Sommerbrænder og Udlagger. Dette Forslag gik ud paa, at Gilder Jorder blev udlagte paa yderligere Skader lig Skolen for den og mødte dad af Bøgemos, og at Jordlod blev kjøbt for Skolens Regning lig Skolelod for den nordre dad. Med Hensyn til den Skolelod indrømmede Forstandskabet Tilligelse, at det samme indgaar Kjøbet med Skovbrugeren Mortensen paa Ste Mærnede Jord, og at saadant Ny Jord for den Summe 300 Rdl., dog paa Vilkaar, at Kjøbesummen bliver samt Tilladelse til Dette Valg fra Gaarden og at Ved gjøre illeriger Bestemmelser med Hensyn til Udvidelse af Skolemosens, ligesom at Kjøbet ikke Hensyn maa forbindende for Delgaaen.

Med Bestemmelsen om de udlagte Jordlodder af Landinspektøren udlagde paa de efter Forstandskabets Tømmering lig Skolen ny jordsatte Skader i Bøgemos, og de Bestemmelser om efter al Sandsynlighed er mere end Tilstrækkelige, og Skovmesterens Gaarder efter ønsker Forstandskabets Bestemmelse om Kjøbet af samme Jordlod, maa Ikke allerunderdøgst udbede sig den ærede Skolekommission endelige Fornøielse ved udtalt om, hvorvidt det i den nordre Dad af Bøgemos til Skolelod bestemte Nye Jord skal kjøbes eller ikke. Ligesom underdøgst maa Forstandskabet, i Tilfælde at Kommissionen bestemmer at Kjøbet skal finde Sted, udbede sig ydmygelige lik, at Skolekassen udfaaer Kapitalfond, at afsige den til Kjøbet fornødne Summe.

I Forventning af, at Ønsket om Kjøbet af Skolelod indrømmes den ærede Kommission nådigen vilde i udtalte Henseende Ydmygelige lik, at Skovmesterens Gaarder maa afsende det lik Skolelod bestemte Nye Jord fra sin Gaard, underkastet Forstandskabet ikke at gjøre og nærmere Forslag, at det i Henhold til Hans Excellence Amtmandens Skrivelse af 16de Sept. 1844 at afsende Skovmesterens Gaarder af Bøgemosbeboernes Gaarde.

Flensborg den 16de Sept. 1844.

Flensborg Bøgemosforstandskab

Standen. Colbroe. W. Holm. A. Dand. J. Lorenz. C. L. Lorenzen. A. Knudsen. J. Poulsen. H. Baumüller. J. H. Lorenzen. Co. Nissen

87. Hans Lidemarks Bestjænstforrichtning af 8de f. M. til Øgnafor-
standerskabet, er bekræftet ved Høiesteretsdom, hvormedfor-
nævnte maatte nærmere udlægges at indbrændes, at Skriver-
fra Skranderskabet blev lagt ind under Hans Lidemarks Navn,
blev forelagt i sammen ordinairt Møde den 12te December, og
blev det antaget for gyldig at fremme; at Lidemarks Bestjænstforrichtning
da formentes at maatte betragtes som aldeles tilfredsstillende,
og i Henseende til mod Øvrigheden udviste Høiagtelse,
hvad end i Henseende til mod Øvrigheden udviste Høiagtelse
det indgivne Andragende, dog under Forbehold af Øgnafor-
standerskabets, det til den med Skranken indstillede Tøm-
mer, Tømmerstik og andre fornødne Materialier, som Rent, Gruv-
ning og Mader fremover maatte finde for, snildest formed
det under bestjænstet.

Stavanger Øgnafor den 5te Nov: 1844.

Steendal.

Til Hans Lidemarks Bestjænst.

88. Ole Peter Olsen gad 61de Delmarkgrder. Jord.
Pauline Pihl gad 69de Delmarkgrder. Jord.
Christian Dahl gad 13de Nordmarkgrder. Jord.
Hans Hansen gad 26de Delmarkgrder. Jord.
Christian Knudsen Prim gad Raggaards Jord.
Poppe Rasmussen gad Sammen. Jordes Jord.
Hans Hansen, ligeledes gad Sammen Jordes Jord.

for indlevet Indskrivningsgebyr og Tallegebyr for ifølge Kongl.
Tilsigelse den at udføre Arbeide med Øgnafor Gyldighed,
de førstnævnte fem en dag, og de sidstnævnte fem to dage.
De foranførte er blevne Øgnafor Gyldighed idetsaa
mere tilstaaet at vise dette saaledes arbeidende, og den i Henhold af
at Øgnafor afsiger udeblevne, mere tilstaaet saa 14 for hver dag,
den af Forstanderskabet er bestemt fastsatte, saa maa
Forstanderskabet overlades at overveie Deres Velbyrdighed om, at den gode
Hensigt vil udvirke dette for omsmemte Personer gjorte Ud-
lag, og tilstille Forstanderskabet samme. Det bemærkes, at
de foranførte Poppe Rasmussen og Hans Hansen saaledes
fik fem for to dage, idet der forøvrigt er at bemærke, at de ikke dette Øgnafor
beder, de ifølge Klage fra Forstanderskabet af 14de Dec. sidst 1843, samt
med Politimesterens Forelæggelse, eller i Mangel heraf betale.

Stavanger Øgnafor den 10de Aug: 1845.

Til Hr. Kommandørkaptain Dyes og Hr. Amtsfoged Lassen

Steendal.

89. Gaardbruger Morten Svendsen paa 40de Palmie-gaard
— Peder Espersen paa 44de Palmie-gaard.
Husmand Morgens Svendsen paa 40de Palmie-gades Jord.
— Hans Espersen paa 44de Palmie-gades Jord.
— Peder Torgen Wolsen, Brand, paa samme Gades Jord.
— Hans Adolphsen paa 40de Palmie-gades Landbrug
— Søren Larsen paa 41de Palmie-gades Landbrug
— Ole Peter Olsen paa 61de Palmie-gades Jord.

saaledes forestaaende at udføre deres Meierbrug paa Linie saa i Bøgeskiø forløbende Dam, saaledes Landsandfeldet paa Linie at blive udført Dette. Paalader en saaledes Gaardmand Meigaard Landsdommer lid 18 Rbdr. og saa Husmænd lid 24 S. saaledes Landsfogedens Arbeide udførte Gjennemsnit og Tilfredshed. —

Skanderborg den 18de Juni 1845.

Jens Landsfogedfuldmægtig
Wandel.

Til
Sr Landmaaler Kjøe og Herredsfoged Larsen.

90. Afskrift

Landsfogedfuldmægtigen Bøge skjøn vitterligt: at saaledes er tilgjeldig aftalt med Borgmesteren Anders Tøllig paa Bøgeskiø Dominium 600, Femmer Ved Hundrede Bøgebanke-dalen at de Tørv. Dette Land der af Borgmesteren Anders Tøllig er bortil gjort lidt Afkaste af et Tøllig Skiør for Bøgeskiø, og forøvrigt der er bevilget en vederlidig Skattefrihed af 5 Aar, regnet fra Ma. Dat. forøvrigt der, forøvrigt er i Jen-Jordebogen Landsfogedens Tøllier Tøfølelsen af 29de December forøvrigt der saaledes Clemensker Bøgeskiø Dominium lid, efter det Løbet af disse 5 Aar, aarligen at forandre og afstraae 10 pro C. aarlig, begyndende 1ste December 1848.

Dette lid Landskabet under mere Jordeier. —

Clemenskier Bøgeskiø Landsfogedkontor den 11te Juni 1843.

Underlegnet af det saalidige Bøgeskiø Landsfogedkontor Madsen.

91. Et Stykke af 3de Rende under Dette der er Afsk. Dem Landsfogedkontoret Bøgeskiø og forøvrigt i Overladning af de af Flere afbrugte Lodsrand, for deres Arbeidsforsøm mellem Jord imellem forøvrigt Landsfogedens Jordes. I Følge heraf har jeg paa Landsfogedens Vegne dette, at med Afskriftens afskrevne, saaledes jeg fidendlig Fadsfogedforbeigaa for mere under nævnte, for Meierierne paa den Ved Skanderborg Amt liggende Afsat, og i Følge Dennes Linie saa meddeelte Afsatte for Ville fra det Kalte Bøgeskiø. Efter at Dette paa Landsfogedens Vegne, saaledes Dette med Bemærkning Meigligheder Bøgeskiø, saaledes at Tilsagnet jeg Dennes Linie og det Ved det Kalte

Jørg

Weiffelden, og Ved at de Tilklagedes ansøgte Vandskjellelsing, at andre Arbeidere allerede have indgrøftet Veier Weiffelden igjennem Marken, at det idetmindste nu er dem nødvendig at udføre forøvrigt de fornødne Arbeider, er af denne Grund, som om Veierne saaledes ikke have nogen vigtig, indbydende, Øi, maae de have udførte Arbeider saaledes som det maae dem gaa nieff, dette ingunde kan staae imod dem. Men selve anlagets, at Veiarbeidet gaae Grund af de Medkommendes Vandtrae skeer de saae nemt saa fælagtig en gang, begjendt, at det af de Tilklagedes ei kunde undgaaes, som endnu at arbeide saaledes som det maae dem gaa nieff, alleerede at følge det arbeide der allerede er udført, da maatte det saae nemt de Tilklagedes Flegt at saae samme sig lidt medkommende Øgenafvandtning, som der er: Rønnes, for ferri at faae forøvrigt Veilading. Dette saae Nogle gaabarnaabt Ven at de saae gjort, og jeg er tvungen, de lall Rønnes, for ferri at faae forøvrigt Veilading, der bevirker at det er saae, og jeg er blot fordi at binde, at Rønnes alt for ferri at faae forøvrigt ogsaa de saae Flegter som Øgenafvandtning, hvilken skeer saae saae udtrækt sig for, at gjøre den forøvrige Veilading i Vandsamlende.

Forfatteren skabet maae anlage, at de Tilklagedes, saae som de Tilklagedes imod Forfatteren skabet, er forsaae at, at det ikke gjøre noget Veiarbeide forøvrigt end, at det ikke saae gjøre Grund af de Tilklagedes. Forfatteren skabet er gjøre det saae sig forøvrigt, det i den gaadlagede Dag, at for saae sig imod ftige Dagsbetjeninger, saae det dog ikke gjøre det, da det er en det Dag at forsaae sine Familier, maae man udsætte dette efter Gjennemlæsning, Billighed og saae det Maae for saae, efter Tingjenningens Lyst. Saae Nordlid Bodeksen angaaer, da maae Veier Weiffelden anlægges klagt Ver, saae den gamle Veiaarbeide Ven Øje, og de Arbeidet gaae den ogsaa Vei, gaae Grund af det Tingjenningen ligger Ver maae Grund, ei maae Grundet saaledes saae, at Veiene selve efterhaand og indgrøftede Veier kunde betaare, de blev Veie ikke og de Bodeksen ond, at saae fordelt Lovaand Veiene ikke skulde det Weiffelden. Møllen Stand Bodeksen og Ole Thorsen saae blev saae gamle og affoldige faae for Grøftearbeide gaae Veiene, ikke Veiene Veiene Arbeide i Efteraaret de der blev Gjøst Grøftes, med at loofe gaae Vogmand. Anders Madsen saae saae at saae saae Vandet saae ud saae Grøft i den Møllen i den Stenene, og Ved saae saae Grøftling, saae saae Grøft i den Lav, de Veiene gaaloppe saae saae lidt Arbeide. Ved Veiene blev saae Dagsbetjeninger at mide i Efteraaret de Dagene efter,

ugifteder, for der at undersøge, hvad for Dande, man saa maatte idøde
og de torfl. idøde samt hvilke af de udjordiga skjøde, forøvrigt saar
de tilstand man saaledes, at man dande gjøre Forbjerggaard saar
kommen, blev saa ikke anmeldt i indklaar de Forfommelige.
Hvad Kirke Bøtter angaar, da blev jeg den til at indhente blem
Kirke udlagt, betydt blev, og navnligen Hvad der Udsøgelsen, med
Arbeidet Udlagte, forøvrigt alaredø foreta andre Herrer. Vieli
Johansen, en ung Mand, som i flere Aar saal fast Tjeneste i
Riøbed, eier saa Dagnet at lille Jørder saa gaa saa under Gard,
forøvrigt saa afsaaet sig en gammel udsaed at kaar, og den
er endnu ikke og Skrøbelighed Tøjer, saa Torfl. er glad ved,
at de dande sitte Kaar selv og ei komme Dagnet til Tjende.
forøvrigt er der under Kirke Ejendommeligheder ikke forefundne
naturlige Produkter af mærkelig Vieli Foto angaaende, er Torfl.
ubekjendt.

Hvorpaa Dagen blev 18de Marts 1845

Afsluttet.

S. S. Lassen Sørensen Byfo og Herredsfoged Larsen.

92. Vedkjøbende blev i denne Nbft. Skrivelse af 3dje December om forhen Ved
Jørgen Morten Svendsen paa 40te Skjøningaarde Grund Jørder,
der ifølge Lensmand Grabers Dommelse af 18de Dec. Skifte forøvrigt
Ved for Skatten for forrettelig Lensmand af det saa kaldte Vie
arbeide paa Vinieen forige Aar, da man Torfl. beklage, at den Lei for
er indtøbt. Efter jderligere Undersøgelse af Torfl. saa Morten Svend
sen, om end i saa Tonglet, dog udført Mieerbeide, og saa er saaledes ble
ven forneyet — og en anden, nemlig Lars Hansen paa 3de Palmi
engaarde Grund, der i samme udført Potte, ogsaa fand i Vieblad
for indrømmet, godvilligen at ville betale for det Mieerbeide. Den
dette Tilslagsskjøder fra at Morten Svendsen skulde saa
forneyet det saa udlagte Stykke Mie, og det Lars Hansen udlagte,
altid det mærkeligere en dette Sted saa Torfl. Dito, Jørgen Nielsen
idøde Dande afgjøre. Vieblad er en saadan Tilslagsskjøder, om
Dande ved dette skjøder fra Torfl. samtidig idøde saa skjøt
hefjendelig som Morten Svendsen vil forneyet. Det Tilslagsskjøde
Dagen bemeldte og lid Tonglet for Mieerbeide udlagte
Tuemer Mieftykke end nu for Maaned eller i det mindste saa billig
som muelig, med Tonglighed lid det Mieerbeide at saa saa
ifølge Pid. Skjøt. Mandag. Naar nu Torfl. efter 2de 3 Maaneder
Tonglid saa fjernet Mieerbeidet, og alle Mordere udskaffede og en
Tilslagsskjøder saaledes let og saa i mellem saa mange afskaffede saa
~~Tolder~~ Skjøder. Det er langt fjernere Jørder end Torfl. fik det
betjendelige at Morten Svendsen, der saa ikke andre bør nie
at Torfl. forøvrigt vil eller saa forøvrigt Dagen, og at det

fand om saar Meierbeider Lorsk: maae Dersom iddem er Grund til
en Tillagelse, i saa maade sig lid at afbyde forstaaende, saa vil
lid saa i Dag sammen lange, og derfor i Retfærdighed Kundskab om for
hvad det saar Arbeidslid, om saa end forøvrigt gav Dem dem
lid Frøkto, i med saa der er almindelight i Sella Dragg'ter, saa
saa omvendtlig Dragt, og for Dem Beviglighed, at saa fand
i Øst fit Arbeide. Lorsk: vilde da saa Literalt derom Mdt:
samme, og Morten Svendsen vilde saa lader saa mere befriet
for at gjøre Mode i Retten. Da saa ringe Øgnen Skomsad
fand dem at gjøre Lorsk: Kundskabning om, at Dt: i saa saa
selv Tilfælde saa da lagt Tail, forinden Lorsk: Dem maa
offre saa mange Dt: i Bygder beliggende ikke mangesom
selv godgjørelse, at Dem gjøre billig Vederlag gav afsaar, og
Dt: ved selve vidner iddem om en mer Retsfrøsel. Forøvrigt
omvelder Lorsk: lid Dommeren at afgjøre saa vidt saa af Mor
ten Svendsen gaaende godgjørelse saa gaalegger Lorsk: lid Dt:
vedkø:

Stemmes Dagen den 18de Marts 1845.

Standen

S. S.
for Lensmand Sjø og Herredsfoged Larsen.

93. I følge udlagte Attest fra Sjøfarmand i Risør og ligeledes udlagte Udskrift
af Risør Politiprotokol, er Ejendelagige Roletta Wolsen idømt en Mulkt af
Rd 4 for Lettelsen. Da benævnte Roletta Wolsen, der er en
Datter af Torvard Wolsen i Ollinge eller Landvig, efter Dagens for Sjø
lidelsen og selv er for Lovbrudet, anmod Lorsk: ærbødigst om bede
Dmstf: at indtrage benævnte Mulkt lid Dagens Tallighed.

Stemmes Dagen den 18de Marts 1845

saa Dagen forskrevne Retsbetjent Nagel
Standen.

S. S.
for Lensmand Sjø og Herredsfoged Larsen.

94. Da der Mdt: efter Lorsk: Forevisning lidlig er saar i Nedt
Vanderhøjesø ud, lid smiedet Dagen Jacob Hansen Sønner, der efter saar
Sønderbunden, Nels Hansen gav 15de Nordenga ved sei Dagen at saar
Angivende, inaad bevisi Dagen, da saa boer gav Dem Gund
og saa, Nels Hansen, iddem ikke saa ikke for Dagen, saa vil saa
Sønn i Nøkken gjør saa at saa saar ind under Nøkken, Tilla
der Lorsk: sig ærbødigst at andrage gav, at Dmstf: godhedsfuldt vilde forøge
saa vidt mere forøvrigt lid Afgjørelse i denne Sag, saa det er Lorsk:
ikke saa ligegyldig at saa afgjort, for at Dt: iddem skal undslippe at for
saa saar Ræmmen Skatter og øvrige vidtløftige Prosedurer,

Den almindelige Fuldmagt forelæses for, tilstedeværende.

Clemensker Præstegaard den 18de Marts 1845.

Paa Præstegaardsfortegnelsen Arbeidere Magnus Stordeen

for Kommunefuldmægtig Hjø og Gemeindefoged Larsen.

95. Det kongelige Danske Kancelliet af 5te December lidt. fremsendte Skrivelse.

Den Clemenskier Præstegaardsarbeidere paa Kancelliet modtagne Andragende, hvorimod, efter at Præstegaardsarbeidere den 1ste Mai d. a. indfandt sig en gammel Mand med Navn Peder Dam, hvorved tilfølte sig 17 Sjeldy af Tillidsmænd og navnlig i Præstegaardsarbeidere, som nu skal lægge skjulte, fuldkommen overbevist om, at Præstegaardsarbeidere dage Ansøgning for at skaffe Penge til at betale Dette og at Præsten fremdeles maatte staa for at i en Tid af 1 Aar forinden skulde omvendes saadan. —

Præstegaardsarbeidere kommer sammen sig Morgen til den tilkommende, gaa egen Dem og tilsammen for St. Clemens Menighed anholde, personelle Kapellan St. Poulsen og anmode ham om at ogsaa beramte Dam begjæring, men tilføiede, at Jeg Kapellanen skal maatte sørge for sin Befordring i saa fremfor, da Præstegaardsarbeidere afsølge en af Kancelliet i Skrivelse af 30te April 1825 afgivne Resolution, at Præsten skal stad beforet den sig til Øgebæg, maa ikke kommende i Skrivelse for Præsten og Mogen i ansøgen sig kraftigst lid at behjælpe Præsten ikke Præst. Kapellan Poulsen bemærkede derpaa det forlangte Øgebæg lid den 10de d. m., i det han erklærede, at han i Dansk kunne, at Præsten var forpligtet lid i sigte tilfælde selv at gjøre Befordring, og med samme den at der i denne Henseende blev lagt Mogen andelig Besøkning.

Mogen til efter, hvorfor der fremkaldes i Andragendet, indfandt sig beramte Peder Dam sig for Præstegaardsfortegnelsen Arbeidere Stordeen, og bedlagede sig over, at Præsten nærmere kommer gaa den bestemte Dag, hvorpaa Stordeen kommer, at Kapellanen skal maatte sørge for sin Befordring i saa fremfor, da Præsten ikke Penge kommer, samt der efter Tilstanden Penge og ogsaa ikke saa lid at opgjøre sig der efter Tilstanden, og at Præsten skal maatte ogsaa en af sine Sellighed, hvorfor han fandt det at ogsaa en af sine Sellighed fremfor Præsten. Han bemærkede derfor, at han fremfor Præsten befordring saa nær i Betænkning, dersom af Mangel paa befordring saa nær i Betænkning, hvorved Præsten blive liggende i Øgebæg, men gjentog Tilligemed at i følge Præsten Arbeidere bestemmelse, hvorved Præsten lid sig

Præstegaardsfortegnelsen Arbeidere

Dem

" Øygebaeg befandt sig selv og ej, som han troede i Stand til selv at gjøre dette, men han skulde henvende sig til Amtet i den øiebliksagelige Nødvendighed at indhente det Tilladelse.

Et Par Gjeninstanser sagde befandte Politiet Øygebaeg lig den Ste Juni ved en udkommende Forordning, at han, som en Landstraabes Tvang eller Landstraabet imple, ikke saae noget ved at forhaandsgeistige Tvangsmidler at gjøre, samt at i de 3 Dage som Landstraabet der i Byen stod det ei undtagne, at forbande befandte sig selv Politiet og at Byens forskjellige Straabet ei maae be Tilladelse til at lade nogen befandte ifald hensatte.

Et Byens forskjellige Straabets Bestyrelse til Dannelsen gjøre det, at den omgaaende Befordring blev benyttet, ved at det er dette Øiemed, som for at forøge Fortjeneste af Politiet, og det antager jeg, at Dannelsen vil tilbageregne Politiet Mindsag over saaes Straabet forsømmelighed, samt over saaes Forhold i den Byens Straabet.

Efterregned over Gjellandes Skift, ved saaes Dannelsen i den, ved Dag for Dagen Tilladelse i Stand og Tilligemed Sind egne og ved Dannelsen Gjeninstanser Tilladelse til Dannelsen i Stand Forladelse fra Dannelsen Politiet, som i denne Tilfælde at i det omsaae Byens Straabet er blev den 7de Mai fastsatte i Stand, lig i den dansk Sjøe, der Lader gensoulige, ved saaes Dannelse at Medlem af Byens Straabet ud at forbygge sig for saae Dagen, Dannelsen ved det Dannelse blive saae Tilsigt at benytte saae sig dette. Den Dansk Tilsigt gjøre Dagelland Politiet, at Momentet til saae selv at befinde Dieden til Dannelsen, ved sig det Straabets Bestyrelse forøle, at sigue man saae sig at den bedst til Dannelsen befinder, og den Øygemaa, det ene fra Dannelsen Dannelsen befordring gaae til Dannelsen Øygebaeg i Dannelsen i Medt, mente Politiet, at Dannelsen Straabet skulde saae Dagen eller ogsaae signer Lader Dannelsen saae for at Dannelsen Østede saae, og den Tilsigt af dette Straabet, i Dagsaae at signer Tilsand saae Straabet sig saalder at sine Dannelsen saae at indmuniere i Dannelsen.

Det Jeg sige til Politiet saae det at saae for befording i Momentet Tilsatte saae saae Dannelsen, saae ogsaae Straabet i sin i denne Dag afgjorde saae sigerlegt, at

saadan Alt er blevne forhandlet til Professor, og klager maae
faae Sjælesorgen fordraget for at nærmeligt tilkjendegive.

Ærværdige! Jeg skulde mange Gange have ønsket Hjertelig
anmode Jer kjærlig om behageligen at beligge Menighedernes Sag
for Forbindelse i Professor Geiflies Vanskjæbne og at faae en
aldeles ikke ønsket til at afforder Kapellanen for Kloving
ovenfor saa som Præst og Sjælesørger paa nitende Lønningen
Flegler, men at i forvejen tale saa at fremmede sig til
Professor Sommalle, og tilføiende, at de det er og gjør, at det
paa Præstehaven fattes mest behagelig i Tilfælde som dette
omfattede, at afgjøre for Indstrømning til Professor, bør det for
med endelig nidere fare sit Forbliverende.

Guldal Jerne Hjertelig — Velar.

Præstehaven Antifinnes den 11te November 1847

Ærbødige.

Til
Bogmesterskabet i Klemmenker.

96. Ifølge de Skolevisitators Ønske om at Lærerskabet paa
Kimmer Skimaa afholde Sept. f. D. betræffende Undervisning
og endelig Afgjørelse om, hvorvidt et Skolehus maa bygges
i Skolemesterens Haveinnmark, hvorover Præsten klager
over, at Beskaffenheden af et Skolehus i denne er uden Nytte, men
ogsaa anser aldeles ulovhjemmelig, og mindre end dersom
Bogmesterskolen organiseret, i en Idee for sjelen kan tilf.
Dennes Mening Lærerskabet ingen Rimelig fald. Bog-
mesteren beliggende er af den betræffende, at den ingen Ombe-
dring eller Jenfø til Skolemesterens Person, men mindre
den ogsaa er Skolen. Dette er dog Lærerskabet og
Præsten bidraget til at det Skole Skolen i en Blanke
udlagde med den endelige Bestemmelse af Bygget, med fuldkom
udtalelse Idee alene med, men ogsaa fuldstæn-
dighed og begrundelig Sandhed. Jeg med for
Lærerskabet, i det mindste at have bafaet Bog-
mesteren for at i sin dette baltbelig forøget Bygning, der allere
mit blive en Bøge, er der Skole Lokale liggende at fri den
mit blive en Bøge, og Bestemmelse Bro i sin det vil faae
anskaffes, ligesom og Bestemmelse Bro i sin det vil faae
Skolemesterens, der idee Sag endelig
afgjøre og det endelige Skolemesters, der maae
me, for den Bedømmelse og Ubefangenhed, der maae

ant.

nogen forbundne med at tilveiebringe ligge Lodder, dermed
og skal anskaffes paa bekostning af Pogestes beboere Skolemesterens
fremmede Lodder udlagde af Pogestes beboere Skolemesterens
ville gildeboer, som ikke det saadan skal skjöbes. Ind det
sidste angaaer, da har forsamlede skabet antaget skjöbet til
en saadan Priis, at det formente at der uddeles Eriendom,
at det ville lod med det bortleier i kort maal indtil det den blinde
at det ville lod med det bortleier i kort maal indtil det den blinde
omendt lig skjöbsgrundeligt skjöbes, mit dermed gjöre en fein
ved det stort, ved smal det stemme saa udgjöre af den anmerkte
Pagtetal. Forsamlede skabet saa derfor efter det skaldes for
Pagtetal. Forsamlede skabet saa derfor efter det skaldes for
Skaarde udtalt at finde det baade rigtigt og tilraadeligt
at det for omforsamlede skabet skjöbes, saaledes det skjöbes lik
at det for omforsamlede skabet skjöbes, saaledes det skjöbes lik
at udvidet det Skolemesterens er fjernet, meget Byrden formindsket
at udvidet det Skolemesterens er fjernet, meget Byrden formindsket
forudsaa om antaget dæden skulde er under eller fjernet, da den
forudsaa om antaget dæden skulde er under eller fjernet, da den
altid og maatte fölge drang til Skole- og Kirkeindrømmelsen
altid og maatte fölge drang til Skole- og Kirkeindrømmelsen
saa fremt skulde denne för maatte indtil Skolemesterens det,
saa fremt skulde denne för maatte indtil Skolemesterens det,
og forsamlede skabet, saafremt samme saa megen Skaarde i
og forsamlede skabet, saafremt samme saa megen Skaarde i
det maatte komme under Overlegning, maatte derfor fremtalen
det maatte komme under Overlegning, maatte derfor fremtalen
at mulighed Mening og fremtalen gjöre saafremt gaa, at
at mulighed Mening og fremtalen gjöre saafremt gaa, at
det skjöbes lik Skolemesterens.
det skjöbes lik Skolemesterens.

Med hensyn til Kongeaaleden Bestemmelse af det samlede
Skolemesterens Velvillighed, da har forsamlede skabet altid ikke
oggiort denne Ønske, men forøgede komme under Velgjerder
og stille der har gjort, at forsk. selvskylde ikke har haft at bin-
de betjente Pogestes med at selvsagt i denne Henseende. Ikke
de mindre har taget, gaa Hensyn af Skoledirektionens gode
fedrefriskes Tilbud, at De mit gjöre sig al muligt
mage for at bevirke, at der af Pogestes kommende Tider
mage for at bevirke, at der af Pogestes kommende Tider
under udvalder en mer aarlig Dues lik Skolemesterens, forud
det formöder samt saa meget særligere den blive ogsaa
det, bestaaende fremtidigen at gaaligere Pogestes 30 Rbd. lik det
det, bestaaende fremtidigen at gaaligere Pogestes 30 Rbd. lik det
Skjøbes. De af Pogestes skjöbede Gilderboer gjöre aarlig
Skjøbes. De af Pogestes skjöbede Gilderboer gjöre aarlig
Udlagt af 13 Rbd. 3 ß, der er ogsaa det for mange Aar, og finde
Udlagt af 13 Rbd. 3 ß, der er ogsaa det for mange Aar, og finde
Forandring med en Dues, der om fein det mit indkommende
Forandring med en Dues, der om fein det mit indkommende
saaledes fölgende Kommaend, der med Udfeiflingen gik bort forudet
saaledes fölgende Kommaend, der med Udfeiflingen gik bort forudet
den Gilderboer, udgjör lidet mere end 20 Rbd. Paafundne
den Gilderboer, udgjör lidet mere end 20 Rbd. Paafundne
fanger endelig Afgrænsning af Gilderboernes. Saa dermed Dues gjö-
fanger endelig Afgrænsning af Gilderboernes. Saa dermed Dues gjö-
ver forøgelsesgrænde, og Pogestes aarlige Tilbag lik det mere
ver forøgelsesgrænde, og Pogestes aarlige Tilbag lik det mere
udvidede Skolemesterens, mit saaledes udgjöre det der af
udvidede Skolemesterens, mit saaledes udgjöre det der af

Bøn af circa 1300 Rbd., der derfor den mig foreliggende med dem lan-
dets.

Til Forst. vorder den Tilladelse, som Skoladiren meddeler
det gottfindende Løsning mit Bragt Omfang for, at Kjøbmand Feldung
i Helsingør Skolemesterens af Kirken, uden det fornøden klar andragende
gjør en forandring Afgjørelse af de i Forstanderskabets Skrivelse af 16de
sept. f. A. omforeslaatte Gjenstande.

Flensborg Bygningsforstanderskab den 14de April 1845.

udkast

Stender. Collroe. Flohr. Ottesen. A. Damm. C. A.
Nure. C. Riis. H. Kjøller. C. Knudsen. A. Kjøller. J. Rumøhr.

97. Til Gjensvar paa denne Skrivelse af 26de Marts f. A. be-
merkes, de for forøvrigt Maarbeide f. A. indtrukne Forslag
ikke, at disse for denne Gang foreslaaede Udgifter for meget
Forstanderskabet tilfaldende Afgjørelse af politiske Myndigheder maatte.

Flensborg Bygning den 6te Mai 1845.

Paa Bygningsforstanderskabets Vegne

Th. Flensborg Sekretair Bøje og Formand Larsen.

98. I Skrivelse af 15de Juli f. A. anmeldte Forst. for denne Mølle,
at Peder Storsen i Solbøgaard Skarlørn paa den ved Salg
Mølle bedagede, og derved, paa Grund af forbundne Skadebe-
fraftelse, billigt fra det Offentlige Skadeløsgjørelse, og androg der-
for paa, at det maatte paalægges Peder Storsen at gaa gjøre endel
paaaa Stedet Det forfaldne for den Stedet saa samme formelt.
Denne ved daglig denne Mølle mig meddelt, at den ovenfor
nævnte Sag samme Udfald Peder Storsen, og at denne samme indrømmet
endnu i forige Sommer at udføre det paalagte af Bygningsforst.
forlangte Arbeide efter dettes nærmere Gjennemsyning. Da
den Kommission for Mølle endnu ikke fandt, end gjøre den
ferom f. A. en Beretning indkommet, og Forst. maatte derfor
Mølle anmode Dette om, at den behagelige vilde paalægge bemeldte
Peder Storsen, at han inden paa mit bestemt Tid, som paa grund
af Veiens forsommelse paa grund af Kommissionen Tid
til Juni Dagen, og imod en bestemt daglig Mulkt, at udføre det
paalagte bestemte Maarbeide, efter den tidligere oplagte
Maade og under Forst. Tilsyn.

Flensborg Bygning den 6te Mai 1845.

udkast

Th. Flensborg Sekretair Bøje og Formand Larsen.

99. Med Hensyn til den Mei der gaaer igjennem Sønderbøje og til
Vallerugaard i Nybøl, hvorom Forst. Tilskrivelse Dette f. A., og udbeder

Dette

sig derved Vestfjorden for at faae at gaae sammen med Stavnsbæltet i fremmedelig Stand med Hensyn til de tilgrændsende Øer, idet den jeg, for min Deel er overbevisnet om, at den Mangel forbundet, som den fremmede medfører, den maa antage blive saa, som det Stedet er og saa der maa komme til at gjøre, mildere ulykkelige end saa, for at lage sammen i Hjælpe og lage [illegible] Lastemaade ved benævnte Øder Ufremkommelige.

Stavnsøe Præstegaard den 6te Mai 1845.

ærbødigst
Steenden.

Til
Det kongelige Præsteskab og Kongeligt Landhusholdningsselskab.

100. Efter min Tanke er det mest tilbørligt og, saa de Stavnsøer, som saa ere Dæmi liggende over til de omliggende Landsmænd, behøver for Landvæsenets Cultivering og Dyrkning. Midlertidig er nødvendig nogen Taalelse, maaske tænker ærbødigst om, de Mænd, at de fremmede vilde drage Omsorg for, at en Stavnsøe blev lagt fra Dæmiet, der kommer fra Skangaarde og gaaer ud Skangaarde, gaae snildere Vei Øgrund i Vestfjord tabeide, og til Landmænd, der gaaer ud Korsballegaard. De Dæmi Dæmi med Udflytningen er ulag, gaae at nytte, til det formodentlig nogen udsigt, at Stedet for mente Stavnsøe fjord ligge, gaaer af tænke, som korfor Udfyldt, i det tilfælde samme Stavnsøe vil blive at lagge for Landvæsenets Cultivering, behagelig vil [illegible] mig, naar de vil faae Stedet udmærk.

Stavnsøe Præstegaard den 6te Mai 1845.

Steenden
Til
Det kongelige Præsteskab og Kongeligt Landhusholdningsselskab.

101. Paa Foranledningen af Udfyldt Tørvegrøndal med min Hustru Stavnsøe for dem, som er vist tænke afsondrede Familiefamilie med Vejarbeide gaae Dæmiene under for det, som de saae Tænke [illegible] under Villigenes Fornødenhed, maa jeg bemærke, som jeg den Gang forudsatte, at det ikke er saa meget Tilfældet. Dersom de tænke saa en fast Stavnsøe [illegible] Villighed, at familiefamilie Villigheden finde det samme Arbeide som Fuldfarvand, maa det tilligemed Villigheden gjøre, at det angaaer det Øgrundeligt at dette Arbeide som Villigheden Fremme gaa loggar dem.

Stavnsøe Præstegaard den 6te Mai 1845.

Steenden.
Til
Det kongelige Landhusholdningsselskab og Kongeligt Præsteskab.

102. Af Naboerne til Finderlønningen Peder Christensen paa 33te Pæl.
vangaarden Gd. i Vogn, er det blevet anmeldt til os i skrift,
den boende Vognmand, at Drengen, P. Christensen, søn af
i Vinter paa en Maneding indtil den ikke ikke kunde komme
til omvendt sig til Dødsdanseab, at han derved forfødte sine Børn,
A. paa 6 og Marie paa 4de Aar, saa at disse ikke alene ylagde af
A. grovfuldig Uefsel, men endelig maatte omkomme ved Ildebrand, saa
fremdeles af Drengen fremdeles indfandt sig for os ved Peder
Christensen Landsfoged P. C. Kiøre, der fandt Vognen i det
saadan som det var meldt, og da en 16 Aars Datter der forsøgte
fandt noget fjernet og saa Tilsige med Piskes, tilligemed
de, at han paa ingen Maade kunde med fremme en longere
end der de forsaadne omtalte Drengen tilsidesatte, og der
for i Kuraat Omstændighed log fik Øie og forlod Huset, anfaae
Kiøre det for sin Pligt, at faae Drengen ud fra ind til Kalling
paa Stedet, hvor de Børn er gjort den for dem fornødne Plaie
og den Tilrettelæggelse, at Man tabe Pligt at forsøge
for sine Børn, tillader Landsfoged sig ærbødigst at andrage paa,
at Ministeriet paa bedste Maade vilde foranstalte det fornødne
til Betryggelse for, at disse Børn fremtidig Forsørgelse, idet
det kommer Vognmand det Lyst. Til yderligere Oplysning
anføres jeg ydes at bemærke, at Peder Christensen, for
uden at nyde en Mand underholdt i sine gode dage, er en dygtig
bider, naar han vil, og derfornøden, i følge sin Stilling en
Valhvandt, i det han forøvrigt fik Juer for mange Tilsmerke.

Skjemmen Præstegaard den 9de Juni 1845.

ærbødigst

P. Lønning Sørensen Præst og Herred Foged Larsen.

103. Blev af Vognmand Laboeuf land bemærket for Forsøg omen, at
de af Vejen Vognen Bimeid, der er en fortsættelse af Blev Bimeid
fra Klemmensker Vogn, er, i Bredelarsk naar Vaierlighed er lidt
ugunstigt, i en saa god Grad altid ødelagt Dannelig Blev saa
ledes ifordelarsk Vaiene, der gaaer igjennem de sjønde Vej Mellemgaar
der og Vaiene der kommer fra Dørnebjerg og gaaer
der Grønt, og Vaiene der kommer fra Vejen gaaer over Jalle,
igjennem de saadanne Vallinge over Byggeren Gaard over Jalle,
mandsen og Hjemmegaarde Grønt til Præstegaarden Vogn, og saa
derfor meldt Forfaldsskabet ond, ond muligt at Vogn be
vidnet, at disse Bønder blive nogen Dage udbedrede. Blev

af Dommerforeningen: Matrikulsmanden har jemnligaa Lailigst lil
at befaare disse Mier, hvorder den skulde maatte ringe, og
maaa derfor beklage, at den förste Deel er gruuelig. Paa
lader finder disse Mier paa forrige Stader at liggee i den Tilstand,
som de i Aarhundreder have haft, som f. Eks: paa Gallmarsgaard,
paa andre Stader ogsaa er de for smaa Aar, som i de fem
sidste Aarhundreder, eller paa andre Stader ogsaa disse Mier saa
lader, at der maatte blive at gjöre at hjöre paa, paa andre
Stader igjen ogsaa er maa Grænser langs Mieren, som saa
mere over disse, uden at udjemne den og derefter skal eller lig
ge Skraadiser. Af det Korte: Billader seg at gjöre Mordbor
sandsynlig i Nyder Dommerdömme paa mere end Mier
end den Tilstand, den Mordaa, der af de Tilgrænsende Grænder
maa gaaa i Prang, ma saadan ogsaa alle andre aller Tilstande
at ogsaa Mieren og ogsaa skal paa finde uden at gjemme
fremmede Korte. Ej af Mordre Korte i Nyder, den Gjennemsnit
snit, at det vilvilligaa vil imödekommes Korte: billige Krav
ene, fremdeles muelig at istand, saa de skjemmende Stader, og lik
ligaa drage Omsorg for, at Mieren bliver ordentlig afsatte med
den ved Udskiftningen bestemmede Bredde, og at de for fremti
den maatte forblive uforrykte af Flomen, samt at den gaa
Mieren ogsaa skal Grænsen blive gjemt. Til Gjenpjeldsforden
saadan udrettet Gjennemsnit i den Slemmer Dage, skal Korte
som det alt siden dette Tilbredelse af dette Embede har gjort, med
al den Kraft, som overhovedet staar at raade for den gjentagne Drift
af Dagene, nedlægge al arbeide fremme paa de Mier Udbedring,
der ere nödvendige for Nyder Dage.

Dommerkontoret Dage den 7de Juli 1845

For Dommerforeningen og Grabaekke Magen
Stenden.

Til
Dommerforeningen af Grabaek: Nyder Dage.

104. Christian Olsen paa 13de Palmingaard
Christen Larsen paa 14de Palmingaard
Christen Poulsen paa 37te Palmingaard
Mons Madsen paa 7de Vommedegaard, samt
Simon Andersen Rodemoser paa 5te Øster Jader Gd.
Samme Larsen paa 1ste Vommedegaard Gd.

Worst Børgen paa 5 Rd. Pr. Grdr. Gt.
Peder Clausen paa 8 Rd. — — —
Hans Larsen Beirski paa 18 Rd. — — —
Espen Chr. Vinsford paa 20 Rd. — — —
Frederik Hansen paa 20 Rd. — — —
Poul Lønnradt.
Hans Lind paa 27 Rd. — — —
Hans Olsen paa 27 Rd. — — —
Jørgen Morgensen paa 27 Rd. — — —
Jørn Christensen
Børgen Børgensen 37 Rd. — — —
Peder Nielsen paa 34 Rd. — — —
Peder Larsen paa 36 Rd. — — —
Jørn Jensen paa 41 Rd. — — —
Peder Børgensen paa 47 Rd. — —
Jørn Nielsen Marstrand paa 49 Rd. —
Ole Peter Olsen og Morten Mikkelsen paa 62 Rd. Pr. Grdr. Gt.
Peder Knudsen paa 69 Rd. Palmiergaarder Gt.

Jeg troer ikke at kunne indlegge bedre Arbeide paa Linieanlæg i indtrøndelagen, end hvis det lykkes at faa Lønsomhed efter den første Hjørning afskriftet andre mere gnavt end Lift af 8 à 9 Dage lid at faa det fød til. Det er slig Kundskab og at indøve Maarbeidet, der mest behøves i Grønlandsbeide, i denne vaade Tid, idet der altid fremdeles Meirarbeide, og i ligt grad betænkeligt Tilsigt er samme for Lønsomhed, naar samme, for ovenmeldte at faa denne Kundskab for Linieliden, gjøres fuldstændig, at der med de saadanne Lønsomhedsgrader fremgaar den strengeste Maade. Lønsomhed derfor overhøvedet andragen paa, at det det forøvrigt muligt vil indfalde om mere end en Politiskrotum paa, lagde dem at de, under gunstige lid at det er i Januar Tid, indenfor 14 Dage faa det denne indlagte Maarbeide udført forsvarligt og godt, ikke en bestemt fastsat daglig Maalt for saar dag, ~~saaledes~~ om efterder den saadanne fastsatte ~~dag~~ Tid, samt billigen paalegger en Skaddelig Maalt forøvrigt dersom saa samt Dæmer derved de forøvrigt lid vaade Tid, og det er ligeledes under gunstige lid om de finder end Hjørningen minutte saa udført det.

Peder Thorsen paa 16 Rd. Palmiergaard der endnu er for udført Sandtømmer, saaledes Hjørnet paa det Hjørdre Mai, forøvrigt saa for Hjørnet Sandtømmer, saaledes Lønsomhed ikke er gjort Lønning paa, men Lønsomhed at der saa Lønsomhed billigen er for gjort Lønning paa, men Lønsomhed at der saa ligeledes paalegger indenfor 14 Dage at faa andragen om, at saa ligeledes

at faae Tømmer udført, ligeledes under mit forhold begge Mellem- og Tillegs-Vandgrøfter og Skaddalig Mølle, samt fordi faae fastsat til for forbind Tømmerhjørnes, alter og fordi faae for indlad sig paa at faae underskrevne Contracter, som afskjønnes kjøre paa andre Meenders Grund, nemlig Ingemar Nies.

Skien ut supra Dato den 14de August 1845.

Jaae Ingemarsson Sandaas Skabter Magen
Steenden.

Ut supra
for Tømmerforvalter Bjø og Jørnedsbogen Larsen

105. Med Hensyn til de Mangeligheder i den mordne Dam af Ingemal, der nok faae udført derver Arbeide paa Linieaae i Indmonnedkanalen maae vi saaledes som det maae dette forafsemmes og hvorfor de ikke nok saaledes ikke kunne anvende de 2/3 Dele af den Arbeidskraft, der efter Bestemmelsen maae dem anvises, maae Lensmand ærbødigst udtale sig om, med hvilke behagelige Belønninger ovenfor, saa det fornødne er skjeet.

Dagen er mere end dem: Der blev udlagt til faae Gaardeiere 14 Tønder og til faae Husmænd 4 Tønder Mei til Afsandsfaldet. Jorden Tønder Fiskefand 3/4 Alen Dybde og Meiet afsænder fra Jordlaae nedenfor Land. Mand ifølge for at udføre Arbeidet saaledes, som de anlagt Jordlaae mod Alen Bredde og 3/4 Alen Dybde, saa vil de faae 1/3 Dele af den Arbeidskraft, der er fornødent til at udføre Arbeidet saaledes paa den Maade, som maae dem gjøres anvist. Dette Mei arbeide er foreløbig udført saaledes, at det kan gaae saae og billige saaledes, at det altid ikke kan gjøres ovenfor sin ogsaa ligge bestemmelse. Mand faae fast, som de ikke udført 2/3 Dele af det Arbeide de ogsaa skulde faae udført og følgelig ikke 2/3 Dele Arbeide imod de andre Ingemaboere. Ligesaae Lensmand ikke er for det Øiemeed og for Meiner Bøjes at skaffe lade den Ing gaaet, og omslaae lil de Mangelige at udføre Meiarbeidet efter egen Overdrefindende, ligesaalidt kan det dette under at gaae, gaae fra de øvrige Ingemaboeres Betraktninger, jo mere end de ikke.

Efter Lensmand Tømmering den tomme Dag ikke mere paa Tømmerdamme, men med alle at udlegge lil de Betjente, de saae mange Arbeide, som de med den vildvandige Maade, de har udført Meiarbeidet paa, saae forsømt, eller med at betale for det. Ved den første Maade, vilde 1. den gaadagaae Lensmand forøget Bøjes, som dette ikke er villigt lil at omslage sig. 2. mit Arbei-

At ovenstaaende Dele af Veien skulde blive lig Gjærmandens, i
Henhold til Taxeringsmændenes Skjønd er nu gjort, og B. tilsiger
for mig at de Vedkommende godwilligen skulde ville afstaae til at forrette
saa sig dette gjældende Arbeide. Jeg har derimod den anden Maade
at afgjøre denne Sag paa angaaende, da dens der fra Lensf. Dato tre
Uger forinden at ansøgende maatte blive lagt for mig
til at forbinde to Arbeide ville Hengabelalinjen saaledes blive for
en Gaardmand 3 Sk og for en Husmand 8 Sk.

Forretningen d. 18de Juli belønning Jørgen Jensen Smed ... aly
Mult Skillerdommen Sag saalunge i Beroe.

Efter Ønske Dagen den 14de August 1845.

paa Vegne af Landsfogeden Isabella Magnus
Steenden.

J. J.
Jørgen Christian Lajer og Herredsfoged Larsen.

106. I Henhold til Lensf. Skr. af 6te Mai d. A., hvori forlangtes undersøgt
at Distrikt. vilde drage Omsorg for, at en Skjønsrifted blev lagt for under
regelmæssige Forudsætninger fra Landmænd der gaaer lige Vaarbolig
tegaard og lid ad i nævnte Skr. beliggende Linie, maatte det ikke
undlades at Distrikt. ogsaa, at en Skjønsrifted ligeledes for under
regelmæssige Forudsætninger maatte blive lagt for nævnte
mindre Landmænd og lid Linien, der gaaer igjennem Kjøbe
regaarde Grund.

Efter Ønske Dagen den 14de August 1845.

paa Vegne af Landsfogeden Isabella Magnus
Steenden.

J. J.
Jørgen Christian Lajer og Herredsfoged Larsen.

107. Med hensyn til Vandmøllerne paa Gjellerup, er det at bemærke
i sidste ugeblad ordinaire Møde den 8de December, om at de
ikke skal for at undgaa den efter Mønstering afsluttede
kjøbesum for de i den foreige Gjellerbro hand staaende to nye mel
ginne dynamitlaut sørger i Tvang i den af dem nye anlagte hand
gren den ved Udskiftningen indlagte nye Gjellerbroelad, naar der ved
Lensf. at de det var ønsket den foranidte Reolabjørnigen i sin Tid ved
de blive og fort saaledes, at den Ønsket faar Ret af den af dem
anlagte hand, ønsker det Udvalg indlade sig paa det omtalte
anlagte hand, ønsker det Udvalg indlade sig paa det omtalte
nævnt, men maatte henholde sig til den ingang afsluttede Accord
om disse to ... I det Lensf. fremsat Tilmeldelse om det Udv.
det billige indlade sig den omtalte kjøbesum ikke fuld

nøiagtig.

Skanderborg den 14de August 1845.

For Regnskabsførerskabet Grabalo Magnus.

Steenden.

Til
Landmand M. Nielsen.

188.

Forklaring

jævnfør Politi-Mesterens af 11de d. M. til Amtmandens indgivne Klage over usædvanlig Uforskyldt af Arbeidet gjort Bivirkning.

"Undertegnede M. for at afslutte Grabningen som forhen omtalt, ud, uden for to Mænd fremmede udøvede Behandlinger, dersom gjeldende end i underlagde Forh. umiddelbare Omfang. nødvendig bivirkning. Ikke mere end forøvrigt, at uagtelig forårsagende Gjening i mod Egenhung, der gjorde falen for den øiblikke bevirkede og vanskelige fjærnelse, der blot besidder lidt Jord, gjør at Forfaldet gav Mein. ved en Fjærde, forårsagede ikke alene disse mand liv, men saa og, saa gjøre disse Forbedring nødvendigere, for nogenlunde at kalde den forøgede Kjørsel. Det Fjærde liv, der fare i mod Egen. hung, vil ogsaa snart saa lidt at gjøre de maatlige Fuge og den gamle Sammenjordsfald, forøvrigt maa det Tilsigere nøiere Bund igjen, skriftlig den gamle Sky, og der finde en nogenlunde tualelig Fortrøst at kjøre gaa uden saa godt som at saa nødig at bevæge ind Mei. Endelig kommer endnu, at Meiene ved det Skrift. ningen saa godt som overalt er udlagte gav andre Skader, og at den Landmandsfamilie ved alder ikke saa lagt Jenskjøbt Lov. tilstedeværende ved Udtagelsen af disse Meie, disse gav mangfoldige Skader ved udlagte Faldskader, at de fortil den befarer efter at Dørene lagte, Meiene grønlede og gruede. Alt dette gjør, at Nødvendigheden bjder, at man saa mulig med kraftig Haand maatte lade det gav dette Arbeide, i forbindelse i det Bogen forudsætter, dermed den store Udbredning, den usædvanlige Ligør, og ved den en mere Maade usædvanlige Beliggenhed, idet Jernene, der er gjennemforhaldt for, mere end ligge, mange Dagene, saaer en saadan Marke Dimen at i saa dette og mellemfolde, at en forøget Vindbanefald er nødvendig for at Mandene sig Muligheden af det saa Maaleskjeraat, og dette Meier nogenlunde fremkommelige Stand. Den gamle Mandviaw ved Meiarbeidet, forøvrigt Entl. gjorde, maatte derfor gjøre og Bagen driver gav en bedre Maade, og i denne jenfaldt der Lov. ikke mere det lige omvendt med Meiene

for mod de Meiligligar Tilsvarsk, at alt Grönlarbeidt udlagder end
ud for Maaned saa lidlig som muelig, med forglegelse lil Mellem
ifraa Grönlarbeidt i andre Fordele end om Lørdag Metal
fandes med Pyaden, forrettes man at Dømme fordre, at de
Meiligligen dog skal Dømmes jordtage sig saa meget Arbeide som med
Billighed kan fordres af en ordinair god Arbeider daglig, forrend
Grönlarbeidt frembringes og med langt større Lettelse udføres
baade jernet og baden. Dersk at udlegge Grönlarbeidt efterat
Maaned er lagt, følgelig gaa en Del, som fordre i almindelighed
er lös og derfor skal behandles med gadden ifald for med Dyad
da, kan idden lade lil mogel, idet der da ei Dømmes fordres det saa
Arbeide, ligesom Arbeidet ei skeer mitte Dømmes blieve udført
saagod. Med at udlegge Grönlarbeidt saa lidlig som muelig
ordentlig gives en Tvist af omtrent 2 Maaneder lil dette Tilsvar
Ja, saa Tvist end gjennem forrettet, fordelar at Lette kan
ved bjelpe for de Meiligligen, i det der saaledes gives dem Leilighed lil at
udføre dette Arbeide, idden alene gaa den Tid, fordren er begynd
mest at behandle, men ogsaa, da det er denne Kedsk behaglig, antage
for Maaned, eller i saadan Maaned, naar det ufordige Meiligligen
tillader andet Mandarbeide, som maatte mere tilfeldet i der ifal
ved Ager, eller og Høe, naar de ere fordige med Maaned. Tvist
formaner ogsaa, at dette Arrangement med Grönlarbeidt
gav Dimission for ønsket ansøger af Dagmænd og
formøftige Mænd Bifald. Men at gribe ind i og ville gaa
ganske Mieberg og gaa gammel Plandrian, er det samme, som
at røre ved gammel Lordsen. Men videre de ad inen den Gjen,
siidige den Beramelse og dette er, efter Tvist Formening,
det fuldgode lil denne ugrunde de Beskrivning.
Det klagemaal Beskrivning angaaer os, at de er tilfaglede iden
Kanlaste Maaned, for at indlegge deres Meiligheder, de forfalder dette
Gjiddes saaledes: Med maa Tvist bekiage, at dette skulde lilstil,
digen forigen kaar i den mandes dind af Dagen, som klagerne bor,
ligesom og i kar for det selv Dage, med Tvist ønskede, maa kar,
sagen fortil mere, at Meiligen forstilde gaanifer og udlegger af
Landgilleiemand; maa beskage at indeden, at Dagen forsier endelig
udsiftet forige Afslaaer, og at dette forindrede Udleggelse af Maiarbeidet
Tvistens dette Meiligkaaner Udsiftning i de første dage af Maaned,
altsaagod en Del maa iden dand Kalde for den fremagtige, maaligdesto

Mai, forretningen gad Grønlandsfarerne skulde komme, og forti
fortiden i den mellem dem af Bygningen skulde blive skulde komme
idet var meget gjort og følgelig idet tiden meget travl. Idet var
imidlertid, efterhånden Vejret mildere begyndte at lægge sig
til Bygningsforretningen, der fandt mest Anledning at gjøre i området
dem af Bygningen, saa meget som muligt Tvang til Vejrligets og
bestemmelse derfor at indlegge dette Vejrbeide i Pinsedagen
dagen og Morgenen den 15de Mai, i den mulige Øiemeed at
Gjerde og indhegning til Rekreationsplads. Det bemærkes,
at Tvangen Helligdags Overholdelse denne gang endnu idet var gjort
bekjendt i Bygningsforretningen, vi selve lod gad Bygningsarbeiderne
efterveie. Imidlertid blev det de medkommende Vejrligheder
tilgivet, at forøvrigt saadan vaagt Helligdagen lik Vejrligdanner
Udmærkning, var for dem egen Pligt, ligesom der og saaledes blev
indlagt Vejrligdanner lik Dem, der ingenlunde med mere end
Helligdag, idet saadan vilde at overlage dersom, saaledes som just til folkes
aar med ad Gjøre Deel af klagerne.

Grønlandsarbeiderne Klagepunkter indgaaer saa et vist bestemt Punkt og
fortjener naturligviis i den vis gjorde Langtid, og naar klagerne
sige, at saa blive gravitet at Vejrdage og en anden at Vejrdage der
de maad de dog jevnes forsaad, at det ved indlegger i den vise
Tilgjørelse, men afsøltes i mange forskjellige Tider. Dette kan
selvfølgelig idet ikke undervinde, naar anderledes Vejrligheder
Vejrdage fordrede indlagt. Ved indkommer Tørst, at det saa
saa Vanskeligheder at faa Grønlandsarbeidet saa jevnt indstillet, forøvrigt
er afsat i saa mange forskjellige Tider, og saa der arbeider saa
mange forskjellige Personligheder, men dette er en Ulykke som
nødvendig, som idet kan undvige, saalenge natural Prestationen
Tvang nødvendig. Imidlertid har Tørst. den Tilfredsstillelse at saa,
at man dog gaaende Vader indtil Sommer med den gode Vilje,
lev, og at det ikke saa dødelige Vejrbeide udføres saaledes, at man
fremme maatte finde sig foranlaadet til forandre, saa end det mere end
født af en enkelt. Tørst. har saaledes Glæde for Gjenstyr,
nødvendighed af denne Maade at udføre Vejrbeidet paa, og at
forlade denne Methode, der nødvendig har født mod Vejrbeide
betydelig fremmed, for at nøiagtig efter mogle saa Gjenstyr,
digerdagsvejr, der vil fremkaldes den gamle Slendrian og Sa,
ma Tørst. lik Modermaade, saa det sig idet befaiet lid.

med henseyn til Mærker Afskæring, da der dem er en bestemt linie og belegger saaledes med Afgift, og som de Mangelige saa meget fod. Det er saaledes en saare lat Dag forsaaer at belagen sig lini med, der ogsaa uadvilligen øverligeen vil blive dem gaarsiø af en af torf. naar man saaes saamanter sig lik en af torf, saar modtaget Fritt mere udstaaeder. Det er saaledes intet andet end Modwilligsed, naar vi Grønlænere derfor saaledes som de bør. Alidet finde under Fritt vi af Gaar simple Ordre til saa lier med bedre at ligge Matringen af Grønlænere, er indstillende, gi dersa vil mere dem tilsaaes.

Ved klagemaal Andre angaaer os, at Mænd vi ved blanne affiskning saaledes som de ved indlagte ved Udfiskningen, men de ved assatte i Kommuniger, der forlange Mænd, da er det mere lig, at de fri fand det forsaaeret, at fiske ubetydelige Rigdom ~~angaaer~~ jaa omtrent 200 Alen Langt over en finmaaeder Lot, som selv for fandfraabet forsaaer os, at Lofsaaen, der gaaer efter Torsk. Mænd, maatelig afsagde Underrøst for belegnet feilagtig. Men ligesom det Feldinnen Torsk. Mellem, er ogsaa dette i og for sig af en saadan Betydelighed, da det formentlig vi forlanger Mænd over 500 Alen, at ikke den Vanskelige Kan behandle Torsk. dette.

Af det som fremføres vil det ovenfor Underrøst sees, at den fremsatte klage i den alen er ugrundet og uretfærdig, men at Torsk. selter forsiskaaer saaledes, saar det gjøre ja ofteslig Gjøffer, blot den finfigt Mænd dermed og lette Polgnetes Laboraa, saaledes som ved at indlagde Mænd arbeidet mente Fallighed. Lofsandfraabet Villadre sig derfor at indstille til det ovenfor Underrøst, saaremit saaremaatte finde det yderligere at betydde klagerne det Uretfærdige i denne Forfold, der mere end lig Kunde faa den gode Mærkning, at for Kunde leder fandsmand en foldige Skrivemaade som endnu af Underskrivere, navnet, vi lade sig forlade til at Vedlagde i Underrøst Mænd inaliteter.

Skannefjord Bygningsforstanderskab den 17de August 1875.

Standen. Broberg. J. Poberg. C. Samuel. Chr. Brød

Øll. P. Samuelsen. H. Kjøllen. A. Kjøllen.

109. Underrøst

following

paa en allerunderdanigst Henskrivelse fra Justitsraad af Stark til Ministeriet, om at den dem overdragne Skannefjord Distrikt i Umanak Inspektorat skal deling i den Stark Kjøbstad.

"Efter Ministeriets Bygningsforstanderskabs Formand gaaer

vorende allerunderdanigste Indstilling at erklære: at ligesom det strid-
ende med aabenbar for at være saavel i Stavle Kommune, som i
den Kjøbenhavns Amtsforstand, der efter de Dansk-Sjællandske Forhold
med Sikkerhed, saaledes som det forøvrigt er ønskeligt, at
Kjøbenhavn lægger ind under Stavle Kjøbstad og tilsaaes de Nattergale
beliebter, som Kjøbenhavnerne ønsker ved, saaledes med Hensyn
til det for at ligge i Dagmarks Amtsforstand, at Kjøbenhavns Raad
med i kommunale Jordsager afgaaer fra Dagmark, i det der en
ingen Umuelighed for, at saaledes i Stavle beliebter tilsaaes
dem, der ser udfylde sig, end de der ere tillagte Landboere i
Almindelighed, andre end maaskee den ringere Arbeider for nik lage
Bøgel, hvorfor der fra Kommunens Medkommende den
mere Ønske for, at ved Mangel ved Alder eller Helbeder
tilfalde affoldige Personer, kunde komme fornuftige Hjælpe.
Det er ikke alene Stavle Kjøbstads Interesse, der ved Jordindla-
nelsen i Sølvordet, men det er ogsaa Dennes Ønske, der ere
vid fare Kordelen af dette forvandlede Mordrekelog i Jordsamt lil
en udmidt Morningordrint. Det er de efter billigere, end at
den Ønske, ved baltydelig Marsk Arbeidere fremmelsvoug jaa
at Stad ønskeligen kan forvandsage, gaaer over fra den Kom-
mune, der i den fare mogen Kordel af dette Mordrekelog, og lil
den Kommune, der ved fare Kordelen.
Den Ønske fremsat med Hensyn i ikke alene at befale, men
billige allerunderdanigst imødeset, at det kunde, navnlig, at Ved-
vedkommende Vanskeerne i kommunale Jordsager maatte log-
ge ind under Stavle Kjøbstad, allerunderdanigst bemelder, dog med for-
behold af Dagmarks Vanskeerne, det lil at afhænge den ved Mang
den indflydende Tang, fremdeles lil at finde andre forskjel-
lige fordelaktige Materialier, som Dannet
gjøre til.

Stavnsbæk Dagmarkforstandere den 17de August 1845.

allerunderdanigst.

Stander. Bolbroe. Ørsted. A. Damm. Ber. Riis
P. Carmirsen. W. Kjøller. A. Kjøller.

110. Ved Behandling af denne Skrivelse blev af 23de f. M. for gjennemgaaet
Forslag: Regnskabet:
1. De: Udfaldet det Skrivelse under No. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 15, 21, 22 og 23 fem

for oggiaat, udført deraf Meiarbeide, og der er med Jørgen lik disse
Tømmer at bemærke, ved at No. 21 Ole Peters Olsen, der i Forening med
Mons Munch havde tilsammen omkostet sig at mist Arbeide, idden
for udført sammen lik saadan Ting. Det er ikke med, at fraa Mons
Munch ere samme for udført idden mer fordigt, men selv det
Ole Peter Olsen udførte, var ei fordigt med den sidste Dejörning.

2. Med Jørgen lik No. 4 Gaard ved Worst Worsetsen, da der Bygningen
fandtes, der udkrævede Meiarbeide i den Sjunden Deel af Bygnet,
ei indgaad nogen Overeenskomst med denne om at tilveie-
bringe Stene lik den omforemeldte Stenedifer Mester, for-
inden de maatte Midler til, at en saadan Afstaldsfæste in nullam
Worsetsen og Sla Mommedgaarde Gjør Niels Hansen, og skal denne
sidste, efterfølgende samme forklaret for Aftaler af Torsdi, der iden-
ne Jørgen for meest for samme, igaalig idden for maatte at afgive
den Tomte Stene, ved det gjorde Tilmeldning fremmest, gav Grund
af at Worst Worsetsen havde ikke Afstaldsfæste in lik Maade om
Ting Stenene nemmelig skulde fremskaffes i deres Magt, at disse
ved Bygningen og Leveringen af Stenene ville lage Skade. Der
som Torsdi, Torsdi idden for gaatagelsig at tilveiebringe Stene
og selv i dette Tilfælde ikke kunde samme ved underrettet om, at
Stene idden kunde faaes fra det engang belagnede Skat, for
Torsdi sig idden beforet lik at fraafalde sin engang gjorte Beskeed
ved Jørgen lik Worst Worsetsen.

3. I øconomisk henseende, for Bygnets Skyld, for Torsdi Madam
er i almindelighed selv gaatagelsig at tilsige de Mænd lik Mæl-
dogskalder, at Gaardeiere ved Stene omkostede om at tilveiebri-
ge deres Jurisment og de for deres Torsdig boende, fuldeat Gaard-
eiere ogsaa skulde veltilligen for gaatagelsig. Faldsmand for
mand bragt en eller anden Jurisment til at tilsige, og som de
samme norsk fuie for Meiarbeide, hvorledes Meiarbeidet skulde
udføres, saamedsom lik med et samme skulde mere fordigt, er i
der idden Stene fogt de Mænd med Arbeidet tilsiggelse.
Jnd angaaer No. 10. Egen Ker. Rodfoed, de var samme mellem de Stene
Gjenfridige, der skriftlig Jurisment forlodes, gav Grund af at Stene var
en Jallidag, og gjorde ved at modtage Meiarbeide, og forlod der
for Skat idden at faae samme udlagt. De Meiarbeidet tilsiggelse
er for i der mere Stene forfindet, gav Grund af at Landingen
lemmed fik skulde gaaende Torsdi Mænd, bemandede ved
lig de Torsdi, der fandt ved Mandsmand at gjøre i den mordan-
dede af Bygnet, dette Tomtagende lik en Jallidag, i den uderilligen
Jurisment samme at indeholdende de Mænd lik Gjer,

som Meierigt den Gang giøst lagrede god, og der var Anledning
fat for, at forudsætte mildt faa kraft. Egned Ehr. Roefoed
blev begaa andre Gang tilsagt tilligemed de andre Gjenstridige,
men indfandt sig ikke. Torst. Kjøller er klarer at forbesaa
fat, at saa, Egned Ehr. Roefoed, saa snart sig lidt saa og forlænget
sit Meierbaade gaaende, snarere Kjøller for klarer, at saa, en
gang saa møde Egned Ehr. Roefoed, kalte lit dem, og grundigt saa
om saa saade udført sit Meierbaade, medens saa ikke alene bang
lade, men tillige nægtede at udføre dette gad den Maade snar
gad Torst. saade arrangeret sammen, og anførte saa for ligne
de Indsigelser, som af Frederik Hansen er fremført i Skrivel
følgelig er blevet uden Gjenstridighed tarsag til saa Tørsmen
dighed.

Walter af Nøll, giver ved Frederik Hansen afgivne Forklaring
fremstiller saa selv tydelig Motivet for sin Vanskelighed ved at udføre
det saa tillagte Meierbaade, nemlig, at medarbeide Torst. i sin Bestræbel
se for Meieriet at skaffe sig Ære. At saa ikke nytte snarere saa skulde
føre det saa tildelte Arbeide, er ved indtrufne Omstændigheder, hvor
dette, som forklaret, gjort saa bekjendt ved Tilskuelsen af saa Meigad, og
for det andet, er saa ikke noget bevis, saa maa derfor mene, at
naar der tilbyder saa at arbeide gad Meieriet, saa skal der gjøre noget,
og for saa ikke ogsaa skal dette er, da maa saa gjøre ligere bekjendt
Klarest, skal dette noget skal nøre. Uskyldigere at udmidle sig saa er
saa noget mere overflødig, som saa maatte at udføre Arbeide,
ikke at dette kan skal gad den af saa anførte Maade, nemlig, af
den gamle Handlere. Torst. har nu ingang i forretningen
dette Aft. lagt beslag mere end Maaden, som gad Arbeidet gad Meieriet
skal udføres, og da det ikke er gjort lidt at det nøre tilfælde med den
Maade at udføre Meierbaade gad, saa langt dette skal forretter
ved naturlig Produktion, og forsøgt mere saa at gjøre med den for
ønskelige Dad af Bøgetræ baaret, der derfor udgjør den store
Ulempe, den det naturligvis ikke gjøre nogen Forandring
med, og i saa Tilfælde vilde jo Dem en Tilbagegang, for at en Mæg
efter regler en dette gjenstridige Personer Ungdom. Skal der
af Meierbaade udkaster til en saa fu dall for en dag, udgjør ikke
mere, end at enhver der magelænde vil arbeide, i al Maa
ligheder den udføre det. Skal der Fadlader er for klarer for Frederik
Hansen ved Kommunen, gjelder naturligvis ogsaa for No. 12.
Poder Jensen.

No. 13. Jens Christensen Forklaring er øiglig. Saa er forbundet,
Morten Roefoed, saa Torst. Kjøller for klarer, at
Jens Christensen saade vidt saa beskjedelig ved at arbeide gad
saa udlagte Maaden, og ved det samme Spande saa, Morten Roe,

fraad, efter Torst. Imanuelsens, da Hans Christensen idag var tilstede med Mejerbidrag Udloggelse, anmelder han sin Mejeri, følgelig for fremdeles Arbeide paa Mejeriet.

Dato af No 15, Hans Olsen, No 16, Peder Monsen, paa samme Mejeri Christi. are tomten, fremforte Vanskjelligheder for deres tomformelighed, saavelsom idem fiende skjemlade. At de idem Huilde mere mitende om, at Arbeidet Huilde mere fordigt lid en nier bestemt Tid, er liga, saa tilstaaende som det øvrige, de anførte. Det ligger aldeles i Dagens natur, at der maa mere fastsat en bestemt Tid inden huilken at saadant Arbeide skal mere fordigt. Denne Tid for stadig mere fast, sat lid til Maanedslang og er idem alene blemen bestemt de Mejeriliga ved Udloggelsen af Mejeribidet, — en er billiga de foregaaende Aar be, stemmelsen ved Eidafstemmelse de Vandlaag i det, følgelig skal ingen Haabemaabelse, om at mere utinidende om, at der maa en fastsat Tid, inden huilken Arbeidet paa Lisniemen Huilde mere fordig, mere gjaldende.

No 18, Peder Pedersen, er mere Magtsomhed for den Vedkommende ik, ke blemen tilsagt lid at gjøre Mede, hvorfor Torst. fra faldet Mødt, for Mere.

No 19, Peder Børgen. Hans forklaring er øvrigt og godtgjør der, med, at han tilsigter for gaabegjort Arbeide — mere at Huilde øve hem, mere.

No 20, Hans Nielsen Marsters forklaring er ligeledes øvrigt. Han er idem alene blemen tilsagt lid at indlagde Mejeribidet, — mere han har ogsaa — ikke ikke Hammer, — mere idem indgaaet, inden at han paa tydeligere Maaneder fra Torst., huilket hemmer at gjø, gjøre, at han mere bedjendt — mere, hvor hans Mejeri mere ikke gjøre.

4. For No 8, Peder Klausen og for No 23, Peder Roeforeed, Pedersen, fra fald, der Torst. sin Haastand om Mødt paa Grund af deres tilligdøde, — mere gjenfjed lid No 13, Hans Christensen og No 17, Peder Nielsen, — mere — i hans Stedet Hans Klausen, er der, efter de i Torst. oggim, — ikke — idem Grund lid at fra falde Haastand om Mødt, — en Gjenmindelser, idem Grund lid at fra falde Haastand om Mødt.

5. No 9, Hans Larsen Bøttk er uforskyldig paalagt Arbeide, fordi han, falder en mere Dør fremme. Imidlertid stille den mere lidsagt, der, lig Grund lid at paalagde Bøttk Mejeribidet, overlader Torst. at der, lig Grund lid deres Mødt Afgjørelse, forøvrigt Dagen for No 14, Hans Lind, lid deres Mødt Afgjørelse, forøvrigt Dagen for No 14, Hans Lind, den bestaaende, de mere for befindt hans Forklaring er en sig saa, dan bestaaende, de mere for befindt hans Forklaring er en sig saa, dan, nigtig.

6. Hans gjenfjed lid Gaardmand Peder Morsen, de bedlager Torst. at de, — Mødt gjenfjed lid Gaardmand Peder Morsen, de bedlager Torst. at de, — mere Mødt i hans Sted dem beordet lid at møde i hans, huilket — mere at han med sande forlydt, fordi han i dem alvorlig foreige der har søgt at gjøre den Skade han paa Mejeriet har, — forvoldt, godtgjøre, med at gjøre Dommeren paa hammed. Han — angaaer, at det er overladt lid P. Morsen at gaa gjøre en Undersøg, — 2274

allerede gjort da [illegible] er foranledet for Torskefangst nød-
vendig at faae [illegible], saavel Redskabs Materialier som mit paadjørn, Sli-
ske, Tilsalte saa vel som andre Grønlandske Fiskeindgrønlandske, svori-
ned, om Standsted paadjørn, Skiene Fiskested indgrønlandske-
ker at dennes er paadjørt.
Da ligefuldelig Kjøbmand af Politigivoldelse ere illeraarsfamed,
og ikke kan Torskefiskeri at udbede sig saaes alle Tilfælde, Tillig-
med Kjøbmandskab ere det nødvendig, der paa forestaaende
Dag, for at det kan gaaes, snarest Mulighed maatte
efterkommes da dette ved Politivoldelse paalagte Tvangsfiskeri.
Stavanger Bygd den 4de Sept: 1845.

ærbødigst
Wendel

til Hr. Kammerfuldmægtiger Byg og Herredsfoged Larsen.

111. I følge Deres Velbyrdighedes ordre af 17de Decbr. f. A., indlader jeg ikke
at melde: At Gaardmand Nevs Nevs Sien paa 7de Kornbergaard og Huusmand
Peder Jensen paa 36te Hjemmel: Grund for i Dagnæt, Jeres forindeden Octbr. Maa-
neds Tilgang f. A., udførte det dem i samme Aar tilhørende Fiskeriarbeide paa
Dagnæts Fiskeri, men bestemt ogsaa til Fremtiden Dag at udbrede ved Flyvet
Fiskeri, saae ikke i min Magt, da vedkommende Dagnæforstanders som
dermed skulde have det sige vi bestemt kunne vedtage samme.
Himblegaard den 9de Jan: 1846. Paa Dagnæforstanderskabets Vegne

Velbyrdige
til Kammerfuldmægtiger Byg- og Herredsfoged Jæger!

ærbødigst
H. Olsen

112. Forlening paa det Anbragte til Amtet, fra Jens Mortensen i Hvam, om Tilladelse at
udføre Brændevin og Øl til Friskende, samt at følge samme til Dagnæts Beboere
i Fok og Fogel: — Paa foranførte Anbragende har forstandskabet paa
forlangende svaret at vedlægge: At man ved fandt at det ikke Gjøre nogen
Vanskeligheder, at udføre Brændevin og Øl til Friskende, samt at følge samme
Gjenstande til Dagnæts Beboere i Fok og Fogel, men vi tilraadede til at
Jolen sidstnævnte Gjenstande. —
Stavanger Byg den 8de Jan: 1846. Paa Dagnæforstanderskabets Vegne

H. Olsen

113. Ved den mundlige Udviklning af Dagnæt har Dagnæforstanderskabet bragt Dersom
forestilning om foiemen Vedkommendes Approbation, at Skibsloddene til at faae brændsel udleiet
Dagnæts Beboere tilfødende, og af disse Penge ere paalagte udlagte af Jørgen Gilbersbom
at det tilfødende 1de Kornbergard, hvad Hans H. P. Mortensen ind Dictering har overlevet
samme til forstanderskabet. I Anledning af den paalagte afslutteden Jørgen Gilbersbom

688

Hr. C. Mortensen om nærmere Skjøde til at Holdes, maatte forstandighedsbrev underskrives for det Kongl. Finansdammer anbragte paa at forsamme, naar det vilde tillades at omskrivelse Skjøde som en Præmie fra 1ste November omdragne Dagmandsholdninger. Til yderligere Oplysning, underlader man ikke tilsige at bemærke, at 1ste November gaard udgjør i Konitmark Aural 17 1/4 Td. og det til Holdes hørende Hylle 3 Td. liggende Konitmark Jord. —

Klemensker Dagmandsforstandershab den 7de Januar 1846.

underskrevet

H. Holm, Bolbroe, C. Rasmussen, C. P. Jespersen, C. Dam, C. Ottesen, P. O. Kure, C. Rosted, C. Kofoed, Henrik

Hr. C. Mortensen, fører af 1ste November gaard.

Til det Høi Kongelige Finansdammer!

114. Det Kongelige Landboerne er for tilstrækkelig saaledes: "paa den maade at Amtmandens Valedning til at Landdammerne tilkommer Dispositionsret fra Dagmandsforstandershabet i Klemenskier Dage om tillatelse til Jordlodsadskillelse til Holdes punkt, fra den 1ste November gaard samme steds, anmoder De ærbødigst om, at ville behage at tilskynde Kongelige Kammer, at naar de fornødne Afskiftningsdokumenter over Haarlev Jordes Jordes deling, skal det klein lagde under nævnte Dimensioner, om Afskiftningen efter Dimensionsbestemmelse kan approberes."

Hvilket herved ærbødigst meddeles til fornøden efterretning. —

Bornholms Amtsskriver den 23de Mai 1846. Krabbe

Til Dagmandsforstandershabet i Klemenskier.

115. Ved Dagmandsafskiftning er Veien efter fra til Holdes udlagt saaledes, at den efterat den forsøgt har fulgt en Vei der gaar i Nord over Lobben Collerier til 14de Dyrd. Grund, derefter har en nøiagtig matematisk Deling i det den derefter gaar i Øiberg, forbi Lobben over Collerier Lobben og derefter Kristiansgaards Grund langs med 17de Dyrd. Øie til Bygningsarbeiderne Jordes, Veien fra denne Part til Holdes er dreven ikke alene bleven for langt for Landmanden der søger Holdes; men den er tillige paa Kristiansgaards Grund blevne udlagt langs at den, i sær om Vinteren, ikke ubetydeligt er blot, og der nødvendig er umuligt at kunne anlægge nogen Vei, uden med uforholdsmæssige store Omkostninger. Forstandershabet maatte derfor anse en forandring med denne Vei, ikke alene for ønskelig men ogsaa for nødvendig, det for der for tagne i det tidligere nævnte i Dimensionen og derved erfaret, at den kunde udlægges nogenlunde bekvemmere og kortere Retninger, forøvrigt den i alle Tilfælde vilde komme en Bygning. I denne Anledning har Forstandershabet med Collerier Ejer Jens Jørgensen Skiø der, vaagt at den indtrædende Vei vil komme til

787

at overskjøen en som tilsammen lejer, uhrillejen for indbjømmelse, at den
faalendte nye Vei til Molen, maa udlægges over hans Grund, imod at
han, til Vederlag ~~derfor~~ for den af ham saaledes afstaaede Jord, der er 640 □ Alen,
modtager den Del af den udlagte Molerne der gaar over hans Grund 240 □ Al.
og det øvrige 400 □ Al., udlægges ham langs med hans østre Skjel, der udgjør
en Længde af 200 Al. af den tilgrændsende forhenværende Grund, saaledes at han i den
nordøstre Ende faar en Bredde af 4 Al., der i lige Linie ind til hvis i en Afstand i
den Søndre. Ak denne Vederlagsjord udlægges paa denne Maade er ikke til min
Fordel for Fremtiden, da den netop sammen danner, der i en lang Rectangel af 450
Al. Længde, strækker sig hen i nord saaledes, at den med Vestre søndre Skjel har
den mindste Bredde, nemlig 40 Al.; hvorimod den ved sammes nordøstre Del, en
ogsaa forhøjede Jordes mindre, har en Bredde af 160 Al. — Naar der vil komme
til at gaae over forhøjede Grund, over nævnte Jordstrømme, der bestaar af Sten
Kraft og Ler, vil udgjøre omtrent 650 □ Al. til Vederlag herfor og for de 400 □ Al.
der fjælder afgivet til Vollmejer Leier, fjælder forhøjegaarden tillægges den Del af
den udlagte Molerne over sammes Grund langs med det nordøstre Skjel, der udgjør
960 □ Al. — Jeg ved ikke forhøjede kommer til at afgive 90 □ Al. Jord mere end
den ejer modtager, men det formoder jeg, at sammen vil blive reglet og skattet
med en lavere Qualitet. — Med Hensyn til denne Vei der udlægges over
forhøjede Grund, har Ejendomsfællesskabet for lang Tid siden ønsket og fjælder Molen
om, at formaae forhøjen til at indhegne ved, men tilsidst har man
ikke modtaget noget afgjørende Svar. Imidlertid er en hurtig afgjørelse
fraa, mangt øjensynlig og tillige nødvendig, under foreliggende Vanskjelighed
mente, der fattes der tilladt at afbenytte den gl. Vei til Molen, vil langt
er vellig til at lade denne henligge og udmarken forde det nu øjeblikkelig fornødne
at denne Vei til Molen, der ikke underkastes det nogsten nu øjeblikkelig
bliver sat i en saadan Stand, at den til enhver Tid kan ~~paa~~ befares. —
Ejendomsfællesskabet maa derfor erbødige sig, til den øvrige Molerier, med
Bejdring om, at Dammen gjensidigt vilde gjøre sig Anstrængelse til, at den fra
omsøgte Molerne maatte udlægges saaledes som forklaret er, over Voll-
vier Leiren og forhøjede Grund.

Kjøbenhavns Byret den 26de Juni 1846. For Ejendomsfællesskabet Hugen
til
Eiendomsfælleskabets Sagen i Dansk. / erbødigst
Molen

116. Ejendomsfællesskabet fod i Skr. af 26de d. M. forlangt nærmere Oplysninger til, at den
Molerne, som gaae gjennem Vollmejer til Molen og som formentlig ikke er
vante Endeløb, ikke vil kunne gjøre fremkommelige uden med uforholdsmæssige
store Omkostninger, maatte udlægges hjælpen over Vollmejer og forhøjede Grund.

186

I denne Anledning fulde vi, naest at bemerke, at paa Bolbroe allerede under 9de
d. M. var tilmeldt os, at Dagmarsgaarden Intet var at medtage imod, at Reinde
forandres efter den paatænkte Plan, saaledes at ikke nogensinde kan forefindes
gaarde Grund, hvorfor det ikke maatte ansees som en Omstændighed, hvilket vel til
følge de af Forstanderskabet opgivne Om-
stændigheder, Intet var til hinder for, at den omsagte Reinde gives den i Forstan-
derskabets Skrivelse ommeldte Retning.

Dorpsolmen Amtsforvalterkontoret den 27de Juni 1846. Krabbe Steenberg
i Amtsforstanderskabets i Hammershus Dagn.

117. Da nuden anførte Gaardmænd, hvorimod ogsaa Husmænd af Dagmarsforstanderskabet paalagde Reinarbeide paa Dagmarsgaarden Bjerre i indeværende
Aar, der efter den lagde Bestemmelse skulde udføres til den 24de i f. m.,
tillade de Forstanderskabet sig herved ærbødigst at anmode Høibestemte om, at de
maatte blive indkaldte for ny Politiret, for derved at tilsigte, i den
nu bestemte Tid, at udføre det den tildelte Reinarbeide, samt derfor
ikke udeblive nu paatænkte Mulct for deres forsømmelighed, ellers
maatte vedkommende selv Skylden have.

Gaardmænd, Morten Rosenø paa 33 Tønder
——— Ole Magensen ——— 36 do.
——— Peder Espersen ——— 43 do.

og Husmænd Torkel Pedersen paa 37 Tønder Grund
——— Jens Claussen ——— 41 do. — do.
——— Peder Holm ——— 39 do. } Fuldmægtige
——— Jens Hansen ——— do. } for 39 Tønder
——— Jens Rosenø ——— do.
——— Peder Hansen
——— Jørgen N. Nielsen
——— Jørgen Pedersen } Fuldmægtige
——— Bendt Claussen } for 8 Husmænd
——— Peder Hansen, Murer } Gaard
——— Hans J. Møller
——— Simon Andersen

Himblegaard den 9de Juli 1846. Paa Dagmarsforstanderskabets Vegne
Nielsbjerre ærbødigst Holm
for sammesteds Bjer- og Jørnes fejede Adsen.

118. Foranledigt af Efterfølgende om Reinen af de Gamle, paa Forstandsb. vedtagne
ommeldte Dagmarsfuldmægtige Husmænd om at indsende dem ved det Møde
paa Holm den 20de d., for at afgive deres Erklæring om, hvorvidt og naar
de ønskede at vælge Dagmarsbonden af Udmarkerne udskiftet imellem sig,
fandt dette Møde indfundet sig i det hele 49 Husmænd, nemlig 43 Gaard-
mænd og 6 fuldmægtige, hvilke alle vedkendte, at de ønskede at faae

286

Bøgnerne have af Kommissionen udfaldne imellem sig paaraabt saa mulige, og at de ønske at faa Landindgaarde lænde til at udføre denne Udfaldning. — De forstandige have med at tilsige Jordbrugerne til dette Møde for at tilkendegive dem, at de ved ikke møde maatte antage at beslutte de fire Alternativer af de Mødende beslutte, saa kan det ikke andet end antage, at de Udeblevne gjøre det samme Skjøn som de Mødende. — Forøvrigt bemærker at 60 af Bøgnernes Jordbrugere ved allerede under 2 Febr 1843, frivillig anmodet Landindgaarde lænde om, at ville paatage sig at udføre foranførte Udfaldning saaledes som Bøgnernes Andel er blevet udlagt, hvilket jeg, i Øieblikket til mig af 21 Juni f. A. jeg vedlægger sig villig til, og med den Bemærkning: at jeg forøvrigt kan paabyde samme anstrengt ved Aar efter at Bøgnernes Andel er blevet udlagt, de jeg tillegger jeg paatager sig at udføre 3 a 4 Bøgner Udmarker jordes. —

Clemensker Bøgn den 27de Juli 1846. Jacob Bøgnerforstander Rasmussen
allerunderdøjdigst Holm
Jørgen Baarmand Krabbe.

119. I Anledning af Herr Kullhøjes ærede Skrivelse af 20 Juni f. A., for forstandighedshavende at undersøge det efter den Oplysninger, som af Bøgnerne have kunnet erholdes, findes hver Bøgnerne 197 Tønder, og ved Mangelen af den aarlige Produktion, af den gaa tilbage i de sidstforløbne 5 Aar were den hjemgangne Øiner, saaledes som følger:

Jaaret 1841 — 6435 Alen, i 1842 — 5820, i 1843 — 5735, i 1844 — 5790 og i 1845 — 4994 Alen. —

Disse Øiner ere forskjellige Alen were ikke til nogen Forbrug, og Aarsagen hvorfor saadanne Øiner forfalden ikke were til Salg i Aarene det forste maa efter vor Formening, were de betydelig mere skattede priser, saaret gaa Øigstøiner som gaa andre saaret Aalen som Linnede Manufakturvarer, der ved Jørnøer fra at Mosskinnet were og fabrikeres ere betydelig tilstede, hvorved Øiner kan frembringes langt billigere end ved vores hjemlige Jaandbrug.

Undertegnede bemærker: at gaa udsprunget Net var der ere Bøgn, ved den were alt hvad der til nogen Forbrug behøves af Lærred, Kalmuk Bolsters, Tørklæder og andre Øiner. —

Sim blegaard den 16de Septbr. 1846. Jacob Bøgnerforstander Rasmussen
underdøjdigst Holm

S. S. Jørgen Sammenslutningen Egn- og Jørnøer Legat Rasmussen.

646

120. Ved den i den fra Bagerskt bortfaldne Bagerforstander Jens Olsen Kjærs Nr. 5 ejende Plads forretningt Salg af en Bagerforstander, og ved Salgets fald for Hans Olsen Alling for 328 Rbd; udtaler jeg villig samtykke til dettes godkjendelse.

Sindbjerg: den 9de October 1846.

ærbødigst
Holm
formand for Bagerforstanderskabet

til Bornholms Amtsstue.

121. Ved skrivelse af formiddagen: Udskrivelse af prøve der er gjort i den, efter Bagerforstanderskabets Anmeldelse, oplagte Bager med afskillige Gerning- og Indsendelse i Almindelighed Bager for Sandemandsen med Udførelsen af det dem gjorte Oplagte Arbeide gjaldende Bagerens Lærling, mellem jeg ligeledes er bleven meg følgende Oplysninger:

a. om det forholder sig rigtigt at Gaardmand P. Magensen, vedlagde sig for oftnævnte Arbeide for bedst at udføre det fra ham udbudne Arbeide, det Bagen i fordeld ikke skal have mel bortsælda.

b. Om der ikke mellem fundne Anledning til at fraskrive Bagen imod Indsendelse: Clausen, hvis det forholder sig rigtigt at han for udførelsen af Arbeidet efter St. Hansdag, da de gamle mellem Indsendelsesmænd at velk vagt til sager Vurderingsmænd forøvrigt er bedjendt som en anderledig Mand, der formentlig ikke er af en saadan Mandtalighed for tilfredsstillelse pligt.

c. Om det forholder sig rigtigt at Indsendelsen det tilligemed Herredsfogden ikke forhen gjorde det sagte tilsvarende forvaltet Arbeide gjaldende Bagerens det.

Iøvrigt formerker jeg mig Underretning om, at der den Indsendelse mellem af de Indsendelse Formænd fordeligt sig til at udføre det forfulde Arbeide, er for øvrigt, hvormidt det er efterkommet, forudsat om Bagerforstanderskabets mellem fundne det billigt, at de Herredsfogder skal forelægge det sig til at udføre dette forfulde Arbeide, efterdet de tilsvarende Indsendelsesmænd fortages for Mulet.

Efterdet forordnede udtaleret: Haslev d. 13de Octbr 1846

Larsen

til
Bagerforstanderskabet i Clemensker.

122. Skaldning af dens Skulbyerdig hvis ved Skrivelse af 13de Dennes, tilladte Indsendelsesskabet sig formed at mødtes:

Gaardmand P. Magensen: Begjærende om at fremmedfødt det

846

sin tilbørlige Arbeide paa Vognets Linie i vedvarende Ar-
bejde var, er altsaa afsluttet, og de Mejejøvningen Sø-
dagen 25de Juni blev foretagen, var det nødvendig ikke
at begynde; men d. 27de blev, da Høiet igjen blev optørret, var det fordig.
Forstanderskabet fandt derfor ingen Anledning til at Vogne
saa bortfalder. –

Hvad Hørauen g: Bauers Dyrkningsmaade af samme angaar, saa er
den fortsat nogle Dage efter St. Hansdag, angaaende den Forstanderskabet ikke gjør nogen anden Dyrkning end at det altsaa ikke var begyndt Mejejøvningen, ommeldte 25de Juni blev foretagen, forøvrigt
det samme er blevet udført er det eldste udbytte, de
g: Bauer vil faa omtaldt Hørbast, og præmie at vinde ved
gode Høiene, forøvrigt efterkommer de Forsømmelige saa
ud fører deres Arbeide altid under Forstanderskabets
øine udbrødende, da de saa ikke nogen saa gandske
dårlig Arbeide den Dag det efter Lærsømmelige saa
det fordigt, mille forøvrigt slig fælle ikke saa for-
dage vogt. Hvorvidt formed de med Kvigen saa den
opholdning blev tvungen dertil, og det kan falder ikke var
Forstanderskabet Tvivlighed og det er jo falder ikke Pligt at vedblive
fela Pomeranse efterkommer at vinde ved i Vognet for
at efterhøre Hvorvidt; saa saa Auktionsdrangsmand at
Jordene, før end de saa ud fører fik Arbeide, var saa forøvrigt
og bør det der ikke mindste mille saa mangelfuld Dage
til dette Arbeides Afslutning, saa det fælle var udført
tidligere end Kvantet, angaaende, da er dem altid ugjen-
det, da Hvorvidt i dem Aar af Vognet blev udlagt
d: 4de April, da Jordene endnu i lang Tid derefter var
meget var begravne og det gravne, saa for Forstanderskab-
bet ikke kan finde nogen Anledning til at Vogne saa
for bortfalder.

Hvad det angaaer, at de Hørauen tilbellagte Præmie, som
gjemt ikke forhen er saa meget tilføgt til alle forrige Arbeide gjor
det, saa vil gjøre de under Landmand saa gode Linimen, for
Slaagrarbeide, og Præmie, saa i de samme Ar saa
mere, grosteret en Dags Høarbeide gjor de under Landmand
saa for Forstanderskabet, stemt i den fuldkomne Mening at de
i den nærgjelgige at gjøre Arbeide gjor Linimen mest til
fra Pomeranserne saa, med Dette behagelige Mersøgelse

og at Sognefoestanderskabet har Mødt paa Almindelig Skole-
d. 19de Marts d. A., paa given Anledning erklarede at
de tilsammen der tillige med Skolevælterne og saa Hele
Sognet nu dage Forandrede paa Linnum. —

Gaardbrugere M. Rolfsøe paa 3 Tog P. Espersen paa 3 Tgr.
samt tilsammen P. Holm, J. Hansen og J. Rolfsøe af 3 Tgr.
Parcheller; som nu efter deres forskellige Kræfter og
med i disse tilsammen skulle forlange for Mulet ellers en omfat-
ter til Barnes Skolegangen og Lærernes Lønning; da ellers Sognet
det behøver at bevare, at det ikke, efter det Sammenlig paa
saade store Tilligemed for disse Udlagnelse, nu for Gaardbrugere
M. Rolfsøe og P. Espersen, der som betaler Mulet for deres
Forsømmelse. —

tilsammen P. Hansen Mølle og H. J. Schøller af 8 Kongerd.
Parceller, samt efter Sognefoestander Espersen Erklæring,
d. 21de d. M. ikke er efter deres forskellige Arbeide. —

Forøvrigt ellers Sognefoestanderskabet det bedre at efter
det Sammenlig, med blive til Stab for Skolevæsenet at med bli-
ve et nye Omraderes ved de Forsømmelige, der de,
paa forhen samme efter deres Arbeide til Bestemmelse,
ved uudelige og gode Ønsker blive begyndelige og for Fremti-
den fuldere ikke efter deres Arbeide i enten Eid, og derved
forvaerfage at Skolen bedre Opfyldelse vil blive fremstaaende
til fuld i Efterretning, saaledes vil efter Dette saaledes for
Mindeskaet som de Skulpernede, der de Skulle, der paa den
Eid ~~afleveret~~ og gjøres ved blive fra gode som de der bli-
ve og gjøres i Forsømmelse og paa mange Dinder ud-
gjøre nye efterretninger ikke Forsøgte Skulle, ved der ud-
ningen for Fremtiden efter Forsøgte. Ammelsen blive indkaldt for Retten, for forsømt Skulearbeide ved d., at Forsøgte de
blive under ellers Grace, for at nu efter det Mulemes Dinder for Fremtiden at gjøre de fremtidige Erkjendelser i Sagen.

Imbledgrad d. 23de Oktbr 1846

Paa Sognefoestanderskabets Vegne
erklæret
J. P. Holm

T. T.

Jr. Kammerherre Greve og Grevinde paagjeldende Leisen

123. til Amtet.

Vore bedjendt udsendte Kommer Sogne de fremmede med Udhæftningen Sagen
mio tilhørte Skaal af Fødselsgrænse og Udvandrerne, jeneral udhæftet. Paa
Anledning tilkaldte Sognefoestanderskabet det bedre at Jeg Amtet om at forandringen
af Sognedelet ~~mod~~ med gaa for at eager Lærer og Opfyldelse den dertil fornødne jeni-
alle Lønningen maatte blive Sognet mandelt fuldrøst mundligt, omm
opmuntrende Skaal af Udvandrerne. —

Elmenes Sogn d. 19de Novbr 1846

Paa Sognefoestanderskabets Vegne
erklæret
J. P. Holm

946

124. Indledningsakt Constitutio Primæ blev ved 24de f. M. for jeg forend den ene at udlaan: at Bygmesterstandsfraboet ikke har noget at erindre mod Huset til Udlegnet af Kjøbenhavns Exercerplads, men at det er tilstrækkelig med fornøden Skalledes, som det af den udlandske Landmaalingsmand er afsagt gave Klarhed.

Klemensminde d. 10de Decbr 1846 (paa Bygmesterskabets Vegne) M. Holm

Formandens for Auditeur Krabbe

125. Udskrift af Nordre Jyderup Politiprotokol.

Aar 1846 den 6te Novbr, blev Nordre Jyderup Politiret sat paa Raadhuset i Jyderup, af den ordinairte Dommer i Bemeldte Ret underlegnede Ribe Amt, og de forenlagte Bygmesterskab for Bygningsforretninger, Tømrermester Hans Nielsen, Tømrermester Niels Nielsen og Tømrermester Niels Clausen af Klemensminde for at udpege Tømrermesterne med Tilhjælper af det den tilbudne Arbeide paa Bygningen i Klemensminde Aar. — De Indstævnte Niels Clausen har indgaaet at han ikke har udført det ham tilbudne Arbeide inden den fastsatte Tid, og den af ham fremførte Grund for hans Tøvemaade efter de af Bygmesterskabet mødte Ofte Gjentagne ikke kan komme i Betragtning, saa vil han efter den gjorte Paastand ikke blive anseet i Bemeldte Commission dreet for af 13de Decbr 1793 § 33 med en Mulkt af 1 Rd til Politicassen. Hvad de øvrige Indstævnte angaar, de have ikke angivet som Aarsag til at de ikke have udført det ham tilbudne Arbeide, at de som Hinder af Forskellige fra den 8 Novbr have de Tømrergesellerne Godtgjørelse for det Arbeide som af dennes Fordrevne for det samlede Gaarde Hundeom, hvor, aarsag de antage, ikke ere gjeldende til at gjøre Arbeide for deres Fjern eller som Fuuvement betragtede, saamegt mindre som de ikke have haft Arbeide til Tømrerne paa Dimensioner. Men de ere der imidlertid at Arbeidet ikke formentlige eller nogensinde har vorret forventet efter Hundeomrade, hvorimod samme efter de for Bornholm gjeldende Bestemmelser, har vorret udført ~~med~~ med nødige Dyanti og Gangbjælker aarligt de Vejledninger, uden hensyn til Hundeomrade, saa lader at Gaardmandenes forretningsmæssige Arbeide skal ikke de Fjerde Dele eller mindre Hundeom, og Fuuvementerne som ere Gangbag skal ikke de Halvdele eller, saa vil den Dispositionen, ~~saa vil den~~ at de Indstævnte ere Fjern af Hundeom eller Fuuvement komme i Betragtning til deres Tilsagen for Arbeide som Fuuvement,

og maa det derfor bemerke, at nogle af de Indsidderne hende deroute have
registreret forenie Particulier Bleyn repræsenterede til samme, og tørfligtighed til
Skiarbeide for altsaa paaskilt deres De boende forenie de Bleyn Particulier, og
samme saa følgelig ikke ogsaa forekie nu ein Tvist, saalenge de forandrede Ly
ker for Skiarbeidets Udførsel ere gjaldende. Saa grund hvor vil de Indsidde
te igen at tilegne at forandre det saaledes forsamlede Skiarbeide uden nor
ligesiegelse under en rigtig Mulct, hvorimod de vil finde tilstrækkelig Anled
ning til at ansøge om mod Mulct for deres Forsømmelse, de ikke alene den
Indsidderes, at de ikke forsøge saa nøyt tilsagde til eller forandrede Skiarbeide
paa Dispositionen, men ogsaa at Ingen forstandighed har vellerne, at Landsagen fraki
for vorde, at samme saa staaende i den fuldagtige Mening, at de som Particu
lier ikke maa gjøre til at gjøre saadant Arbeide, taler for, at ikke
modtgjelig forsømmelse, men alene at den samme fuldagtige Indsigelse
som Ingen forstandighed har fundet, saa forandrede deres Skiarbeide.

Vi Kjender for Ret:

Indsidderne Gaardmand Jens Clausen paa 4/8 Pgrds: Gaard i Klemensker Sogn
bør bøde 1 Rd. til Kongen og Sportelsen.

De Indsiddere Gaardmand Peder Hansen, Børgen Nicolai, Nielsen, Poppe
Pedersen, Rendt Clausen og Simon Andersen af 8/8 Pgrds: Particulier i samme
Sogn, bør undergive sig efter nærmere Tilsigelse af Ingenforstandighed
forrettet ret for indbyrdes Aar forsømte Skiarbeide paa Ingemann Steen
e under en Mulct af 1 Rd. for hver Dag de maatte sidde den dem given
Tilsigelse overhøre. Den Jens Clausen i øvrigt Mulct at udrede under
3 Dommere efter denne Domes lovlige forkyndelse og det øvrige at af
kommende under Ansvar efter Loven.

Lassen

Justitsforeth
Lassen

Justitsraadet
Møller, H. Christophersen.

Udskriftens Sagtighed bekræftes.
Lassen

126 Det Kongelige Landhusholdningsselskab under 1ste Januar d. A. approberer Forslaget til Reglement
i Anledning af Overdrivelsen af den Hr. P. Mortensen tilhørende 1ste Pgrds Gaard i Klemensker
Sogn, af Hartkorn: - - - - - - - - - - - - - - - - - - 4 td. 5 sk. 2 fdk. 2 alt 1 54/65 sk
i 2 Particulier: - - - - - - - - - - - - - - - - - - 4 — — 2 — 1 — 2 54/65 —
18de 1 Sognepartikulier - - - - - - - - - - - - - - - - - — 5 — — — 3 —
18de 2 solgte til Ridelad i Klemensker Sogn - - - — 5 — — — 3 —
hvilket med tilbagesendelsen af det af de indsendte Protocoller, hvorpaa
tillemedes med Amtmanden til behagelig Efterretning og videre
Embedsmandens Ansvarlighed Amtmanden om at
Indgivelsesgjøreren — Efter en ansvarlig Amtmanden om at

bekjendtgjøres Kjøbstædmændene, hvem det forholdende bedst vil være at omvelgne.

Dette og hvad der ellers foretages i Sagen, den 28de Decbr. 1846. Lassen

4/11

Landmanden i Slemmestad.

127. Efter Herredsfogdens Skrivelse af 10de d. M., tilsendt Toldkammeret det sig at afgjøre følgende Forklaring over det sammen tilspillede og forevist tilbagesendende Anbragende fra Gaardmand Wert Werdisen m. fl.

Det er alle Gaardbrugere fare bekjendt at øfrem legemligt er bevilet gaa Dørmennen forbi selve sig trøstegnod saalenge, og Toldkammeret det fler Gange, i sær i de sidste Aar, i de Møder i Anledning af Kriisetiden, hvorpaa det Kongelige Lensmand forevist tilspillede, eller ogsaa Toldkammeret forøvrigt saa maatte sig med dem, omvendelsen hvorledes Skibe af Kriisbrigtet Øfrem, gaa ud tilsynes Maade fuldte forekom blandt Gaardbrugere, men da det forstaaes i den Forudsætning at Kriisbrigtet egentlig bør gaaelegne Gaardbrugere i Stedet Dennes Fordelen udenfor til Dennes øvrige Forsætning, og det tilsigte er spinderet, at det er saa ubeg legt forholdet at det vilde være lige saa ubilligt at gaaelegne samme dem for, som det alle Gaardbrugere efter den for gaa Landet forsøge og indføre gaa flere Dele, øfrem med hensyn til Tagrattigheder brigtet gaa Landbrugeriet, brugelige Maade, øfrem legemligt er bevilet gaa Dørmennen. Herudover er Toldkammeret bestemt gjentagt at den nye Matrikel ogsaa for gaa Landet vil blive indført, og troet at det da bliver gaaelegne Kriisbrigtet dem for, hvor for det fittet for en gaaet at forretningen udsteanbring der vilde være forbunden med megen Ulejlighed og meget forvaarsage indføre Øfrem Tilfredshed blandt Gaardbrugere, der nu, paa Grund af de mere Anskjelse og Fattedelen angaar, ere tilfredsstillede med Kriisbrigtet Øfrem gaa den Maade der fittet for vedrørende bemærkelig.

Tilsidst bemerker: at Kriisbrigtet, efter Kjøbmandens af Bygningsmesterens Øfrem, øfrem af de Kriigsfolgen med Naturalarbeide, og at gaaelegne saadant øver efter en bestemt Maalestok, vilde være meget vanskeligt.

Hvad det angaar, at Klagerne bemerker, at det vil være det at en solde Underretning om hvor stort det Areal beneficeret for en hver Gaard for de maa Toldkammeret tilsige at det ikke med det Hensyn, med tilsynebringe samme, da det derom for fremmelt sig til Landbrugere lind og rigtigvis af dem faaet Underretning derom, for saavidt som den for udfiskede Bygning, men for den Del af Bygningen der er udfisket af Landbrugeriet Øfrem, for lind vilderet, at den ikke kan meddele nogen Underretning om det beneficerede Areal; det af Toldkammeret Meddelte maa for ogsaa det til Øfrem derom, man fid indtil afgjørende Dage under den meddele samme eller ikke. — Slemmestad den 23de April 1847.

Jørgelbaarne
for Amtmand Krabbe.

paa Bygningsmesterens vegne
allerydmigst Wolin

 I Anledning af det fra Hjerlstad Dagnæs forstanderskab til Tilladelse og fremmed til bagfindende Andragende fra Hr. R. Thorup, tillades forstanderskabet sig allerede:

Det Hr. R. Thorup kun for indrømmede Udfordringer under den Betingelse, at den søndre om Gaard löbende Dagnæs blev afslagt i Hjælet for saver forbrænde søndre Dige, nu bortbaltes ubetænkt, men derimod forsøge forsøgsvis for tørskibet Andragende gaa at faa denne Kvæi udlagt længer mod sydøst og vestre Hjørne, og ved sammen Leilighed velbemelte Hr., at han kun under Betingelse af ovenfor nævnt sig til samtykke med Udfordringen, skulde ligeledes nu tørskibet ubetænkt og skulde det tillige bestrivelse, da det formeiner at kalde Dagnæs Lodsreiner maatte i ansøgner henseende have nødvendig ~~sig~~ tilsagde med Udfordringen forend kunne tilendebringes, og da Kvæien, der af Landinspektøren kun er afslagt gaa Vestre søndre om Gaarden, vilde nødvendigvis den af Hr. R. Thorup forlangte forandring, behøvelig forlænges og derudover komme til at gaa igjennem nogle Plantninger, hvor den ikke uden forøget Bekostning kunde anlægges, kunde tørstanderskabet ikke indlade sig derpaa, men derimod gjøre det saa ugunstigt gaa, at Kvæien saaledes som den var afslagt gaa vestre ikke vilde volde saa til nogen Tab, da jo derved vilde komme til at afgive mindre Jord til Kvæi, og jo desuden meget det kunde indbringe sine bedste Forder saaledes at de alle kunde føres til Kvæien og derhos alt det som bedre kjørsel og Pjøinvei; uden at ansætte noget af sine egne Forder, men derimod ved blev jo Paaland og blev tilligemed Gjærnede og Hjelstig, saa tørstanderskabet ind, saa at der ikke kunde ogsaa nogen mindelig Gjørelse, og skulde derfor at den gamle Kvæi, som gaar søndre om Gaarden i afstillige Leigter igjennem jord Forder, kunde for det første blive liggende og afbenyttes som Kvæi. — Da aaledes jo det henstaaet til først i denne Maaned da Dagnæs forstanderne Jespersen, H. D. Kjøller og H. C. Alling, til sammen det var overbragt at efterse og bestemme paa hvilken Maade i den hidtilværende Land af Dagnæs Kvæiarbeidet skal i det mest hensigtsmæssige kunde foregaa og i denne Anledning var ude hos os, som lie at tale med Hr. R. Thorup om denne Dag, og da gjorde han først Paastand paa at Kvæien skulde ligge længer mod Jord søndre Hjørne, men efter at de havde forevist ham at det var noget som de aldeles ikke kunde indrømme, da Kvæien derved betydelig vilde forlænges og Omdøbningerne til dens Anlæggelse og Vedligeholdelse betydelig forøges forøges, da vilde de ikke komme til at gaa, troede ogsaa nu kommelig ikke dagt, men at det, saavel med hensyn til jord egne, som til Kvæis nærmere Beskaffenhed, var rigtigst at Kvæien blev afslagt efter det vestre, indrømmede han dog at den kunde anlægges søndre om Gaarden igjennem jord Forder, men dog at den gamle Kvæi maatte blive liggende og afbenyttes som Kvæi. — Da aaledes jo det henstaaet til først i denne Maaned da Dagnæs forstanderne Jespersen, H. D. Kjøller og H. C. Alling, til sammen det var overbragt at efterse og bestemme paa hvilken Maade i den hidtilværende Land af Dagnæs Kvæiarbeidet skal i det mest hensigtsmæssige kunde foregaa og i denne Anledning var ude hos os, som lie at tale med Hr. R. Thorup om denne Dag, og da gjorde han først Paastand paa at Kvæien skulde ligge længer mod jord søndre Hjørne, men efter at de havde forevist ham at det var noget som de aldeles ikke kunde indrømme, da Kvæien derved betydelig vilde forlænges og Omdøbningerne til dens Anlæggelse og Vedligeholdelse betydelig forøges jo da vilde de ikke komme til at gaa, troede ogsaa nu kommelig ikke dagt, men at det, saavel med hensyn til jord egne, som til Kvæis nærmere Beskaffenhed, var rigtigst at Kvæien blev afslagt efter det vestre, indrømmede han dog at den kunde anlægges søndre om Gaarden igjennem jord Forder, men dog at den gamle Kvæi maatte blive liggende og afbenyttes som Kvæi.

men de de samme Dagene forstandere den 15de Januar sidstforeskrevne Veie afskilninger og udlagt arbeide indtil det Nye skoleskiel fra Haarlev hvor fra Veien skulde gaae i en ligen linie til Samsøeien, gjorde saa paastand om at der saa denne Skolevei ogsaa skulde gjøres 2 Fødder bred, og de ikke ville allerede dende for dem fri Vinsøe skiøde og sagde, at naar de ikke vilde lappe Veien vor saa vilde saa dem de saa dømme de selv forskt; men de der saa denne Maade skulde begynde forfra, og de som saadan saadt arbeide udvisst saadan gaaet skjem, saa blev Veiafskilningen og arbeidet udlagdelse indtil videre udsat, og men de der saadan Veiarbeide udvisst saa den Skolevei der i den sammen med forskt, under det om at de ikke skulde begynde dette arbeide forend efter nærmere eiksjøen.

Af det anførte vil Hr. Overretsassessor Thorup paaskjønne og paaskjønne en anden Maade for gjøre paastand om ofte nævnte Veiers forandring og hvorledes det forsandsabet forgjøres for gjøre sig dermaa for at søge og bringe sig efter saa dømme skulde og ugrundede paastande; det tillader sig derfor at bemærke, at der efter det formening ikke finder nogen aktagelig grund til at anlægge denne Vei anderledes end den er afslagt saa forskt. —

Vemansker Dage den 23de April 1847. paa Dagnæsforstandersskabets Vegne

allerærbødigst Wolm

Høiædelbarn fø Lantmaaler Krabbe.

129 – Af en tilligemed Skrivelse fra forskt. Hr. Overretsassessor, hvori det anbragte paa en Godtgjørelse af Amtsrådsfunktionærerne for de faste udgifter til Skriver og Skrivere for det fælleskabelige Skriverkontor Dorothea Kirstine Amtsrådsdatter fra Dagnæs, vil de nærværende Amtsraad bestemme, at der for det nærværende udlagt paa denne Dødsfald ikke andre Lantmaalere end de som Lantmaaler Groves Dagnæs. Forskt. ønsker det under Lantmaalerne omskiftelige skrivere nærmere bestemte, at den Dødes nærmeste bekjendte, var denne Dødsfald og vi saalænge at fø Grove Tarm haab om, at der der vilde udvisst saa fuldkommen fulbrødelse, og vaadede derfor til at tage Tarm til bage til Dagnæs, da muligen en forandring af Dødsfaldet under gjøre det fuldstændige Udfaldet. Imidlertid for det ikke nærmere udfaldet, da den Døde ligesaa nærmere end den samme. Det altsaa at forsøiden fø Lantmaaler Grove, for denne vaadede til at finde den Døde oppe til Bidstrupgaard, for der under en mere gaadefuld skrivelse at søge Tarm fulbrødelse, om fremdeles der giver det bedste haab. Da imidlertid Dagnæs saalænge er behørig med tilfredshed, at forstandersskabet vil paa sig selv tilbage at afholde de Udlæninger der vil ydes for bestrevne med den omfattende sindsbegivenhed tilstedelige under paa Bidstrupgaard, tillader det sig derfor at anbrage paa, at der maa blive udbetalt af Amtsrådsfunktionærernes fonde.

Vemansker Dage den 5te Juni 1847. paa Dagnæsforstandersskabets Vegne

til

Bornholms Amtsraad. — Wolm Stender

130. Da vedkommende Gaardbrugere, huusmænd og husmænd, den 6te og 7de d. d. ikke have faa Dagningen tilsagte Arbeide klar besørgede, ikke have udført det i det Aar tilhørende Arbeide sammesteds, den efter den dag nu Dagen torsdag: klagen er berettiget at anmode hr. Sammenslutningen om at ville maatte blive indkaldte for en politiret for derved at blive tilsigtede snarest muligt at fuldføre nævnte Arbeide og derforuden tilhindre en saadan mulighed for derved forsømmelse.

Anders Rasch faa 23de og Morten Hofsøe faa 33 Stænger have ikke begyndt deres Arbeide, Ole Beck faa 37de og Peder Espersen faa 43 Stænger have begyndt Arbeidet men ei fuldført samme. Huusmændene O. K. Rømer faa 25de, Hans M. Skaaed faa 27de, Lars Larsen faa 30te, Peder Jørg. Møller faa 39te, Mads Rømer faa 40te og Peder Mørk Lund faa 48 Stænger. Grund Jorden intet Arbeide paabegyndt. – Peder Hansen og Simon Andersen faa 8de Stænger Parcellen Jorden have ikke ei begyndt deres Arbeide ei heller ikke den tilhørende Arbeide for f. A., hvilket fik de ved politiretten af 6te Novbr. f. A., men forglemte de at efterkomme den af Sognefogden.

Hvilke faa under en daglig Mulkt af 1 ß for hver dag de maatte sidde den dem given tilsigelse overhørig. – Efter Jordfordelingskommissionens skrivelse er alle de Arbeide nærmere fastsat til sammen til forn Vaneardbeiderne for i aar. –

Hans H. Møller faa 8 Stænger Parcel Jorden udført sit Vaneardbeide for f. A. uagtet Jan ved politiretten den 6te October f. A. forglemte sig til at udføre samme inden 14 dage for dette under en daglig Mulkt af 3 ß til politikassen. –

Forøvrigt tillader jeg mig at bemærke: at det maatte være rigtigt at Dagnefoged Sander Jespersen, hvem der mest har faet med Vaneardbeiderne at gjøre, var tilstede naar omtalte Personer blive indkaldte for Retten, for at han der kan give de nødvendige Oplysninger i Dagen. –

Simblegaard d. 15 Juli 1847. Paa Dagnefordelingskommissionens vegne
erbødigst
H. Holm.

S. T. til Sammenslutningen Kassen!

131. I følge den ordre Distriktets Direktørs af 23de Juli sidst for Jordfordelingsdistrikt at udlægge Dagnedes Distrikter under mere Overtrædelse, men ellers som det man ikke, skal man maa bekjende, kunde komme til noget antagt Udkast med hensyn til Distriktets udbredelse og dette organiserende Udfaldsmaade, med skal Jordfordelingsdistrikt i flere tilsagte Direktørs til den ordre Distrikter som fremstillet.

Dem ikke af ikke de Direktørens ved Distriktionen begjindt anførte Jordfordelingsdistrikt ikke som uomgjengelig nødvendigt, at saa mange Distrikter skal omorganiseres og udbredes til Skade og vanskelighed for Dagnede, der ikke mere end man maa sige at agtaa, med en Jordarbeidering, der efter hvad vil, forbe en saa betydelig Udgift og ikke aarlig bliver en stor Byrde for Dagnede, ra maa det afsøges 3 Distrikter. Dagnede have Udbredning og mindre fuldige tegnet, i det samme nemlig for en Længde af fra Øst til Nord af gennem 1½ Miil, gjør, at Dem Distrikter er 2 Miler og fra Øst til Vest af omtrent ½ Miil, gjør, at Dem Distrikter er

indrettes og forøges naar man vil opnaae en gavnlig Forbedring af Dalens Fiskerie.
Antager man, at ved Hegnsaarbeider Dalen vil indbringe til Dalens Fiskerie saameget som ny Dalbygning vil koste at opføre, vil der saaledes ved Dalens Udbytte, naar samme skal kunde udføres, komme til at gaaes Regnet:

1. Udgifter en Gang for alle

til Anlægning af Ledninger af to af Dagnæs Erbøver Dalens Fiskerie Gilderbøver, hvorved Dagnæs Udfiskning er udlagt til hvende Dalelaber, vil, skjønt de fordelen kunne worder, de kunne saaledes til en ringere Priis end til 1200 Rbd. til hvende Dalebygning ved Opføresen med nødvendige fornødne Egenskaber, som Anskaffelse af Gaard og Hørnglaber, Grøft, Overlegning etc., samt Dalens Nytaarum 4800 Rbd; Udgifter ialt for alle 6000 Rbd.

2. Aarlige Udgifter:

til hvende Dalelamme Løning:

105 Td. Rug, efter Middelpriis pr. Td. 3 Rbd	315 Rbd.
18 Td. Rug efter do pr. Td. 5 Rbd	90
to Ox, 12 Faar og 24 Faar Gæs	60
Vedhold	120
aarlig Vedligeholdelse af Dalebygningen og Dalens Nytaarum	60
Aarlig Udgift =	645 Rbd

Da nu Dalens Værdie er udgjort mere end 7000 Rbd, vil den aarlige Renteion udgjøre mere end 700 Rbd, vil den aarlige Udgifter saaledes udfordrede Dum til Dalens Drift ved Organisation vil overstige Dagnæs Udbytte og at det derfor vil være nødvendigt forretningen at opgive ved Dalens Fiskerie. Saaledes har det skulde være ønskelig at Samfundet kunne ønske om denne Dag og ved det tvendelige: Ikke given Anledning fra den ovenfor Kiøbenhavn, hvorved samme tilbød at søge Tøvrigheden, at der af Dagnæs fornødne Dale maatte udvides en vid aarlig Sum til Dalens Drift, har derfor Samfundet indrømmet i Skrivelse af 19de April 1845, at gaaeligen Dagnæs en aarlig Afgift til det Kiøbenhavn. Et ved Samfundet fremdeles ønske det tillad til Kiøbenhavn, at den, efter den tilligemed gaaende Udfølge vil vaage Omsorg for, at bevirke udgjøre blivende et Staark Dalens Fiskerie, vil Samfundet fremdeles forøge Dagnæs Udgift til det Samme til 100 Rbd aarlig, for at den fornødne Sum saameget kunde ligge en klein Afgavet til dersom Udlegter til Samfundet kommer de aarlige Udgifter af den Dalens Fiskerie Gilderbøver, samt Ingen af en Fiskeri, der af Gilderbøver Indvendes er tilkjøbt Dalens Fiskerie til det fremdeles Dalelod, der vil udgjøre circa 30 Rbd. — Dertil udgjør en Stolpeligning

Børnenes Antal i det faste Skoledistrikt 97, og fra Omgangsskolen søgte
tvende den faste Skole, det er nemlig en Dreng, at Børnene fra Omgangs-
skolen saavel i Konfirmationsalderen som og en til Sommer, alle efter Skolemesterens
Ønske, søgte den faste Skole. Det store Antal, der saaledes kommer til at søge
den faste Skole, udgjør altsaa 110, der forholdes i hvinte Skarpø, er ikke for at
skjønne Antal, med Skolen gaar for slaaet til, og som vist fælles ikke er skjønne
med ~~at~~ de mange Skolebørn for gaa den Jorn at ligesaa stort Antal af Børn
til Omgangsskolebrikkerne som nogle over 120 Børn, fortrinsvis,
ligesom for den faste Skole, naturligviis Børn gaa 7 Aar ere nabygnede,
der forsøm for nogle enkelte i de Distrikter, og fremdi Omgangsbørnene for
lost i fremmede Distrikter 2 Timer om Ganzen. Saa kunne Maade for det vigtig
nok nærmt en Mellemtid af 10 Timer fremdi ingen Skolegang for nærmt i Distrik-
ter, men kunne klamme ere for endel at skjælpe derved, at Børn fra
ikke ere Distrikt søge Skolen i de nærliggende Distrikter, naar
Skolen holdes i disse. Ønskeligt formaaer forstandighedsfabet for Øjeblikket
at kunne indholde disse Distrikter i det fornødne Antal, fremdi en langere
Skoletid vil vinde i fremtidig. Under den Tvang Dagnæt fidentlig
for fandt til Omgangsskolen, og som der er lamskjønligt for man fremde-
les vil kunne beholde endnu i en lang tid, da jeg endnu er en Mand i
en vigtig Alder, og som, efter i saamange Aar at jeg ogsaa skj til dette
Øjed, fiddelt ikke for nogen anden Bestemmelse, for Børnene ikke alene
lærte godt at læse, men ogsaa giøre gode Fremskridt i Skjønskrivning og Sig-
ning, saaledes, at naar de ere i 2den Aar for fregnemlærte den
faste Skole, man ikke kan sige andet end at Børnene jeg faar en
ret god Forberedelse til Konfirmationen.

Forstandighedsfabet maa derfor bemærke, at endskjønt det mangt ne
vilsinder det ønskelige af en bedre Organisation af vort Skolevæsen,
saa er det dog, at sammen vi staar saa en saa stat tal, at man der-
fornemme det dog, at sammen vi staar saa en saa stat tal, at man der-
for skulde overveie sig og udføre noget mindre godt, end sammen ikke
saa lettelig vil kunne overføres til det bedre, men at der sand-
lev vigtigere i Dagnæt samlede Indbrudsø, naar Skolevæsenet forbliver
saaledes som det nu er, indtil man saa sig istand til at ordne
samme saa ere for det hele til forbedrillende og mest Dagnæt Om-
fanget gad

132. Efter Indbydelse til mig fra Bygningsforstander Jespersen, om Indsendelse af Hans Pihl paa 8 Rbd. Forsød og Hans Römer paa 27 Td. Hjerde Grund, der af Bygningsforstanderskabet var tilsagte til en lager Arbeide med Grøftegravningen paa Bygningen Dimmen i indbyrdes Lov, uden at lade annuncere nogen Forsøg, udeblevne fra ovenfor Arbeide, fremlagde jeg Sagen paa Bygningsforstanderskabets Vegne tilslutter mig at indbyrdes til Kommunefuldmægtigen, med Anmodning om, at nævnte Indsidder, med deres Velbyrdighed Forstanderskabets Bifaldsytring maatte blive tilsigtede, medens i det Øvrige efterraar, at indføre deres forsømte Arbeide efter nærmere Tilsigelse, og tilforøvrigt tilkjendes en paa Sandsynlig Mulkt for deres Forsømmelighed.

Af omnævnte Personer var i Aar ikke blevne forlangt nogen videre Arbeide paa Dimmen end det omanførte. —

Klemensker Bygning den 27de Septbr 1847. Paa Bygningsforstanderskabets Vegne
ærbødigst H. Holm

Velbyrdige
Kommunefuldmægtiges Ejn- og Jørnebefaldsmænd Lassen.

133. Efter deres Velbyrdighed Cirkulaire af 19de Juli f. A., paa Nordbornholms Bygningsforstanderskaber med underlagte Indbyrdes Traktamente samme for i Foranledning af gjorte Forslag til et Regulativ for dem i Forordningen af 9de Juni f. A. omhandlede Tilbygninger, og paa vi i saa Henseende at forelægge:

Ved Tilbygninger forstaaes paa disse at den nylige 4de Mand, hvoraf bestaaende Hengang Fiskeriet udfører deres Tømmer og Fattigmænd Ved Ef-traktamenter paa selve indrettes 2de 4dele Dagsverk mod de Ejere som selve indrette nævnte Dagsverk paa den forenga andele 4dele. Disse Ejere klage af nogle for at Aar. Om Godtgjørelse for Ejernes Møder med nævnte Dagsverk, anseer de 8ß pro persona for hvert Møde som en passende Betaling Med Hensyn til Tilsigelserne af Ejerne, de formener dette ikke at kunne nogen Gjøre for Indbydelsen, saa hvert Ejere af selve sig i Dijen Haabe, hvilket vanskeligere vil blive til selve. Ligeledes vedrørende Ejernes Dom i Bygningen og afbrydelser med Fjerdingsmænd, de formener det, at det blandt Tilsigelse og maa kunne tilsiges Tilsigelser end af Jørnebefaldsmænd nogen Tilsigelse, men i det til selve for tilsigelse er udøvelse, maa Tilsigelsen til Cudsk, der naturligvis vil forøge den Bekostning; de ere saa maa bevare paa den Afstand Cudsk for at tilbagelægge, uden de paa samme Maade som Tilsigelsen med Ejernes efter Forordningens §. —

Klemensker Bygning den 24de Septbr. 1847.
P. C. Sikow. N. Lind. H. Kofoed. Hender.

Velbyrdige
Kommunefuldmægtiges Ejn- og Jørnebefaldsmænd Lassen. —

134. I Anledning af Dens Tilbygningsfald under Skjønnet af 29de f. M.;
blev der udmeldt gav Forstanderskabets Mening imod at indkalde
til Indsidder Hans Römer gav 27de Sigter for afstand af hans til Dem
indeholdte Forpagtkontrakt for huset, og Forstanderskabet
udtalte, og var det Grund til at beholde Ligningen skal, da Dem
ikke beboede det hele gav 27de Sigter, men at Hans Römer ogsaa
beboede det gav Forpagtet Grund saaledes huset, hvilket var efter Forstan-
derskabets Formening i forrige Aar fulgte til dets nuværende
Ejer Anders P. Kiøe, hvorfor Forstanderskabet formener han bør be-
tænkelige Tvivlsomt af hin Udtalelse. — Forstanderskabet kan ikke
vejende Hans Römer for fragalig, da han i Skriftlig Ansøgning
til Hans afsondrede Mærkbrede, imødekommer han det dog lagde hensigt til,
at han er regel gammel, og derfor ikke tilladt han nogen bestemt
Vederlag til Indgrøftning; men dermed bevilder han til at ~~[illegible]~~
møde 1 Dag med Hørkjørsler for at nærre betjening med Spandtjeneste
ellers Ridderning gav Mærke, og de forlangende Aar, da han tilligemed
flere Husmænd har betalt for sit Mærkbrede har han Ene en Last
18, formeent de Andre hans betalt 16 Sk. Den nogen af Forstander-
skabets Medlemmer har han ikke bemærket sig over Dagligfed i Tilfælde
undtagt, at han lovede hans Afslagskommand for Dennem. —

Thurø den Dag den 8de Novbr 1847. Paa Vegnes Forstanderskabets Mening
erbødigst H. Holm

Tilbygningen
for Lammerhavelaar Ejer og Forpagter Lösen.

135. Efter de mig af Vegnefordanderskabet Hesperson fremsatte mundtlige Oplysninger
gav om de forsømte Mærkbrede tillader jeg mig herved at indkalde,
at Lars Larsen gav 30de og Jørgen Marcher gav 3de Sigter Grund, begge
hans arbejdet gav de hinanden Sk, hvorfor de formente, at de og
hans bager burde indkaldes for at tilbyde at gjøre det tilbagestaaende Mær-
kebrede fardigt; ligesaa Jørgen Kjøller gav 39de og Niels Römer gav 40de
Sigter Grund hvorfor ved 4de Dennes ikke udført deres forsømte
Mærkbrede. Indvirkes Skulde jeg ikke undlade at meddele, at
33de Sigter Morten Kofoed indfandt sig i Vegnefordanderskabets ordinære
Møde den 5te Dennes og erklærede sig villig til at udføre det han
tilhørte Mærkbrede saaledes forsvarligt og hurtigst inden 14 Dage,
og bad om, at Dagen maa han forlænges af sit Mærkbrede
Udførelse gav denne Mærke imedens bortfalde, hvilket Forstanderskab

for sit Vedkommende indkommende, naar de Kommunefordelinge
ikke forste mod Reglerne, og de øvrige under 15de Juli f. A. omtalte forskellige
Vedkommende er nu gjorte, og bemerkes at 23de Hr. Anders Rasch Høst
blev fordelt med sit Arbeide den 13de i d. M., hvorfor de ved Poligiverdenes
besondre Mulighed fornødenlig for fem Aar ansøgte. —

Klemmensker Sogn den 8de Novbr. 1847. Paa Sognefordelingsstabets Vegne
ærbødigst H. Holm

Skalbygninge
for Kommunefordelinge Bye og Grundskyld Kassen.

136. Til Sognefordelingsstabets ordinaire Møde den 5te i d. M. blev det an-
meldt at Lars O. Falk boende i det fradømte Graafuur med Klemmen
Kirke, indlader sig paa ikke forskellige Beskyldninger af Omgangs-
fællesskab sig paa Sognefordelingsstabets Vegne ikke fuldende indlade forøvrigt at til-
melde sig Kommunefordelingen, for at faa ved deres betaglige Stran-
fskelning den Skire bragt til Efterretning og anseelse efter Beromdningerne
for at det sidder ikke overlige dersom.

Klemmensker Sogn den 8de Novbr. 1847. Paa Sognefordelingsstabets Vegne
ærbødigst H. Holm

Skalbygninge Kommunefordelinge Bye og Grundskyld Kasser.

137. Til Beskikkelse af de Sognefordelingsmænd Chr. Dam, M. Stender,
A. Kjøller og J. Rasmussen, ifølge §6 i Anordningen af 13de
August 1841, har ved den Gud. Tilgang udtraadte Sognefordelingsmænd,
der, blev den 23de i d. M. paa Sognets Vegne afholdt et Valgmøde
for at foreslage Valg paa 4de Sognefordelingsmænd for de Vedkommende
6 Aar. Til Udførelsen med min af nedsatte Valgbestyrelse, mødte
Sognefordelingsstabets Møde den 5te i d. M. udnævnte Sognefordel:
Stender og Jespersen, der nu lister. Efter ifølge §7, i nævnte Anord-
ning, af Valgbestyrelsen forfattede Liste paa de Valgberettigede og Valg-
bare, er der fremlagt til Efensyn i 14 Dage paa Skolen, hvor-
om der er givet behørige Varsler paa Kirkestemmen Søndagene den 7de
og 14de dennes. De samme Dage var fremlagte Valgberettigede, med
behørige Varsler paa Kirkestemmen, indmødte af given Møde med
Valgforretninger, for personlig at udøve deres Valgret. Efterat
de møde Valgberettigede, efter Opfordring, havde erklæret dem, at de
ikke havde at med Valglisten at erindre, for deres Valgret, hvor-
med Efterretningen blev med de fleste Stemmer valgt til Sogne-
fordelingsmænd, nemlig: Jens O. Kiere paa 11te Kgrd: med 11,

Lindemand Krogsø gav 66de Hvd. med 9, Peder Jensen gav 58de Hvd. med 9 og Lindemand Rømer gav 65de Hvd. med 7 Skinnes. Ved bizneriets udfaldne 12 Malzier fande indsnedsætning
Smilles jeg ifølge § 9: i forrige Kundgjørelse udlagt at indbe-
rette til Sandemanden, for at de kunde have ofret om de maatte finde nogle ved Valgforhandlingen derimod. —

Simblegaard d. 26de Novbr. 1847

Jørgen Walbye Jensen Rygen
allerærbødigst H. Holm

Jørgen Andemand Krabbe

138. At Commissionen paaser Udgiftsposten for Sorte ved Skjørt af 63 Rbd. 5 ß 4 d for den
fuldstændige Ligkiste, Indvendigt Udbedelse, Klædning og Betaling
paa Kommunens Vegne fra den 4de Decbr. f. A. til 25de Marts d. A. er bleven
anbefaalet godkjendt af Skjørtelsen af 27de April d. A., og fra 25de Marts til
den 30te i f. M., da den egnede, altsaa paa samtlige disse Grove af Skjørtelsen
blev indbragt paa Kommunens Vegne, forretningsmæssig, paa Grund af at Sorte
ligstand var meget valanker at faa nødsagende Arbeide forrettet forelig for
den offentlige Tilsyn, altsaa Sorte medtagne for Sorte Udbedelse
Klædning og Betaling af 74 Rbd 4 ß for tilsammen udgjort 137 Rbd 5 ß 8 d. —
Da Tallisæsen forøvrigt nøiere er forudsat bestemte Udgifter, ligesaavel i
indeværende Aar som mange andre i forøvrigt og aarlige Udgifter
at beskrive, saasom paa Grund af Sygdomme og Sindes paa Grund af at trende
familiefader, nemlig Hr. P. Dahl og P. Ibsen, i Udtrædningen af forrige Rig
tud blevne tilsatte og aarsagende for Gjørrei, hvorfor de tilsigende personer
for sort sig nødsagede til at give deres familier, der ved dennelig talrige,
en ikke ubetydelig Understøttelse, saa for saavel sammen i den
forgjeves Tilstand, at den ikke har haft til at beskrive de almindelige
sidste Udgifter med, hvorfor forslaaes at betale med Kommunens for maatte
gjøre Sammenskud af deres egne Penge til Tallisæsen udgjørende
Beskrivelse, og derfor sank sig nødsagede til at paaligne Ogneskabe
ere ovenfor 3 Rbd mere til Tallisæsen bidrag i nævnte Aar, end den
for varet paaligning i indeværende Aar. —
Jørgen Grund fraa Tilsynet Rygen forslaaes at sig allerærbødigst at lian
maatte det hele Kommunens Tallisæsen gjøre fuldt at overeige, at overanstrænge
137 Rbd 5 ß 8 d maatte blive Kommunens Tallisæsen gjeldende af Amtsfor
regnskabsforholdet og Amtet Tallisæsen, og at henseende at Beløbet
nærmest kunde udbetales, hvorom det allerærbødigst maa anbefales sig
det hele Amtsraadet behagelige Afgjørelse. — Kommunens Tilsyn d. 13de Decbr. 1847.

Jørgen Rygen forslaaes at betale Rygen allerærbødigst
Otto Lund

til
Bornholms Amtsraad.

139. Ved Kommunestyrets Ordensforslag af 26 Juni har det givet sig forandrede Tilsyn ved
paa egne Vegne og paa Kommunestyrets Vegne, Tilbud til Dagnes
Kommunestyrelse for det kommende Aar; og da Ligningen vil blive
som sædvanligt, til almindelig Efterretning for vore Indvaanere, paa Dagnes
Vegne fra den 19de Januar til den 31te i nedes Maaned, skulde jeg
paa Forstandskabets Vegne, ikke undlade at tilkjendegive En-
hver Bjerlev for nærværende Aar.

Dimblegaard den 17de Decbr. 1847. Paa Bestyrelsens Vegne
Ottolen
formand

Til
Bestyrelsen for Ulstrup og Kommunestyret Strandmark.

140. Efterdi det af 6te Punkt for dette Herredsmødes Dagsorden
skulde behandles Bestemmelse med en for Taggelund Bolbroes vedligt
Bekostning med Hensyn til Stedets af Dagnes Udvore ikke saa ud-
lagt det dem fremmedlig tilkommende Offer. I Betænkning for-
af nuværende Forstandskabet ikke at bemærke; at samme er af den
Kommission, at det i Taggelund Bolbroes Vedkommende saa indrøm-
ede Offer, fordyrligere maa ved det af Kjøbenhavn saa Bekost-
ninger; Ja det ville ikke alle Forhold meer ubillige,
at det Fattige blive en forøget Byrde for Dagnes, forde det skal af en
alle andre Grund blive ønskelig til sin Tid, saa maatte meer ubil-
ligt ville det være at lægge saa Kommunen, hvor Kreaturhold saa for-
maaet gode Indtægter, det synes gaa Grund af dette Kaar Fattigdom
fundamen saa maatte forøvrigt i Stigen, idet man skulle Kommune, at
Taggelunds Bro ikke er 150 Rd. værdigen, hvorafdet 100 Rd. af Fattiges
Fattigvæsen Kasse, udover af den Fattigvæsen Kasse, hvorved Kreaturhold
til Taggelunds Kommune kun blever 50 Rd, det ovenfor i det Samme
Landboer maatte gives en Hjemskaffelse i Lov. Det vil ikke kostes
ikke Kommune Sige, at Kreaturhold for Taggelunds, saa Dan-
Kommune, maatte saa, skulde for det Taggelunds, med Tilligemed Bevænding
betaale Bro overlader saa det Sine Fattigvæsen, skulde for at betydeligt
Kommunen maatte det uretfærdige Proceduret. Forøvrigt
saa Embedsmand ikke ønsker Lade, det Tanke og Ind, og meer
end Fornøiet, saa det gaa Sige Tilbud under Betæl alle Ind-
bedsindlegelse, maatte saa det meer ønskelig til sine Forvaltninger.
Ved indledet Kommunestyrets Beskrivelse, at det Offer der

i Inggaard Bolbroes Bestilling indrømmes at det af Forsamlingen foretrukne, men uvigtigt, saa kan forstaaes dog ikke Hjemmelsmænd, og det da for anførte Østerø maatte nærmere, det vil sige nærmere omkreds de Vanskeligheder hvilke saa mange maatte finde, at Inggaardens forskjellige Forhold saa Mangelfuld og Gjeldsbyrden maatte synes sig til saa Hjemmefald.

Denne Mening fandtes og bekræftet saavel i Overveielsen af Rescript af 1798 efter hvis § 4 en Østerøbag for under Inggaarden at Vanskjøtte, forøvrigt Fedtmand, saa og i det i Skrivelse af 9de Juni d. A. omtalte Forslag, der i given Inggaardens det ingen Skjønsomhed, ligesaa Skjønsomhed i Fald indholdes mangen Bestemmelse om, at der for Østerø kan udholdes Afgjørelsesret. Ej denne anseer det alene ~~Fraskrivelse~~ Hørdidsøsterø. Endelig er forstandigt forresten, at Hr. M. i henhold til Skandinavoeringen er nil gavlegn mogen ogs Fisk, hvilket Hr. Inggaardens Østerø, naar det Afgjørelsen kan indtrinde, ville nærmere, for saa vidt som det Kendsmand Mening, og vi maae troe, at det anførte Grunde, under Inggaardens Behandling for Kommune- og Kommunal.

Vejenfordelingsudskuddet i Kommunestyrelsen d. 24 Juni 1847
~~Mollen~~, P. P. Jespersen, M. J. Kjøller, Mender, P. Riis, M. C. Allin, P. Kjøller Peder Rasmussen.

141. Efter Anmodning fra Vejnetforstandskabet herved gjøres bekjendt, at Kommunalbestyrelsen i Aar: at bestille for mindst eine af Kommunens Skovbrænde i alle kommunale Fattigvæsenet tilhørende Huse under Kjøbstadens Maade, og med forbehold af Vejnetter Skovlingsret, saa det at afbytte den med Brænde ind i Skjøbstaden, samt tilsige det med Brænde at sende andre fra kommunale Matrikelier saasom Tand, Gruner, Nand o. s. v.

Vejnetforstandskabet i Kommunestyrelsen den 7de Januar 1848.
~~Mollen~~, Bolbroe, Jespersen, M. Kjøller, P. Riis, M. C. Allin, M. Knosgaard, P. Jensen, J. O. Kiøre, P. Pr. K. Rønne.

I Skrivelse af 29de f. M. har De paa Vaste Kjøbenhavns Vegne tilkjendegivet os, at De troede, at det ikke var med Gavn han paaligne Kjøbenhavns Stads formue en saa betydelig Skjønnelse som en mere Skjønnelse af Brandmarkens Skjøde til Vaste eller til Slunemunde, og at De finder at Vorlet ikke burde paaligne Stadsformuen det for givet Indvendingerne til Byttet, samt at De ikke vil medvirke der til paaligne Vorlet i Kommunestat for det nu begyndte Aar, og derfor ikke kan gjøre nogen Indvending imod Dalningens Udbetaling.

Foranlediget ved disse to os ikke umulige at tilkjendegive Deres nævnte Ærede: at Hr. Brandmark, efter nærmere Overtrædelse, i alle Jurisdictionerne bestandig maatte betragtes som henhørende til Vognet, inttil det med Kongelige Resolution bliver bestemt at den skal henføres til en anden Kommune; i fuldkommen formuftig og retskaffen Mand vist nok ikke kan anbefale os: følgelig bør ogsaa saavel Kjøbenhavns Overretstaxt af det, til hvem nævnte Brandmark er overbragt, som ingen Anden sig skjønne Bestemmelse som nævnt, bidrage til Vognets kommunale Udgifter; men da det af Interessenterne i Vorlet, imedens fra den første Tid af at Brandmarken blev dem overbragt, er omtalt, at de ville indgaae til Ærede Kongen med en allerunderdanigst Ansøgning om at maatte blive fritagne for Brandmark i kommunale Jurisdictioner maatte komme til at henhøre under Vaste, og i fuldkommen Jurisdiction ogsaa i Aarene 1845 en allerunderdanigst Ansøgning af Kjøbenhavns Overretstaxt blev udfærdiget, og fremgaa tosk: bifaldende Forklaring blev modtaget, saa har det bestandig ~~omtalt~~ at det nærmest vilde blive betænkt, og derfor vi de forsamlede paaligne Vorlet kommunestatter; men de tosk: i f. A: som til Kundskab om at den nævnte Ansøgning ikke er blevet afsendt, saa kan det falde ikke vide vor lang Tid der endnu vil hengaae inden en lignende Ansøgning bliver indhentet og Resolution derpaa falder, hvorfor det har betænkt for trinvis at paaligne Vorlet kommunestatter inttil der herimod en tosk: Resolution for at Slunemunde Brandmark i kommunale Jurisdiction ikke maa skal henføres til Vognet, og formene tosk: ikke heraf at have foranlaget nogit hvorfor det bør betjenes for at have handlet under Ærede.

Hvad det angaar at Kjøbenhavns Kjøbere, at Vorlet ikke burde paaligne det for det har givet de Byttere, de har tosk: ikke skal deres Mening, hvis det gik der ikke paaligner andre kommunestatter, end de hver Fiskedamme der giver Byttere, de vide, til hvis mange Gange i det Tilliigelser blive fritagne, og hvorfor de kommunale Udgifter bestaaer? forøvrigt er det tosk: i begyndt at ville Vorlet har givet de Byttere eller ikke, men efter hvad der af

Indvandrere selv for sagde, for Øerne dog i de fleste Aar afbrødte Korn indførte for sin Bruger.

Vi have ikke Bestemmelser om, at der ikke var fremmedt, der var gaaet Øerne og derfor ikke have gjort nogen Indvending imod Forningens Beslutning, da Tilsluttet forsamlingsvis skal sig at bemærke, at det mindst havde ventet at Bestyrelsen skulde have gjort det allerminste om Indvending imod det gaaede Beslutning, da dette var forbeholdt ringere end hvad der gjøres til fremmedes Bank og Ejendomme, fold til fra der spærres af andre fremmedes i Bygnet, og naar nu tillige tager i Betragtning at Øerne i al den tid det har bestaaet, har været altid der friskjendt for Kommunalskatter, saa formener vi, at saadanne Bestyrelser, der vistnok bestaar af indsigtsfulde og velmenende Mænd, da traadte Bygningen ud af Forlig og Billighedsbaade, der de vil undse sig ved at nægte det Ved Indvending — forøvrigt bemærker: at hvor der skulde gjøres Indvending imod det gaaede Beslutning, da kunde det ikke ville nytte at vende hvor nogt det blev, naar Bestyrelsen ikke tillige vilde stemme fremmedes i hvilken Anledning Bestyrelsen er blevne underrettet om at Ejendommen er blevne framlagt til Efterskue, og da der er Øerne indtrædte Bønder i Bygnet, vilde det jo nemlig det for Bestyrelsen at vælge Underretning om Ejendommen. — Endelig bemærker: at Øerne er gaaede Øerne for indvendige Bar, og at Ejendommen for tømmerlen bevare for tømmerlen, kraften og tømmerlen.

Bygningsforsamlingen i Slangerup den 7de Januar 1848.

Holm, Bolbroe, Jespersen, H. Kjøller, P. Riis, H. O. Illing
H. Rosted, P. Jensen, J. O. Kiøge, P. B. K. Rømer.

Bestyrelsen for Øerne paa Slangerup Strandmark, i Vale

Regulativ

143. for den ved Nordhavnens Fuldførelse i Øerne til Forordningen af 9de Juni 1847. §2 anfaldne Ejendomme.

1.

Ejendommen ved det ordinairie Ejendomsskatteskyldige og de Politi- og Fattervæsen paa Øerne gaa til Ejendommen ved det ordinairie Ejendomsskatteskyldige og de Politi- og Fattervæsen paa Øerne for en Periode af 4 Aar, fra Sanktionen til at møde ugentlig bestemmes til 1 Aar regnet fra 1ste Jan. 1848, og som skiftes til at møde ugentlig efter en af Dammen fastsat Ordning.

2.

For at møde tilbagevirkende Forbindelser ved Gadejørgen af de 8de fungerende Forbindelser ved Gadejørgen af 4 Ejendomme af 32 S, naar disse Sanktionen ikke i det fale mod lager over 4 Ejendomme fra den ene Forbindelse til den anden fra det Kloakfat de ved Ejendomsskatteskyldige at møde;

fangen ved 4 mere end 4re timer tilsaae dem udreiberen 32 S. for den overskydende tid, for hvilken betaling de tillige nu forpligtede til at fange ved politiet- og strafretter som maatte forefalde paa den ordinaire eingang, for saavidt de da dagen forestaaende umiddelbar efter at eingang er forsøgt, man ved eingivelsen ikke havde haa det Nød for eingang selver, nyde de tillige 32 S. for de Omkostninger.

3.

Godtgjørelsen til eingivelsen udbetales dem ved første Gangs Oplysning efter Dagning altsaa af kommunen, og forsigtes af Amtsforvalterkontoret, som refunderes det saa tilskud, der efter Amtsforvalterens Opgjørelse, ligner af gemensfogden paa Fuirretionerne hæftelse. —

4.

En Mand skal eour det ved at fangen som eingivelser, møde uden forudgaaende tilsigelse ved den ordinaire eing til den anordnede eingtid, og efter 1 eimer klar se naar de skulde møde ved politiet og strafretter, eller naar dette selv uden derom ved en tilligemed Overskiøntagen Oplysninger, saafremt de bor gaa det Nød for dette selver, men eller efter Oplysner klar se, i hvilket tilfælde tilsigelsen skeer ved at for Fuirretionen af kommunen paa Amtsraadets Approbation antagne Bud, til hvem betalingen udreder paa samme Maade som i nøiere forregaaende skal er bestemt, og ere ogsaa eingivelserne naar de i mulighed fælde af kommunen finder nødvendigt, pligtige til at møde dag efter at de have modtagne tilsigelser. —

5.

Hvilke de eingivelser som forefindes fra at møde have gjort derom uofhelbelig at gjøre anmeldelse for kommunen, som de tillades en af de udmeldte eingivelser udenfor den bestemte Omgang, som for sit møde tillegger den i 2den skal fastsatte betaling. Samme Godtgjørelse nyder ogsaa de Mænd som tilsiges, naar de af de eingivelser, der efter sin eour skulde møde, udeblive uden at have anmeldt forfald, samt de extraordinaire Mænd som forordningen af 9de Juni 1847 § 11 bemyndiger kommunen til at tillade. —

6.

Forøvrigt de ved den ordinaire Ret samt ved politiet og strafretterne som falder paa Fuirretionerne eingivelser fungerende eingivelser, udnævnes ligeledes paa det det al Gangen fra 1ste Januar 1848 af regnes, 4re Dage efter Mand i hvert Dagen til at fungere som Skrivere i de tilfælde hvor Sætter sætter i Dagene, hvorfor nærmere af bestemte fungerende Mænd i Godtgjørelse til, lægges 64 S. for hvert møde, uden hensyn til eller det mødte dage, hvilken Godtgjørelse udbetales og regnes paa Fuirretionernes hæftelse efter Opgjørelse udfærdiges i den Regulative bestemte Skal. — Af disse Mænd omredelser det til Fuirretfogden at tilladte dem som Bud i Nærheden af det Nød hvor

Sultan falder, og De vil derfor, naar De ikke vil berøve det forsømte, flittigen at møde saa snart De tilsiges.

Bornholms Amtsraad den 29de December 1847.

Krabbe, Witt. H. Stender. J. Hansen.

144. I følge Deres ærede af 22de Januar, som vi undertegnede sammenkaldte for at udvælge fra Bagnefortanbudsfabrikken for at forestaae ingeniørarbeiderne til at møde i Sulten. Vil at møde for fela Jørgensen i Jørgensens Sulten tillade vi os at foreslaae følgende: Købmand Olsen, Maler Nielsen, Pirbrænder Hansen og Smedemester Lode, alle bosatte i Hasle.

Klemensker Sogn den 29de December 1847.

for Klemensker, J. H. Jespersen. for Lou, H. Rosted. for Olsker, J. Rosted. for Nexø, Hans Bendtsen.

Vil at møde som ingeniørarbeiderne paa Sulten fælder i Bagnefortanbudsfabrik tillade Bagnefortanbudsfabrik sig at foreslaae: Lægstein Dam paa Øringaard, Jørgen Holm paa Dimblegaard, M. Stender paa Sabgaard og J. Jespersen paa Ølsbergaard.

Paa Bagnefortanbudsfabrik Vegne
J. H. Jespersen.

Til
Amtmandens Kasser.

145. I følge Herredsfogdens af 26de f. M. Skade bøsl. ikke undertegnede allerbedst at meddele følgende Forklaring over nedlagte Undersøgelse:

Jens Johans Sønner tvangne Omstændigheder har i flere Aar udsat Hjemstand for de Mig ovenfor Omsorg, og har jeg i 1842–1843 og 1844 formaalig varet indskrænke i Planen til de tidligere Forsørgelse og udsolt i 1842 12 Rødkortioner, 1 Ko Dyr og Jord i Pension, i 1843 udsolt jeg lignelaver den anførte Vederlag Ulsen og blev Kreaturer i S. A. medbrænder Tilslaaet 4 Rødkortioner og 1ma Ko i Pension for at jeg Skade lade sin Dør, dengang en Tvang paa 13–14 Aar, skulde søge Holen, men Tvangen Holdgang forsømte og lign. Skade, hvor for Tortanbudsfabrik saae sig nødsagt til at mulkere Jens for Tvangen Holdgforsømelser, der for Mulkter bestaaer jeg for de første Maaneder, men de forsømte jeg ved blev og Mulkerne forbød Jens for at bestale og der blev de forestaaende Udgiftning for ved nogle jeg at bestale og der blev de forestaaende Udgiftning for Jens for at forsøge paa denne Maade at indbringe sammen og bringe Jens til at lade Dønnen slagtes sage Holen, men i Stedet blev ogsaa ikke Virkning; at lade Jens fremkale, der ikke bestod i de for Jens alle-ikke Virkning; at lade Jens fremkale, der ikke bestod i de for Jens alle-nødvendige ting, hvorfor Tortanbudsfabrik ikke forsigter mere sig, de ret i saadant Stræg vilde komme til at anstaae Jens Daarlig paa Tilligemed Tegning, hvor for Tortanbudsfabrik under 28de Decbr. 1843 for indberettet Dagen til Herredsfogd. og anbragt paa at jeg maatte blive ved Forsørgelse Kraft,

mere de mere Omsorg indtil første tid denne Dag saa blev trængen
tagne fra Jorden og saa tilligemed Dæning udsat i Ødemark forrend
jan. Januar kom til at søge Holen indtil jan blev konfirmerede.
I 1844 blev der Jorden ikkun tilsaaet 2 Td. Byg da jun langsom kun
Jorden 2 Børn Sinnene der begge var sholdsfulde men jord allerede ikke
kom i Holen. I 1845 blev jun paa Grund af sin sygelighed for sine Børnes
Holdgang, udslattet af tallisplanen, og blev det da bestemt, at naar jun for-
varetes Attest fra Holdlæreren for at Børnene Jarden søgte Holen synk for
mangt forsømmelse, jun da skulde udholde en Postjustion maanedlig. Paa den
ene maade udfaldt jun i 1845 ren, i 1846 ren, og i 1847 ligeledes den Postjus-
tion; at jun ikke har haaret mere end tilstrækkelige saaledes Jorden uden
at tilgiver sig sygdomsfaldet for sine Børnes Bjærgelse Dertil. — Der
blev der jun forlangt den Gottjørenske der nu er tilsaaet fuldmand. Mon-
tak for Jordens skattevurderingsforretning, imod at jun da vilde lade Jorden sadige
søge Holen, men skulde kunde forstandigvis det ikke indlade sig paa, da det be-
tydelig forøgen er blevet betaget med Jordens gode Dæsler om at lade sine Børn søge
Holen, hvorfor det der synes sig nødsagtig til at tage Barnet fra Jorden, for
at det endelig kunde komme til at søge Holen, hvorfor det er meget trængende
da det Holdgang forøvrigt paa Grund af Moderens sygelighed og Ungdommelig-
ligheden der er meget lidet og usikkert. —

Jun skulde nu trang nu, da den ellers skattevurdering er taget fra Jorden, angaaende
da formente forstandigvis det den ikke er saa stor at jun kan forøvrigt
at Jordens til tallige udgifter da jun endnu er ikke meget trængende
i sine Dødsfald, og ifølge saaledes jun ikke der giver sig Mænger for
at forskaffe sig Allimentationsbidrag til det yngste udgte Barn; ligesaa der
jun endnu 3 Børn at forsørge, men til det nødtørftige der ogsaa er udgte
der jun ved Allimentationsbidrag af 10 rbd aarlig. Forstandigvis det der
ugtet ikke saa alder nogtet Jordens kommunale saaledes jun vil
lade sin 11 aarige gamle datter søge Holen. —

Af det foranførte vil ærbødigst erfare hvorledes denne Dag virkelig
forholder sig og vil da vist være mig med forstandigvis det om, at
den indgivne Ansøgning er alder ugrundet, hvorfor forst: formente
at der fulde ikke bliver taget hensyn til Dannes, men at det der
med bliver Plagsomden tilsigtet, at jun for tvende Børn af
folde sig fra at besøge saane Ærbødigst: som forstandigvis det med
slige ugrundede Ansøgninger. — Kjøbenhavn Dagsforst: d: 10de Febr: 1848.

allerydmygst

Holen H. P. K. Rømer J. H. Jespersen J. Rosved J. O. Kure H. Rosved

H. Riis, C. Jensen, H. Kjøller. H. O. Nielsen.

146. I følge den høie Kirkeinspection mangt andre Skrivelser af 31te f. M., tillader Forst. sig allerærbødigst at meddele: Ifølge, med Hensyn til den indskrænkede Plads i det lidet Skolelokale paa 5½ Qvad., og at den flesta af de skolegangende Børn have lange veie at reise til Begravelsesstedet, samt den Ugunstighed det forårsager Skolelæreren med den nogenlunde lange Afstand fra Byens Bebyggelse, for saa vidt det er ønskeligt at lade den Kiøbenhavns nytbrugte og forøvrigt hensigtsmæssige Skolebygning, og bygge og istandsætte og at sammen allerede er forelagt og Skolemedhjælperen have bevilget 8 à 10 M., samt at de til denne Bygnings Opførelse og Istandsættelse medgaaende Omkostninger vil saa billige at Forstanderskabet er forvisset om at Dagnet derved intet Tab vil lide i Tilfælde at Begravelsen skal følge. —

Forstanderskabet beder underdøielig at dette forestaaende ikke forretøbig er blevet indmeldt til den høie Kirkeinspection, da det er forvisset at den ikke vil have noget imod at foretagende der vil til Fordel baade for Skolens og Dagnet og for Begravelsen. — Hvad Begravelsen øvrige Bygninger angaar, da tillader Forst. sig allerærbødigst at gjøre, at det, efter dette Forslag, ikke kan blive til Tab hverken for Skolevæsenet eller Dagnet at bestemme saa mange som muligt af disse, for saa vidt som Assurancesummen kan tilstrække, saa meget som muligt Skolelokaler angaaende Dagnets Skolevæsen, ikke mere end arrangement, de Begravelse i Tilfælde den skal følge, fremdeles er uundgaaelig nødvendigt saa meget Dagnet skal have mere end en halv Skole, dersom man blive saa meget bedre betaalt; Forstanderskabet formener ligeledes, at det med hensyn til Skolelærerens Lønningsvæsen maa anses for ønskeligt at Begravelsesbygningen saa snart som muligt opføres, thi ikke blot udvidelse af Skolelokaler gaar det gan at opføre ny, mere tørre Skoler, de vilde dette ikke kunne have hvilke former den i Øiemeed og maatte ikke former til indsendes; det vilde de ikke allerede nu meget ubehagelig for Skolelærerne i denne lange tid at den indskrænkes for, hvorved man det kunde maatte og saa blive dem nødsagt at faa noget Opholdsted i Nærheden af Skolen; ikke Skolelærerne derimod tillades at Skolesønnet maa blive som det fikkes for nemt, saa vilde de Skolelærerne saa snart som Nødvendige Bygninger paa Begravelsen blev noget lettere hvilke, de kunne faae den samme Lønningsvæsen som den fikkes for hvert.

Dertil tillægges, at Plan til de øvrige Bygninger Opførelse paa Begravelsen skal blive Kirkeinspectionen tilsendt forinden nogen forhøielser i denne henseende. — Dimbleyd: d. 11te Febr. 1848.

paa Dagnets Forstanderskabets Vegne allerærbødigst

H. Holm

til Bornholms Amtsskolekirkeinspection.

147. — Forklaring paa ny Indtrædende fra Sens Ordsalk, om det øvrige vor Jord.

Dagnets Forstanderskabet finder ikke at kunne have noget imod: at det tillader Degnelieutenanten at sælge Øl og Brændevin i Huset og Kjøgel til Dagnets Arbeiere, samt en Dreger til Leiende; men derimod finder man det ønskeligt at det ønskeligt at han giver det tillades til at selge sildende Gjester i Huset

Forretning: —

Dagen for Sandbygdabet i Slimmenstrup den 3dje Marts 1848.
P. B. K. Thomsen, P. Riis, P. O. Kure, H. O. Illing, H. Kiøller, H. Krogh, Jørgen P. Jensen, P. Krogh. —

148. Da forsamlingen fabet, som tilligemed bemerket, en paa det for nødvendigt at gjøre det muligt at faa en Nødtørftig Bygning opført paa Degnegaarden, saa tilbød det sig strax allerførst til den foie Intention at fremskynde Bygning, Dreyelag og Sonbetionen til en saadan Bygnings Opførsel, hvorpaa det maatte udbede sig Kiøbenhavns Approbation, og tilsidst det sig selvsigt at udbede sig Tilladelsen til: uden videre Udbetaling at afslutte Entreprenøren Bygningens Opførelse for den snarest at kunne faa Sammen faa begyndt. { De til denne Bygnings Opførelse nødvendige Materialier saavel som det til Skolens Opbyggelse allerede indkjøbte forbliver det at kunne bestemmes af Sandbygdabet og Kiøbenhavns for dertil udbedte Bygninger. —

Slemmestrup Degn den 16de Marts 1848. Paa Degnen og Sandbygdabets Vegne
allerydmigst
Mollen

til
Amtets Kollegium i Sorø.

149. I Følge det: Amtmandens Skrivelse af 13de Januar forskj: Aar den dem at afgive den i sagen forlangte Fortegnelse over nødtørftige Bygninger for Bestyrelsen for Pulverlad paa Slemmestrup Krandmark over Roskilde Amtstue til Kommunalbestyrelsen for Sorø Degnedømme:

Efter den bestaaende Bestemmelse for Sandbygdabet skal det ikke alene bevilge, men ogsaa, for tilfulde at gaa Degnedømmets Vei, bekostes med hensyn til en lignelig Torvelinge af Degnedømmets Bønder, at nøie forsyne det, at paalegge ved Sorø Degnedømme opførte Sandbygdabet Vand eller andet Kommunalbestyrelse.

Pulverladet der er beliggende paa Slemmestrup Degns Grund eller Sted torvelig maa efter det forskj: Formening, i alle kommunale Henseender betragtes som Degnedømmet tilhørende, og er derfor af forannævnte Grunde klarere paaligende det.

Pulverladet har ikke tilligemed nogen paaligende Kommunalbestyrelse, for i man ikke vilde, som det er ringe betydende, betragte det i Dagens Anledning af sin mere udvidede Virksomhed, men gives det det til at komme i Betragtning, og forøvrigt man for ønsket en allerhøieste Resolution for at det: Krandmark i kommunale Henseender maatte henføres under Sorø, da Pulverladet indtraadte Sandbygdabet i 1845 lod udføre en allerunderdanigst Ansøgning til Hans Maj: Degnen vedkommende hvorpaa Degnehosf: bifaldende Følgende blev meddelt, inden det man i f: A: om det Dødsfald om at denne Ansøgning ikke var blevet afslut, men en saadan Afgjørelse med Bestemmelsen maatte det Hans Maj: Bygningsvæsen og da det blev forskj: Anledning for nogle af Pulverladet indtraadende at Udgiften i f: A: Januar Januar en Nødtørftig af 3 til 4000 Rbd, troede man ikke længere at kunne forsvare at udsætte Bestemmelsen af Udgiften. Skal nu det forskj: bestemt at Udgiften da det altid for alvor skulde tage fat for at forsyne Bygninger og Omgivelser

med Hul til Vinterforbrug, gik saa gottfom at hun ej saae, men de denne Dank-
ning efter almindelig Byrebrevening fikkes fra mindre forsigtige Personer hun
forandaltningen fra Bygdelaget Side, og hvorved dem gaaes hy at bak-
fat hvori den sætte alle og hvorved der forde sat sin Tillit til fra Kulsorlak
at faae sit Vinterbrændsel, trods torst: efter saalange at have fremlagt det
for Afgirk, ikke at burde tage saadant hensyn til, at det alderdes Kulsk
vorn krei for Flak, saamegt mindre som man ved Flakarsættelsen i Almind-
ligheden ikke har tagen hensyn til enkeltes ureglige Omstændigheder der ved egne
torfuldes av foraarsagt. torst: anser det ogsaa for samvittighedsfuldt at bestyrgen for
Brusen og Brugsret, og derved i korter løb søge at faae Gravering for det forsømte,
saaledes at det til Dagnat gaaende ikke tilbag, ogsaa vil denne udrabe uden be-
svær. — Hvad hine Anordninger at komme sattes fal gaaende efter samtlige
Almindelighed tale ind under termen og blive der sænd. Da nu Kulsortsamtlige
ikke gaa til Naarbeard indtil samtlige for saa for man ved Flakarsættelsen ogsaa
tagt hensyn til termen — hele sinnbommen kapitalarbeid med trabeg
af Gjelder — og deres Ejendomme — Nette Indtægter — og ved Sammenligning af
dette, med Dagnatte Gaardbruger termen og Ejendom, bestattet Werdet, der
i forrigen nu ikke areal af flere jordbrug etc. Men ved jævnt denne fein-
den saaledes lavest mean ansattes til det bestemte af den mest formuende
Gaardbruger fri Dagnat, og deres Ejendom efter den foran anførte Nette Indtægt
for at lave, der ved en god Bestræbelse det maaneder forbedres, mean nen.
flere Gange Sorin ved nogen Gaardbruger fri Dagnat, saa for torst: der ikke, der
gaa Grund af Werdet mindre Gang og derder for ikke ved den første Flakarsættes
at nem for nergaaende, ansat Werdet til Jorden Flak ind gott 5 mean ved
den høiest ansatte Gaardbruger, i det den fik nu ansat til 38rd og Werdet kun
til 0,5 gr. — hvad Kulsortbestyrelsens Paastand om at Interessenterne maa
have Sammenskatte til den Sommer fri de Sor, ogsaa af den Fiendes de
fare i Kulsorlak, angaaer da maan torst: Retsinla Tilsigelser af saadan
Paastand, i det mindste ved den ugrundet hvad angaaer de Interessenter som
bor fri Dagnat, og efter ny af Nyere Dagnersforstaar bestaaende Mellem-
mier bestaaende ved ikke fulde ikke til selvet med de Kulsorlaktes
Interessenter der bor i Kamaltes Nabolagene. det ved indmelsen ved Sandt
forsøring, at tabeller given ved Mangel tæthed til Hjælp for Sommeren, og muligen
mulig inen maan dette blive til fordel med Kulsorlak. Det krænger Arbeide gives
maan tilig given Arbeidere udigtig; Arbeidere ved Gribearbeide ere mangel, ønsker for
de Gjeldere tilfælde, hvorved det fulde familier vilde falde sommeren til Hjælp, hvad ar
beide billigere og rettfærdigere end at det saadant Mord for selskaber sig tilbagen til

Kommunens Tilgjentlige; Hvi at Antagelsen af Huset paa Torvet og Kommunens Bygning er blevet udsillet, maa vi blive uvidende.

Man kunde maaske indvende, at vi ikke burde faae Huset forarbeidet fordi det paa Antagelsestidspunktet tilforende Grund, men fordi man troede: hvor, at for det første arbeide en Stor Deel af Bygningsfunderingen det, og for det andet maa der vaere tilsyn med mange saadanne Huse, saaledes at der naar den tagtes, ikke er nogen Mulighed for naar den, og Tolagstiegen Kjøre og Evangerne vilde de fortrinlig komme i Vanskelighed. Ja Tilvorlet paaligende Tallene er naturligviis tallig = og Tolagstak fandt antagelig maatte vinge Tak der anvendes til Betaling for Locale til Torv: ved Skatte Møder og andre mindre Tilgjentlige Fremdeles er lignende under ikke faae Tolagskommuner saaledes paa mangfoldige saadanne Maade Tilvorlet. —

Bygningsforstanderskabet i Kommunen den 31te Marts 1848.

Thoen, P. B. K: Brønnes, P: Riis, H: Krogsæd, P. O: Kure, O. Jensen, H: Kjøller Jespersen
P. Krogsæd, H: O: Alling.)

Tendtilbud
til at udføre en Huseudbygning paa Kommunens Ejendomme efter efterfølgende.

1.) Bygningen efterse paa de 8te Del paa den afbrændte Huseudbygning paa Kommunens Ejendomme efter udvendig Planmæssig Tabet. —

2.) Tømmeret til paa de 4de Del nye — 4 Alen høi omfatter Jordmur og Tøl den gamles Langde med de samme efter Grundes Beskaffenhed af Langstammer af forhaanden Brugte, den Lagger i og udhugges med Tømmer.

3.) Paa denne Mure efterse Bygningen omvendsmæssig med nye Hjørne og Ungning og Vinduslag, af gode og forhaanden Egetræs-Tømmer, af de samme Dimensioner som i anlagte Vinduslag er beskrevet, med Vinduer, Dør og Indhugning af Gamlemeggerne, de maatte af forhaanden gode brugbare Dele, lagt i den Indtil efterset de er løst paa den udvendige Side indtil Lag af gode Lag = langsomme af i de mindste 12 Tommers Bjelke af Vestgjerningen, de gaabinder med forhaanden Sigge og gode Tabel, saaledes at de ikke er over 1 Alen imellem hver Linstøl, og forsynede med forhaanden Bygning af Halm og Mølt, bredgaarde af 1 Tommes Bræd er de dør, og i Dørmeggerne i de Lag de er fem anbringes Mig Brøver og Tømmermærke. Paa hvert Gavlstykke de anbringes 2de Dørbrøst de andre Steder 1 Dørbrøst. —

4.) Huseudmuraftaen gjøres en Afgjørelse af Torvet Grundeid ovenfor Tøl af Kommunen. —

E 86

5) Alt tømmerved skal være anbrændt fuldkomdet og ikke mulig råt.

6) Til legitimation for at omsætningsafgiften er forfaldet skal

tømmeret, forinden det er vist, gjøres det bygningen

gjøre tilkjende, Murning eller tømring, at forevise det bygningen

tilhørige skjøde og mulige andre Rettigheder udenfor Mandtalet,

samt sagen forhandles herefter maatte finde jordens skjønning

foretaget. Ved Murninger skal de maatte finde for Entreprenøren

ved skjøn at forevise afskriftes, og dersom de lade Mandtalet

indeholde betalte Varer, forlanges en ny skjønning og

fordi afskrift kun i dette er afsluttet inden Arbeidet forfaldes.

7) Efter bygningen lagde forsvarlig sammenlæst Tøm af Træer

i det mindste 1 Tommer tykke Bræder. I Dalen, Kjøren, Dom-

kammeret og Træskammeret skal Forstuen lægges Gulvet af

i det mindste 1 Tommer tykke Fyrrebræder, som forsvarlig skal

ens gas kvadrilægges. Ved de øvrige Værelser med Undtagelse

af Kjøkkenet skal over det lagte Bræder, lægges Tømmer.

8) De 5 Gavlene anbringes: 1 imellem Dalen og Forstuen, 1 im-

mellem Dalen og Dagligstuen, 1 imellem og Dørkammeret,

1 mellem Dalen og Kjøkkenet og 1 mellem Dalen og Træskammeret.

Ovenpaa til Dalen forsynes med Dobbelt Lærd med Mæsing

tegter og Skilt til begge Sidder. De andre med Klinkelaas

med Mæsing tegter og Skilt. Ovenpaa til Kjøkkenet Kjøkkenvindue og

Bulkammeret forsynes med Lærd og Krøgle. De øvrige dør

forsynes med almindelige Klinker. Dog skal der til de øvrige

Forstuedør anbringes en forsvarlig Lærd med Krøgle.

9) Kjøkkenet falder af med gjennembrændt Dørstue med Dobbelt Mur til

vegge omkring, og Piben fra 1 Alen under Murvyggebrædt og oprettet af

bedre Dørbrændt Sten, de indlagte i Gedskalk og skal den være 1¼ Alen fri

over Murvyggebrædt. Ved Skjorstenen af brændt Sten og føres til Taglet

og i Dagligstuen, efter forhandlingen maatte bestemmes. Begge ven-

ner opføres ganske de nu brugelige Mure af Dørstue.

10) Kindskorstenene skulle være 1 Tommer tykke af gode 1½ Tommer tykke

Gjørebræder, fire Ovn- og Kjøkkenskorstene skal gjøre ¾ Tommer udenfor Kjøkken-

vinduerne, og være afrundede gjennem ovnen og udhuggede Di-

di, og skal Kjøkkenvinduerne være med brandgrøfter, som Piben med 6 Tuder

af smidt Glas.

11) Vaskekjelderne under Lagt maa ikke være over 10 Tommer fra

ovnen til de ovnen Dørk.

12.) Udvendige Facadevægge og udvendig Gulv, efter at nærværende afsluttende omvendelse 2den Gange, lag med Kridtgrød af de indvendige Gadevægge og efgrøftes gav. Det for Dankanen almindelige Maade. Lige det skal Rygningen indvendig, efter at den er blevet ~~gerøgt~~ gjøres, omvendes 2den Gange med Facadevægge Farvestoffer. —

13.) Alle Ydervægge udføres til Bygningsmaterialiernes Fastning indtil Dag, ud — dog ikke langere end til Rømme og Ophuggerskab indtager den Dage, til Ytlinge eller Sandvig, gregnes af Dagende Guardianer, naar nærmere Bestemmelse i Ydermindre 3 Dage forinden fås af Dagende Guardianer Kubikmaal, der nærmere vil blive bestemt ved Arbeidets Afslutning. —

14.) Bygningen bliver omvendt med Ophuggering og Dræning i samme Stand i alle Henseender som omvendt, uden nogen ny Stand, inden 1ste Octbr. d. A.: forikke bliver de Ophuggerne ved konformelig Gjennemgravning, der, forudsat den i 6te Post omtalte Dage af Entreprenøren, og Fritagelse Sorenbing bliver de ophøjede, saa vidt de ikke med indeligen indholder Mangler, kunne afhjælpes forinden den bestemte Afleveringstid. I Mangel af enighed herom, vil den bestemte Tid, for Entreprenøren at erlægge en Mulkt af 3 for hver Dag den maatte overskrides kunne, fritage Mulkt tilfalder Dagende Sallykasse, og indtjenes af betaleriger for Bygningens Ydersider. —

15.) Den fond til ovenfor Kriis vil gaaetage sig Bygningens Ydersider i ligelig til de fælles overlagelig Retningslinier Tuvaer for Dannes, og for de fond i Kirken henhørende gaardrugen Sorgligtsher. —

16.) Den paa Regnvandets Dannen for de afbrændte Bygninger gav Dagungaarden Lov at holde Lan Entreprenøren for den nye Bygning Ydersider — naar Arbeiderne er fuldkommen afsluttet — er solid $\frac{1}{10}$ del af den accordmæssige Summen indbetalt, og naar Bygningens Dannen er vist og skjønnet ligeledes fundet, og ikke den indbetalte Lan henhørende Bygningen i omgivet Stand uden nogen Mangel er afleveret. —

17.) Skulde der med alle andre ting med Bygningen fond konstaterede, ikke den Ydersider ovenfor anførte med Bygning og Dræning bestemmes, foribyggelse det skal det til at bestemmes Voldgiftsmænd, naar disse ikke maatte forøgelse Bekjendtgjørelse fordi Entreprenøren.

Dagensfundet Gabel i Lemvigske Dage d. 14de Marts 1848.

~~Attestirt~~, C. B. H. Römer, C. Riis, J. A. Jespersen, J. Hofoed,
H. Kjøller, J. O. Kure, H. O. Alling, S. Jensen, H. Hofoed.

Approberet

Bornholms Amts Skolekommission d. 28de Marts 1848.

Knabe

Summarisk til en Kundgjørelse angaaende Kommune Regnskaber

Af Igenbrugstømmer	Rbd	ß	β
22 Stolper a 4½ Alen lang: 8 tømme bred: 5½ tømme tyk a 1 Rbd 24	29	2	"
20 Lægsoller a 3½ Alen lang 6 tømme bred 5 tømme tyk a 3 ß 8 β —	11	4	"
Gaardkommer: 4 Stolper a 3½ Alen lang, 7 tømme bred 5½ tømme tyk a 1 Rbd —	4	"	"
6 Lægsoller a 3½ Alen lang 6½ tømme b. 5 tømme tyk: a 3 ß 8 β —	3	3	"
24 Dyslanger a 1½ Alen l. 5½ tømme b. 4 tømme tyk a 1 ß 8 β —	6	"	"
10 Dyslanger a 2½ Alen l. 5½ tømme b. 4 tømme tyk a 3 ß —	5	"	"
4 Dørstolper a 3½ Alen l. 2 Dørstykker af tømme a 3 Alen l. a 3 ß 12 β —	3	4	8
34 Alen 8 tømme Bjælker af Elmetræ til Loftet a 2 ß Alen — — —	11	2	"
8 Bjælker 11 Alen l. 7 tømme for. 5 tømme b. a 1 ß 8 β Alen —	22	"	"
3 Stk. Dito 8 tømme for. 5 tømme b. a 1 ß 12 β Alen l. — Alle tilsammen:	9	3	12
4 Gavlspærrer af gammelt Tømmer 8 tømme bredde, 8 Alen l. a 2 ß Alen —	5	2	"
18 Spærer 8 Alen l. 5 a 6 tømme tyk: a 12 β Alen — — —	18	"	"
2 Bænke 10 Alen l. 5 a 6 tømme a 12 β Alen — — —	2	3	"
11 Gavlbjælker 5 Alen l. 4 tømme for 4 tømme b: — — —	5	3	"
13 Knarbrand — — — — — — — —	1	2	8
1 Murvandre 3½ Alen l. — — — — — —	1	"	"
Lyngtrø — — — — — — — —	"	5	"
10 tylter Læsten a 2 Rbd — — — — —	20	"	"
500 Stk 4tømme Tømmer a 2 ß 4 β pr. 100 Stk — — —	1	5	4
50 Stk Langsalen a 5 ß — — — — —	4	4	"
Træskabe — — — — — — — —	2	4	"
23 ~~tylter Lægter a 5 Rbd~~ Vinduskjægge a 1 ß 8 β — —	6	1	8
4 Vindskeder a 4 ß — — — — —	2	4	"
23 tylter Lægter a 5 Rbd — — — —	115	"	"
2500 Stk Tømmer a 1 ß 12 β pr. 100 Stk — — —	7	1	12
8 Lag Vinduer 1 Alen 18 tømme for 1 Alen 20 tømme b. a 5 Rbd	40	"	"
6 Kabalta Vinduer a 2 Rbd 3 ß — — —	15	"	"
1 Vindue med vorstandende for langt som Døren er bredt for at Glasmaalerne	1	3	"
2 Runde Vinduer paa Loftet i den østre Gavl — —	1	3	"
Under Loftet Gjælmen omkranset 100 Alen l. a 8 β Alen —	8	2	"
6 Kalta Døre 3 Alen for 1¼ Alen bred med Rammer og Fastag a 2 Rbd 4 ß —	16	"	"
3 Dyredøre 3 Alen for 1 Alen 8 tømme bred med Rammer og Fastag a 4 Rbd 3 ß —	24	1	
Rateis —	444	4	4

	Rbdr.	ß	ß
Transport —	444	4	4
Kragger til Kostbut — — — — — — —	2	3	
for Dør til Kostbum med Beslag 3 Rbdr. for 1 Rbdr 8 Sk. b. — —	2	4	"
for Dåse til Kjøkkenbut med Beslag 3 Rbdr. for 1 Rbdr 8 Sk. b —	2	"	"
Sæbe til 8 Daggen — — — — — —	2	3	"
Brandt Stene til bygge Gavle og Vinterstuen 2350 Stk —	23	3	"
2 Tdr Kalk — — — — — — —	4	2	"
Lægter 5 6 00 Stk til Vinterstuen og Indgangen — —	12	"	"
Tømrer og Snedkerarbeide med Vedkommende at det forandrede	65	"	"
Arbeide — — — — — — —	22	"	"
Murerarbeide — — — — — —	40	"	"
Skjørsel og Brandklaugner Arbeide — — —			
Tilsammen —	623	1	4

Ved dette Dannelsing Huset er nu omstadeligt og lige tilstrækkelig, den Forstander ikke vil have for at de forskjellige Rester nu ordentlige, ligesom det heller ikke den mere anbefaleligt for at Alt Nødvendigt til den anstandige Lysning er anført, men Kostkommissionen vil selv gjøre den fornøvne Udgiftes, naar Huset burgen snart deres bestemte og snart fremmede Lester. —

Regnskabet er i Overensstemmelse med Kommissionens d. 14de April 1848 afsluttet.

Ottesen, C. B. H. Römer, H. Koefoed, C. Riis, J. A. Jespersen, J. Jensen, J. P. Thune, H. Kjøller, J. Koefoed, H. P. Alling.

131. Ad Edvard Sørensen gaa 46 Rbdr. for Regnskab for langvarige Sygdom for Kostbut Lønning og Kaffe og Sukker og til Sønnen gaa 4 Rbdr. Grund og til Sønnen Niels med den og Lønning for at bringe gaa den Dele som vender til Østenen, saa lader at Kostbutten skulle ligge paa søndre Kaileinien mod den nordre Kaigrøft. Huset er Lønning og skulle gaa den dertil gjendannede Sted, er af Regnskabsfører H. P. Alling tilsagen Udvalg for Kommissionen tilgjendegivet, med hvilken Tilsigelse, efter H. P. Allings Udsagn, skal jeg have sagt, at Forstanderskabet skulle gaa jeg samtlige en bestemt Dag at tillade Grøften. — I denne Anledning har jeg i Forening med Regnskabsførerne Jespersen, H. P. Alling og H. Kjøller den 7de April d. A. to Dage udlagt Grøftearbeide paa nordre Side, gjort mig al mulig Umage for i Mindelighed at formaae dem til at lade Grøften tilaste, men da de ikke ville dømte ogsaa forøvrigt jeg blev hilsen og velkomne paa det bestemte, at jeg ikke ville under efter Forholdene tvinge dem til at lade Grøften tilaste, saa vil jeg med at udlægge Kaiarbeide, med det Øjemed at gaa den søndre Side, og gav os

131.

indtil en bestemt Tid at lade tilbage Grøften; men efter at vi derpaa ved
forste forsøg Vandarbeidsbestyrelsen, kommer C. Sonne selv for til Hr. Møller, Hr.
O. Alling og mig (Jespersen var ikke tilstede i alle tilfælde) og spurde: at han nu
maatte blive og tjene som Vandgrøftegraver den nordlige Deel, og med den forbehold
dunde blive ved at oppravne Jorden indtil Vaildeuen, skiellet vi indkommende
Sag bestemt at Hr. O. Alling og jeg skulde besøge disse Dispensering efterat have
med vor nærmere Dagsforstander maatte at denne Dag nu var afsjøiet, indtil
forstanderskabet modtog vedlagte Skrivelse fra Sonne skrev jeg paa stedet, at de nu
Vandarbeidsbestyrelsen tilsadsvarende Dagsforstander jeg lovede at selv jeg
Grøft frem for Dieksand, skiellet vi alderes uafhængelig og skiellet jeg selv eller
gjøre den mindste Haastand om: — Paa denne jeg Skrivelse blev forstan,
forstabet: at det ikke vilde indlade sig paa det ene eller andet, men agtede alene
at selde sig til Stand ved Vandarbeidsbestyrelsen, af jeg selv blev indgaaet
og udbetaget lovet. — Den 14de i d. M. anmeldte Hr. O. Alling for mig, at de jeg
for sit Vedkommende havde paa begyndt Dispensingen af mere nævnte Dige paa
Sonne Skrog med 2 Mand og forbød jeg at fortsætte Arbeidet, skrev jeg
Skrog forende Dammen. — Af det ensfortie vil det bemærkes: vi jeg skrevet C.
Sonne jeg lagde hindringer i veien for Vandsnuede trommer, og derved paabragte
forstanderskabet paadrel Udgift som det begrundelsesfulde agtede det at gjøre
sig al Umage for at lempe sig efter jeg, for at faae denne Dag afgjort
i Mindelighed; jeg tilsatte mig derfor jeg at anmode Hr. Sammenstrømtaxm
om at forandre denne Dag afgjort og om muligt faaedes at man
for trommerne jeg maatte at vende fremagt for Sligt det begrundelsesfulde, da
jeg for mit vedkommende i det hele maae bede mig fremagt for Ord
ninger og tilsigninger med Arbeidsbestyrelsen paa Dagsorden jeg
trommerne. — Skulde jeg Sammenstrømtaxm ønske vedere eller nøiagtige
Oplysning i denne Sag, da var det maaskie rigtigst at Dagsforstanderne Hr. O.
Alling, Hr. Kjøller og jeg, tilligemed C. Sonne blev indkaldte, for at vi i
jeg Haastand, kunde afgive nøie forklaring. — Simlegrd. d. 19de Juni 1848. Møller
formand i Dagsforstanderskabet

Vedhidtil jeg Sammenstrømtaxm Dige og Grøftelegning lagt.

15de. — Forandelig: at af den Dagsforstanderskabets tilskrivelse Circulaire fra Justits
ministeriet af 18de f. M., hvorved Kongen Høieralbaarmand med Skrivelse af
31te f. M. udbeder den forstanderskabets Erklæring, skulde jeg ikke undlade
forøvrigt at medtage: at forstanderskabet er af den formening at forholdene for
ikke nu saadanne at mere end jeg nogen at beskytte med jagt til

bortlöst alle Pantebreve, hvorfor det agtes formentlig at der (nye tore Pantebrev) skal forfattes af Forstanderne med henvisning til tarbjyllesøen af Saabeck. —

Slimblegaard d. 17de Juni 1848. Paa Ingenieur Hamburgkabets Vegne, allerydmygst
H. Molen
Friedelberna til Landmand Krabbe.

153. Et Forslag for Landstolsindretninger af Vestlandsfolkene, for Landstingets bedre modtagelse tillemministeriets Resolution betræffende Tolenævnet for Bygning. Et Landstingsskrivelse med mere bilagt, om Tolindretninger og Ministeriet i for Sammenhængen med Landstingets Beslutninger om den ene Dag, nemlig om Tolle og Tolvgrænseindretninger for Bygning i det hele og Landet Sammenblandet og samlet, hvorved det muligt, at hele Tolvgrænsen organiseres med den Mande som Vanskelighed og ny Bygning kræver, ikke at Dannen skulle blive til en Hjælp Bygning, men at Dannen skulle blive, er det ikke Bestemmelse af Ministeriet bestemmes. Men ligesom Landstingets ikke kan forenige sig i billigere Betænkning end Ministeriet af, forudsigende det vil i det mindste ikke, for alle de nødvendige Tolder kan afsøges, nemlig Ten, at afsamlede blive, for mogen at Lille Bygning de bestyrkige Udgifter Tolvens Vedkommende vil ~~[illegible]~~ mere, og Landstingets Forslag ikke billige, at der nye indretninger Tolle afsøges med det besondre Øje, og det Tilladelse til dette nødvendigt i hver henseende at benytte.

Ministeriet vil den indtrædende nye Tolder Vedkommende med Tolderindretninger forslaves og af Ministeriet bestemmes, nemlig med det Tolstedet for Hvidbjerg Sund til Vigepladsen i den vestre del af Bygning, der er forudsat i det ovenfor bilagte nemlig med den gamle Tolt, nemlig i det Øjemed af en 2000 Alen, med denne Tolt vil paalder Tolvens Tid at ligge i den mindste Tolvafstand, fulden Afstand dog vil at ligge mere til den gamle Tolt. Det er paalder det mindst fordelagtige af Tolt at afsøge en nye Tolt med paalange den Tolt med Bygning og det det billige mildnæsse for Ministeriet i den øvrige vil afsøge Bygning, i det hele det Sønderved, det vil Tolvens Tid at afsøge den Tolvafstand og Tolt og Tolt med Bygning og Tolt med Bygning og den gamle Tolt, for 3 Vegnemænd Tolderne, under den tilsikrede Tolt, for 3 Vegnemænd Tolderne, under den

1848

fig gav en ny Skole Ordning i den nordre Del af Sognet,
men for nogen Tid siden blev Forholdene forandrede og Sognets
Tilskud til den Ministeriums yderligere Imødekommenhed, i det
man ikke undlader at tilbyde os, at man for os nu
lagde af paa den ny Skole ordning i den sydre Del af Sognet
for indgaaet forpligtelse med vedkommende Kreds af den
Jordbod, hvor udlagt til Skolelod i denne Del af Sognet, om
at afstaae Penge med en aarlig Afgift af 48 Rd, indtil Jord
loddens med den gamle Skoles Ved tilfaldes Sognet. Da imidlertid
den gamle Skoles af Gildesbach i den sydre Del af Sognet med
Afgiftsringen en mere villig til at skylde sig hvad ogsaa det
Det, saa vemmes af Sognet skjønnede Gildesjorder blev udlagt
til Skolelod, blev der ikke indgaaet Overenskomst om, at
Magistratet skulde forøge Kaldet i Forhold efter den gamle
Skoles Ved. Ved nye Arrangement forøges Sognets aarlige
Bidrag med omtrent 18 Rd mere end den Skolen blev pag
lagt i den nordre Del, men dette maaskee kommer i Betan
ning, da Skolemesteren saaledes mit Kommen til at min
dre noget betydeligt; Ikke desto mere, at den ny Skole saaledes
ordnes i det Største af Sognet fremtidige Skolevæsen, der tillige for
bedrager til den gamle Skole, men Ungnegjeldet, hvilket der tilbø
ges for udgjort 6, vil saaledes udgjøre til 3, som dog kan med Ret
og med en fuld Ret, idet under nærværende for endelige
Tidsmellemrum fader, der for det af Sognet saaledes forøgede Bidrag
der med den ny Skoles Oprettelse, imidlertid maa det dog
omtænkes med det Gode der midtelig fremmes ved at den ny
Skole ordnes saaledes som af Sognet, maa blot ikke det saa
Meer til at ikke den complete Skolemesters ikke dermed forbydes.
Om alle de fordele man dersom ikke for alle nødvendig
hed, ikke alene det Sand opfandes til at betaale Afgifterne med
den ny Skoles Oprettelse, men man om muligt tillige søge
at komme i Besidelse af en lille Omgivelse, som Ruder
lidt Land lade de aarlige Afgifter til Skolens Vedligeholdel
ses og til Lærerens Løning vil en Skov for at ingenlunde
det vilkaarende Sagen. Men saa maa Sagen saaledes ordnes at
den indvendige ny Skole, der er den ikke mere end Landsgrænse
de gaalegge Sagen ydeligere Fraley til Afhandling efterhaand i Det Ste
ad Sagen maa dette indrømmes andragende, at Ligningen
med Sogn maa dette indrømmes andragende

foreslås at allerede tilstrækkelig nødvendig Lånet af 1,000 Rd til Bygningernes Istandsættelse og Udbedrelse maatte komme Bygningen til Skolevæsenet til Gavn, og tilladelig derfor at indstille at Direktionen anviser Undervisningsministeriet om at Skolevæsenet for at afhjælpe Skolelærernes Klage i Henseende til Skolelærernes forøgelse til det forøgede Antal Skolebørn, hvorved det øvrige Direktionen for gun Gang at kommunere Cirkulæret af den 29de Januar, som udgjør over 2,000 Rd, saamegen det øvrige aarlige Indkomster tilsammen med den Ledige Bygnings Salg og Penge. Udbetalingen derfor billigere end at Bygningen, hvorfra Salget skulde blive udbetalt til gavn Kommunens Bygninger at undersøge Bygnings Skolevæsen af Direktionen Medlemmer dette Øiemed tilla den. Vanskelige og lyste, efterdem friheds og folkelig finde Tilliemmelighed vil ogsaa fremdeles med Rette mere end, at Direktionen Bygning, at fremme Oplysning og Religiøsitet, er Den fremmes bedre ved nødvendige Skoler, og man maa derfor i Betragtning af det saaledes Ønskelige Tilstedeværelse af Skolelærernes Antal vil indrømme, at det aarlige Vanskelige af Direktionen i nogen Grad anvender til Skolevæsenets Fremme.

Skole- og Kommunevæsenet Ministeriet i Ville gave ind gav det af Kommunebestyrelsen gjorde Forslag, da man saaledes underlaagt andre gav, at Skolevæsenet fremdeles maatte ved de forbliver i det nu værende Tilstand, indtil man kan faa det ordnet og samlet, da vil man vel tilstrækkeligt det at bringe Skolevæsenet for Bygningen gav udar, fortsætte det, og efter at Udgifterne ved forøgelse Skal Ligeledes Bygnings Udbytte og ved man med Hensyn til det fremdeles antagne gav, at ordnes det gaaende Tilstandsvæsen fra alle, eller og at Kredslige aarlige Tilskud mellem Kommunernes Skolevæsen fremdeles Bygnings forøgelse Lidt.

Ovenstaaende Protokol i Kommunestyrelsen 27de Juli 1848.

Indskrevet paa det sidste Ovenstaaende Protokol

154. Udbetaling af Skolelærernes Lønninger. Amtmanden i Vemmetofte Amt ogsaa det bemærket i det Øiemed med hensyn til Skolevæsenets Reorganisation fra Bygningen udbetalte Penge fulde i nogen Tid burde udbetales, og hvorved nogen Kommune der ikke kunne tilstrækkelige Bygnings Udbytte, og hvorved nogen Udbetalinger allerede i det mindste have manglet og endelig,

346

vilde blive andvendt, for Krøst. var præst af lagt sin Plan
for Skolevæsenets Udvikling og bedre Organisation, hvorfor
de gjældende Almueskolers vanskelighed i Tider maa blive
tilfredsstillende for Dagen. Men i det mere end halve år var lagt
ud en omfattende Plan for Skolevæsenets bedre Organisation, for Krøst.
ikke lagde Dagens mangende gunstige Kræfter i Betragtning, men
gik der ikke med Skolevæsenets øieblikkelige Udvikling mere end
en ubetydelig Begyndelse, da det ikke var ved det Hensigt at
det Plan skulde udføres for mere end det Hensigt at
faa Lande paa sikrere Grundlag til Planens Udførelse end at faa de Vand
til Dagen. —
Nu er gamle Albæk igen under omfattende Plan, for øieblikkelig at gjøre
Brugt bedre Skolevæsen, end Krøst. ikke, dette for de ~~dele~~ hvorfor altid Ens
blive tilfredsstillende, og for at kunne allerede nu gjøre for mere til de
forslag af den ingen lagte Plan, i det Krøst. ikke alene har truet
Dusørs for, at de af Dagen ~~ikke~~ udnævnte Skolevæsen Gildeladder er med Tilfredshed
blive indlagte gaa gennem Dørene til Ungdom Skole, men at der ikke
for Indbyggerne af disse Gildeladder er Jordbrug til en Tørve
Skole, der ligeledes er indlagt gaa ud gennem Dørene. —
At for hin Plan gavlbygning med at gjøre en ny Skole Ens ingen,
kunde man Krøst. nok, det ~~var~~ jeg overbevisning om at det
det ingen i Byen kunde hin falske Plan udføre. Man kom be-
mærket i Krøst. Øvrigheds til Kultvæsenets Ministerium, at han var
der alvorlig om Gut opføre en ny Skole da vil det komme
forbundet øieblikkelige og aarlige ~~Udgifter~~ Udgifter for Byens
dige, at det ikke længere kan være at tænke paa, at Dagens at
gjemme at komme til Hjælp til de andre Skolers Opførelse og Ved-
ligelse, og under det hvorfor Krøst. efter det for alt for
bortfaldt at skulle være 3 Skoler. —
I Bekræftelse af det Skønnedes anførte, kom Krøst. der præst med samme
fornyelig fremstillet og efter hin bedre Overbevisning ikke i
hans Gjæld det forøvrigt vil være kommen at for Dagens Skole-
væsen ordnet, men under gaar ud paa Ministeriet Afgjørelse
for at kunne Dag, men man er efter hin Pligt at gjøre alt,
under for det høje at gjøre de Bestræbelser, som i det Øieblik
gjøre det muligt at hans Planer udføres eller og for at hans
kommer ikke indlie under. For Krøst. i henseende gjorde efter
hin Overbevisning fremstillet Ens og bør da for det hans Dannemandsfølelse
hæve.

Forst. maa dersom fremdeles erbødigst andrage om, i det det
forønskede Tømmerhuggeri til den erbødige Skrivelse af 16de f. M. be-
der om Kongelig Direktion, at det andetsteds Skrivelse til Tøllæsning
ikke vil komme maatte blive indført, da det ikke synes om at
faaeme mere end at tilfredsstillende Resultat, henstemmer den ærede Direk-
tion Ærefulde til imødekommende, i det vi billige forøvrigt at
Forst. Tømmer i denne Anledning af Ministeriet ikke vil blive
ubemerket. –

Ved ogsaa Ministeriets Dom vil vi fulde Tømmer forsiste Dagene
have drevet, da det allerede ikke kan blive muligt i Kolo-
ngjøret for ved til næste Aar, og vi det ud over det til det foranledigede Ar-
bejdsløn, hvilke Forst. med megen Velvillighed vil imødekommes
henstaaende med den ærede Direktions gunstige Medvirkning for
at faa Ministeriets tilladelse til at Tømmer kan forsendes i indeværende
Aar mere end det fastsatte Kolantal, for at kunne Tømmer afsamlet det
nødvendige Antal til Kolanstalt mødelige og fuldstændige Betaling.

Dagsværkstakst i Klemensker d. 3de August 1848.

Underskrevet af de fire Dagsværkstakst.

155. Ved Modtagelsen af de med Deres Skrivelse af 28de f. M. Dag-
sværkstakst tilhørende Kr. 3 for Vedtægtsudgivelse Bolbro
have tilkommende Beløb til Jens Johansen megle Varer
tilligemed den med nævnte Skrivelse dersteds tilhørende Kolo
for Bolbroe anførte 2 Rd 3 ß for 1/4 Dag som det tidligere Fal
have bekommet mødeles fremed Gratialering, forøvrigt Dagsværk
kstakst ikke kan indvilge, at de i nævnte Kolo anførte øvrige
2 Rd betaglen som Afstraf gav bidraget, da Fuldmægtigen er blevet af
dette 2 Rd ved Sandsgjerning i den anden Anledning, og Afstraf
ligt forøvrigt Bolbroe har forelagt dog til at ønske de foranledige
Bidrag ikke antaler at det ifølge afgaar noget for fremed som det
bad mig for Sommerhuset vaiende gunstige Medvirkning til at
de gav Forste Aars Afstraf indeen afsaaende 2 Rd tilligemed de
til 28de f. M. tilkendelse forfaldne 5 Rd hvorved muligt kun
blive Dagsværkstakst tilfredsstillet for at udbetaler til Fuldmæg-
den som forklaret, at Jens er frilig vorgende til Sammen-
Sandsgjerning d. 9 Oktbr 1848. Wilhelm Kommend i Dagsværkstakst

Ad Dagsværkstakst Forslag af 3 Aug.

156.

157.

158.

156. Den Person af 46 Aar for Degnen Edvard Sonne ikke har udført det Jeg for ville have tilladt Hangdagene baade gav Dimmer betale Ville med Kange, fuldkommen den Tidligere, for udkaart at ville, han tillader jeg mig forøvrigt at bede Ham Dimmerhøre, ikke at forandrede at han fremadrettet maa blive tilladt at betale Ville Arbeide til den anfalte Priis. —

Fremdeles maa jeg udbede mig Deres Mdjs. Medmindelighed til at Dagleiere Pike gav 69 Aar maa blive tilladt betale Rbd. 30 for 2 Sommerdage hvor han har udført at gresset til Dagende Dimmer, ungdet hver Dreng af Dagmandsfamilierne blive beslag tilhøst. —

Simblegaard d. 25de Oktbr. 1848. ærbødigst
Mathiesen
Sammesteds i Dagmandsfamilierne
Velbyrdige Herr Dimmerhørende Dge- og Herredsfoged Laessøe.

157. Ved Skrivelse af 19de Septbr. f. A. har Deres Mdjs. Dimmerhørende meddelt os, at den Dagmandsindtægtning af Udmarksjordene paa Lemsholm er naadigst approberet, og Dagmanden tillagt at modtage hvor han anbefaler til fri Dagbrænde, og følgelig at lade samme gjøre udskifte, og i den henseende naadigst tillagt at udsøge Vorder fra den fri Sommerhus. —

Underdanigst tillader jeg mig derfor at anbefale den fri Sommerhus, om Deres Mdjs. Dimmerhørende Dage naadigst maatte meddele Dagen af Udmarksvorterne for bemeldte Dagen med fornøden Capacitet og derved hørende Gjerdning, og at samme meddeles saa snart som muligt for at den gjørelse Udskiftning kan blive gjennemført. —

Den forlangte Sammenlægning forøvrigt maatte blive gjennemført allerbedst, og beder underdanigst om den nadigst maatte tillades at betaleren paa det modtagende Sted. —

Lemsholm Dage paa Lemsholm den 27de Novbr. 1848. underdanigst
Mathiesen
formand i Dagmandsfamilierne i nævnte Dage

Den fri Sommerhus forbedre mig Mathiesen i Raamord.

158. Ved Dagmandsfamilierne i Raamord er bestemt til Betjeningen paa Raamord Dage Fiske overdragne den 15de Januar f. A. og afhaandlet Dagmandsen om det nødvendige Arbeide Udførelse paa Dagmandsdage i f. A., hvorfor jeg herved tillader mig at underrette Deres Mdjs. Dimmerhørende om at Dagmandsfamilierne maatte gjøre ønske om Dimmer Dagsarbeide Nødvendige ved Dage, man skulde ha paa Grund af andre forretninger ikke kunne opfylde dette Dagsarbeide, saa tillader jeg mig ærbødigst at underrette Deres Mdjs. Dimmerhørende om hvorledes den fremtidige Underhaandling om hvorledes den fremtidige

det rigtigt, at Hjælpen af Kreiarbeidet til forelæse Klaus Jørgensen, i Aar kjøbte
4 Td. forbeder efter den nye Matrikuls Jordlov, og om man i Aar
ligesom forhen kan paalægge Husmandene udover Jordlov at gjøre nogle
Haandarbeide, samt hvor stort det kan maatte blive af Dagen om den
omtrentlige Krei langes med 46 Fjerd. hjøbflige Hjul, for at man derefter
om muligt kunne beslutte om det i Aar kan blive forlangt nogetsteds Kreie
med nødvendige Spandfoldelser eller ikke. — Forøvrigt forventer jeg mig underdan
tigst om mesterlig Ting som hr: Kammerherreinde finder nødvendigt eller gan
ske at indkalde med henseende til Kreiespørgsmaalet. — ærbødigst
A. Wolff
tormand i Dagnæs forstanderskab
Rimelegaard d. 6te Marts 1849.
Vedbøjes hr: Kammerherreinde Kjø: og herved lagt ad acta. —

159. En for Peder Jørg: Kjøller gaa 37 Dg: Grund fri Dagnæk forkjøbes sig ogsaa
mand, omtrent 80 Rdgl., med Navn Jørgen Pedersen, der forhen har mistet et Hus
paa 470 Rbd: tørtørv og endvidere Partebøjord fra 8 Dgl: fri Dagnæk, har, som for
nogle Aar siden, at følge denne Kjøbsaftale til vedkom. P. J. Kjøller, bekjendt
sig Opsøgelsen og Kjøbesaftelsen i sin lovlige Fordel; men ved at det synes
ved klarere Jordlov med nævnte Fjerdele, har Manden gaa mangel af Kræfter
til at indgaa sin egen Interesse, lader sig overtale til at indrømme, at
denne Betingelse af Opsøgelsen og Kjøbesaftelsen ved klarere forandret saaledes,
at han ifølge det for ved klaren udbetalte 100 Rbd Forskud har alene for
forbrugt omtrent 30 Rbd og saaledes kun nu er tilbage 70 Rbd, der mangler
kunne medgaa hvis de ikke blive forsikrede sig aarligt til fuldkjøbesaftelsen,
og ved det ~~[illegible]~~ derfor at beskjegle at Manden kan komme det Offentlige
lige til Byrde. — Paa Grund af ovenanførte Dagnæsforstanderskabets sig at anmode
hr Kammerherreinde om at bekjelle ovennævnte Jørg: Pedersen ved skriftlig
mand til at Klage, der kan drage Omsorg for at det lidet Jord ved siden af
ved, som klaren forsikrede sig aarligt til Jørgen Pedersen saa selv vil overtage
Dagnæsforstander H. J. Kjøller, at
der blev Jørgen ved Klage forfulgt. — Dagnæsforst: i Klemensker d. 24de Marts 1849.
Vedbøjes hr Kammerherreinde Kjø: og herved lagt ad acta. —

160. Efter Peder Hansen Dam gaa 7te Dg: Gr: fri Dagnæk ved indflytning som
fast stadbygger og har nytt kontrakt af stadbygnæsnæk i maaneder,
samt at han ikke er i stand, indtil aaret efter at stadbygnæsnæk er ved
gjenvundet til Oldefaderen for Kammer, vorder forpagt beviset. — Rimelegaard d. 24. Marts 1849.
A. Wolff
tormand i Dagnæsforstanderskab
hr Kammerherreinde Kjø: } Denne Afgjørelse ved (mødtes) efter Kjøbesaftelsen tørlen. }

161. Undertegnede de 4de Deputerede for Landindretningen i Kommuneskabet af Dagnæsforstandskabet tilstedeværende Hr. O. Olling, H. Kjøller og jeg fandt paa at 46 Tdr. E. Sonne afsat Linie, hvorfra den udvendige Land af den nød-tørftige Vejgrøft paa den anden Side var lang med ommeldte Grænde-fyldestgjørende Vejal paa, og efter at denne Linie var afsat tilkørte jeg E. Sonne en Jordmilde bestaaende af Jord oplæsset Jordsigt 1 Alen bred lang med den afsatte Linie, med hvilken Bredde jeg paa de Steder, med mindre end 1 Alen plads af Vejmidte Vedkom saa efter Jordkommissionens Ønske anbragt begrænsede dette alle Steder langs med Vejgrøftens, paalagde at bestaffe dette, og forevist for ovenstaaende Kommissionsmedlemmer. —

Dette skulde jeg ikke efølge de Kommunefuldmægtiges Skrivelse med Dagnæsforstandskabets Møde den 13de f. M., underlade at meddele og tillader jeg mig tillige at bede dem om at forsynde at denne Vej fremover som umuligt kan blive afgjort, for at Veien om umuligt maatte i Ikke-Sommer fremtiden forøges blive alt for lav kan blive nedgravet. —

Sønderbyaarø d. 7de April 1849 — Wolm

Tilbageregnes Kommunefuldmægtige Lassen.

162. Da en Rundisse med nøiagtig over Bevægelsesgrænsen af Landbrugsjordene paa Øen af omtrent 46 Tdr. paa det Nye Sønderjyske Linie er paa over 4de Tdr. Grund, gaar over fæmmelige ~~tillader jeg mig herved~~ forelægge man ved at opgrænse Veiene for nærmere nødvendigt til at jeres Landbrugsgrænsen lidt, for derved for det første at gjøre Veiene fremkommelige og saaledes forsikre Beboerne frie Løb, saa tillader jeg mig herved at bede Hr. Kommunefuldmægtigen om at foranledige at en Paalæg snarest kan blive lagt for Landbrugskommissionens fornødne Tegning. —

Sønderbyaarø 7 April 1849. — Wolm
formand i Dagnæsforstandskabet

Tilbageregnes Hr. Kommunefuldmægtige Lassen.

163. I følge Amtets Skrivelse af 30de f. M. — modtagne den 12te d. — hvori indbetaler forstandskabets Erklæring over det fra Edvard Sonne paa 4 Tdr. Jord Dagnæs til Amtets indgivne Anbragende hvori han beklager sig over den fem gaalignede Kommune afgjørelse, tillader man sig herved allerærbødigst at meddele følgende Erklæring:

Dagnæsforstandskabet er bestaaet af 10 Medlemmer hvoraf to af disse er ved selve Dagnæs og kommunalig nøie kjendte Dagnæsboere, og tjeneste der for mange Aar siden overtagne forretninger, og allerede ved Skattelægningerne tilladt 3 Gaardmænd og 3 husmænd fra Dagnæs forsjellige Sanker, for derved at tilveiebringe en bedre nøiagtigere Oplysning om Skattevæsenet som umuligt skal, og ved hjælp af disse Mænd har forstandskabet lignede Kommune skattene en efter bedste Skjønsomhed og saaledes som det med en god Samvittighed

hvad de kunde forlange; men de fandt ny Vanskelighed saaledes udfordt, de nyere Vanskelighed var tilfælde hvad, var ved en Kundgjørelse.

Det lader udenfor ~~Mand~~ tie at forfortage en spatial Legation over de fra Vanskjønne sin, og paalegge dem under forbudte Straf at oppegive deres øvrige formuetilstand, formaaede forstanderskabet sig ikke at vore fordelen forglemt i den burtkjøbt tid. — Paa klagemaal begjæret til kommunevalter angaaende, da blev denne ved høje kjøning nøie tagen under Overveielse, hvorfor jeg i Overeensstemmelse til forstanderskabet af 9de Mai f. A., blandt andet maa, og saa jeg yderligere sin Tilforlade paa ved de fem paaligende kommunevalter og skjønt derfor jeg selv beder om strenge ikke debatter med kirke- skole- og fattevæsen; men udgjøre denne nøiagtige Overveielse kunde man ikke finde nogen antagelig grund til at forandre forholdet mellem fem og kirke- skole, med hensyn til omtalte Dist. tever Nørrelø. Er sonne er paaligende for det Aar 8de Rd. 3ß og kirke- skole 3 Rd 4ß i kommunetaxter, og jeg formener forstanderskabet ikke at fare anfat Er sonne for sig.—

Edvard sonne fare efter forstanderskabets formening ingen antagelig grund til at beskjære sig over de fem paaligende kommunevalter, de fem reier en gaard fri for udgjørelse af ca. imellem 90 og 100 Rd. gammeltdelt maal, som i de fleste Aar fare gjøre fem ny saadant tilbytte, at fare formuestilstand er blevne forbedret; men fare karakter er saaledes, at fare ne fare aktie ne ikke fate og ved de blive fem paalagt at begrave stemme til det Offentlige.

Det det saaledes anforte vil det jo en Amtsraad ne fare skrivelse denne dag nærmere forklare sig og at Er sonne ikke lider den i fare klage anforte for kirke, som fare beskjære sig over. Dagen forstanderskabet formenter der for at Amtsraadet ikke vil tage ny saadant gravjen til klager, at man at det derimod maa betjene fare at fare beskjæring er ugrundet og at fare i øvrigt maa afholde sig fra at paalegge Dagen forstanderskabet ikke usandsfærdige Beskjæftigelse, at de Dagen som fare faldne dem i flere fremad fer man den ere at vanskelen den fra lenkt ov tilstillede klager, fra mummelte Edvard sonne. —

Dagen forstanderskabet i Klemensker Dagen den 18de April 1849.

Ottesen, P. B. K. Rømer, C. Jensen, Thorsøe, P. Kjøller, J. O. Kiøge, J. Thorsøe
P. Riis, H. C. Olling, J. A. Jespersen. — til Bornholms Amtsraad.

164. Foranledigt af Amtmand Kiøgels af 28de f. M., som modtagen den 12te denne, fremsendt ny forslag af forandringen af 29de Juli 1846, angaaende Mandes afskaffelse og afbenyttelse, og derpaa fornyet forespørgsel om udtalelse, omhvad nytt ~~der~~ støder Mandkøb finder sig paa fremdeles forandring er behøvet;

vedrørende om saadanne Dunne faae Anvendelse, samt hvorledes disse Forordninger i det hele gjøres Anlednings til, navnlig overensstemmende med §§ 37 og 38, om hvilke Øjemeed der skulde vælges, tillader Ragna Sorstamboghistorisk sig fremdeles allerærbødigst at meddele:

At Kjøbenhavns Magistrat forøvrigt bestemmelser om saadanne Dunne faae Anvendelse, finder, saavidt dersk bekjendt, ikke noget stridende imod en saadan Ret, idet man ikke vil registrere ingen saadanne Jord i Ragnit. Endskjønt der i §§ 37 og 38 omsagte Øjemeed formentes dersk bør være hjemmehørende i Ragnit, og tillader det sig dette at foreslaae Sinds: Holm paa Simblegrd: og Sinds: Nordsted paa Brogaard, skulde nu nævnte Dette af dersk: samt bifaldes Amtsraadets Approbation. —

Ragnit Sorstamboghistorisk i Klemensker den 18de April 1849.

~~Holm~~, H. P. H. Kjøner, C. Jensen, J. C. Kure, J. A. Jespersen, Nordsted.
~~Hjøller~~ J. V. C. Alling, ~~Nordsted~~, P. Rüe.

Til Bornholms Amtsraad.

16de Foranlediget af den fra Amtsraadet gjennem Herredsfoged modtagne Skrivelse af 24de f. m. angaaende Brandgrøftemes Beforedring, tillader jeg mig herved allerærbødigst at meddele, at Ragnit Sorstamboghistorisk under 13de Januar d. a. — og paa Amtsraadets nærmere Approbation — afslutteet Accord med Ragnitgaarden pr. Ejer Poulsen om, imod nærmere at bestemmende og Kommunelærer Møller anfaaede Grøftes Beforedring, hvor det maatte behøves for Amtsraadet, med en Betaling af Amtskommunekassen af 1 rd. for hver Time for Beforedringen til Brandfaldet, og 1 rd. pr. Mile for Beforedringen tilbage til Grøftens Oplemmelsested. —

Paa den saaledes afslutteede Accord udbeder Amtsraadets Approbation, saa snart Dannen ikke maatte finde nogen Skrivelse at indvende.

Dannen ikke maatte finde nogen Skrivelse at indvende.

Simblegaard i Klemensker Sogn den 15de Mai 1849 paa Ragnitgaarden Vegne
~~Holm~~

Til Bornholms Amtsraad.

16de Efter Herr Kobstæd ovenfor Skrivelse af 9de Januar, hvorved de udbeder Ragnitgaardens Sorstamboghistorisk Udtalelse om hvorvidt det maatte finde fornødent at foretage Forandring i det nuværende Regulativ for Dunne paa Ragnit, skulde jeg ikke undlade herved at meddele: at forøvrigt er i det nuværende Regulativ anførte Dunne, finder jeg endnu Mange som ved den sidste Udskiftning i Ragnit er udlagte, og som efter Ragnitgaardens Sorstamboghistorisk Formening bør optages i Regulativet for Dunne og betragtes som saadanne; jeg tilader mig derfor at foreslaae at det fremtidige Regulativ for Dunne paa Ragnit, maa komme til at indeholde nedennævnte Dunne, nemlig:

1. Dunne der gaae fra Landveie, i østre for bi Cornbjerg med de saadanne Vallanger i Kjøbstæderne
2. Dunne der gaae fra nævnte Veie, i nord gjennem de saadanne Vangeder fuge til Landveien der gaae forbi Simblegrd. —
3. Dunne fra Klemens Kirke i nord gjennem Bredgade og Krubba til Landveien mellem Gaarde og Alling. —

4. Veien fra Nyborgsynd Grænse østen for Mølbjerg, i østen søndenom Magaard og Thornegaard, gjennem Kongskoven, forbi Gilbjerg bank, søndenom og østen om 88 Fl. mod Østerlandet, til Dagnygrænsen paa Lynge.
5. Veien fra Langeskovgaard i vesten forbi 6/ og 6 3 Fl. samt Baggegrd, til Svendmarken.
6. Veien fra Landevejen vesten for Filskovens, over Kummemarken, til Tuftskovens Grænse.
7. Veien fra Landevejen ved Bregnedskoven, i vesten forbi 13 Fl. til Svendmarken.
8. Veien fra Landevejen vesten Balemigd, i nord forbi Maarvad, til Tuftskovens Grænse vesten for Torpgaard.
9. Veien, fra sidstnævnte Vei nordenfor Tikkemøllen, i østen mellem Ejnbjerg og Dalbjerg, til Dalgaardmøllen. —
10. Veien fra Tuftskovens Grænse vesten for Torpgrd, i østen forbi Møllegaarden, fulgtes mod Lyngaarden i Østen, til Dagnygrænsen paa Lynge.
11. Veien fra sidstnævnte Vei vesten for Hans Jørgen Hansens Huus, i nordøst mod fulgtes i Østen, til Dagnygrænsen paa Lynge.
12. Veien, fra den i det nygjeldende Indgulaties under Dan forte Vei mod 17de Grund, i østen forbi Kaaskovgaard mod Søndergrd, til Dagnygrænsen paa Lynge.
13. Veien, fra Nyborgsynd Grænse søndenfor Kjærgaarden, i østen forbi 43 Fl. Kobbelbjerg og Lyngegaard, mod Østerlandet, til Dagnygrænsen paa Lynge. —
14. Veien fra sidstnævnte Vei mod Kobbelbjerg, i nord forbi Gilbjerg bank over Kjelgrd: og Kilgrd: Grund, til Landevejen vesten for Øslettegaard. —
15. Veien fra Nyborgsynd Grænse vesten for Dargestad forbi 5de og 6te Fl., Dargrd. til Landevejen vesten for Kirkebjergmøllen.
16. Veien fra Landevejen vesten for 3de Fl., forbi samme Gaard, mod Østerlandet til Dagnygrænsen paa Lynge. —
17. Veien fra Nyborgsynd Grænse vesten for Dargestad, i nord forbi 8de og 9de Fl. til Landevejen østen for Bjørnevallerne.
18. Veien, fra Landevejen østen for Kaarevallegrd., mod Alminlingen til Dagnygrænsen paa Lynge. —

Simblegrd: d: 23de Mai 1849. Paa Dagnyforstanderskabets Vegne
erbødigst A. Molen

Vedbjerlejn
til Kammerherreskabets Øje- og Hvendeskovgrd Sagen.

No 167. Ifølge Ihres Skrivelse af 6te Juni d: aar af 22de f: M., angaaende det frivillige Bidrag til Afhjælpelse af Ombytningerne mod Øbrøstningerne af de tyske Vorpfolke i Slesvig, fulde afgaar til de danske Blodskibe mod Svinemünde, skulde jeg ikke undlade herved ærbødigst at melde: At Dagnyforstanderskabet har gjort sig al mulig Umage for at formaae Dagnyboerne samtlige Imødegaaende til at tegne dem for Bidrag i denne Hensende, og saaledes skal forøvrigt tegnet sig for et maanedligt Bidrag over ikkeior 3de Sk., saa for det dog ikke kunne bringe det videre, end at det nødtørftige maanedlige Bidrag for Sala

Dagerk kun udgjør 18 rd 3 ß, da for anskaf. 5 rd 1 ß inc. Skjelbæk for
hvem maaned man forrenter at kunne tilskille deres Jørnelbaanhed indtil
Mids af Juli, og saa fremdeles for hver maaned; dog maa jeg bemerke: at
ved af Vibrageøiberne faar, med Eigenerne forbehold sig at kunne forøge deres Ud-
skibninger naar de ville, afskaffe deres Vibrag for den forløbne tid.
Simblegrd: i Klemensker Sogn d: 17de Juni 1849.

allerydmigst
H. Nolsøe
tjenende i Dagnæsforstandskjøbet

Jørnelbaanen
Jr: Kammerjunker v: Rosenørn, konstituerte Amtmand over Bornholm

No 168. Forøvrigt ved jeg Kammerherreinden Friis af 21de Januar, hvori forstan-
dskjøbet, saa Grund af Amtsraadets Beslutning i Møde den 7de August,
afforder at gjøre sig bekjendt med fulgte Anbragende, i hvilket E.
Konne saa 46 Tg: hvori Dagnæsforstandskjøbet for-
klarer kortlagt at af faae ogsaa blev langt med den Mark, hvilket offaaer
Gaards Grund løbende Bæk, medtaler afskrivende: Jeg har i E. Konnes om-
talte Skrivelse bemeldte Bæk angivet, da forstandskjøbet ikke saa haardt
vilde ved at den yderste Part af den nordre Bæigrøft skulde afskæres og gaae til
den af Landinspektøren afsatte Hjellinie for E. Konnes Mark langt med
Bæk, og at forøvrigt afskjøbet fra Grøft og Afskjel Jord om Bæk
fra Bæigrøften; hvilken ogsaa skal allerede ikke foraarsage at bemeldte Grøft
i den udvendige Parkkuls Ende for at tøjlder med ved bemeldte Bæk, som
er blev udvendig kortlagt gaa Grund af mulommende Overbringes for
Bæk. Jeg ved forøvrigt bemerke, at Hellen skal ligge fast paa sydre Side af Bæi-
mundtlige Hjelmbe: at Hellen skal ligge fast paa sydre Side af Bæk
Jeg ved forøvrigt bemerke Side af denne Bæi gjorde Grøftanlæg, da ved samme yderste
Kant afsat 10 Alen fra den ved Afskjelstøjningen afskaarne Hjellinie saa at Bæi-
en altid ikke skulde blive for smal, eller snaller end ved Afskjelstøjningen
bestemt. Det var vel nok muligt at Bæigrøftens Kanter bade for og flere
Steder i Dagnæs Jeg og Jørn kunne nogen Gange lett sammen, saa at muligen
smal Bæi ved nu at indmaalet, endelig. Naar kunne finde at være nogle
faae Commer under 10 Alens Bredde, man saa dog vil naturligviis blive
resultat ved Grøftenes fuldende Beboning under Bæiens Separation.
Forøvrigt for forstandskjøbet ved Afleggelsen af ny Bæi i Dagnæs
Fulgt den formentlig almindelige og af landinspektøren ikke ind og
given Lagde, at afskille Grøftenes udvendige Kant paa Hjellinierne,
og skulde muligen ved Bæigrøftens Gravning en eller anden mente
ulig og mindre accurat Arbeide paa nogen Steder ikke kan gjøres saa eller
lige, vil jo saa dog lejeleder blive resultat ved Grøftenes Gravning i sin tid.
Jeg saa angaaende Kammerherreinden fork, at medtilbagende Romer kan det blive ligge
ogtil ved Bæigrøft, da forholder det sig vistlig ved saa Meter, man det ved og
saa kan blive tillatt at lade det staa, paa Vilkaar, at Romer ikke blev
lette den til Jørnes Bæi ved Side af Bæigrøften, for saavidt denne

967

med Klaeskjel skulde være udsat for at falde ned, skriller skansalning for
mental og efter tømmerfald ogsaa alvorlig er skadt. Lignende Begivenheder
have ommeldte Romer tilstaaet, og saa af torstanbystabet blevne tilbudne
E: Sonne, men uden at nogen blevne antagne af ham. – At E: Sonne kan
have nogen sandsynlig Nytte af ommeldte Bjerge som Jagt betragtet, med hensyn
til Udgivning af Penge langt Mere, dette er ikke let at indse. – At
saadan Bjerge saa store Dele er blevne gjennemgravede er kun skeet for efter
tømmerfaldet at afslaae Mandet fra Træet. – Hvad angaaer en ovenfor omtalt
indbetaalet Jespersens Haarbjerg afskallet Træ, som ikke endnu er blevet
opgravet af Sommeren, forti Dagen skiftet har havt mange megatømmer af
betydeligt Træ at anlægge, saa for torstanbystabet i saa henseende har saa
me som i de øvrige Dele af Dagen ikke forbedret med ommeldte Grunde
er at afbenytte den til nye Træer udlagte Jord – saalenge nye Træer
ikke kan blive anlagt – og den gamle Træ ligger til at tjene af, skriller det
uden saa dette Træ er fuldt saaledes vanskeligt at den ikke kan faaes udarbej
det ovennævnte Bemærkninger finde vi os foranledigede at foie dette Ind
skrivelse af at Kjøbenhavnerne om muligt kunde indse det formentlige ugrun
dede i E: Sonnes Beskrivelse, hvorved torstanbystabet søges mindre tilskrevet
Bestyrelsen for mere end billigt som følge med Bemærkninger af m. v. af Paalæg.
Ærbødigst henvender vi os endvidere indstændigst om, nemmeldte E: Sonne med
blive tilholdt, uden ødelæggelse, at fremgange det Jem med hensyn til
ommeldte Træ saaledes nøiagtigst i dette Øieblik.

Dagnæs torstanbystabet i Clemenstrup den 29de Juni 1849.

H. Molin, Balbro, H. Rosand, G. O. Kaare, H. Kjøller, A. Riis, H. C. Illing, R. B. K. Stone
C. Jensen, J. P. Jespersen.

Ind, S. T. Jr. Rammestrømtaxationskommissionen Bøje og Jørnekjøgd i Næstved.

169. Foranledigede af Jr. Rammestrømtaxationskommissionen i Næstved under 21de December, hvori de
udtaler deres Dagnæstorstanbystabets Forklaring, ere vi blevne opfordrede fra E: Sonne
paa 468 Tdr. Frø Dagnæk, om Fastsættelse for afgivet Jord til Samlinge ovenfor
Grund, skulde man ikke under Hensyn til Omstændigheder og Beskaffenhed fælleds
Ved Sammenligning af Vandmaalene Jørle og Dranilde gave tilsammen 468 Tdr. Grund
Frø Dagnæk, og at denne Træ ovenfor nævnte Haarbjerg Grund i mange, der
for meest indgravet med den samme Bevid som den nu er, nedstorstanbystabet
ved Salget; men hvorvidt der er lovlig Gottgjørelse for den til samme afgivne
Jord, eller hvorvidt saadan Gottgjørelse er blevne udbetalt, er os ikke
ubekjendt, de ere mange, da maaskee over 20, der siden at Skaarn blev
indgravet saadanne som den nu er; men saamegt er os bekjendt, at ingen
af E: Sonne nu efter saamange Aaers forløb, kan tilsigtede have
haft saa Gottgjørelse for den afgivne Jord, saa vor Frø Dagnæk mange

Gaarbrinke, som Dunne og Landhjulighedens ogsaa ville gjøre Tarbeig paa Lignende Holtgjørelser for afgjørende Ford til den mindre Landmand. —

Da vilde man med Jeres Landhushøiheders over Jeres udhjelpende Dagsorder illa tagne Hensyn til at den Ford den nødvendige mindre Landmand formentlig burde forholdsvis forholde blandt Landlige Lodseiere, saa skal med Hensyn hertil vel kommende Lodseiere indholdt Forslaaende for den i saa henseende afgjørende Ford. —

Klemensker Dagnefordelingsforslag den 29de Juni 1849.

H. Nolen, Bolbroe, H. Knofod, H. Kjøller, P. Jensen, P. Riis, J. O. Kure, J. P. Jespersen, H. O. Alling, P. B. K. Rønne.

Vedbøiende de Kammerherreinde Lyø og Hvidesogns Sagen.

170. Underteg. mig, Niels Jacob Bolbroe, Dagnefordeler til St. Klemens Menighed, og Dagnefordelingsforslaget sammesteds en forenlødigt afslutteet Accord om at jeg beforbrer Grøften med Kirken, i Tilfælde af Allebrem ikke skulde indgaae imod en Betaling af 1de fem Ligebandsdelere, Mikkel Gr. Kour og 1ste fem Tiggerdelere, Mikkel Gr. Kour, fra Dagen da at regne indtil 1ste Januar 1851 for ville 2den Gr. Mikkel for Dagsværk Beforbering frem og tilbage gotgjøre mig af Underagentskiøns fonden. Jeg saaledes afslutteede Accord er fulde forsk Gjeldighed efter Underaabte nærmere Approbation. —

St. Klemens Præstegaard den 13de Mai 1849. N. J. Bolbroe

Dagnefordelingsforslaget i Klemenskier Datum ut supra.

H. Nolen, N. Bolbroe, H. Knofod, H. Kjøller, P. Jensen, P. Riis, J. O. Kure, J. P. Jespersen, H. O. Alling, P. B. K. Rønne.

Under 30te August 1849 er forenlødigt Accord af Underaabt approberet. Rosenørn. With. Paa de Stoln Lysgaard

171. Jørgen Kjøller Hjemfalds Gjesteri for foreløbig Maaned af Klemenskier Dagnefordelingsforslag ved frivillige Tilbud til Afskriftelser af Indlæstningerne med Udviskningerne af de 2de Bornholmske Jordlinier der og falde sig for den danske Stoleskibe med Svinemünde, som udgjør 12de 48de, og tillader jeg mig allerærbødigst at udbede mig eftaarede for Dannemarks Mortegalsø indskrift. —

allerærbødigst

Dimbleyard d. 13de Juli 1849.

H. Nolen

tjenende i Dagnefordelingsforslaget.

Jørgen Kjøller

Til Kammerherreinde von Rosenørn forskriftsmæssig Indkommende Bornholm.

172. — Efter Kammerherreinde Rosenørns Skrivelse af 9de Mai d. A., hvorved forskrevne Indsidder underrettet om, at Underaabt har indlagt, at den paa Gjennemrejse omm 45 Tønder Grund for Dagnefordeler til Landmænd imellem Jørgen og Daniel, skal anbringes en Plantedigte, og hvorved dette anmoder om at besørge Afslutningen udført med Accord imellem Jørgen Kjøller og Mødet den 22 Mai sidstleden omdragne til Dagnefordelingsforslaget H. O. Alling og H. J. Kjøller at afslutte Accord om Dette Arbeides Udførelse og paa

at det i underdanighed skriver forhverlegt udføres; i frivillige bidragende og agtes saa, som umulighed ikke er, udføres det den skulende omskrevne summe. Jeg tillader mig derfor herved at bede høi Rummet om gunstigen at ville foranlade, at der for nærværende Skandelighed Udgiftsposten accordmæssig, naar fra Amtsforvalteren forøvrigt klein Dagnæs Sognekommune tilstilles, for at udbetales den Kassererende.

Ærbødigst
A. Holm
formand i Dagnæs Sognekommune

Dimbleg d. 19de Juli 1849.

Høi bydende høi Rummet for Slesvig og hertugdømmet Lauenborg.

173. Forklaring om at fra landboerne Skal lend, til Indvendigvedligeholdelse, mindre end 30 Rigsdaler af 30 S. M. forlanges forklaring om at andragende fra Simon af Flora Hallegaard i Olst Landboerne lind, om at faa det samme Murstykke gaaende nye hæftelser som det var og forøvrigt mulige Skanser Dagnæs hæftelser, overført til Olst og tillagt samme Gaards øvrige nye hæftelser; maa Storslanbrugsdatet gjøres:

Da det ikke er indsendt andet end at Murstykke tilhørende Flora Hallegaard i Olst Sogn som virkelig findes, kan det i det tilfælde intet have at vedrøre imod landboernes andragende, om at faa det forskjellige hæftelser henlagt til sine øvrige steder i Olst Sogn, hvorimod hvis Murstykke ved langvarig tøjning, da maa det gjøres fastand om at Dammen forbliver til Skanses Sogn.

Dagnæs Sognekommune den 31te Juli 1849.

A. Holm, Bolbroe, H. Hofoed, J. Hofoed, J. O. Kure, K. Kure, C. Jensen, H. Kiøller, H. B. K. Kiøller

til det høie Indvendigministerium.

174. Jeg tillader mig ikke uanstandet herved at tilstille det høie Rummet det for f. M. af Slesvig Sognes beboere ydede frivillige Bidrag til Omkostningerne ved Udbedringen af det 2den bornholmske Skarløine det saa ødelagde sig for de danske Skibe ved Svinemynde, det udgjør 13 Rd 8 S. for hvis Modtagelse jeg forvente mig tilsaadan med det Bidrag som hans udgjør 3 S 8 S mere end det Sum i Maaned, jeg er fra det ene Beløb ved samme Klarskibsnak. – Ole Bøg tillader jeg mig at udbede mig Herskabets Beslutning om hvorvidt overrendte Bidrag skal fra Udgangen af f. M. dan forme alle ikke, paa Grund af Skade ved Ødelæggelse

Simbleg d. 1 August 1849.

Ærbødigst
A. Holm
formand i Dagnæs Sogn

Jørgen Bæcker i Simmerhuus v. Rosenørn. Konf. Amtmand Bornholm.

175. Under 27de November f. A. tillod Bygningsforstanderskabet dermed at gøre Bygningen
underbringes at tilskrive den fri Dansk. kommune for den nye Bibliotheksbygning
i Kjøbenhavn, anfødende om, at Bygningen nødvendigt maatte modtage lys af det
modstødende for, Kjøbenhavns Byes, mere gode Dagslys og derved forøvrigt sig
tjene til Bygningen; uden at Bygningen dog derved skulde saa betydelig
miste noget af sit Præg og Udseende.

Foranledigt ved Dette Indkommunalforeningen underbringe Bestyrelsen til
Overveielse, hvorvidt kommunalbyggeriet paa betrofne, for Bestyrelsen under det fri kommu
nerne henhørende Bygning nu maatte tilstedes fra den fri Overveielse
Hensyn, som blandt andet siger i Henseende til den Bygningen, som er omtalt for langere
maaneder modtaget illaa: ind ved Indskrivning af 3de gr. etc.; saaledes at 4de gr.
etc. udbetales af Forstanderskabet, samt 2det gr. etc. af 1ste kommunale Indtægter,
saaledes at Hvidt-Bibliotheksfond i henhold til Bibliotheksbyg
ningen Efter de paagjældende Bygningsmaterialer under passende Indskrivning.
Bygningsforstanderskabet skulde derfor fremdeles underbringe anbragte,
paa Bibliotheket, at tænke for Bibliotheket fastsatte Vilkaar, hvor
det maatte udfordre ind af Kommunebygningsdirektionen for Bibliotheksbyg
ningen Hvidt-Bibliotheksfond i henhold til Bibliotheksbyg. Bestyrelse.
Bygningsforstanderskabet i Overensstemmelse paa Bornholm den 31te August 1849.

underbring

Holm, Bolbroe, W. Krøyer, H. Rist, J. C. Krøyer, H. Kjøller, H. Jensen
J. Krøyer, H. C. Allinge, J. R. Jespersen, P. B. H. Rømer.

Det for Indbringelsesmøde i Rønne.

176. Som yderligere Bidrag til Bygningen med de Bornholmske Tarlaier der fem
pint som en Gave for Ødelagt Ejendom ved Ildsvaadende, fremsendes
Summen fra andre af ill. Bygnes Ha boere 8de Bidrag 8 sk. forestaaende Kjøbenhavns
jeg forventer ved Herbst. eller Vaarsæd. nedbrænd. overbøjelig
Simblegaard den 16de Septbr. 1849. Holm
Formand i Bygningsforstanderskabet.

Jørgen Baarens
for Rønne under v. Rosenørn, konstituerede Amtsforvalter Bornholm.

177. I følge Indbringelsesmøde-Cirkulaire af 27de Juli f. A. og Amtsskr. Reine
af 7de f. M. for Bygningsforstanderskabet ovenstående at ind Regnskab
af 16de Juni f. A. udfordrede Regnskab over de fri Dansk Regnskab Regnskab
til Stiftelsen, og for denne Liste ved fremlagt til Amtmandens
Bygningen i den Bornholmske Ejendom uden at nogen Overskud
anmeldt at faa fundet noget med samme at vinde, for for
jeg formaaer at den nu maa anses for at være anbelig afstaaet.
Paa denne Liste er opført 298 Rigsdr., og der foreligger en saa uforskyldt
Liste og forøvrigt 2 Personer som er i 30te Aar. – Efter de Oplysninger
forstanderskabet har dannet tilveiebringe fundet fri Dansk Bygning

der. omvendtnemmende med Vederlaget kan anses for at være nødvendig til Landstingets. —

Indlagt i Stemmestedet Dagen den 13de Septbr 1849.

allerbødigst
H. Holm
form. i Dagnæs forstanderskab.

Justitsbaarne
til Kammerjunker v. Rosenørn
konst. Amtmand over Præstøe Amt.

178. Efter Herbergt. omtalte Skrivelse af 16de Februar, som jeg modtog den 21de, skulde jeg ikke undlade strax at tilmelde Dem, at efter de af Skjønningsmændene Dagnæs forstanderskabets Medlemmer udpegede, er der i Dagnæs Sogn ikke jeg som i f. Ex. har troet i denne Egn at finde Plads til Platen i alle Communerne 200 rbd eller derover, og at der ingen Fattige som i Tommerup Kjær har haft en ny Indtægt af 1200 rbd, hvilket forlanges for Dagnæs og saa udbeder. —

Indlagt i Stemmestedet Dagnæs d. 23de October 1849.

allerbødigst
H. Holm
formand i Dagnæs forstanderskab

Justitsbaarne
til Amtsforvalter og Kammerjunker Lerche.

179. Det Vallaiske Commanditerede Bolbroe har tilsendt Dagnæs forstanderskabet det dem paahvilende Allinantsbidrag til Jens Johans Enkes jordløse Børn for det skjøttede Løbe halvaar til 28de f. M. med 5 rbd, hvilket jeg ikke undlader herved at meddele. —

Indlagt den 10de October 1849.

H. Holm
formand i Dagnæs forstanderskab.

til Præstegaardsforpagter Nordenhavn i Maale.

180. I Anledning af Deres ærede Skrivelse af 7de Februar, der blev fremlagt i Dagnæs forstanderskabets Møde i Gaar, skulde jeg ikke undlade herved at underrette Dem om, at forstanderskabet ikke har fundet det at burde det i denne Commune nødvendige Skrivejn anskaffes for 50 rbd til den 11te December f. A. —

Indlagt d. 24de Novbr 1849.

paa Dagnæs forstanderskabets Vegne
H. Holm

f. T. til Vedkommende videre.

181. I Anledning af det ærede Skrivelse af 7de f. M., som forstanderskabet anmoder om nærmest muligt at Dagnæs Fattiv- og Skolevæsen af indsende 22de 1ste Bevægelse i de af Amtet fastsatte for 1848 forskudte eller udbetalte 53 rbd 48 sk til Ungdomsskolen for Kostgjængere, vil det man skal have at meddele:

Dagnæs forstanderskab har ikke agtet nødvendig 22de 1ste af Dagnæs Fattiv- og Skolevæsen i denne Anledning at forelægge en fordelt Regning, og Communens øvrige Udgifter ikke lignes paa hartkornet alene men tillige paa Skovmænd og Husejere,

fricket Lysning til welsta blive ikke mere end [illegible] og nødtørftig forbrugs for os og vore ny-
tage, saamegt man som nu ikke om i Barfrostilfælde af mangel nødtørftig-
tigvis over Dagnæs handlen.

Ifølge paa Grund af mangelfuldt bestaaende det fremlagte for os at
forevise nogen lysning i ovennævnte hensende, da ikke blive forevist
som sig forefaldt at der berettigede til paa Grund af forretningen
angaaende en foranstaltet indskrænkning med Kjøbmandene af de Kjøbmænd der
ere tilstede med Kjøb- og Bierkningen m. m. af 9de Juni 1847 §. 2, paa hvilken
vaabet under 20de Decbr. 1847 udfordrede at Lysningen, i følge fricket
formaaede at gaaende forretningen at gaaende Justitsministerium henskrive det
af henvendte forhold forhindrede udbetalte Gottgjørelse til at be-
vilgnes. —

Dagnæsforsamlingsstabet i Slemmestad den 7de Decbr. 1849.

ordbøjet

H. Nolen, Bolbro, J. Knudsen, H. Riis, P. Krøne, W. Krøller, C. Jensen, W. Knudsen
J. C. Espersen, H. C. K. Krøne. —

S. T. Jr. Kjøg- og Herredsfoged Jørgensen.

182. Det blev med Kjøfogdens Bevilgelse af 1ste d. Dagnæsforsamlingsstabet til
Smedie 3ten, der var valgt af Hans Peter Marcher af Vaale, i Kleinmanns-
lione bibrag til Margrethe Espersdatters ugifte Barn paa Dagnæs for Tilsaa-
ret for 1ste Juni til 1ste Decbr. d. A., medbetalte Hans Gre Mæring. —

Slemblegrd. d. 16de Decbr. 1849.

ordbøjet

H. Nolen

formand i Dagnæsforsamlingsstabet.

S. T. Jr. Kjøg- og Herredsfoged Jørgensen.

183. Ifølge Kjøfogdens mundtlige Bemærkning for os formaaede Dagnæsforsamlingsstabet
H. Riis til, om muligt at skaffe Oplysning for Udarbeidelsen af Skriftens
Indhold, men da han ikke, efter hans for mig i dette Øjeblik afgivne Erklæring,
had dennes formaaede med en Mand til at have Plads i denne Forretning, og
fremme ikke den selv vil udføre det alene, saa er det forsamlingsstabet umuligt at
forevise nogen i denne Henseende, med min ved Kjøfogden dem tilkjendegivne om at
skriftlig Orden for, hvorledes det formod i nævnte Henseende skal forfattes. Dette
var nemlig en Nødmand fordi det er det udtrykkelige Bestemmelse, saa formener
jeg at forsamlingsstabet er uberettiget og ingeniør forpligtet til at tilegne sam-
den fornødne Orden i denne Henseende. —

At fremkomme i Dette Jørgensen i Gaar for at afslutte en Gran i Nærheden af
Glarmesteret til den nævnte Forsamling, skulde jeg ikke unlade at tilkjendegive. —

Slemblegrd. d. 7de Jan. 1850

ordbøjet

H. Nolen

p. t. formand i Dagnæsforsamlingsstabet.

S. T.

Jr. Kjøg- og Herredsfoged Jørgensen.